

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A
MUNICIPIULUI SĂCELE
2014-2020**

CUPRINS

Partea I - AUDIT TERITORIAL ȘI ANALIZA DIAGNOSTIC	3
Capitolul I. Date generale	3
<i>I.1. Identificarea și delimitarea arealului vizat</i>	3
<i>I.2. Scurt istoric</i>	3
<i>I.3. Integrare teritorială</i>	4
Capitolul II. Populația	5
<i>II.1 Elemente demografice</i>	5
<i>II.2 Forța de muncă</i>	17
<i>II.3 Educația și formarea profesională</i>	24
<i>II.4 Calitatea vieții</i>	29
<i>II.5 Analiza SWOT</i>	36
Capitolul III. Infrastructura	38
<i>III.1. Infrastructura de transport și mobilitatea</i>	38
III.1.1 Infrastructura rutieră	38
III.1.2 Infrastructura feroviară	39
III.1.3 Piste pentru biciclete	40
III.1.4 Parcări	40
III.1.5 Mobilitate și servicii publice de transport	41
III.1.6 Analiză SWOT	43
<i>III.2. Echipare tehnico-edilitară</i>	44
III.2.1 Alimentarea cu energie electrică	44
III.2.2 Alimentarea cu energie termică	48
III.2.3 Alimentarea gaze naturale	48
III.2.4 Alimentarea cu apă	50
III.2.5 Rețeaua de canalizare	52
III.2.6 Rețeaua de comunicații	53
III.2.7 Fondul de locuințe	54
III.2.8 Spații verzi; infrastructura sportivă și de agrement	57
III.2.9 Analiză SWOT	59
<i>III.3 Infrastructura socio-educățională, culturală și de sănătate</i>	61
III.3.1 Infrastructura de educație	61
III.3.2 Infrastructura socială	62
III.3.3 Infrastructura de sănătate	63
III.3.4 Infrastructura culturală	64
III.3.5 Infrastructura pentru situații de urgență	65
III.3.6 Analiza SWOT	66
Capitolul IV Mediul Economic	67
<i>IV.1. Caracteristici generale</i>	67
<i>IV.2 Industria și construcțiile</i>	71
<i>IV.3 Agricultura și silvicultura</i>	73
<i>IV.4 Comerțul și serviciile</i>	77

<i>IV.5 Turismul</i>	79
<i>IV.6 Cercetarea – inovarea</i>	89
<i>IV.7 Condiții de infrastructură</i>	92
<i>IV.8 Analiza SWOT</i>	95
Capitolul V. Mediu înconjurător	99
<i>V.1. Relieful și clima</i>	99
<i>V.2. Resurse</i>	100
V.2.1 Resurse naturale	100
V.2.2 Resurse antropice	106
V.2.3 Analiza SWOT	109
<i>V.3. Condiții de mediu</i>	110
V.3.1 Calitatea aerului	110
V.3.2 Calitatea solului	114
V.3.3 Calitatea apei	116
V.3.4 Surse de poluare; amenințări la adresa mediului	119
V.3.5 Managementul deșeurilor	124
V.3.6 Analiza SWOT	127
Capitolul VI. Audit administrativ	129
Partea a II a – BENEFICII ALE DEZVOLĂRII INTERCOMUNITARE	133
Capitolul I. Viziune de dezvoltare	133
Capitolul II. Direcții strategice de dezvoltare	135
Capitolul III. Corelarea direcții strategice – obiective – măsuri	138
Capitolul IV. Proiecte prioritare	145
Capitolul V. Corelarea cu documente strategice existente la nivel județean și regional	148
Capitolul VI. Aspecte practice ale dezvoltării intercomunitare	154
Capitolul VII. Managementul implementării strategiei de dezvoltare	155
Bibliografie	158

Partea I

AUDIT TERITORIAL ȘI ANALIZA DIAGNOSTIC

Capitolul I. Date generale

I.1. Identificarea și delimitarea arealului vizat

Municipiul Săcele este situat în partea de sud-est a județului Brașov, în regiunea istorică a Țării Bârsei, pe cursul râului Târlung, reprezentând poarta de acces către masivele Ciucaș și Piatra Mare. Fiind amplasat la sud-est de municipiul Brașov, în imediata vecinătate a acestuia, Săcele este una din cele 18 localități care intră în componența Zonei Metropolitane Brașov.

Teritoriul localității, în suprafață totală de 34.466 hectare se învecinează la vest cu municipiul Brașov și orașul Predeal, la nord cu comunele Hărman și Târlungeni, la nord-est cu comuna Vama Buzăului iar la est și sud-est cu teritoriul județului Prahova (comunele Valea Doftanei, Măneciu și orașul Azuga).

Conexiunile rutiere cu aceste localități sunt asigurate prin rețeaua de drumuri naționale (DN1 și DN1A) și județene (DJ 103A, 103B, 102I). Localitatea nu beneficiază de acces direct la rețeaua feroviară națională

Municipiul Săcele are o populație totală de 34.215 locuitori, din care 65,65% sunt români, 20,16% sunt maghiari, 1,07% sunt romi, 0,22% sunt germani, 0,10% de alte etnii, în timp ce 12,81% nu și-au declarat etnia.

La nivelul municipiului, un număr de 1269 operatori economici și-au depus bilanțurile contabile aferente anului 2012, sectorul comerțului și al serviciilor fiind cel mai bine reprezentat în condițiile în care activitățile industriale au înregistrat în general un recul în anii '90. În Săcele se practică totodată agricultura și zootehnia, chiar dacă la o scară relativ redusă. De asemenea, sectorul turismului se află în continuă dezvoltare, având în vedere patrimoniul cultural istoric și potențialul natural de care dispune localitatea.

I.2. Scurt istoric

Primele izvoare istorice scrise care atestă existența unor așezări în această zonă datează din secolul al XIV-lea. Este vorba despre un document emis în 16 mai 1366, prin care regele Ludovic I cel Mare al Ungariei (1342-1382) dăruiește comitelui român Stanislau din Maramureș „niște moșii numite Huzyufalu (Satulungul), Charnadfalua (Cernatul), Turchfalua (Turcheș), Zlanfalua (Slonul), avute și așezate între două râuri numite Temes (Timiș) și Tartlant (Târlung)... cu toate pământurile, lucrute și nelucrute, sau câmpurile, dealurile, munții, pădurile, pășunile, cu râurile și cursurile apelor, cu morile și locurile de mori ce țin din vechime de acestea”. În fapt, zona este locuită încă din epoca bronzului (secolele XIV-XII î.Hr.), iar dovezile arheologice atestă continuitatea locuirii în acest areal. Documentele istorice se referă la cele 7 sate de la poalele Pietrei Mari și Ciucașului: Baci, Turcheș, Cernatu, Satulung, Târlungeni, Purcăreni și Zizin („*villa wallachicales*” în limba latină „*hetfalu*”, în maghiară, sau „*bleschdorfer*”, în germană). Cea mai veche mențiune documentară a denumirii localității – Săcele – se regăsește în două scrisori adresate în anul 1482 de către domnul muntean Vlad Călugărușul către magistratul orașului Brașov.

Alături de populația românească, a cărei principală ocupație a fost păstoritul transhumant (mocanii), s-au așezat, undeva între secolele XII-XIV, maghiarii și secuii (cunoscuți în zonă sub numele de ceangăi), iar ulterior rromii.

Din punct de vedere economic comunitățile săcelene au reușit să se afirme atât în domeniul agrar-pastoral cât și al micilor industrii, devenind în timp unul dintre cele mai bogate sate din Ardeal. Din păcate pentru această comunitate, evenimentele politice din secolele XIX-XX i-au stopat evoluția economică excepțională, iar naționalizarea și colectivizarea postbelice au consfințit statutul de zonă periferică a municipiului Brașov. De altfel, în 1950, patru dintre cele șapte sate săcelene – Baci, Turcheș, Cernatu și Satulung – au constituit orașul Săcele. Industrializarea forțată s-a materializat prin mutarea la Săcele a întreprinderii Electroprecizia din Brașov și angajarea unui număr impresionant de muncitori aduși din zone precum Buzău, Făgăraș și satele moldovene. Concomitent s-au creat cartiere muncitorești ce au modificat radical arhitectura autentic rurală a localității. De asemenea, a dus la crearea unei zone marginale, cartierul Gârcini, caracterizată prin precaritatea elementelor de infrastructură, șomaj, infracționalitate și excluziune socială.

Cu toate acestea, localitatea are un potențial important nevalorificat, ce ține atât de cadrul natural în care s-a dezvoltat, de istoria și tradițiile comunităților de mocani și ceangăi cât și de capitalul uman de care dispune.

I.3. Integritate teritorială

Localitatea Săcele face parte din Zona Metropolitană Brașov, areal definit prin libera asociere, încă din anul 2005, în cadrul Agenției Metropolitane pentru Dezvoltare Durabilă Brașov, a municipiului Brașov împreună cu comunitățile din aria sa de influență. În prezent, Zona Metropolitană Brașov reprezintă un teritoriu funcțional cu o populație totală de peste 400.000 de locuitori, din care fac parte următoarele unități administrativ teritoriale: municipiile Brașov, Codlea și Săcele, orașele Ghimbav, Predeal, Râșnov, Zărnești, comunele Bod, Budila, Cristian, Crizbav, Feldioara, Hălchiu, Hărman, Prejmer, Sânpetru, Târlungeni și Vulcan.

Zona Metropolitană Brașov asigură un cadru unitar și coordonat al dezvoltării spațiale în arealul astfel delimitat, punind de la premisa că Municipiul Brașov reprezintă, împreună cu localitățile înconjurătoare un sistem funcțional coerent, structurat în urma unui lung proces istoric. Astfel se poate asigura suportul spațial pentru dezvoltările strategice multisectoriale din acest teritoriu și este facilitat accesul comunităților membre la sursele nerambursabile de finanțare.

De altfel, ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană, prin Hotărârea Guvernului nr. 998 din 27 august 2008, Municipiul Brașov, împreună cu localitățile din aria sa de influență reprezentând practic Zona Metropolitană anterior definită, a fost desemnat Pol Național de Creștere pentru Regiunea de Dezvoltare 7 Centru. În calitate de Pol de Creștere, municipiul Brașov împreună cu localitățile din arealul metropolitan între care și Municipiul Săcele, a beneficiat în perioada 2007-2013 de finanțare nerambursabilă acordată în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013 Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere”, Domeniul de intervenție 1.1. „Planuri integrate de dezvoltare urbană”. Această abordare va fi continuată și în cadrul noului Program Operațional Regional 2014-2020, fiecare Pol de Creștere urmând să beneficieze de alocări orientative pre-determinate pentru implementarea proiectelor prioritare din arealul propriu. Integritatea funcțională a municipiului Săcele în arealul metropolitan Brașov crează așadar oportunități reale pentru implementarea proiectelor și intervențiilor definite în Strategia de Dezvoltare pe termen mediu a localității.

Capitolul II. Populația

II.1. Elemente demografice

Conform datelor statistice furnizate de Direcția Județeană de Statistică pentru anul 2013, municipiul Săcele are o populație stabilă de 34.215 locuitori¹, fiind practic a doua localitate ca mărime din județul Brașov, după municipiul reședință. Localitatea face parte integrantă din Zona Metropolitană Brașov, alături de alte 16 unități administrative urbane și rurale, constituind axa urbană Săcele-Brașov-Ghimbav-Codlea, ce are rolul de a polariza majoritatea activităților economico-sociale ale zonei. De altfel, importanța zonei a fost evidențiată și în cadrul *Planului Integrat de Dezvoltare Urbană (PIDU) pentru Polul de Creștere Brașov* pe baza căruia a fost implementată, cu fonduri provenite din Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere”, o listă cuprinzătoare de proiecte integrate ce vizează zona metropolitană în ansamblul ei sau localitățile componente.

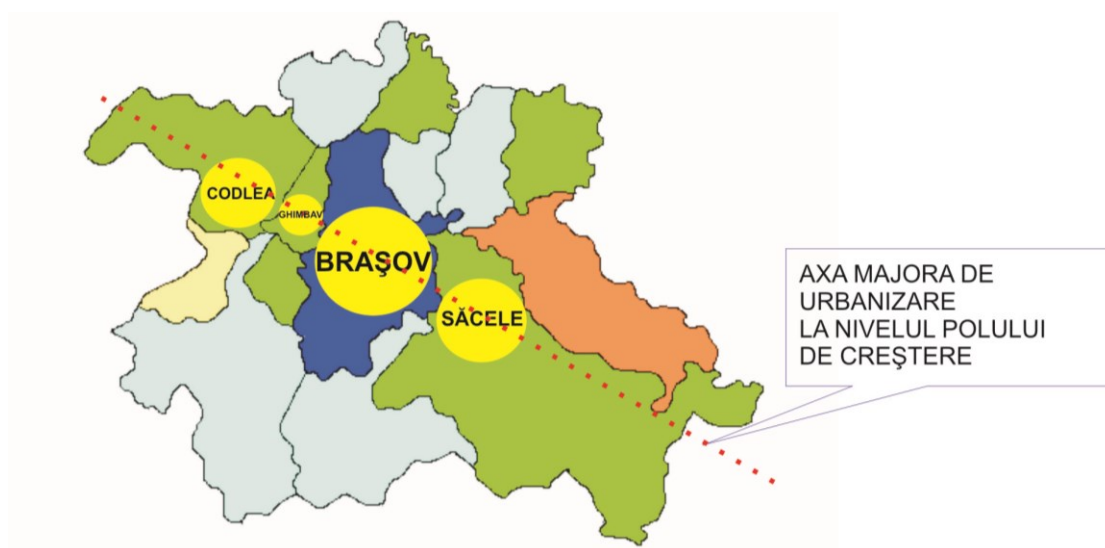
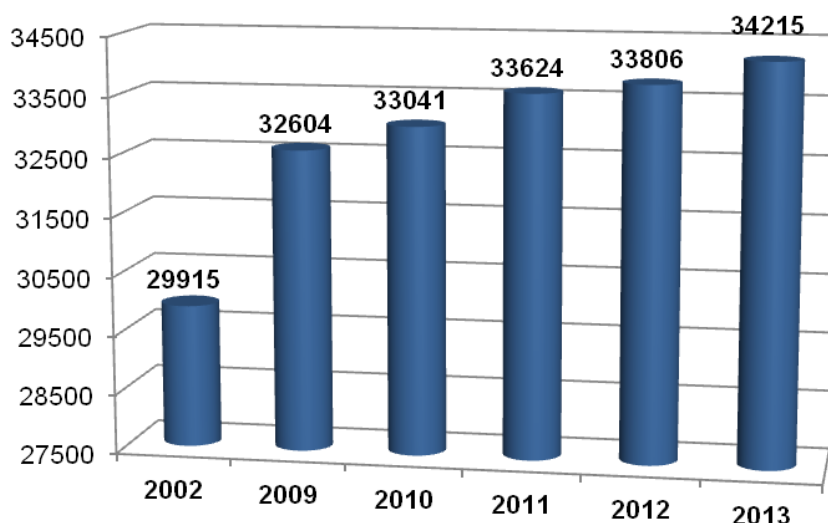

Figura II.1. Zona metropolitană Brașov

Comparativ cu anul 2002, numărul locuitorilor care formează populația stabilă a municipiului a crescut cu 4.300, ritmul de creștere a populației în ultimii 11 ani fiind de 14,37%, iar pentru ultimii 5 ani fiind de 4,94%.

¹ Este vorba de populația stabilă la data de 1 iulie 2013

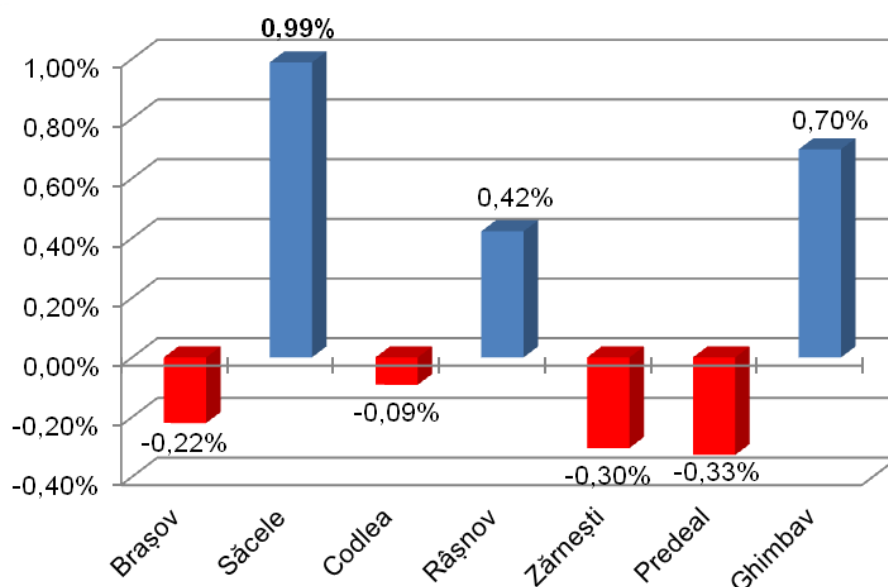
Grafic II.1. Evoluția populației municipiului Săcele (2002-2013)

Raportat la zona urbană a arealului metropolitan și a județului, municipiul Săcele prezintă o situație aparte. Astfel, în perioada analizată populația localității a crescut în timp ce atât la nivel metropolitan cât și la nivel județean populația urbană a înregistrat scăderi semnificative. Aceste tendințe s-au temperat în perioada 2009-2013, însă ele au fost mai accentuate în perioada 2002-2009 când orașele și municipiile județului Brașov înregistrau împreună o scădere medie anuală a sporului populației de 0,28% (0,15 % în arealul urban al zonei metropolitane), în timp ce populația săceleană înregistra un ritm mediu anual al sporului de + 1,80%.

	2009	2010	2011	2012	2013	Sporul absolut	Sporul mediu anual
Județul Brașov - populația urbană	440.434	439.640	438.507	436.937	436.743	-3.691	-738,2
Zona metropolitană - populația urbană	387.949	387.472	387.082	386.941	386.438	-1.511	-302,2
Municipiul Săcele	32.604	33.041	33.624	33.806	34.215	1.611	322,2

Tabel II.1. Populația municipiului Săcele în context metropolitan și județean

Cauza principală a acestei situații o constituie municipiul Brașov care a contribuit decisiv la diminuarea numărului populației urbane: scăderea natalității, migrația externă, declinul industriei brașovene (inclusiv prin relocarea sa în zonele limitrofe Brașovului), migrația externă, dar și migrația dinspre mediul urban spre cel rural, din proximitatea municipiului. Chiar și raportat la orașele care au înregistrat o valoare pozitivă a sporului mediu anual – Râșnov și Ghimbav, a căror dezvoltare economică și urbană este evidentă – municipiul Săcele are cel mai important aport la creșterea populației în zonă.

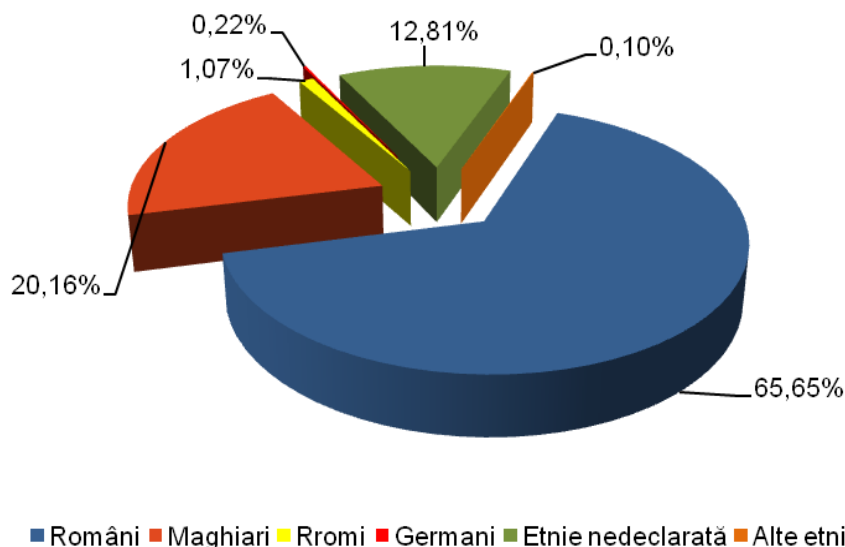

Grafic II.2. Ritmul mediu anual al sporului populației în arealul urban al zonei metropolitane (2009-2013)

Ea se datorează, așa cum vom demonstra mai jos, în special sporului natural și mai puțin celui migratoriu. Creșterea populației municipiului a determinat și creșterea indicelui de densitate a populației de la 94,60 locuitori/km² în anul 2009, la 99,27 locuitori/km² în anul 2013. Dacă ne raportăm la densitatea medie înregistrată în aria urbană a zonei metropolitane (fără municipiul Braşov) - 118,26 locuitori/ km² - ea este mult inferioară. Trebuie menționat însă că municipiul Săcele este una dintre cele mai întinse unități administrative teritoriale din România (32.176,35 ha din care numai 7% sunt reprezentate de intravilan), fapt ce explică valoarea scăzută a indicatorului. Raportându-ne strict la intravilan, distanța medie dintre doi locuitori (indicator care este construit plecând de la premisa că populația este repartizată uniform în teritoriu) a scăzut de la 34,08 m în 2009 la 33,27 m în 2013, fiind totuși mai ridicată decât cea din localitățile urbane din zonă. Acest fapt se datorează în special caracterului cvasi-rural al localității, formată în 1950 din unirea a patru dintre cele șapte sate săcelene (Baciu, Turcheș, Cernatu și Satulung) la care s-au adăugat, în anii de dezvoltare urbanistică din perioada comunistă, trei mici cartiere de blocuri: Precizia, Ștefan cel Mare și Movilei.

În ceea ce privește structura etnică a populației municipiului, așa cum a reieșit la recensământul din 2011, aceasta este majoritar românească (65,65 %), diferența fiind reprezentată în special de maghiari (20,16 %) și rromi (1,07%). Interesant este însă faptul că numai 328 de persoane s-au declarat rromi, iar nu mai puțin de 3.944 de respondenți au refuzat să-și declare apartenența etnică. Procentul extrem de mare al refuzurilor trebuie încadrat în contextul socio-politic al anului 2011, când o serie de persoane publice au îndemnat la boicotarea referendumului. De asemenea, este posibil ca o parte a locuitorilor din zonele periferice municipiului, în special din cartierul Gârcini (zonă marginală, caracterizată de precaritatea elementelor de infrastructură și un nivel scăzut de trai ce conduc automat la fenomene precum șomaj, infraționalitate și excluziune socială), să fii refuzat declararea apartenenței etnice pentru a se delimita astfel de o comunitate asociată cu numeroase defecte.

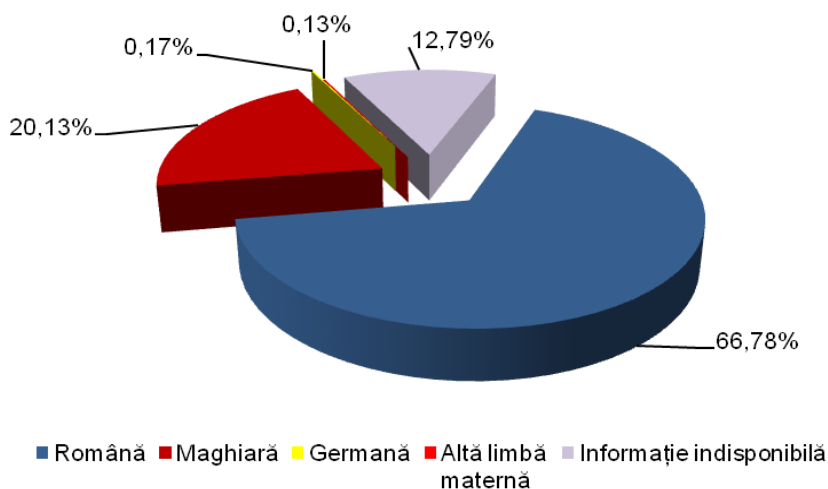
De asemenea, în ceea ce privește etnia romă lucrurile trebuie nuanțate. Fără a încălca principiul constituțional al dreptului individului de a-și declara apartenența la un grup etnic, Convenția europeană pentru protecția minorităților naționale stipulează faptul că această declarație nu este suficientă pentru stabilirea apartenenței la respectivul grup etnic, fiind necesare și cunoștințe lingvistice, culturale, religioase specifice acestuia. Comunitatea romă din Săcele, estimată de autoritățile locale, poliție și ONG-uri la circa 8-10.000 de oameni nu se înscrie în tiparul de mai sus.

Grafic II.3. Structura populației pe etnii (Recensământ 2011)

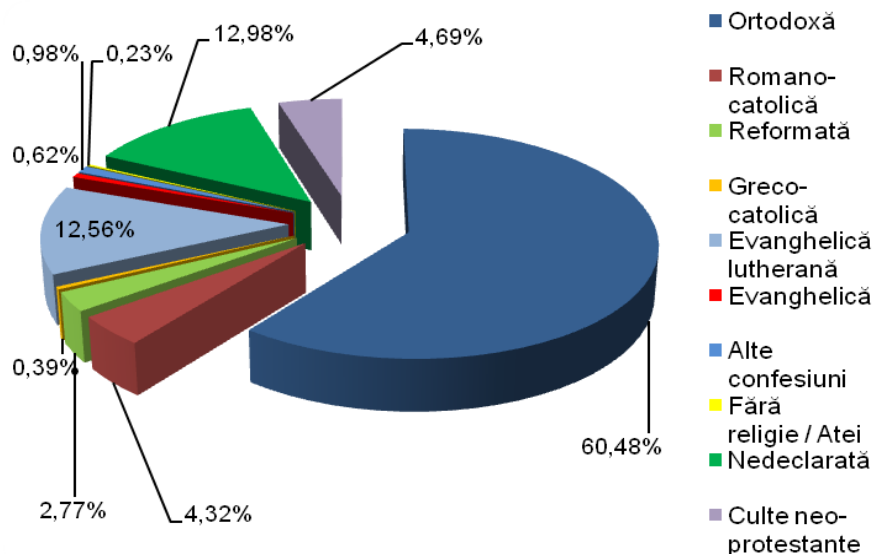
Nu numai că locuitorii cartierului Gârcini și, parțial, cei din comunitatea din Baciș nu se declară de etnie romă, dar cvasi-totalitatea lor nu cunosc limba romani, nu au un port tradițional și nici obiceiuri specifice comunităților tradiționale de romi. Chiar dacă, la origine, în aceste zone au trăit familii de etnie romă, în anii de maximă expansiune demografică a localității ('70-'80) aici s-au așezat noii veniți, dezrădăcinați din comunitățile lor rurale, care nu au reușit să se adapteze condiții socio-economice și nu s-au integrat în tiparul social impus. Astfel, această zonă s-a populat treptat atât prin „aportul migrator” cât și printr-o natalitate ridicată. Însă, dincolo de faptul că numai 1,07% dintre locuitorii municipiului s-au declarat romi, cert este că municipiul Săcele are una dintre cele mai numeroase comunități aflate în situații de risc extrem de ridicat, în care problemele se acumulează de la an la an.

În ceea ce privește limba maternă, majoritatea au declarat limba română (66,78%), fiind cu 1,13 % mai mulți decât cei care s-au declarat români. Având în vedere că numai 15 persoane au declarat limba romani ca limbă maternă și că 1,07 % s-au declarat romi, este de presupus că aceștia au declarat, în mare majoritate, limba română ca limbă maternă. De asemenea, procentul celor care au declarat limba maghiară ca limbă maternă se suprapune peste numărul maghiarilor din localitate.

Grafic II.4. Structura populației după limba maternă (Recensământ 2011)

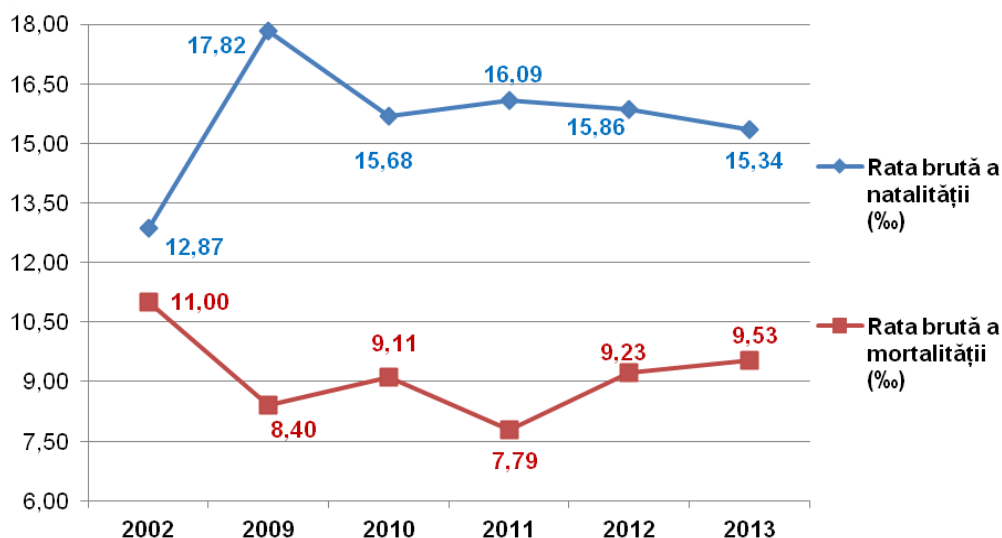
Multiculturalitatea localității este dublată și de existența unei palete foarte largi de confesiuni religioase. Astfel, la recensământul din 2011 au fost declarate nu mai puțin de 16 confesiuni religioase cu un număr important de adepți.

Grafic II.5. Structura confesională a populației (Recensământ 2011)

Cea mai importantă confesiune (60,48%) este, firește, cea ortodoxă - exprimând aproape fidel ponderea populației de etnie română în cadrul localității -, urmată de cea evanghelică-lutherană, romano-catolică și reformată - împărțite preponderent de populația de etnie maghiară - și de cultele neo-protestante (pentecostală, baptistă, martorii lui Iehova, adventistă, creștină după Evanghelie). Ca și în cazul etniei, un număr important de respondenți au refuzat să-și declare credința, procentul acestora fiind aproape egal cu al celor care nu au declarat apartenența etnică. De remarcat este și faptul că 70 de persoane s-au declarat fără religie sau atee, demonstrând și în acest fel că societatea post-modernă este extrem de diversă, iar valorile tradiționale nu mai sunt îmbrățișate de toți membrii comunității.

Dinamica populației este influențată de două fenomene demografice importante: sporul natural și mișcarea migratorie. Sporul natural se înscrie în tendința generală a creșterii populației municipiului, înregistrând o creștere importantă de la numai 1,87 ‰ în 2002, la 9,42 ‰ în 2009, pentru ca mai apoi să scadă treptat spre 8,3 ‰ în 2011 și 5,81 ‰ în 2013.

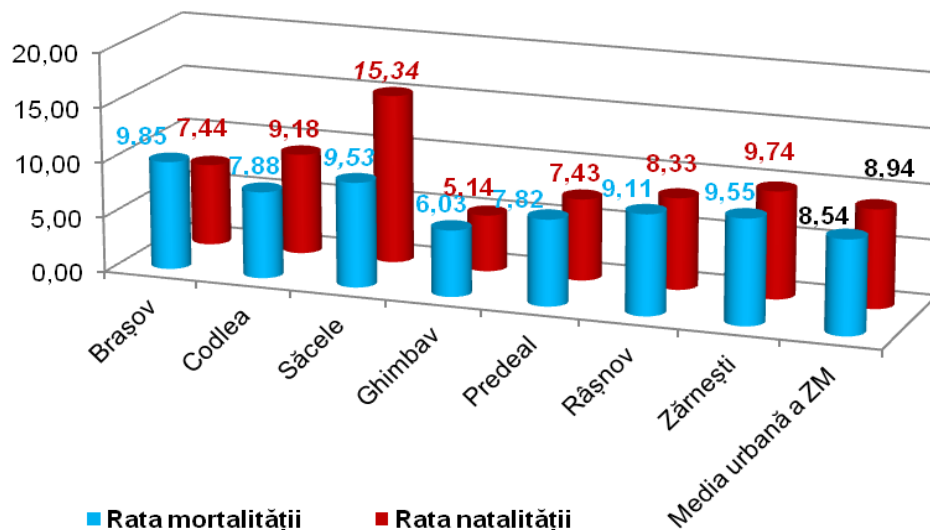
Grafic II.6. Evoluția ratelor natalității și a mortalității (2002 – 2013)

În plus, municipiul are cel mai ridicat spor natural dintre toate localitățile urbane ale zonei metropolitane, în condițiile în care doar trei dintre acestea înregistrează valori pozitive ale indicatorului. Creșterea accelerată a natalității și, în special, scăderea mortalității se datorează în bună măsură creșterii economice din a doua jumătate a anilor 2000. Pe de altă parte, rata ridicată a natalității se datorează și numărului important de nou născuți din cartierul Gârcini, fapt ce se reflectă atât în numărul în creștere a numărului elevilor de la Școala Gimnazială nr. 5, localizată în această zonă, cât și în numărul caselor nou construite la marginea acestui cartier.

Valorile ridicate ale natalității conferă municipiului un avantaj important în privința fenomenului de îmbătrânire a populației, însă vulnerabilitatea acestei populații tinere nu este de natură, din păcate, să contribuie și la creșterea populației active în raport cu cea inactivă. De asemenea, trebuie remarcat faptul că tendința ultimilor 3 ani este de ușoară scădere a natalității și de ușoară creștere a mortalității.

Raportat la arealul urban al zonei metropolitane, din nou municipiul Săcele iese în evidență atât prin cele mai ridicate valori ale natalității (în 2013, spre exemplu natalitatea înregistrată în Săcele era aproape dublă față de media înregistrată în localitățile urbane ale Zonei Metropolitane Brașov – 8,94 ‰ –, iar acest an nu a fost o excepție!) cât și prin cele ale mortalității (în același an Săcele avea a treia rată a mortalității din arealul urban al zonei metropolitane, după cele înregistrate de municipiul Brașov și orașul Zărnești).

În ceea ce privește rata fertilității, definită ca raportul dintre numărul născuților vii dintr-o perioadă și numărul mediu al populației feminine de vârstă fertilă (15-49 de ani), aceasta a evoluat de la 45,78 ‰, în 2002, la 63,34 ‰, în 2013. Cu alte cuvinte, în acest an, la 1000 de femei cu vârste cuprinse între 15 și 49 de ani s-au născut 63 de copii. Acest indicator, important pentru prognoza populației, arată că, pe termen mediu și lung, populația localității va continua să crească.

Grafic II.7. Rata natalității și a mortalității în localitățile urbane ale Zonei Metropolitane Brașov (2013)

O mențiune aparte trebuie făcută asupra ratei mortalității infantile a cărei evoluție este de asemenea îngrijorătoare. Dacă după anii 2019 și 2010, când s-au înregistrat câte 6 decese în rândul copiilor de sub 1 an (rata fiind de 10,33 ‰, respectiv 11,58 ‰) a urmat o scădere accentuată a acestora în următorii doi ani (numai câte 2 decese ceea ce a dus la o rată de 3,73‰), în 2013 situația s-a agravat din nou (5 decese ce au condus la o rată de 9,52‰). Este drept, și la nivel național acest indicator este foarte mare, fapt ce plasează România pe locul I în Uniunea Europeană la numărul de decese sub 1 an, însă acest fapt nu este de natură să

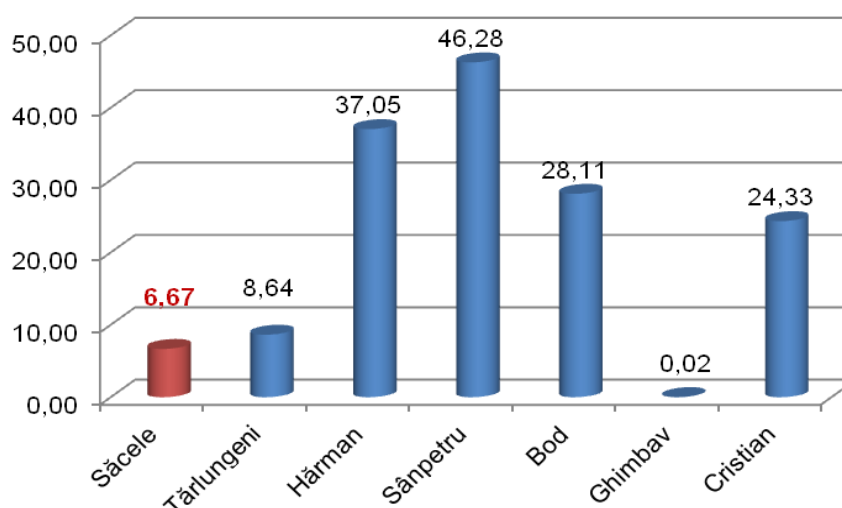
elimine concluzia în sine. Cele mai multe decese ale nou-născuților se înregistrează în rândul populațiilor aflate în situații de risc, în primul rând în rândul populației de etnie romă.

Rata migrației este și ea interesantă, prin constanța ei. Analizând datele disponibile privind de plecările și stabilirile cu domiciliul în localitate în perioada 2008-2010 se observă că în acești trei ani numărul celor care au ales să se mute cu domiciliul în Săcele a fost superior celor care au părăsit localitatea.

	Stabiliri de domiciliu în localitate			Plecări cu domiciliul din localitate			Sold migrator ‰	Sold migrator ‰	Sold migrator ‰
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Săcele	658	521	690	430	314	474	6,94	6,30	6,54
Tărlungeni	194	108	192	98	63	116	11,49	5,38	9,04
Hărman	226	203	339	59	54	75	32,26	28,78	50,10
Sânpetru	268	224	308	70	47	88	46,46	41,53	50,84
Bod	260	103	222	67	55	81	42,82	10,65	30,86
Ghimbav	145	91	101	82	96	159	11,55	- 0,92	-10,58
Cristian	192	135	202	86	43	68	23,40	20,31	29,29

Tabel II.2. Soldul migrator în localitățile limitrofe municipiului Brașov

Deși, majoritatea tinerilor își doresc să plece – fapt reliefat extrem de limpede de procentul extrem de mare al absolvenților de clasa a VIII-a care aleg să urmeze studiile liceale în Brașov, dar și de dinamica plecărilor cu reședința (mai mari decât ale stabilirilor în Săcele) – localitatea, prin așezarea sa în proximitatea municipiului Brașov și prin farmecul rural pe care îl are, este o zonă destul de atractivă pentru persoanele care aleg să părăsească Brașovul și să se stabilească într-o localitate de unde să poată face ușor naveta către locul de muncă. Fenomenul este confirmat de numeroasele case construite în ultimii ani în zona din imediata vecinătate a municipiului Brașov.

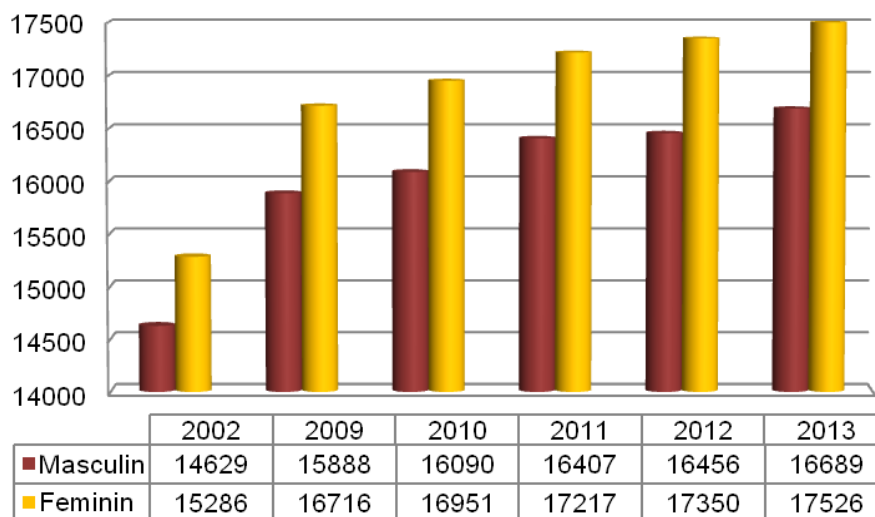

Grafic II.8. Soldul migrator în localitățile limitrofe municipiului Brașov (media anilor 2008-2010)

O analiză a acestui fenomen la nivelul tuturor localităților limitrofe municipiului Brașov arată faptul că, deși raportat la localitățile rurale (cu o populație totală mult sub cea a municipiului Săcele), soldul migrator exprimat în promile este mult mai mic, valorile brute consemnează cel

mai mare număr de stabiliri de domiciliu în municipiul Săcele, ceea ce, coroborat cu constanța indicatorului, subliniază faptul că localitatea este, pe ansamblu, atractivă pentru locuire.

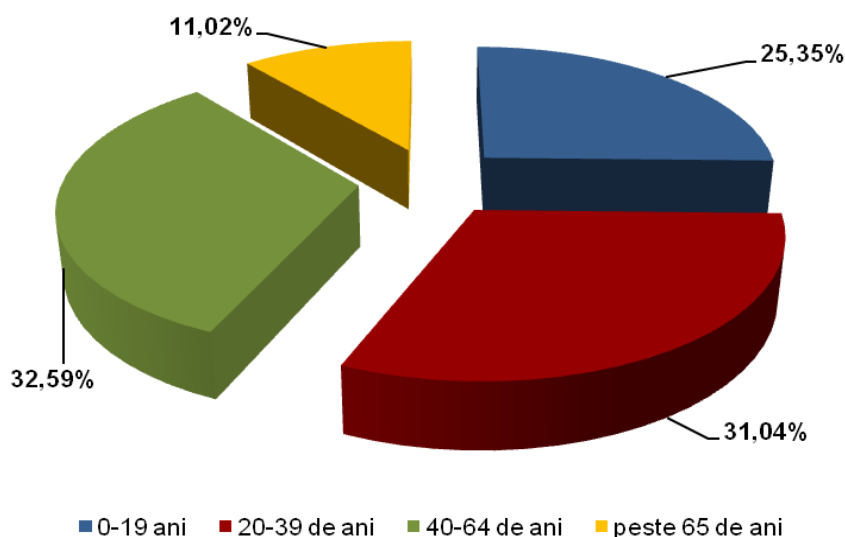
Repartizarea populației municipiului din punct de vedere al genului se încadrează în tendința generală, astfel că raportul de masculinitate deși este subunitar – 0,952 sau, cu alte cuvinte, în localitate existau în 2013 95,22 bărbați la fiecare 100 de femei -, se încadrează în media valorilor întâlnite în lume. Astfel, populația feminină reprezenta, în același an, 51,22 % din totalul locuitorilor. După cum se poate observa în graficul de mai jos, evoluția celor două categorii de populație în ultimul deceniu este asemănătoare, astfel că ponderea lor s-a menținut relativ constantă. Cu toate acestea, tendința de creștere a populației feminine este ușor superioară celei a populației masculine, fapt ce va avea efecte pe termen lung asupra unui alt indicator relevant, îmbătrânirea populației.

Grafic II.9. Evoluția populației pe genuri (2002-2013)

Având în vedere că speranța de viață a femeilor este superioară speranței de viață a bărbaților, confirmată în practică și la nivelul municipiului Săcele, structura pe grupe de vârstă a populației este influențată, astfel, în sensul existenței unui segment important de populație cu vârste de peste 65 de ani.

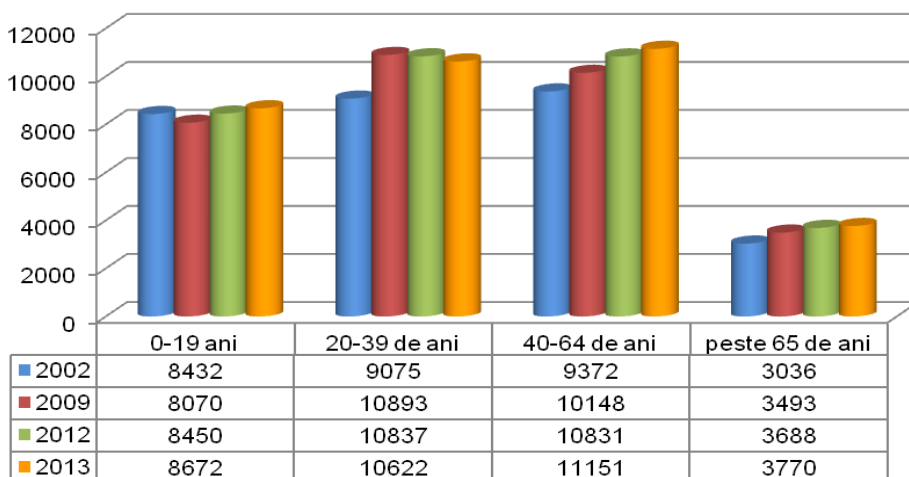
Graficul următor evidențiază ponderea categoriilor de vârste în totalul populației în anul 2013.

Grafic II.10. Structura populației pe grupe de vârstă în 2013

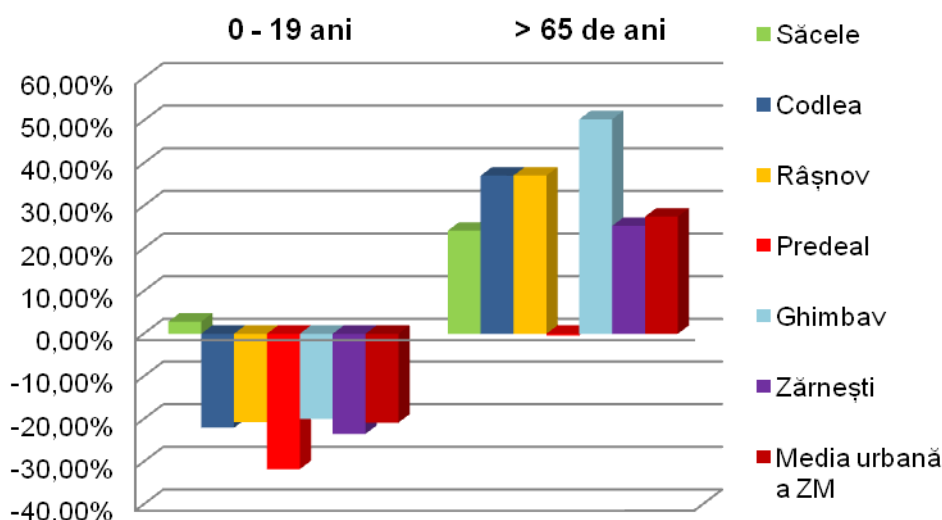
Astfel, tinerii reprezintă 25,35 % din populație, în timp ce vârstnicii numără 11,02 %. Comparativ cu anul 2002 cele două grupe de vârstă, fundamentale pentru analiza socio-demografică pe termen mediu și lung, au evoluat astfel:

- Grupa de vârstă 0-19 ani a crescut cu 2,85 procente în ponderea populației municipiului (240 de persoane);
- Grupa de vârstă 20-39 de ani a crescut cu 17,05 % (1547 de persoane);
- **Grupa de vârstă 40-64 de ani a crescut cu 18,98 % (1779 de persoane)**
- **Grupa de vârstă peste 65 de ani a crescut cu 24,18 % în ponderea populației (734 de persoane)**

Grafic II.11. Evoluția populației pe vârste (2002-2013)

Tendența de îmbătrânire a populației municipiului Săcele este evidentă. Categoriile de vârste 40-64 de ani și peste 65 de ani au crescut constant din 2002, iar cea cu vârste cuprinse între 20 și 39 de ani, deși a crescut după 2002, începând cu anul 2008 manifestă o tendință descendentă vizibilă. Interesant este faptul că grupa de vârstă 0-19 ani are de asemenea o tendință de creștere, aceasta manifestându-se încă din anul 2006.

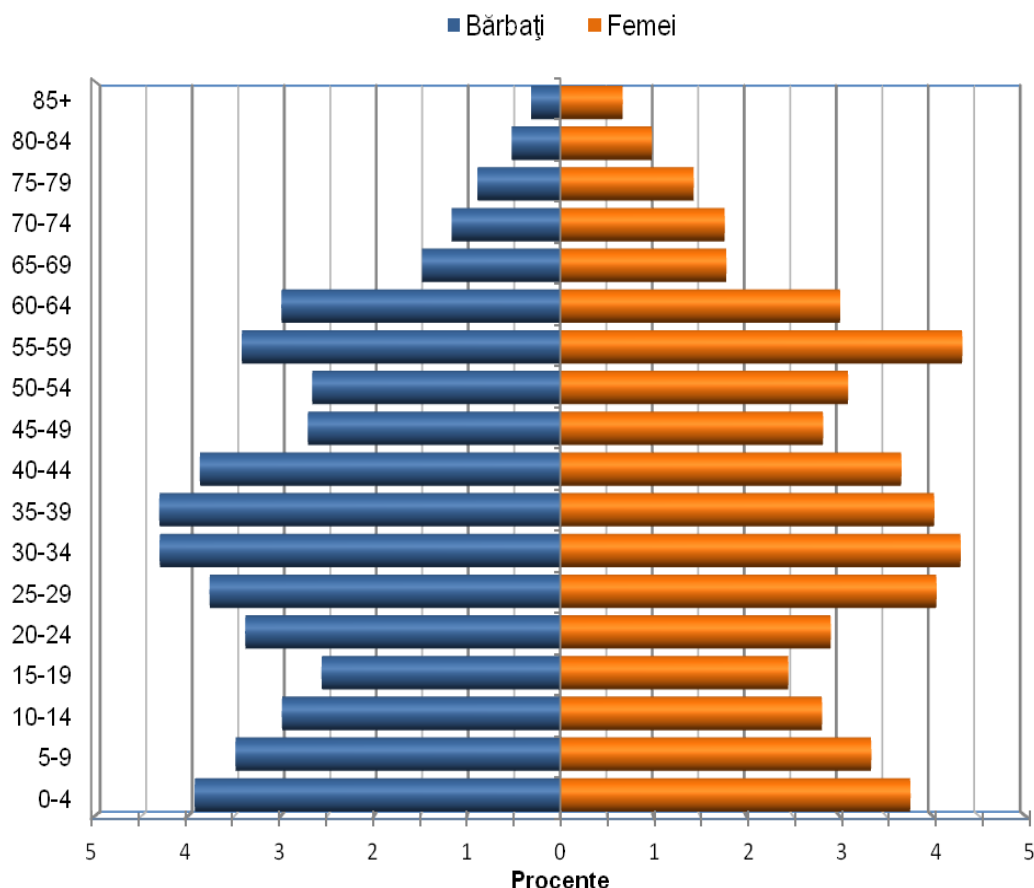

Grafic II.11. Evoluția populației pe vârste (2002-2013)

Comparativ cu localitățile urbane din Zona Metropolitană Brașov, municipiul Săcele face notă discordantă. Astfel, în ceea ce privește populația tânără, este singura localitate unde numărul acesteia a crescut, în timp ce în toate celelalte acest segment de populație a înregistrat evoluții negative semnificative (peste 20 %!), media arealului urban fiind de – 20,84%. Este o diferență extrem de mare, ce se explică prin natalitatea foarte ridicată înregistrată în rândul populației cartierului Gârcini. Grupa de vârstă de peste 65 de ani, a înregistrat creșteri importante în aproape toate localitățile (excepție face Predealul, de data aceasta), însă municipiul Săcele are cel mai scăzut ritm de creștere (24,18), media zonei fiind de 27,49%. Și în acest caz trebuie ținut cont de comunitatea din Gârcini al cărei nivel de trai extrem de scăzut face ca speranța de viață a acesteia să nu se situeze la nivelul comunității Săcelene, în general.

Aceste tendințe conduc la o concluzia că pe termen lung populația în vârstă de muncă a municipiului Săcele ar putea crește, astfel că rata de dependență economică va înregistra valori mai mici. Întrucât această creștere se bazează în principal pe aportul demografic al comunității vulnerabile din Gârcini este de discutat în ce măsură această populație va contribui la sustenabilitatea economică a localității sau va îngroșa pătura asistaților sociali.

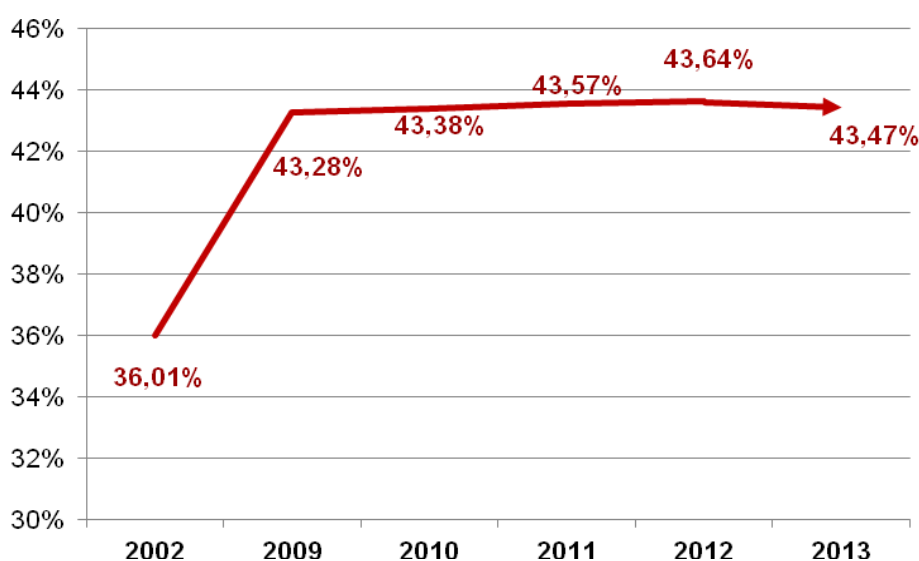
Analiza piramidei vârstelor relevă proporțiile dintre efectivele pe sexe și categorii cincinale de vârste, oglindind astfel „istoria” populației municipiului și oferind, totodată, o perspectivă de evoluție. Astfel, se poate lesne observa o creștere accentuată a populației (segmentul de vârste 60-64 de ani) la finalul celui de-al doilea război mondial care a determinat o creștere naturală a populației, dar s-a suprapus și cu dezvoltarea fabricii Electroprecizia, proaspăt mutată din Brașov în Satulung. După declinul de la sfârșitul deceniului cinci și prima jumătate a celui de-al șaselea a urmat o nouă perioadă de creștere semnificativă și abruptă, ca efect al aplicării decretului nr. 770 din 1966 prin care autoritățile comuniste au interzis avorturile. După 1990, în noul context socio-economic populația a scăzut dramatic, însă a reînceput să crească în anii 2000.

Grafic II.12. Piramida vârstelor (2013)

Privind imaginea de mai sus concluzia se desprinde rapid: asistăm la un proces ieșit din tiparul național: o (re)întinerire demografică suprapusă peste o creștere a populației, în condițiile în care la nivel național tendința este de scădere a populației pe un fond de îmbătrânire. Populația adultă va intra într-un ușor proces de scădere (aproximativ 5 %), însă pe termen mediu și lung ea va crește beneficiind de aportul populației tinere aflată acum în segmentele de vârste 0-9 ani. Trebuie menționat că pe termen foarte lung, în condițiile menținerii actualului trend (natalitate și speranță de viață crescute), numărul populației va crește semnificativ, astfel că problemele privind educația, sănătatea, accesul pe piața muncii și calitatea locuirii, deja prezente, se vor agrava.

Evoluția ieșită din tipar a populației săcelele este reliefată și prin *Indicele de îmbătrânire a populației*, definit ca raport între populația de peste 65 de ani și cea cuprinsă în intervalul 0-19 ani. Comparativ cu zona metropolitană, municipiul Săcele este departe de valorile înregistrate în localitățile urbane, aflate într-un profund proces de îmbătrânire.

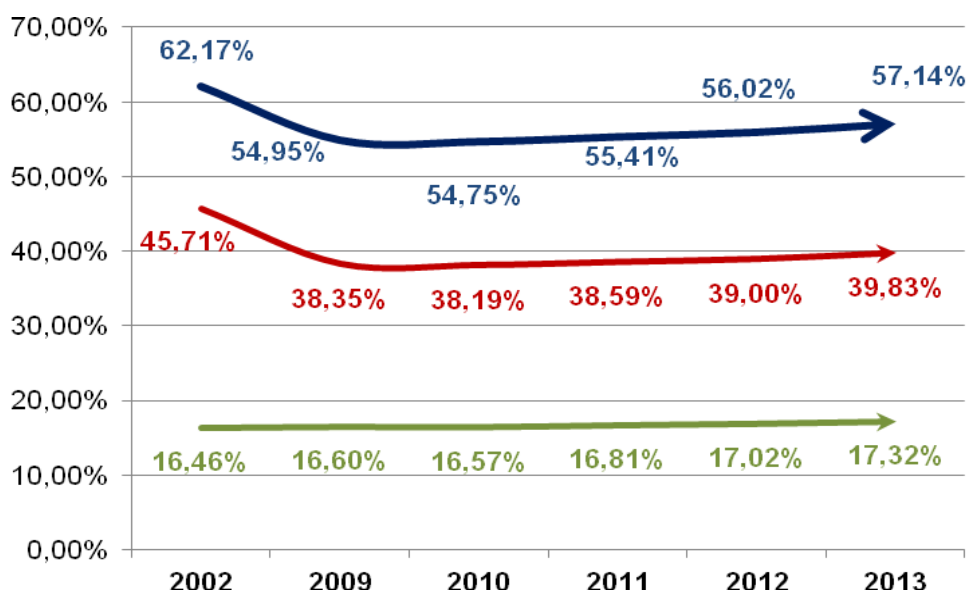
Grafic II.13. Indicele de îmbătrânire a populației (2002-2013)

Graficul de mai sus ilustrează fenomenul de reîntinerire al populației. Dacă până în 2007 se putea vorbi de o tendință de îmbătrânire, odată cu creșterea natalității această evoluție s-a întrerupt – procentul menținându-se la aceleași valori, cu o foarte ușoară tendință descendentă în ultimii doi ani. Tendința este demonstrată și de indicele de vitalitate a populației care înregistrează valori supraunitare însemnate în ultimii ani (2,12 în 2010 până la 1,61 în 2013) și care, dincolo de tendința descendentă, indică o populație ce, pe termen scurt și mediu, se reproduce lărgit.

În același context, raportul de dependență al vârstnicilor și tinerilor a scăzut după 2002 până la un minim de 54,75 % în 2010, urcând apoi în 2013 la 57,14 %, însemnând că 57 de persoane tinere (0-19 ani) și vârstnice (peste 65 de ani) sunt întreținute de 100 de persoane adulte, în vârstă de muncă. Scăderea drastică a indicatorului între 2002 și 2009 se datorează faptului că în această perioadă au ieșit din segmentul de vârstă al tinerilor coortele ce s-au născut în perioada anterioară anului 1990, deci valori superioare celor care au intrat. Astfel, populația adultă a primit un aport de populație superior celui primit de populația tânără (imediat după anul 1990 natalitatea a înregistrat valori extrem de mici), iar raportul de dependență s-a diminuat.

Raportat la zona metropolitană, municipiul Săcele reprezintă, din nou, o excepție. Media înregistrată în 2013 de celelalte localități urbane din arealul metropolitan (fără municipiul

Braşov) este de numai 43,47 %, ceea ce subliniază presiunea ce grevează asupra segmentului de populație adultă din Săcele în comparație cu localitățile similare din apropiere.

Grafic II.14. Raportul de dependență de vârstă (2002-2013)

Dacă în ceea ce privește populația vârstnică valorile sunt similare în toate orașele și municipiile metropolitane, diferența provine din rata de dependență a tinerilor. Astfel, în Săcele, în 2013, 100 de adulți susțineau 40 de copii și tineri (39,83% rata de dependență), în timp ce media celorlalte localități era de numai 28 de copii și tineri la 100 de adulți (27,46%). În acest cadru nu vorbim numai despre asigurarea unor condiții decente de trai pentru acești copii de către părinții lor, ci și de o serie întreagă de servicii educaționale, sociale și medicale pe care autoritățile publice trebuie să le asigure.

Proiectarea populației oferă informații utile asupra evoluției numărului și a structurii de vârstă a populației (grupe cincinale și grupe funcționale – tânără, adultă, vârstnică, feminină de vârstă fertilă, școlară și preșcolară) pe baza cărora se vor putea proiecte direcții de dezvoltare durabilă.

Din punct de vedere demografic, principalii factori care acționează asupra mărimii și structurii populației sunt:

- fertilitatea
- mortalitatea
- migrația (internă și externă)

Evoluția fenomenelor demografice din ultimii 20 de ani – caracterizată de menținerea fertilității la un nivel scăzut, de creșterea speranței de viață la naștere și de un sold negativ al migrației externe – a dus la scăderea populației atât la nivelul județului Braşov cât și la nivelul Zonei Metropolitane. Municipiul Săcele face excepție de la această regulă întrucât populația sa a înregistrat o creștere ușoară în ultimii 10 ani.

Prognozele realizate la nivelul județului și al Zonei Metropolitane, indică însă pentru orizontul de timp 2025 o scădere și o îmbătrânire accentuată a populației, însoțită de modificarea structurii pe grupe de vârstă a populației.

-mii persoane-

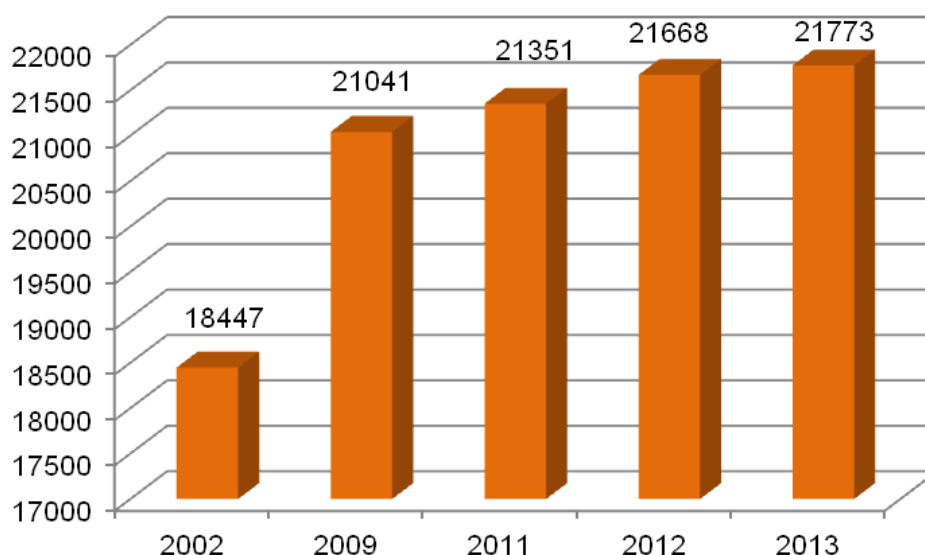
Varianta	2003	2015	2025	Modificare 2025/2003	
				Absolută	Relativă %
Medie	595,8	584,8	551,1	-44,7	-7,5
Optimistă	595,8	592,7	573,8	-22,0	-3,7
Pesimistă	595,8	582,3	543,9	-51,9	-8,7

Tabel II.3. Populația județului Brașov în anii 2015 și 2025

În ceea ce privește municipiul Săcele, însă, prognozele nu sunt facil de realizat. În interiorul comunității există un hiatus major, între comunitatea vulnerabilă din cartierul Gârcini și restul localității (chiar dacă și în Baci există de asemenea o comunitate vulnerabilă, însă ea nu poate fi comparată cu cea din Gârcini). Localitatea în ansamblul ei se înscrie perfect în tendințele de evoluție ale arealului metropolitan, însă comunitatea vulnerabilă va continua să crească numeric, iar aceasta va genera o presiune importantă asupra autorităților în vederea asigurării condițiilor necesare pentru ca aceasta să nu se transforme într-o povară socială.

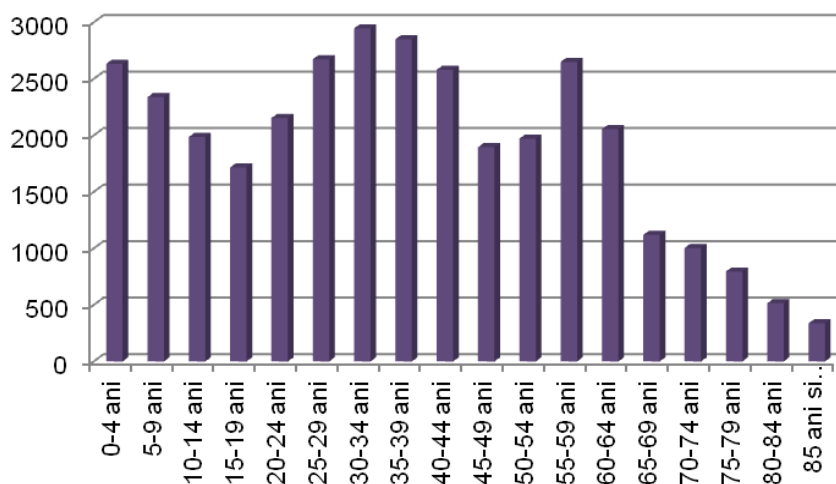
II.2. Forța de muncă

Transformările economice și sociale și evoluția demografică din ultimii 25 de ani au contribuit în mod fundamental la evoluția și structura forței de muncă. Numărul persoanelor active și a celor ocupate a avut o evoluție negativă în ciuda creșterii economice înregistrată la mijlocul anilor 2000. De asemenea, la nivelul întregului areal metropolitan, principalele direcții ale evoluției forței de muncă au fost spre restrângerea sectorului industrial și dezvoltarea sectorului construcțiilor și serviciilor. În plus, dat fiind gradul ridicat de urbanizare al acestei zone, numărul persoanelor ocupate în agricultură s-a menținut la cote scăzute.

Grafic II.15. Populația în vârstă de muncă (20-64 de ani)

Creșterea populației municipiului Săcele a condus la creșterea numărului persoanelor cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani, reprezentând populația în vârstă de muncă². Astfel, dacă în 2002 acest segment cuprindea 18447 de locuitori, având o pondere de 61,66% din totalul populației, el a crescut treptat ajungând în anul 2013 să însumeze 21.773 de locuitori, reprezentând 63,64%.

Grafic II.16. Structura populației pe vârste (2013)

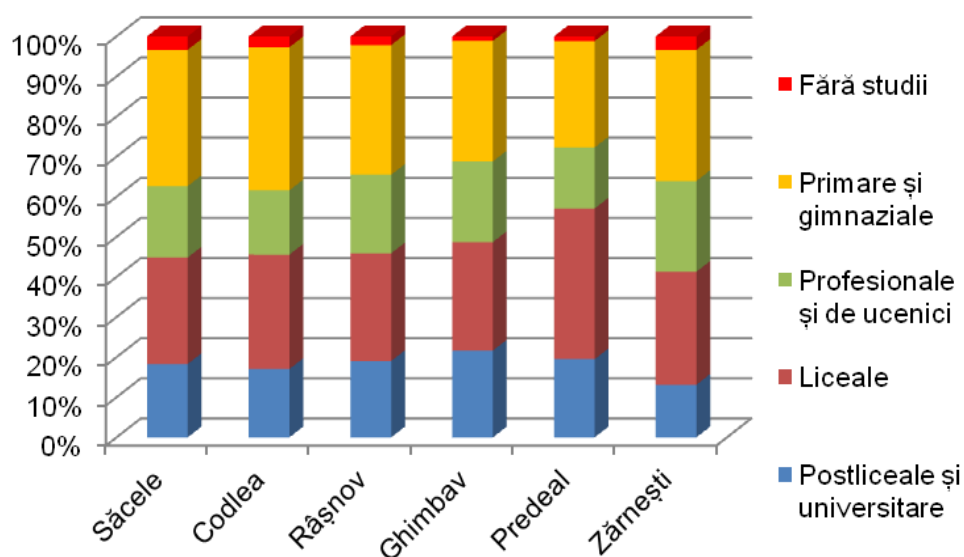
Analizând structura populației pe vârste în anul 2013, putem observa că, pe termen scurt și mediu populația în vârstă de muncă va fi afectată de ieșirea, prin pensionare, din segmentul populației active a persoanelor cu vârste cuprinse între 55 și 64 de ani, iar aportul demografic al categoriei de vârstă 10-19 ani nu va acoperi deficitul creat (-1003 persoane). Astfel, raportul de înlocuire a populației active este, în 2013, de 83,50%. Cu alte cuvinte, în următorii 4 ani, 100 de persoane care vor ieși din câmpul muncii vor fi înlocuite de alte 84 de persoane ce vor intra. Pe termen lung însă, dacă trendul crescător al natalității se menține, acest deficit va fi acoperit. Dacă din perspectiva cifrelor lucrurile sunt clare, în ceea ce privește situația profesională a celor care vor intra pe piața muncii lucrurile trebuie nuanțate. Astfel, având în vedere că creșterea populației din ultimii ani se bazează în special pe natalitatea ridicată înregistrată în comunitatea defavorizată din cartierul Gârcini al cărei grad de școlarizare și formare profesională este extrem de scăzut, situația forței de muncă la nivelul municipiului Săcele nu are perspective încurajatoare, fiind necesare măsuri și acțiuni ferme în vederea prevenirii acestui risc.

Un alt indicator relevant pentru conturarea unei imagini cât mai fidele a stării de fapt a localității din perspectiva forței de muncă este structura populației în funcție de nivelul studiilor absolvite. Recensământul desfășurat în anul 2011 a relevat o situație ce nu se abate semnificativ de la media metropolitană³. Este de remarcat procentul de 14,42 % al persoanelor ce dețin studii universitare, ce este comparabil cu cel al celorlalte localități urbane din arealul metropolitan, mai puțin cu orașul Ghimbav care este net superior la acest capitol. De altfel, specificul industrial al acestui mic oraș - industrii cu o valoare adăgată mare, în care ponderea cercetării-inovării este ridicată – atrage persoanele înalt calificate. În acest context, trebuie menționat faptul că profilul economic al municipiului Săcele nu necesită un număr mare de

² În analiza acestui indicator am plecat de la premisa că cea mai mare parte a populației tinere nu finalizează studiile și, deci, nu intră pe piața muncii la vârsta de 15 ani, chiar dacă ea este aptă fizic de muncă, precum și de la recente modificări legislative care vizează ridicarea treptată a pragului de pensionare la vârsta de 65 de ani.

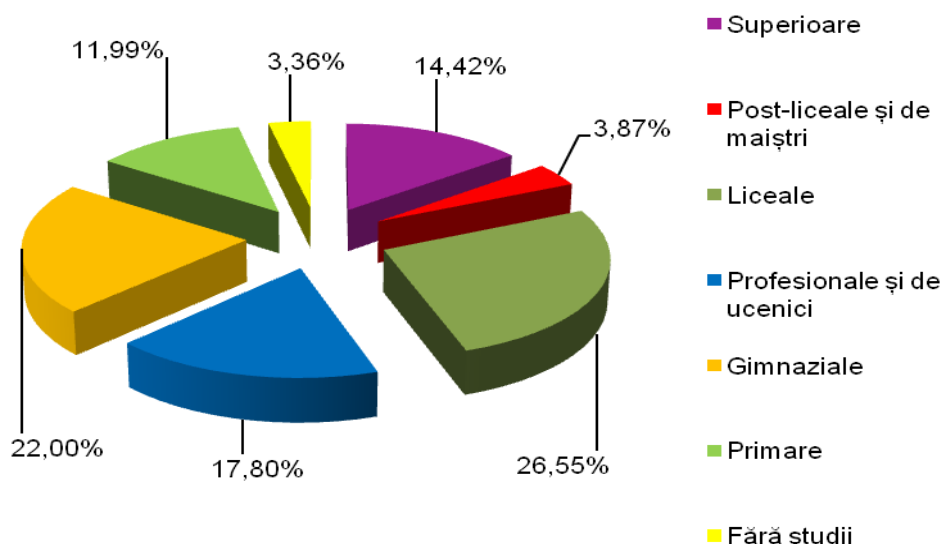
³ Nu includem aici municipiul Brașov, întrucât el nu se încadrează în tiparul localităților mici urbane aflate în proximitatea sa, iar orice comparație din acest punct de vedere ar fi irelevantă.

angajați cu calificări înalte, nivelul de școlarizare cel mai des întâlnit fiind școala profesională și liceul.

Grafic II.17. Structura populației în vârstă de peste 10 ani, pe nivele de studii în localitățile urbane ale Zonei Metropolitane Brașov (Recensământ 2011)

Ceea ce este însă îngrijorător este faptul că o treime dintre locuitori au cel mult studii gimnaziale, 3,36 % din populație nereușind să finalizeze nici măcar ciclul primar. În acest context, procentul analfabeților – 1,28% din totalul locuitorilor municipiului – nu mai este o surpriză. De altfel, este al doilea procent înregistrat la nivelul localităților urbane ale zonei metropolitane, după orașul Zărnești (1,77%).

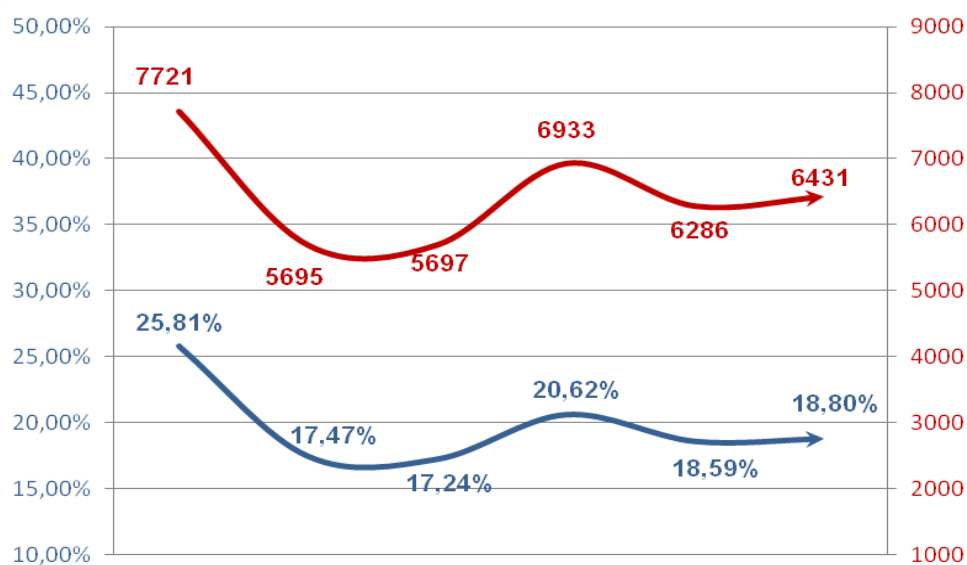
Grafic II.18. Structura populației în vârstă de peste 10 ani, pe nivele de studii (Recensământ 2011)

Analizând aceste date din perspectiva genului, se impun câteva concluzii interesante. Astfel, pe categorii de studii, femeile dețin o pondere mai mare decât bărbații în cazul studiilor gimnaziale, liceale și universitare, însă sunt surclasate de bărbați în cazul școlilor postliceale și de maștri și a școlilor profesionale și de ucenici (numai 37,96 % dintre absolvenți sunt femei).

De asemenea sunt mai puțin supuse riscului de a nu avea nici un fel de studii (48,57 % femei, față de 51,43 % bărbați), însă în cazul analfabetismului dețin întâietatea (58,08% față de 41,92%). Și acest indicator trebuie raportat la situația reală din teren - existența comunității marginale și vulnerabile din cartierul Gârcini – ceea ce explică faptul că femeile, al căror statut este inferior bărbatului în acest tip de comunitate, se confruntă mai des cu situația de a nu avea acces la educație.

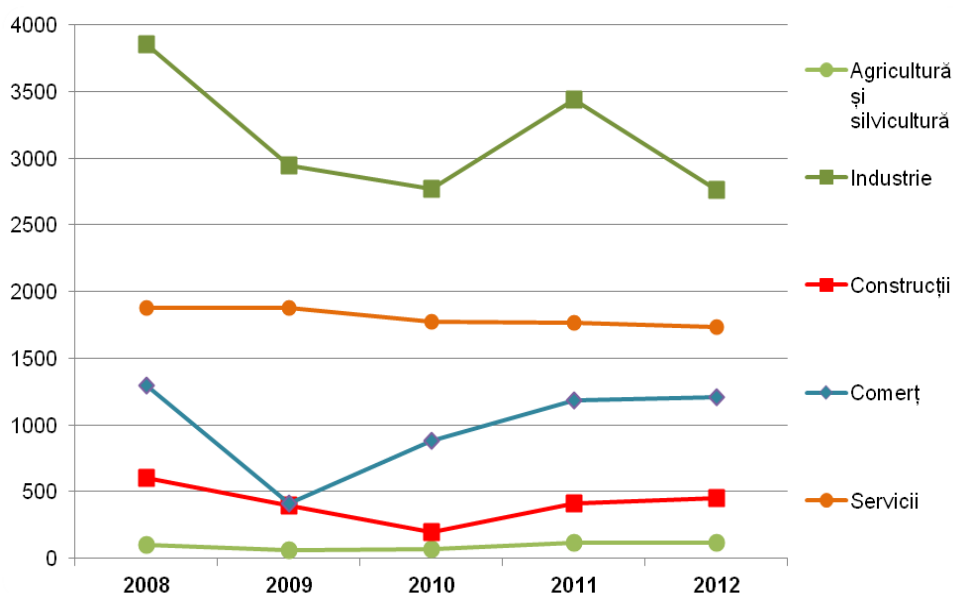
Toate aceste date formează tipologia lucrătorului din municipiul Săcele: muncitor calificat, absolvent de studii medii (44,35 % dintre locuitori sun absolvenți de școală profesională și de ucenici sau liceu). Deși nu este un profil extrem de atrăgător pentru industrii cu valoare adăugată mare ce necesită angajați cu studii superioare, trebuie menționat faptul că tendința este totuși încurajatoare. Față de anul 2002, ponderea persoanelor absolvente de studii terțiare a crescut (de la 7,04 % la 18,29 %), iar al celor fără studii a scăzut (de la 4,2 % la 3,36%). demonstrând că, în timp, lucrurile se pot schimba. Rămâne totuși un procent destul de însemnat al populației care nu poate avea acces facil pe piața muncii datorită lipsei studiilor sau a calificărilor adecvate.

Numărul salariaților, care de altfel dețin majoritatea în rândul populației ocupate, cu domiciliul în Săcele⁴ a fost influențat de evoluția economică. Astfel, restrângerea activității economice ca urmare a crizei economico-financiare s-a manifestat în primul rând prin disponibilizări de personal, fapt ce a condus la scăderea cu nu mai puțin de 26,24 % a numărului salariaților din Săcele. În anul 2011 situația s-a îmbunătățit parțial, însă evenimentele naționale și internaționale determină o evoluție sinuoasă a acestui indicator.

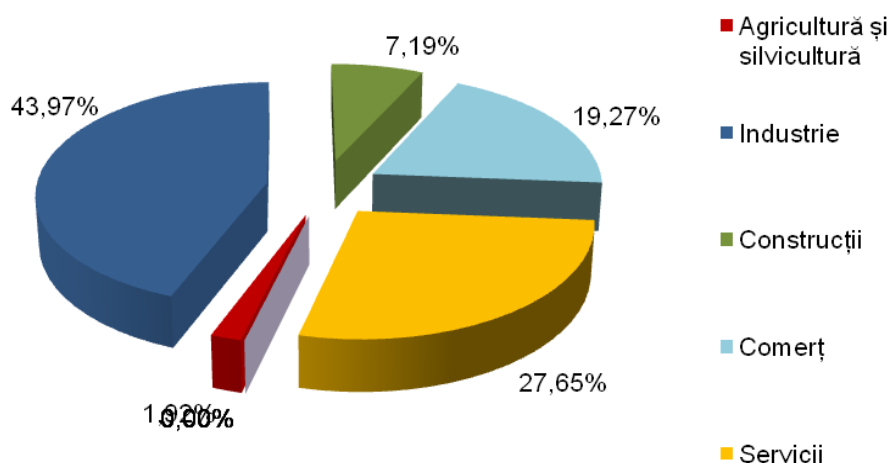
Grafic II.19. Evoluția numărului salariaților și a ponderii lor în totalul populației (2008-2013)

⁴ Trebuie menționat faptul că nu toți cei care au domiciliul în Săcele au și loc de muncă în localitate, la fel cum nu toți cei care lucrează într-o instituție/companie din Săcele locuiesc în municipiu.

Grafic II.20. Evoluția numărului salariaților pe sectoare de activitate (2008-2012)

Evoluțiile economice din România, dar și din spațiul comunitar, au determinat schimbarea abordării privind politicile de personal ale companiilor, fapt confirmat și de evoluția fluctuantă a numărului de salariați din toate sectoarele de activitate. Cei mai supuși presiunilor crizei economice au fost angajații din comerț, acest sector economic reflectând fidel efectele crizei. Scăderea consumului și, pe cale de consecință, a cifrei de afaceri în domeniu s-a concretizat în disponibilizări de personal. Astfel, în numai un an, 2008-2009, numărul angajaților din comerț a scăzut cu 68 %. Ulterior el a crescut treptat ajungând totuși aproape de nivelul anului 2008. De asemenea, numărul angajaților din construcții au resimțit din plin încetinirea ritmului investițiilor, astfel în 2011 mai erau doar o treime din angajații din 2008. Revirimentul început în anul 2012 a condus la o creștere ușoară a indicatorului, însă fără a mai ajunge la nivelul de referință.

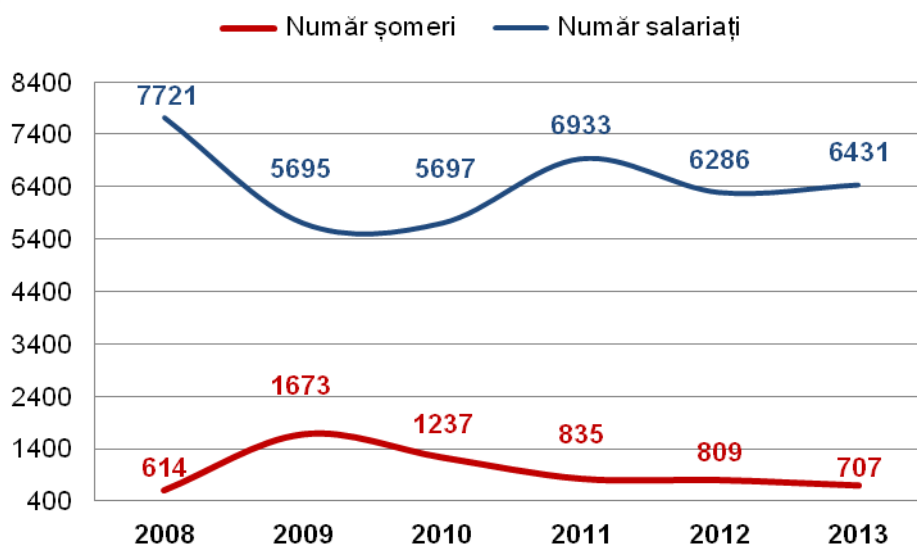
Grafic II.21 Ponderea salariaților pe sectoare de activitate (2012)

În ceea ce privește distribuția salariaților pe domenii de activitate, este de remarcat numărul extrem de mic de persoane angajate în agricultură în condițiile în care localitatea dispune de 2473 ha de teren arabil și 3995 ha de fânețe. Situația poate fi explicată astfel: o parte a terenurilor agricole, în special cele aflate în imediata vecinătate a cartierului Gârcini nu sunt lucrate; mari suprafețe de teren sunt arendate și lucrate în sistem intensiv, astfel că nu este

necesară existența unui personal numeros; o parte a celor care lucrează aceste terenuri nu provin din municipiul Săcele, ci, mai curând, din comuna învecinată, Târlungeni.

Se observă, de asemenea, că industria deține ponderea cea mai însemnată - 43,97% - deloc surprinzător având în vedere existența platformei industriale Electroprecizia și importanța companiilor ce își desfășoară aici activitatea. Dacă ponderea salariaților din sectorul primar (agricultură și silvicultură) este ne semnificativă, cele din sectoarele secundar (industrie și construcții) și cel terțiar (comerț și servicii) sunt sensibil egale, relevând însă un caracter mai curând industrial al localității (51,16%). Aceasta se petrece în condițiile în care în anul 2008 angajații din sectorul secundar reprezentau 57,65 % din totalul salariaților din localitate. Tendința de schimbare a profilului localității nu se petrece, după cum se poate observa în graficul nr. 24, pe fondul creșterii numărului de angajați din sectorul terțiar, ci pe fondul scăderii numărului celor din sectorul secundar, industrie și construcții deopotrivă.

În perioada analizată șomajul a fost un fenomen prezent, cu o evoluție previzibilă. Începând cu a doua jumătate a anilor 2000, el a urmat un trend descendent determinat de creșterea economică. Totodată, un alt fenomen ce a contribuit la scăderea șomajului a fost migrația externă ce a determinat ieșirea de pe piața muncii românească a unui număr important de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă. Însă, pe fondul izbucnirii crizei economice și în România șomajul a reînceput să crească. Astfel, în anul 2010 rata șomajului a fost de 5,35% fiind printre cele mai ridicate din arealul urban al zonei metropolitane.

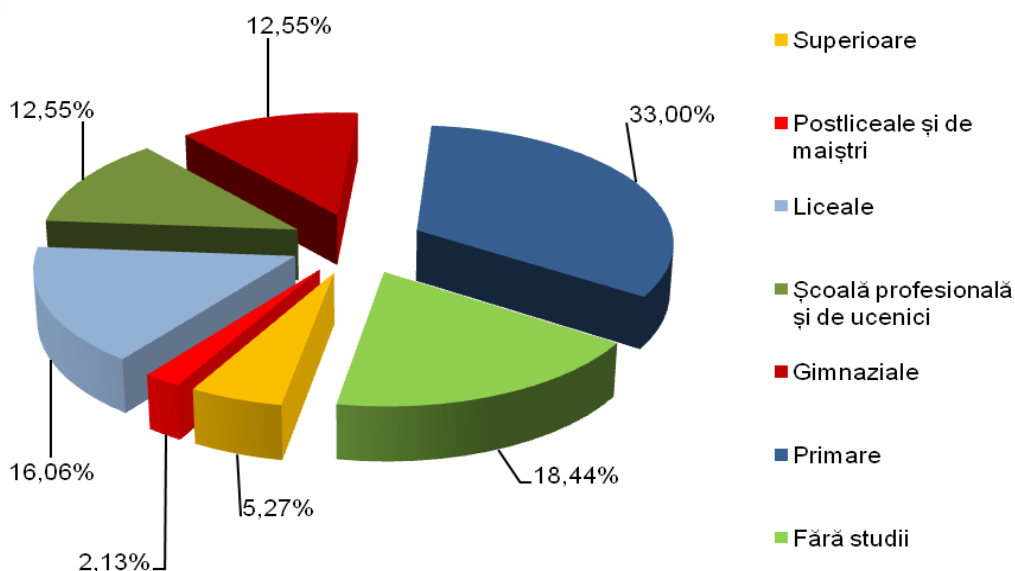

Grafic II.22. Situația șomerilor și a angajaților (2008-2013)

Scăderea numărului salariaților nu s-a realizat în perfectă concordanță cu creșterea numărului de șomeri, chiar dacă tendințele sunt oarecum în oglindă. Într-adevăr pe toată perioada ultimilor 5 ani, creșterea numărului de salariați a determinat scăderea numărului de șomeri și viceversa, însă cifrele nu se suprapun. Este posibil ca unii dintre foștii salariați să fi devenit antreprenori, însă, ținând cont și de mediul economic local, numărul lor nu poate fi semnificativ. De asemenea, numărul pensionarilor, chiar dacă a crescut, el nu acoperă diferențele înregistrate. În plus, AJOFM și-a îmbunătățit datele statistice furnizate incluzându-i în numărul șomerilor atât pe cei indemnizați, cât și pe cei fără indemnizație. Astfel, singurele fenomene care ar putea explica aceste diferențe importante sunt renunțarea de bună de voie a șomerilor la serviciile AJOFM în vederea găsirii unui loc de muncă la sfârșitul perioadei indemnizate, ceea ce face ca Agenția să nu îi mai includă în statistici, pe de o parte, și migrația externă, pe de altă parte. Chiar dacă criza economică s-a resimțit în întreaga Europă, numeroși

localnici au ales migrația în căutarea unui loc de muncă, orientându-se către țările mai puțin afectate.

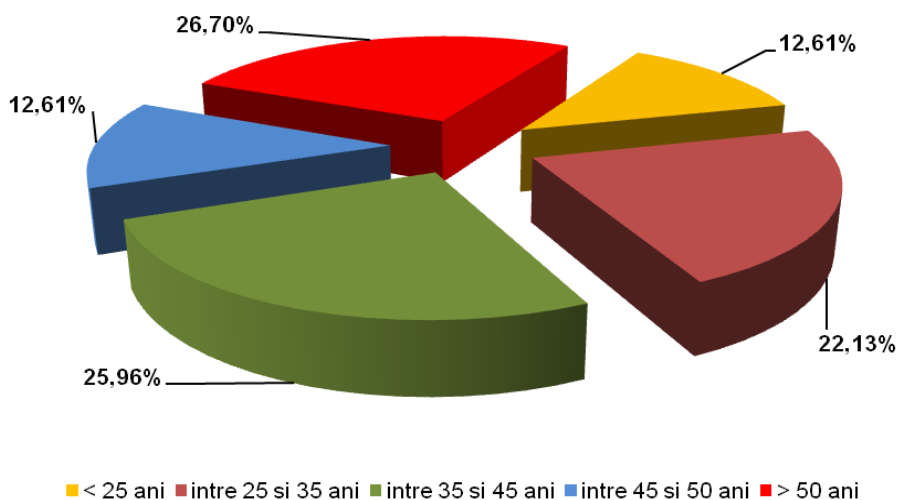
Repartiția șomerilor în funcție de studiile absolvite relevă nu numai vulnerabilitatea celor care nu au avut acces la o calificare profesională datorită lipsei studiilor minime care să ducă la obținerea unei calificări – 51,44 % din totalul șomerilor nu au absolvit școala generală –, dar și a calificărilor superioare care fie nu mai sunt căutate pe piața muncii, fie este un surplus de persoane cu calificări similare.

Grafic II.23. Situația șomerilor în funcție de studii

Două treimi dintre cei fără un loc de muncă sunt șomeri de lungă durată, confirmând astfel dificultatea găsirii unei slujbe în condițiile unor studii precare.

În ceea ce privește situația din perspectiva genului a șomerilor înregistrați, ea este net dominată de bărbați a căror pondere a variat între 54,56 %, în 2008, și 60,84% (maximul perioadei analizate), în 2011, pentru ca în 2013 să se situeze la 57,99%. Din nou trebuie luată în calcul situația specială a cartierul Gârcini a cărei populație se ghidează după valorile unei comunități profund patriarhale, astfel că o parte dintre femeile din această zonă nu ajung să figureze în statistici întrucât nu au avut niciodată acces pe piața muncii.

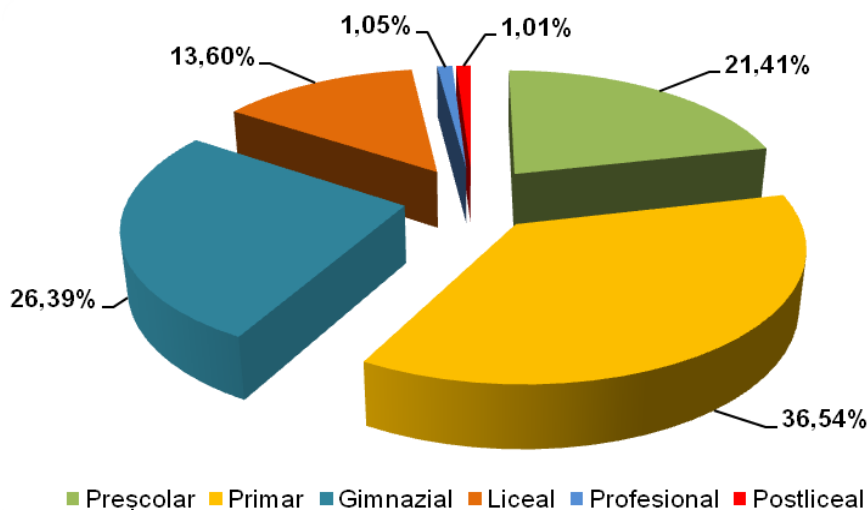
Grafic II.24. Situația șomerilor pe vârste (2012)

De asemenea, persoanele cu vârste de peste 45 de ani reprezintă 39,31 % din totalul șomerilor, iar această categorie de vârstă, a cărei mobilitate profesională este extrem de redusă, este cea mai afectată de dinamica pieței muncii. De asemenea, tinerii sub 35 de ani aflați în căutarea unui loc de muncă însumează 34,74 %, un procent însemnat ce nu iese din tiparul zonei metropolitane, însă sub nivelul celui înregistrat la nivelul regiunii Centru, unde șomajul în rândul tinerilor este extrem de ridicat.

În concluzie, forța de muncă din municipiul Săcele se caracterizează prin preponderența studiilor medii și activitatea în domeniul industrial, urmat de domeniul serviciilor și comerț. De asemenea, rata ocupării este foarte scăzută, iar șomajul, deși în cifre absolute nu este foarte ridicat, înregistrează printre cele mai mari valori din arealul metropolitan. Spiritul antreprenorial nu este larg răspândit și nici resursa umană cu studii universitare sau postuniversitare. De asemenea, localitatea este caracterizată și prin existența unei comunități vulnerabile numeroase, al cărei nivel de educație și formare profesională nu este adecvat pentru accederea și permanența pe piața muncii.

II.3.Educația și formarea profesională

Evoluția demografică din ultimii ani a influențat și sistemul de educativ și al formării profesionale. Natalitatea, migrația externă și nivelul de trai au influențat în mod direct evoluția populației școlare și, pe cale de consecință, a tuturor indicatorilor legați de aceasta: personal didactic, unități de învățământ. Astfel, în anul școlar 2012-2013, în cele 10 unități școlare existente pe raza localității învățau în total 4956 de elevi, repartizați pe tipuri de învățământ după cum reiese din graficul de mai jos.

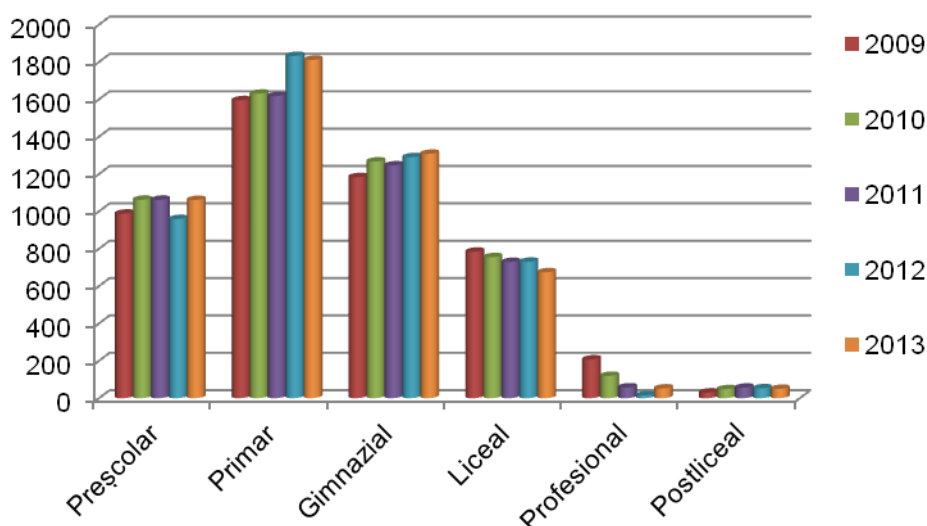
Grafic II.25. Distribuția elevilor înscriși în anul școlar 2012-2013 pe tipuri de învățământ

Deși la nivelul localității s-a înregistrat o natalitate foarte ridicată în ultimul deceniu, iar la nivelul localității populația școlară a crescut în 2013 cu 9,57 % față de 2008, această creștere s-a reflectat numai în creșterea numărului de elevi înscriși în învățământul preșcolar, primar și, parțial, gimnazial. Numărul elevilor înscriși la liceu și școala profesională a scăzut semnificativ, așa cum se poate observa și din tabelul următor. De asemenea, este important de subliniat faptul că în 2013, din totalul elevilor înscriși în ciclurile primar și gimnazial, 36 % urmează cursurile Școlii Gimnaziale nr. 5 din cartierul Gârcini, fapt ce impune măsuri concrete în privința asigurării unor condiții optime de desfășurare a activității didactice.

Tip de învățământ	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Preșcolar	771	988	1062	1062	959	1061
Primar	1525	1595	1630	1617	1832	1811
Gimnazial	1211	1183	1267	1246	1290	1308
Liceal	710	784	755	729	730	674
Profesional	306	207	119	57	15	52
Postliceal	-	30	48	56	53	50

Tabel II.4. Numărul elevilor pe tipuri de învățământ (2008-2013)

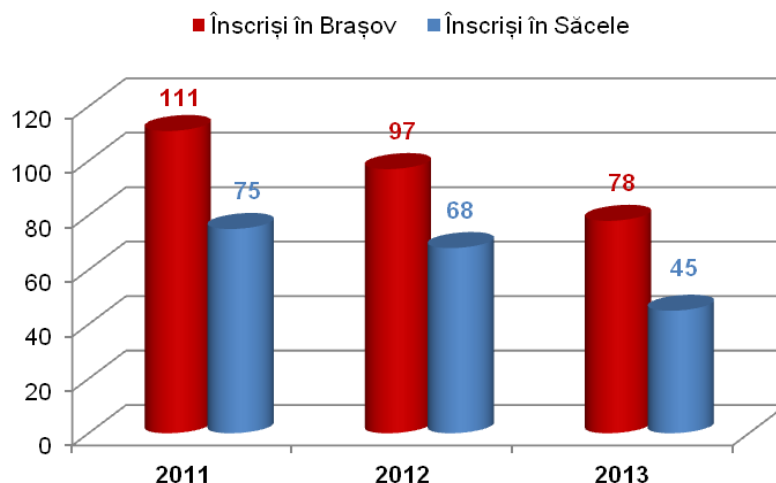
În privința învățământul preșcolar, întrucât el nu este obligatoriu, numărul copiilor înscriși denotă interesul părinților pentru educația timpurie a copiilor lor. Creșterea bruscă a numărului de copii din învățământul primar în anul 2012 s-a suprapus cu intrarea în vigoare a Legii educației naționale care a statuat obligativitatea înscrierii copiilor în clasa pregătitoare (clasa 0).

Grafic II.26. Evoluția populației școlare pe tipuri de învățământ

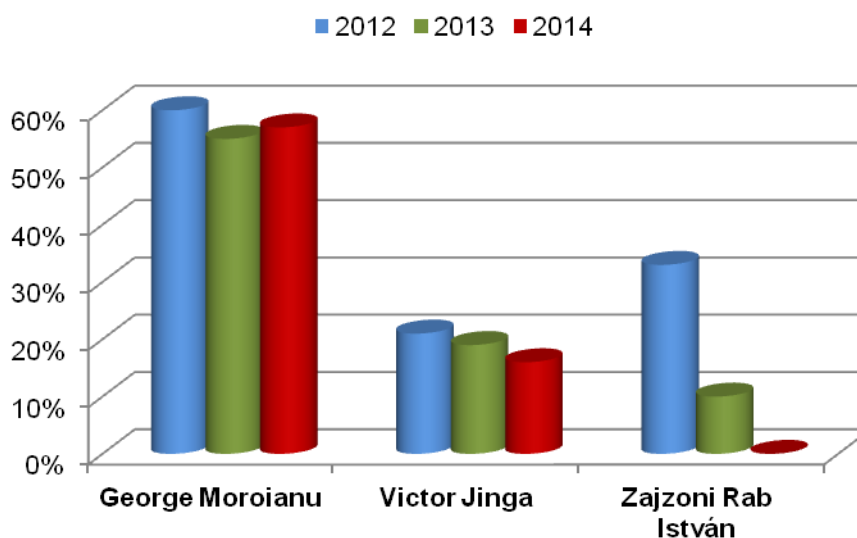
În ceea ce privește învățământul liceal și profesional, numărul elevilor a scăzut semnificativ și constant în ultimii ani. Pe de o parte, prin desființarea școlii profesionale, din 2009 până în 2013 nu s-au mai făcut înscrieri în clasa a IX-a de școală profesională, toți absolvenții de clasa a VIII-a fiind nevoiți să se urmeze cursurile liceale. Faptul că acestea au durată de 4 ani (față de cei 3 ani școlii profesionale) și nivelul superior de cunoștințe, abilități și competențe solicitate au făcut ca o parte dintre absolvenții de gimnaziu, în special cei proveniți din rândul comunităților vulnerabile, să nu urmeze cursurile liceale sau să le abandoneze pe parcurs. De altfel, la finalizarea celor 10 clase obligatorii numărul celor care aleg continuarea liceului este foarte mic.

Însă principalul motiv al scăderii numărului elevilor din liceele săcelene este altul. Oferta educațională variată a unităților de învățământ din Brașov și distanța scurtă ce separă cele două localități, la care se adaugă scăderea treptată a prestigiului liceelor din Săcele, au determinat numeroși părinți și elevi să nu opteze pentru continuarea studiilor liceale în localitate.

Grafic II.27. Opţiunile absolvenţilor de gimnaziu din şcolile săcelene (fără Şcoala Gimnazială nr 5 – Gârcini)

Privită prin prisma rezultatelor obţinute de absolvenţii liceelor săcelene la examenul de bacalaureat, această decizie pare întemeiată, procentajul celor care au obţinut diploma de bacalaureat în ultimii ani fiind din ce în ce mai mic. Este drept că această situaţie este una larg răspândită la nivel naţional şi că presiunea seriilor anterioare care susţin bacalaureatul la aceeaşi dată cu absolvenţii este mare, iar şansele de a promova acest examen scad cu timpul, însă aceste rezultate oferă o imagine de ansamblu, nu neapărat pentru un anumit an şcolar, asupra nivelului de pregătire al absolvenţilor celor trei licee din localitate.

Grafic II.28. Rezultatele la examenul de bacalaureat (2012-2014)

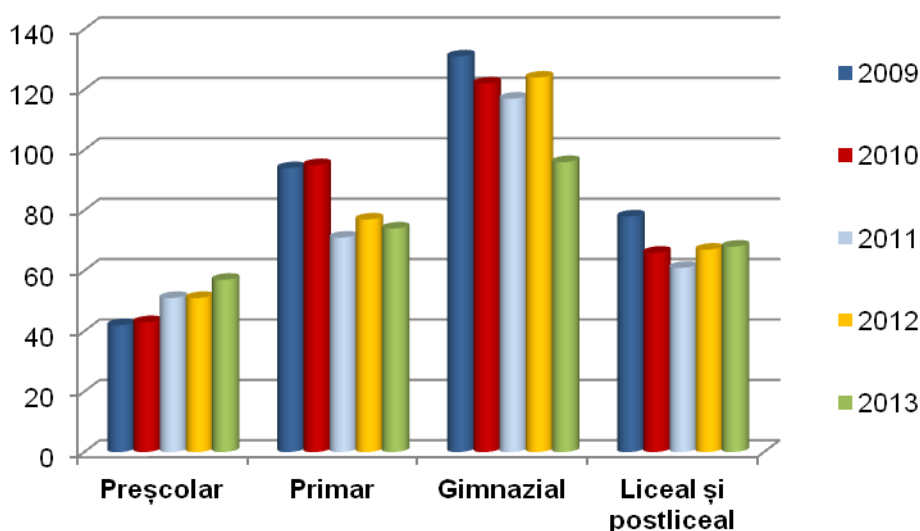
În acest context, procentul absolvenţilor de gimnaziu din şcolile săcelene, exceptând Şcoala Gimnazială nr. 5, localizată în cartierul Gârcini, care au decis să nu-şi continue studiile în municipiul Săcele a crescut de la 59,68 %, în 2011, la 63,41 %, în 2013. Una dintre situaţiile simptomatice este cea de la Şcoala Gimnazială nr. 4, unde la sfârşitul anului şcolar 2012-2013 nu mai puţin de 88,89 % dintre elevi, au ales licee teoretice sau tehnologice din Braşov.

Scăderea numărului de elevi şi introducerea sistemului finanţării pe elev au determinat autorităţile şcolare să comaseze unele instituţii din sistemul educativ şi de formare profesională iniţială. Astfel, în anul 2009, Grupul Şcolar de Construcţii-Montaj a fost comasat cu Grupul Şcolar Industrial Victor Jinga, noua instituţie funcţionând în clădirile celui din urmă. Ulterior, au

fost comasate administrativ și Școala Generală nr. 2 cu Școala Generală nr. 1 și Școala Generală nr. 6 cu Liceul Teoretic George Moroianu, continuând să funcționeze, totuși, în clădirile lor.

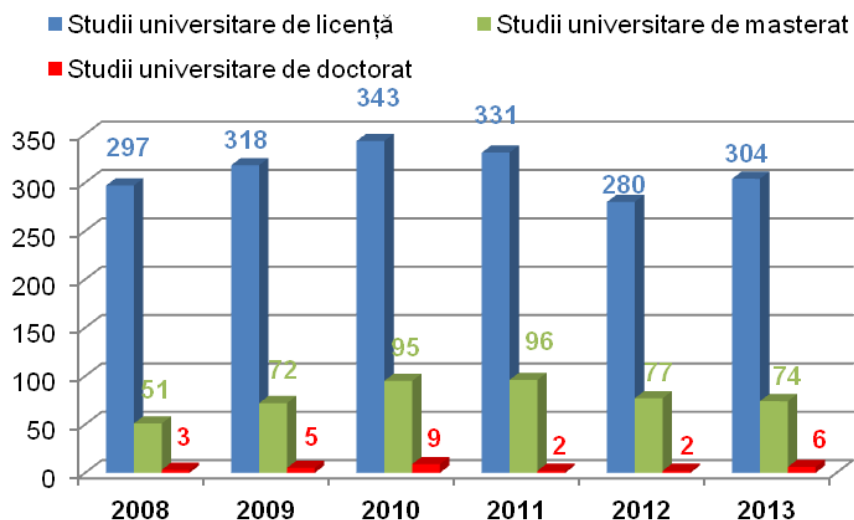
De menționat că în localitate există și o instituție de învățământ cu predare în limba maghiară – Liceul Teoretic Zajzoni Rab István – ce are în componență toate ciclurile de învățământ, de la grădiniță până la liceu. În anul școlar 2013-2014 funcționau în municipiul Săcele un număr de 9 instituții publice de învățământ: 3 licee (două dintre ele având clase I-XII), 3 școli gimnaziale (două având în componență și gradiniță) și 3 grădinițe. Există o singură instituție de educație organizată în regim privat și anume o grădiniță.

Numărul personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic ce deservește aceste unități de învățământ se află în strânsă corelare cu numărul elevilor înscriși. Evoluția acestuia din urmă a influențat și evoluția numărului educatorilor și profesorilor. În plus, măsurile de eficientizare a sistemului educativ aplicate de către autoritățile școlare în ultimii ani, au dus la dispariția unor posturi, fapt ce a accentuat scăderea numerică a personalului didactic. Excepția este constituită de personalul din învățământul preșcolar, legată de creșterea numerică a segmentului de vârstă 4-9 ani ce a determinat creșterea numărului de grupe în grădinițe.

Grafic II.29. Evoluția numărului personalului didactic pe tipuri de învățământ (2009-2013)

În municipiul Săcele nu există unități de învățământ superior, Brașovul asigurând din acest punct de vedere o ofertă extrem de bogată: o universitate publică și câteva universități private. În plus, tinerii săceleni pot alege, și o fac destul de des, cursurile universităților de prestigiu din țară-București, Cluj-Napoca, Iași, Târgu-Mureș, Timișoara – sau din străinătate. Astfel, obținerea unor informații cu privire la studenții din Săcele sunt extrem de greu de obținut. Singurele date disponibile provin de la Universitatea Transilvania din Brașov. După cum se poate observa din graficul alăturat anul 2010 este cel mai important pentru studenții săceleni din perspectiva tuturor formelor de formare terțiară. De notat este faptul că în acel an 9 săceleni urmau cursurile doctorale în această universitate ceea ce denotă potențialul uman de care localitatea dispune. În acest context, în colaborare cu mediul de afaceri, autoritățile locale ar trebui să aibă în vedere dezvoltarea unor oportunități pentru dezvoltarea activităților de cercetare-inovare în localitate, activitate cu valoare adăugată foarte mare și care ar genera ulterior posibilități de dezvoltare a afacerilor prin transfer tehnologic.

Grafic II.30. Evoluția numărului studenților din Săcele ai Universității Transilvania (2008-2013)

În ceea ce privește activitatea educațională extrașcolară, școlile săcelene se remarcă printr-o activitate deosebită. Una dintre instituțiile cu o activitate deosebită în domeniul proiectelor educaționale este, poate paradoxal, Liceul Tehnologic Victor Jinga, care a derulat numeroase proiecte finanțate prin Programul de Învățare pe Tot Parcursul Vieții: Comenius și Leonardo da Vinci. De asemenea, Liceul Teoretic George Moroianu este implicat în asemenea proiecte, finanțate cu fonduri europene sau locale. O situație aparte se înregistrează la Școala Gimnazială nr. 5 care, deservind o comunitate vulnerabilă, este solicitată ca partener în numeroase proiecte ce se adresează fie direct elevilor, fie părinților lor: „A doua șansă”, proiecte finanțate prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane.

De asemenea, trebuie menționate aici activitățile desfășurate cu și pentru elevi de către Clubul Elevilor Săcele și asociațiile ne-guvernamentale ce își desfășoară activitatea în această localitate: Fundația pentru Asistență Socială și Tineret, Atelier Săcelean, Asociația Club Sportiv Săcele, Clubul Sportiv Babarunca. Clubul Elevilor asigură acestora modalități instructive de petrecere a timpului liber prin intermediul activităților de educație plastică, muzică, dans modern, gimnastică, informatică, cultură și civilizație engleză și franceză, folclor - cultură tradițională, tenis de masă, schi, orientare turistică.

Dintre organizațiile ne-guvernamentale se detașează net Fundația pentru Asistență Socială și Tineret (FAST) care administrează din punct de vedere educațional Centrul de zi pentru copii în situații de risc. În cadrul acestei structuri, a cărei reabilitare și dotare s-a realizat de către municipalitate cu fonduri obținute prin Programul Operațional Regional, FAST organizează activități educative și de integrare socială pentru copii și tineri proveniți din familii aflate în situații de risc. Cei mai mulți dintre aceștia provin din cartierul Gârcini.

În ceea ce privește formarea profesională, în municipiul Săcele există o singură instituție de formare profesională inițială și 6 instituții/companii de formare profesională continuă. Liceul Tehnologic Victor Jinga oferă o paletă largă de specializări în domeniile mecanic, electric, construcții și lucrări publice, prelucrarea lemnului, comerț și servicii pentru cei 572 de elevi înscriși în anul școlar 2014-2015⁵. Din păcate după cum am arătat mai sus rezultatele la bacalaureat sunt modeste, fapt ce ridică semne de întrebare și asupra competențelor profesionale deținute, chiar dacă procentul celor care primesc atestatele profesionale este extrem de ridicat. În plus, desființarea școlii profesionale, ce oferea cadrul adecvat obținerii competențelor profesionale de nivel 1 și 2 pentru elevi fără înclinații deosebite către studiu, a

⁵ În acest număr sunt cuprinși și elevi din Târlungeni și Zizin.

bulversat sistemul de formare profesională inițială. Abia începând cu 2013 liceul a reînceput să furnizeze cursuri de școală profesională.

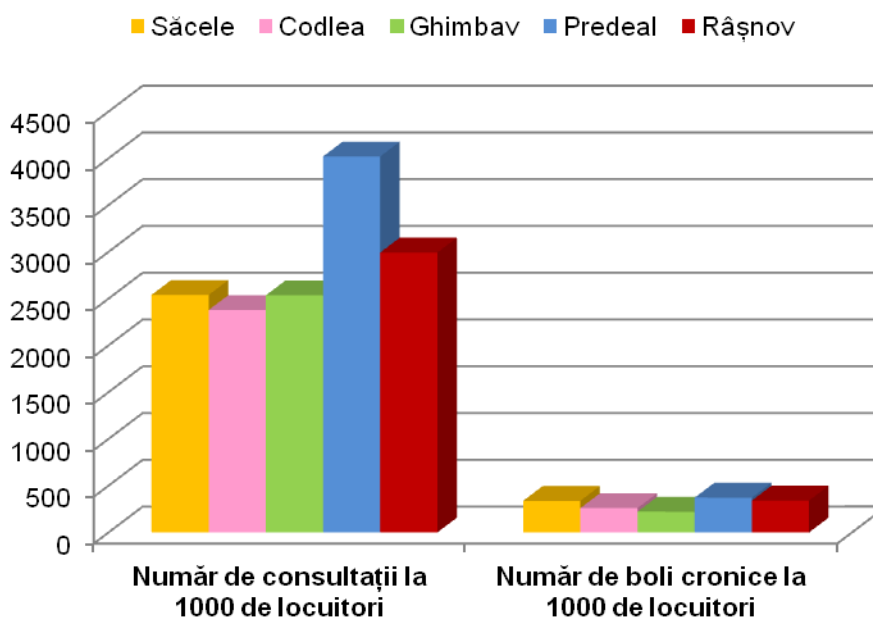
Un alt aspect important este inserția profesională. S-a constatat la nivel național faptul că intrarea pe piața muncii a absolvenților nu se realizează, de ce le mai multe ori, în meseriile pentru care s-au pregătit, un procent însemnat ajungând fie să urmeze studii superioare în alt domeniu decât calificarea obținută inițial, fie să lucreze în domenii pentru care nu fuseseră pregătiți.

În ceea ce privește formarea profesională continuă, cei șase furnizori (între care se numără și Liceul Victor Jinga) pun la dispoziția doritorilor 26 de cursuri autorizate de către Autoritatea Națională pentru Calificări, astfel: unul de inițiere, 11 de calificare, 9 de specializare și 5 de perfecționare. În plus, cei ce doresc să urmeze un asemenea curs are la dispoziție și cursurile organizate de către A.J.O.F.M. Brașov precum și numeroasele instituții/companii autorizate existente la nivelul municipiului Brașov. Nu sunt de neglijat numeroasele proiecte finanțate prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane implementate fie de către instituții/companii din Săcele, fie din alte localități, dar care își recrutează grupul țintă și din municipiul Săcele.

II.4. Calitatea vieții

Specialiștii definesc calitatea vieții ca fiind „ansamblul elementelor care se referă la condițiile fizice, starea economică socială, culturală, politică, de sănătate etc. în care trăiesc oamenii, conținutul și natura activităților pe care aceștia le desfășoară, caracteristicile relațiilor și procesele sociale la care participă, bunurile și serviciile la care au acces, modelele de consum adoptate, stilurile de viață, evaluarea împrejurărilor și rezultatele activităților desfășurate, stările subiective de satisfacție/insatisfacție, fericire, frustrare etc”. Este un concept extrem de complex care însumează practic toate aspectele ce țin de sfera activităților pe care omul le desfășoară zi de zi. În ceea ce ne privește, vom aborda în cadrul acestui capitol câțiva dintre cei mai importanți indicatori din spectrul social care contribuie la conturarea calității vieții.

Unul dintre principalii indicatori în evaluarea calității vieții se referă la starea de sănătate a populației și accesul la servicii medicale de calitate.

Grafic II.31. Consultațiile și bolile cronice înregistrate în orașele Zonei Metropolitane Brașov (2010)

Conform datelor furnizate de către Direcția de Sănătate Publică a Județului Brașov prin Compartimentul de biostatistică și Informatică Medicală, în anul 2010 s-au acordat un număr de 83.874 de consultații prin cabinetele medicilor de familie, ceea ce înseamnă că, în medie, fiecare locuitor a consultat medicul de cel puțin 2 ori pe an!

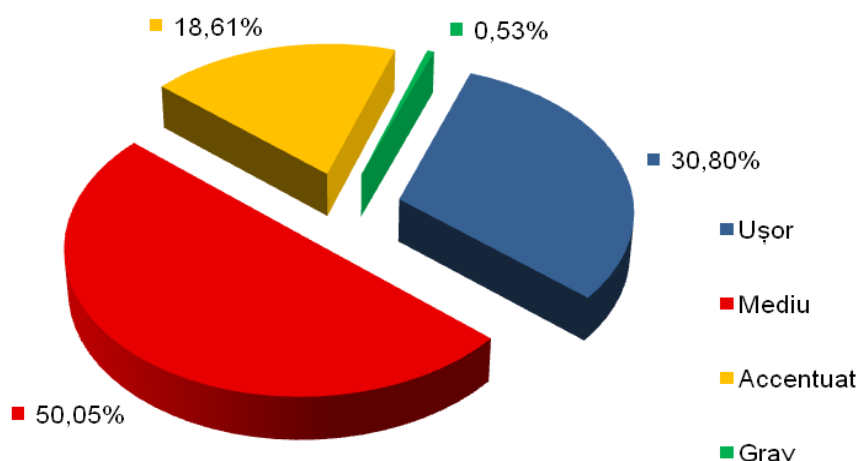
Un alt indicator important este cel al bolilor cronice. Conform datelor disponibile, în anul 2010 în municipiul Săcele erau înregistrate un număr de 11147 de boli cronice⁶, 337,37 de boli la 1000 de locuitori. Din acest punct de vedere municipiul nu iese din tipar, însă se află puțin peste media înregistrată la nivelul localităților urbane din zona metropolitană.

Un aspect extrem de important este reprezentat de persoanele cu handicap. Din păcate, în ultimii ani numărul persoanelor încadrate într-unul dintre cele patru grade de handicap a crescut semnificativ.

	Copii				Adulți				Total
	Gradul I	Gradul II	Gradul III	Gradul IV	Gradul I	Gradul II	Gradul III	Gradul IV	
2009	53	28	33	0	162	396	106	7	785
2010	62	33	49	0	175	413	90	4	826
2011	63	40	51	0	211	424	102	3	894
2012	62	25	51	0	203	417	114	4	876
2013	66	27	55	0	222	441	119	5	935

Tabel II.5. Situația persoanelor cu handicap (2009-2013)

Ponderea acestora în totalul populației municipiului a evoluat de la 24,08 %, în anul 2009, până la 27,33 %, în 2013. De asemenea, după cum se poate observa din imaginea de mai jos, jumătate dintre aceste persoane au un handicap mediu și numai 0,53 % dintre ele au un handicap sever. Din fericire, nici un copil nu se află în această situație, deși există un număr important de copii cu handicap accentuat.

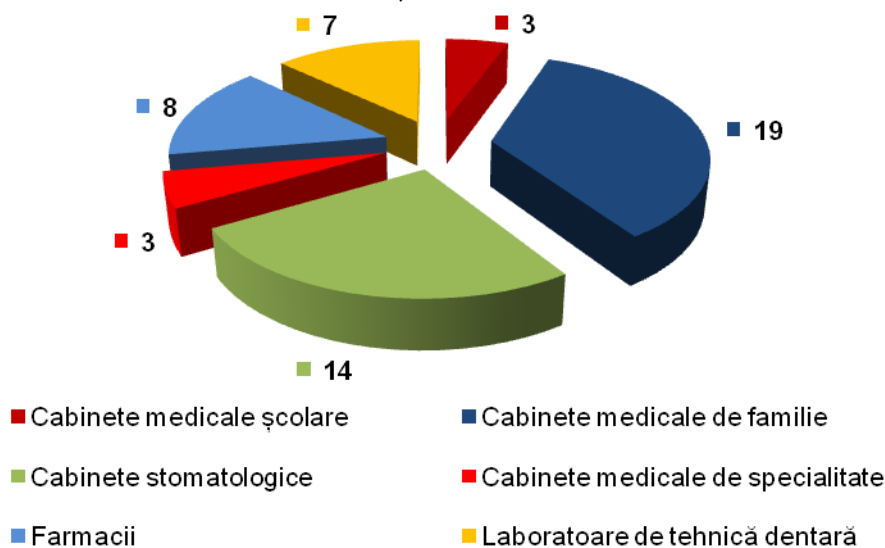
Grafic II.32. Ponderea tipurilor de handicap (2013)

De asemenea, la nivelul municipiului Săcele există un număr de 133 de copii care beneficiază de asistență socială, din care 38 în sistem rezidențial în trei centre: Casele de Tip

⁶ Trebuie specificat că numărul bolilor cronice nu se suprapune cu cel al bolnavilor cronici, întrucât un bolnav cronic poate avea una sau mai multe boli cronice.

Familial „Noi Orizonturi”, „Chip” și „Dale”. În sprijinul acestor copii lucrează 14 asistenți maternali. Alături de aceste centre, la Brădet există Centrul de Reabilitare Școlară Brădet în care urmează cursuri școlare 94 de beneficiari, deserviți de 85 de angajați. Aici sunt instituționalizați acei copii care au nevoie atât de măsura de protecție specială – plasament (stabilită de către C.P.C./instanță) –, cât și orientare școlară specială. Doar pentru unul dintre cei 133 de copii adopția a fost încuviințată.

La nivelul municipiului au fost înregistrate în anul 2010, ultimul an de funcționare al spitalului municipal, 3010 spitalizări. Cifra nu este relevantă per se, întrucât până la închiderea unității o mare parte a locuitorilor municipiului apelau la serviciile de specialitate din Brașov. Decizia autorităților centrale privind restructurarea rețelei sanitare a dus la închiderea spitalului în luna aprilie 2011. Deși autoritățile locale au obținut în instanță dreptul de a redeschide unitatea sanitară, problemele legate de finanțare și de găsirea personalului necesar au făcut ca aceasta să rămână în stadiu de conservare. Cu toate acestea, întârzierea unei decizii definitive în acest caz pune în pericol atât clădirea cât și dotările existente.

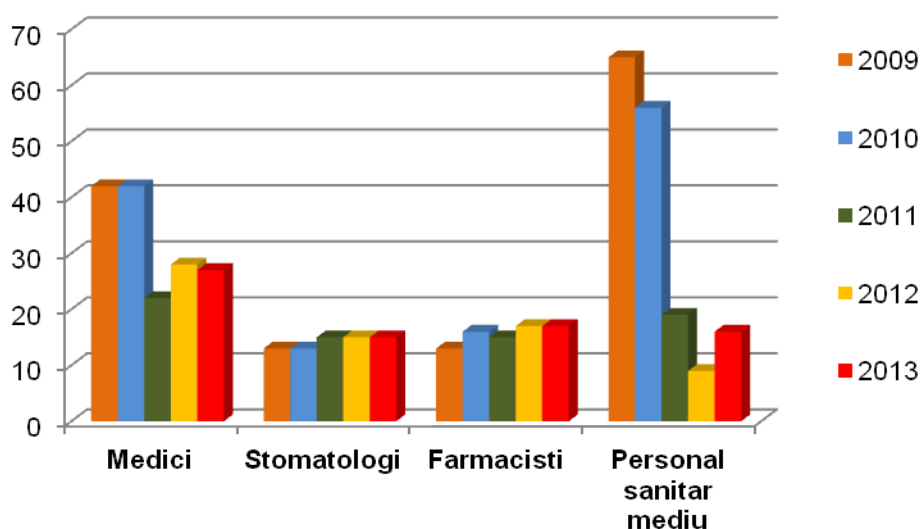
Grafic II.33. Unități medicale existente în municipiul Săcele în 2013

În anul 2013 funcționau pe raza municipiului Săcele numai 3 cabinete medicale școlare, reflectând astfel comasarea administrativă a unităților de învățământ și arondarea elevilor din mai multe școli la un singur cabinet medical. De asemenea, existau 19 cabinete medicale ale medicilor de familie, față de cele 22 care funcționau în 2009. În ceea ce privește numărul cabinetelor stomatologice, acesta nu s-a modificat în timp, însă, dacă în anul 2009 funcționau 5 cabinete publice și 8 private, în 2013 toate cele 14 cabinete erau în proprietate privată, însă nici unul dintre acestea nu avea contract cu Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Brașov pentru furnizarea de servicii medicale compensate. În condițiile existenței unui număr însemnat de locuitori al căror nivel de trai este extrem de scăzut, șansele acestora de a putea beneficia de servicii stomatologice este practic nul, cu serioase consecințe asupra stării lor generale de sănătate.

În ceea ce privește farmaciile, numărul lor a rămas constant de-a lungul timpului, cu mențiunea că singura farmacie care mai funcționa în regim de proprietate publică a fost privatizată în 2011. Toate cele 8 farmacii existente în 2014 eliberau medicamente pe baza rețetelor compensate având contracte încheiate cu casa județeană de asigurări de sănătate.

Asistența medicală primară este furnizată prin medicii de familie, care sunt organizați în cabinete medicale (în special individuale). La nivel național, în anul 2013, existau 11988 de medici de familie aflați în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate, cu o medie de

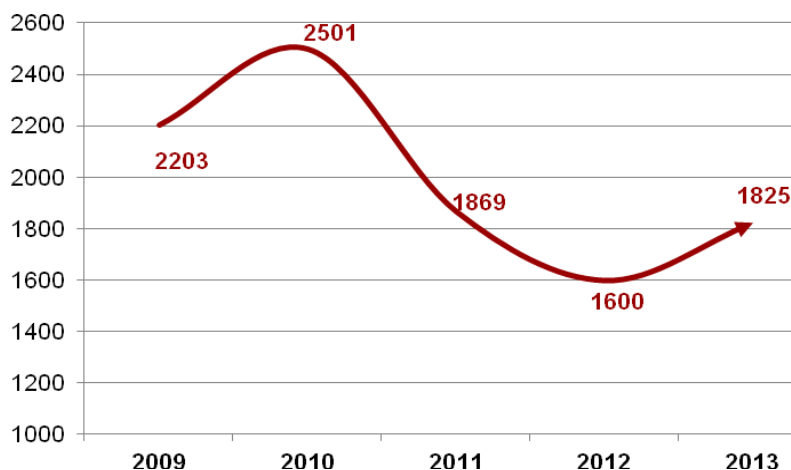
un medic la 1 1774 de locuitori (0,56 medici la 1000 de locuitori). Privind comparativ cu media națională, municipiul Săcele are asigurată asistența medicală primară, fiecare dintre cei 21 medici de familie asigurând asistența medicală unui număr de 1630 săceleni. Din datele disponibile pe situl Casei Județene de Asigurări de Sănătate, toate cele 19 cabinete de medicină de familie au încheiat în 2014 contracte cu acest for.

Grafic II.34. Personalul medical (2009-2013)

Scăderea bruscă a numărului de medici și de personal sanitar mediu se datorează închiderii spitalului municipal în 2011. Cu toate acestea, numărul acestora din urmă este extrem de mic. 16 asistenți medicali deservește 2138 de locuitori și sprijină în activitatea 2-3 medici și stomatologi (2,62 mai exact). Având în vedere că la nivel național media personalului sanitar mediu este de 5,97 ‰, cele 0,47 ‰ înregistrate în Săcele demonstrează că actul medical nu poate fi susținut în condiții acceptabile.

Un aspect extrem de important al calității vieții îl constituie veniturile populației. În acest sens, este de menționat că un număr important de locuitori ai municipiului beneficiază de ajutorul social (venitul minim garantat) oferit de autorități persoanelor ce nu pot obține venituri minimale necesare traiului. Astfel, în anul 2013 beneficiau de această facilitate 1825 de persoane, cvasi-totalitatea lor provenind din cadrul comunității vulnerabile din cartierul Gârcini. Numărul acestor persoane a scăzut raportat la anii 2009-2010, însă acest lucru se datorează mai curând înăsprii condițiilor de acordare a ajutorului social decât unei inserții pe piața muncii.

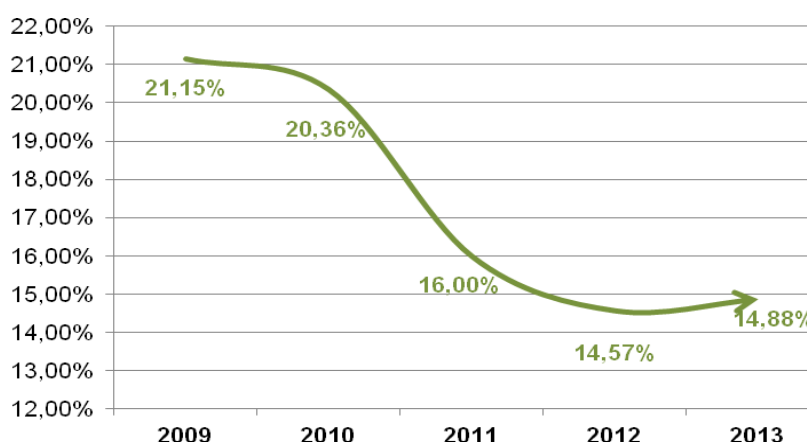

Grafic II.35. Persoane beneficiare ale ajutorului social (2009-2013)

De asemenea, la nivelul anului 2013 numărul total al pensionarilor înregistrați în localitate era de 6797, din care numai 4944 de persoane atinseseră limita de vârstă. În rândul pensionarilor se regăsesc și 597 de persoane pensionate anticipat și anticipat parțial, deci care beneficiază de un cuantum redus al pensiei, precum și nu mai puțin de 934 de persoane beneficiare de pensii de invaliditate. Dintre pensionarii la limită de vârstă 334 de persoane încasează pensia minimă. Aceste cifre arată că și în cadrul vârstei a treia există numeroase persoane al căror venit nu poate asigura un trai decent.

Municipalitatea nu are în structura sa o structură specială care să furnizeze servicii sociale persoanelor vârstnice. Cu toate acestea, Cantina socială este o structură organizată în cadrul Serviciului Public de Asistență Socială și Cantina de Ajutor Social ce oferă alimente și mese calde (prânzul și cina) persoanelor nevoiașe, aflate în imposibilitatea de a-și procura sau de a găti masa, iar printre acestea majoritatea sunt vârstnici.

Mediul ne-guvernamental s-a organizat în acest domeniu, astfel că în localitate funcționează 3 cămine de bătrâni administrate de Asociația Filantropică Medical-Creștină Christiana, Asociația Centrul de Bătrâni „Casa Daniel” și Asociația Casa Ilinca. Aceste structuri dispun de infrastructură și echipamente moderne și facilitează contra cost accesul persoanelor vârstnice la servicii sociale, medicale și de consiliere.

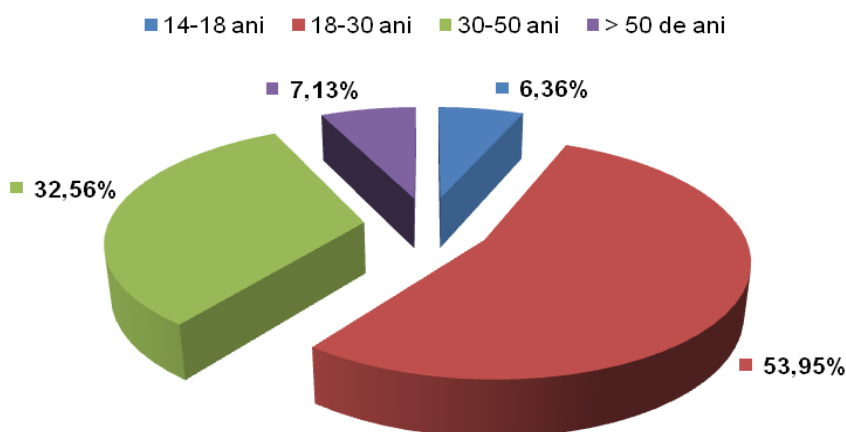
Grafic II.36. Ponderea persoanelor vulnerabile în rândul populației adulte (2009-2013)

Pe ansamblu, toate aceste persoane – cele ce beneficiază de ajutorul social, cele ce au pensii minime sau pensii de invaliditate, șomeri – constituie o pătură socio-economică vulnerabilă, expusă tuturor turbulențelor economice ce pot afecta societatea românească. În cifre seci, această pătură reprezenta în anul 2013 14,88 % din totalul populației adulte. Chiar dacă tendința de evoluție este descrescătoare, existența acestui procent este de natură să explice vulnerabilitatea comunității săcelene în general.

Un alt aspect extrem de important care definește calitatea vieții este gradul de siguranță personală pe care îl au locuitorii. La nivel municipiului, conform raportului Poliției nivelul infracționalității a crescut în anul 2013 față de anul anterior. Astfel, numărul sesizărilor cu privire la comiterea unor infracțiuni a crescut cu 25,56%, de la 986, în 2012, la 1238 în anul 2013. Dintre acestea, au fost constatate 731 infracțiuni față de 503, în creștere cu 45,33%. Pe cale de consecință a crescut și numărul persoanelor cercetate în dosare de urmărire penală. Marea majoritate a acestora au fost cercetate pentru infracțiuni de natură judiciară și economică. De remarcat este faptul că a crescut semnificativ numărul infracțiunilor soluționate cu 61,65 %.

În ceea ce privește infracțiunile grave, cu impact psihologic puternic, cum sunt tâlhăriile, se constată de asemenea o creștere de la 10 în 2012, la 15 în 2013. De notat totuși două aspecte:

numărul nu este foarte ridicat și, în plus, niciuna dintre aceste fapte nu a rămas cu autor necunoscut, fiind soluționate.

Grafic II.37. Ponderea persoanelor învinuite / inculpate pe categorii de vârstă (2013)

Se remarcă, totuși, preponderența în rândul infractorilor a segmentului de vârstă tânără – 60,31 % dintre aceștia nu au împlinit 30 de ani -, mai ales a minorilor, fapt ce evidențiază necesitatea unor inițiative privind educația și ocuparea copiilor și tinerilor proveniți din medii cu risc social ridicat.

Un aspect important care contribuie la îmbunătățirea calității vieții este viața cultural-sportivă. Municipiul Săcele, prin istoria sa, este vatra unor tradiții culturale deosebite create de-a lungul timpului de cele două comunități importante locale: mocanii (români) și ceangăii (maghiari). Cu toate acestea, viața culturală a localității este modestă. Municipiul nu dispune de un cinematograful sau teatru și nici măcar de o sală de spectacole potrivit statutului de municipiu cu peste 30.000 de locuitori. Singura sală în care se pot organiza spectacole culturale este Sala Festivă a Liceului Victor Jinga, care însă nu se ridică la standardele necesare organizării unor evenimente culturale consistente.

Istoria, tradițiile și portul tradițional pot fi admirate în cadrul singurului muzeu existent în localitate: Muzeul Etnografic Săcele, secție a Muzeului de Etnografie din Brașov. Cu toate acestea, în localitate își desfășoară activitatea un număr important de organizații neguvernamentale ce activează în domeniul culturii: Asociația Cultural Sportivă „Izvorul”, Despărțământul ASTRA „Frații Popeea”, Asociația Portavicum, Asociația Ceangăilor Bârsa, Asociația Culturală Maghiară din cele Șapte sate, Asociația HMIK. Toate acestea organizează, de regulă singure, mici evenimente culturale, fără un impact deosebit la nivelul întregii comunități. Evenimentele culturale importante din localitate sunt legate de sărbători tradiționale, iar centrul de greutate al acestor manifestări se așează mai mult pe latura de divertisment decât pe implicarea comunității în acte culturale autentice. Printre aceste evenimente „tradiționale” menționăm:

- **Sântilia** - Târgul feciorilor - sărbătoare ce se organizează anual în jurul datei de 20 iulie. Este o sărbătoare de origine pastorală (ocupația tradițională a mocanilor săceleni) și se desfășoară în Poiana Angelescu sub forma unei serbări câmpenești.
- **Serbarea populară maghiară de Sf. Mihail** organizată în fiecare an în jurul datei de 19 septembrie de către etnicii maghiari pentru promovarea tradițiilor culturale și locale ale acestei comunități.
- **Festivalul Toamnei** – sărbătoare organizată la începutul lunii octombrie pentru prezentarea produselor agricole și organizarea de manifestări culturale: dansuri și muzică populară

- **Balul Plăcintelor Mocănești** – sărbătoare ce se organizează anual în săptămâna premergătoare intrării în postul Paștelui (de lăsată secului) de către Asociația Cultural Sportivă „Izvorul”
- **Festivalul interetnic 7 sate**, desfășurat o singură dată în anul 2013 de către municipalitate în parteneriat cu Asociația Cultural Sportivă „Izvorul” și Asociația HMIK, manifestare ce a beneficiat de finanțare din partea Administrației Fondului Cultural Național și care a reunit sub aceeași umbrelă culturale toate cele trei etnii din Săcele.
- **Zilele meșteșugurilor tradiționale săcelene**, manifestare organizată pentru prima dată în toamna anului 2013 de către Primăria Municipiului Săcele în parteneriat cu Asociația Creatorilor de Artă Tradițională și Contemporană Brașov, cu finanțare din partea Administrației Fondului Cultural Național, în cadrul căreia au fost organizate demonstrații meșteugărești cu caracter interactiv.

De asemenea, în ultimul an, prin efortul unui grup de tineri, au fost organizate câteva spectacole de teatru în sala Liceului Victor Jinga, al căror succes au demonstrat nevoia populației municipiului Săcele de a participa la activități culturale.

În municipiul Săcele funcționează o bibliotecă orășenească – Biblioteca Municipală Victor Tudoran – al cărei fond de carte numără 51377 de exemplare și care se bucură de un număr de 1192 cititori. În condițiile în care lectura nu mai este printre modalitățile de petrecere a timpului liber preferate de români și a concurenței acerbe din partea Internetului, și existența acestui număr de cititori abonați ai bibliotecii denotă implicarea populației în activități culturale.

În ceea ce privește activitatea sportivă, municipiul are o bogată tradiție în sporturile de iarnă – sărituri cu schiurile – dar și rugby sau fotbal. Există la nivelul localității o bază sportivă suficientă pentru activitățile indoor, și anume: sala de sport din Cartierul Ștefan Cel Mare, sala de sport a Liceului George Moroianu în care se pot organiza competiții sportive importante, sala de sport a Liceului Victor Jinga care asigură condiții optime nu numai pentru desfășurarea orelor de sport ci și pentru competiții școlare sau pentru practicarea activităților sportive de către locuitorii cartierului Electroprecizia. În plus, în același cartier se află baza sportivă a S.C. Electroprecizia S.A. ce conține un teren de fotbal, pe care se pot organiza competiții de nivel național precum și un teren de rugby. Din păcate baza materială pentru desfășurarea sporturilor de iarnă lipsește cu desăvârșire. Singura trambulină ce există în localitate nu mai este practicabilă, iar orașul Râșnov a reușit să atragă finanțări publice și private pentru construirea a patru trambuline de nivel internațional, fapt ce a aruncat municipiul Săcele într-un con de umbră, deși resursa umană competitivă în acest sport provine de aici. De asemenea, telescaunul de pe Bunoc și pârtia de aici sunt dezafectate, astfel că spelenii sunt nevoiți să călătorească în Poiana Brașov sau Predeal pentru a practica schiul.

De mare impact, totuși, este zona Canionului 7 Scări. Prin reabilitarea sa de către Regia Publică Locală a Pădurilor și construirea peste traseul care duce spre canion a unei tiroliene în lungime de 2174 de metri – cea mai lungă din țară – numărul turiștilor a crescut considerabil. În plus, amatorii de drumeții și senzații tari din localitate pot petrece timpul liber în natură în apropiere de localitate.

Analizând toate aceste aspecte, se poate concluziona că potențialul geografic al localității – Masivele Piatra Mare și Ciucaș și proximitatea acestora – nu este valorificat la maximum. Se impune, astfel, analizarea posibilităților de atragere a fondurilor structurale și dezvoltarea unei infrastructuri pentru sporturi de nișă, pentru petrecerea timpului liber de către localnici și atragerea turiștilor: drumeții montane, escaladă, mountain-bike, schi fond, zbor cu parapanta, etc.

Activitățile sportive sunt promovate de o serie de asociații și cluburi sportive: Clubul Sportiv Săcele, Clubul Sportiv Babarunca, Clubul sportiv de radioamatorism „Cavalerii Săceleni”, Asociația „Orizonturi Săcelene”. La nivel regional și național sportivii săceleni obțin rezultate

importante în domeniul precum sărituri cu schiurile, competiții de rugby pentru copii, dans sportiv, etc. Unul dintre evenimentele locale cu caracter sportiv este „Memorialul Ion Tocitu”, întrecere sportivă la schi alpin organizată anual de Asociația Cultural Sportivă „Izvorul” în memoria profesorului săcelean Ion Tocitu. Cu toate acestea, municipalitatea nu s-a implicat în organizarea unor evenimente sportive notabile în localitate, în vederea atragerii a cât mai mulți locuitori către practicarea activităților sportive precum și a promovării localității ca destinație turistică.

II.5. Analiza SWOT

<u>PUNCTE TARI</u>	<u>PUNCTE SLABE</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea și re-întinerirea populației • Existența unei populații numeroase în vârstă de muncă ce are posibilitatea de a susține cele două vârste „dependente” (tinerii și vârstnicii) • Tendința de creștere a numărului persoanelor absolvente de studii universitare • Derularea periodică a unor proiecte educaționale și de formare profesională finanțate cu fonduri europene • Activități de impact desfășurate de organizații ne-guvernamentale în domeniul socio-educational • Numărul medicilor acoperă nevoile populației pentru servicii medicale primare • Caracterul multicultural și multiconfesional al localității • Caracterul cvasi-rural al localității ce îl diferențiază de celelalte localități urbane din zona metropolitană • Istoria, tradițiile și sărbătorile locale sunt elemente inedite ce pot individualiza localitatea • Rezultate remarcabile obținute de sportivii săceleni • Cadrul natural deosebit pentru petrecerea timpului liber (Masivele Piatra Mare și Ciucaș, Canionul 7 Scări) 	<ul style="list-style-type: none"> • Gradul ridicat de vulnerabilitate al populației tinere (majoritar prezentă în comunitatea din Gârcini) • Creșterea segmentului de vârstă vârstnică • Migrația populației • Existența unei comunități vulnerabile numeroase (cartierul Gârcini) • Marginalizarea forței de muncă de peste 50 de ani • Număr ridicat de persoane cu studii incomplete • Rată ridicată a analfabetismului • Preponderența studiilor profesionale și medii în rândul forței de muncă • Scăderea semnificativă a numărului salariaților • Lipsa unui sistem de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților • Existența unor segmente marginale de populație cu un nivel redus de educație și pregătire profesională • Rate scăzute de promovare la examenele de bacalaureat • Neconcordanța între oferta educațională și abilitățile cerute pe piața muncii pentru dezvoltarea unei economii moderne, bazate pe cunoaștere. • Scăderea calității formării inițiale în învățământul profesional și tehnic • Procent ridicat al absolvenților de gimnaziu care aleg să nu-și continue studiile în localitate • Procent ridicat al șomerilor de lungă durată

	<ul style="list-style-type: none"> • Procent ridicat al șomerilor cu studii incomplete • Număr ridicat de persoane suferinde de boli cronice și cu handicap • Număr redus de personal mediu sanitar • Existența unei pături sociale consistente ale cărei venituri sunt situate la limita sărăciei (asistați social) • Infrastructura pentru activități sportive și de recreere este insuficient dezvoltată • Gradul ridicat de nesiguranță a cetățenilor pe raza localității
<u>OPORTUNITĂȚI</u>	<u>AMENINȚĂRI</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Fondurile structurale și de coeziune disponibile pentru finanțare în perioada 2014-2020 • Apartenența municipiului la Zona Metropolitană Brașov și facilitățile oferite de dezvoltarea integrată a zonei prin Polul de Creștere Brașov • Posibilitatea accesării unor finanțări pentru dezvoltarea resurselor umane și creșterea accesibilității persoanelor din categoriile de risc pe piața muncii • Atragerea unor investiții care vor genera noi locuri de muncă și vor conduce la scăderea șomajului 	<ul style="list-style-type: none"> • Accentuarea gradului de dependență (raportul dintre persoanele tinere și vârstnice și cele active) • Degradarea clădirii și a dotărilor Spitalului Municipal aflat în conservare, care vor face imposibilă redeschiderea acestuia • Închiderea unor instituții de învățământ locale datorită reducerii numărului de elevi și degradarea clădirilor acestora • Intensificarea concurenței pentru accesarea de fonduri nerambursabile în domeniul proiectelor cu finanțare nerambursabilă • Acutizarea problemelor sociale • Migrația specialiștilor și a forței de muncă calificate • Instabilitatea economică și financiară la nivel național

Capitolul III. Infrastructura

III.1. Infrastructura de transport și mobilitatea

III.1.1. Infrastructura rutieră

Situat la sud est de municipiul Brașov, în imediata vecinătate a acestuia, localitatea Săcele beneficiază de acces la o serie de artere rutiere de importanță județeană și națională care îi asigură conexiunea atât cu celelalte comunități ale Zonei Metropolitane Brașov cât și cu alte localități de la nivel local, regional și național. Teritoriul administrativ al localității este străbătut de următoarele drumuri:

✓ Drumuri naționale/ europene

- DN1 (Borș - Cluj –Brașov- București - Urziceni – Hârșova – Constanța)
- DN 1A (București – Buftea – Ploiești – Cheia – Pasul Bratocea – Săcele – Brașov) care se suprapune pe o lungime de 8,479 km pe centura ocolitoare a municipiului

DN1 tranversează teritoriul municipiului Săcele la limita administrativă a acestuia cu municipiul Brașov. Fluxurile ridicate de circulație înregistrate constant pe DN1 afectează indirect localitatea în special la final de săptămână, când circulația din/în direcția București – Ploiești este deviată pe DN1A.

Totodată, din anul 2005, traficul greu de pe DN1 a fost deviat pe DN1A, ceea ce a condus la blocaje de trafic și a generat valori ridicate de poluare sonică și atmosferică la nivelul localității, situație numai parțial rezolvată prin darea în funcțiune a centurii ocolitoare a municipiului.

DN1A se desprinde din DN1 la intersecția cu Bdul Calea București și Centura Ocolitoare a Municipiului Brașov printr-un nod de sistematizare a circulației numai parțial finalizat datorită problemelor referitoare la reglementarea dreptului de proprietate asupra suprafeței de teren afectate. Ca atare, în această zonă se creează frecvent blocaje de trafic atât la intrarea în localitate cât și pe centura ocolitoare a municipiului. Pe DN1A, suprapusă cu centura ocolitoare, traficul se desfășoară pe o singură bandă de circulație pentru fiecare sens de mers, valorile de trafic, inclusiv greu, fiind constant ridicate, ceea ce generează și presiuni semnificative asupra calității aerului.

✓ Drumuri județene

- DJ 103A (Brașov – Zizin)
- DJ 103B (Săcele – Cărpiniș- Budila – Teliu) - aproximativ 0,49 Km în intravilanul localității Săcele
- DJ 102I (Câmpina – Valea Doftana – Săcele - aproximativ 13,68 km lungime pe teritoriul administrativ al localității

Calitatea drumurilor naționale și județene care traversează teritoriul administrativ al localității este în general bună, inclusiv ca urmare a lucrărilor de întreținere și reabilitare care se execută constant.

Alături de aceste artere, teritoriul localității este acoperit de o rețea de aproximativ 120 de km de drumuri locale la care se adaugă conform datelor din Registrul cadastral al parcelor Săcele drumuri de exploatare (inclusiv forestieră) în lungime totală de 307,73 km.

Drumurile locale sunt în proporție de 53% modernizate, beneficiind de de îmbrăcăminte asfaltică, în timp ce 38% sunt de macadam și 9% din pământ. Autoritățile publice locale realizează constant investiții pentru modernizarea infrastructurii rutiere, acestea vizând inclusiv

drumurile de exploatare (precum proiectul PNDR „Reabilitare drum forestier Tărlung, L=10,30 km).

Drumurile locale includ și rețeaua stradală a municipiului Săcele, aceasta fiind formată în cea mai mare parte de străzi din categoriile III și IV dar și din câteva tronsoane de străzi de categoria a II –a. Arterele principale din interiorul localității sunt Bdul Brașovului și Bdul Moroianu, care traversează municipiul Săcele de la Vest la Sud Est și în care debușează străzi de categoria a-III-a prin care se asigură legătura cu zonele rezidențiale și cele industriale. Viteza legală de deplasare în interiorul municipiului Săcele este de maxim 50 km/h.

Arterele principale anterior menționate se prezintă într-o stare tehnică general bună, calea de rulare prezentând ciupituri minore și denivelări ale mixturii asfaltice, în special în zonele unde s-au executat lucrări de intervenție la rețelele de utilități. Există totodată guri de scurgere, rigole și marcaje rutiere. O problemă identificată constă în posibilitatea redusă de lărgire a profilului transversal a acestor artere în anumite zone, ceea ce afectează amenajarea unor noi spații de parcare.

În ceea ce privește starea generală a tramei stradale, la nivelul localității Săcele se constată următoarele aspecte:

- ✓ intersecțiile dintre artere majore și trama minoră nu sunt amenajate corespunzător și nu beneficiază de semaforizare
- ✓ marcajelor rutiere lipsesc sau au vizibilitate redusă, aspect care se impune a fi remediat, ca de altfel și lipsa sau starea de degradare a bordurilor.
- ✓ starea de vizibilitate a străzilor este necorespunzătoare
- ✓ rețeaua stradală prezintă profile transversale subdimensionate
- ✓ în special străzile situate în zona veche a localității prezintă posibilități reduse de redimensionare pentru a face față creșterii previzionate
- ✓ trotuarele aferente străzilor din trama minoră sunt insuficient dimensionate; există în continuare străzi care nu au trotuare amenajate
- ✓ există în continuare străzi pietruite sau din pământ care afectează accesibilitatea, în special în zonele nou construite precum și în cartierul Gârcini

În ceea ce privește amenajările specifice pentru traficul pietonal, principalele artere rutiere din localitate sunt dotate cu trotuare amenajate pe ambele sensuri de mers. În vederea facilitării circulației pietonale, sunt amenajate treceri de pietoni marcate corespunzător. În ceea ce privește arterele secundare, în special cele situate în zona veche a localității, se remarcă o serie de probleme care rezidă în starea de degradare a infrastructurii existente precum și în insuficiența dimensionare a trotuarelor, datorită restricțiilor impuse de distanța redusă între fațada clădirilor și calea de rulare. La acest fapt se adaugă și parcare neregulamentară a autoturismelor pe suprafața destinată circulației pietonale. Din aceste motive, circulația pietonală se desfășoară parțial pe carosabil, situație care împreună cu vizibilitatea redusă pe unele porțiuni din trama stradală, crește riscul producerii de accidente în care sunt implicați pietoni.

O situație deficitară în ceea ce privește amenajările specifice pentru circulația pietonală se face remarcată la nivelul zonelor rezidențiale nou construite dar și în cartierul Gârcini unde este necesară realizarea unor căi de acces rutier corespunzătoare și inclusiv a trotuarelor adiacente.

III.1.2. Infrastructura feroviară

Municipiul Săcele a beneficiat până la începutul anilor 1960 de o cale ferată suburbană prin care se asigura legătura fostelor sate Baci, Turcheș și Cernatu cu municipiul Brașov, prin Dârste. Calea ferată menționată a fost treptat desființată odată cu dezvoltarea celor două

localități și reorganizarea circulației urbane, astfel încât, în prezent, municipiul Săcele nu are acces direct la rețeaua feroviară națională.

În aceste condiții, pentru accesul la transportul feroviar pe distanțe scurte și medii, cu trenuri Regio, locuitorii municipiului pot opta pentru Halta Timișul de Jos sau Stația Dârste Brașov, ambele situate în imediata vecinătate a teritoriului administrativ al Municipiului Săcele, pe Magistrala 300. Pentru călătorii pe distanțe lungi și internaționale, este preferată stația CFR Brașov, care reprezintă un nod feroviar important la intersecția magistralelor 200, 300 și 400.

III.1.3. Piste pentru biciclete

În prezent, municipiul Săcele nu dispune de spații special amenajate pentru practicarea ciclismului. Inițiativele demarate în anii precedenți pentru construirea unor piste speciale pentru cicliști, precum proiectul "Prima bicicletă", propus de Asociația 7 Scări sau demersurile similare incluse în Planul Integrat de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Brașov nu s-au materializat datorită implicării reduse a autorităților dar și dificultăților întâmpinate în asigurarea resurselor financiare necesare.

În aceste condiții, utilizarea bicicletei atât cu scop recreațional cât și ca mijloc de locomotie se află încă în faze incipiente la nivelul municipiului, situație care însă coincide cu tendințele remarcate pe plan național. Puținii utilizatori ai acestui mijloc de transport ecologic se confruntă cu reale provocări, fiind nevoiți să utilizeze în lipsa infrastructurii de profil partea carosabilă și trotuarele, ceea ce contribuie la creșterea riscului producerii unor accidente.

În condițiile în care Programul Operațional Regional 2014-2020 prevede în cadrul priorității de investiții 4.2. posibilitatea accesării unor finanțări pentru construirea/ modernizarea/ reabilitarea pistelor/ traseelor pentru bicicliști și a infrastructurii tehnice aferente (puncte de închiriere), este absolut necesară înscrierea acestui tip de investiții în lista de proiecte prioritare aferentă Strategiei de Dezvoltare a Municipiului Săcele. Aceste intervenții trebuie corelate cu investițiile similar prevăzute în Strategia de Dezvoltare Durabilă a Zonei Metropolitane Brașov, conform căreia, pentru oferirea condițiilor de deplasare pe domeniul public pentru utilizatorii de biciclete, în localitățile Zonei Metropolitane se intenționează într-o primă fază marcarea pistelor pentru bicicliști pe arterele principale, iar apoi amenajarea de piste speciale pentru biciclete, mai ales în zona drumurilor publice.

III.1.4. Parcări

Municipiul Săcele, ca de altfel majoritatea localităților, în special cele urbane din arealul metropolitan Brașov, se confruntă cu problematica intensificării constante a traficului rutier, corelată cu creșterea anuală a parcului auto. În aceste condiții, amenajarea de parcaje în zonele rezidențiale, cele cu destinație economică precum și în centrul localității unde sunt concentrate principalele instituții publice a reprezentat și constituie în continuare o prioritate pentru autoritățile locale.

Astfel, conform datelor deținute U.A.T. Municipiul Săcele, în localitate erau disponibile la nivelul anului 2013 un număr de aproximativ 1500 de parcări de reședință, majoritatea amenajate în intervalul 2008-2012. Un calcul simplu, realizat prin raportarea acestor locuri de parcare la numărul de autoturisme înmatriculate în Săcele (7568 de unități în 2012) generează concluzia clară a deficitului parcajelor existente. Conform acestor calcule, un parcaj de reședință ar trebui să deservească mai mult de 5 autoturisme.

Deficitul de locuri de parcare de reședință afectează în special centrul localității, care se suprapune cu zona istorică a municipiului, caracterizată prin străzi insuficient dimensionate,

care nu permit amenajarea unor locuri de parcare. Pentru soluționarea acestei deficiențe, autoritățile locale au întreprins o serie de măsuri care au constat în special în sistematizarea circulației prin introducerea de senzori unici pe unele străzi subdimensionate, spațiile rămase disponibile fiind folosite pentru amenajări de parcări. Un exemplu în acest sens este reprezentat de parcajele amenajate în zona Piața Libertății – Strada Alexandru Ioan Lapedatu care soluționează parțial problematica staționării autovehiculelor în această zonă comercială care găzduiește totodată și principalele instituții publice din localitate.

Problema spațiilor de parcare se face mai puțin resimțită la nivelul cartierelor de blocuri construite anterior anului 1989 (Electroprecizia, Ștefan cel Mare), unde în ultimii ani au fost amenajate parcări de reședință pe bază de abonament, intervenții ce au presupus însă sacrificarea spațiilor verzi existente între clădiri.

Problema parcajelor este parțial rezolvată și în cartierele de case unde unele construcții dispun de garaje proprii sau oferă posibilitatea parcării autoturismelor în curți. Cu toate acestea, în special în cartierele istorice ale localității (Turcheș, Baci, Cernatu), se constată în continuare cazuri frecvente de parcare direct pe partea carosabilă, ceea ce conduce la blocaje de trafic.

Un alt aspect ce se impune a fi soluționat pe termen mediu de autoritățile locale este reprezentat de lipsa parcarilor cu plată în special în centrul localității. Parcarile existente, precum cele din zona Al. I Lapedatu, sunt de multe ori utilizate de localnici ca parcări de reședință, ceea ce conduce la ocuparea lor pe tot parcursul zilei, generează blocaje de trafic și îngreunează accesul turiștilor dar și a altor persoane aflate în tranzit la obiectivele din aceste zone. În plus, amenajarea unor astfel de parcaje ar genera și venituri suplimentare la bugetul local.

III.1.5. Mobilitate și servicii publice de transport

Caracteristicile municipiului – geografice, socio-demografice și economice – precum și localizarea lui pe traseul DN 1A, în imediata vecinătate a municipiului Brașov, pol național de creștere determină plasarea localității Săcele pe orbita de atracție a Brașovului, ceea ce influențează implicit și mobilitatea persoanelor și a mărfurilor.

Municipiul Săcele, a doua localitate din Zona Metropolitană Brașov din punct de vedere al populației, este totodată și singura, în afara Brașovului, care beneficiază de servicii proprii de transport public de călători. Acestea sunt organizate și funcționează prin raportare la caracteristicile geografice ale localității (așezată pe un ax longitudinal cu lungimea de aproximativ 8 km, de-a lungul bulevardelor Brașovului și Moroianu) și la nevoile populației, din care un procent semnificativ învață sau își desfășoară activitatea profesională în Brașov.

Transportul public de călători este gestionat de Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Prestări Servicii și deservește următoarele linii:

- ✓ Săcele – IABV (Brașov) – circa 95 de curse pe zi, cu 10 stații pe teritoriul municipiului Săcele și 3 în Brașov
- ✓ Săcele – Livada Poștei (Brașov) – 3 curse pe zi
- ✓ Săcele – Brădet – 3 curse pe zi.

Transportul în comun acoperă aproximativ 11 kilometri din rețeaua stradală a localității și deservește peste 170.000 de călători lunar⁷, linia cea mai accesată fiind Săcele – IABV.

Evoluția numărului de utilizatori ai serviciilor de transport public este prezentată în tabelul alăturat:

⁷ Date valabile pentru anul 2013, conform Raportului de activitate al RAGCP Săcele pentru anul 2013

An	2010	2011	2012	2013
Număr călători	2.150.000	2.100.000	1.950.000	1.900.000

Tabel III.1 – Număr călători anual – transport public Săcele

Cu toate că prețul biletelor de călătorie și a abonamentelor a rămas neschimbat din 2011 (2 lei/călătorie, respectiv 72 lei/abonament lunar), conform datelor din tabelul de mai sus, numărul de călători cunoaște o reducere constantă. Cauzele sunt multiple și între acestea pot fi menționate călătoriile clandestine, fără bilet, care nu pot fi contabilizate și care sunt totodată greu de combătut, dar și starea avansată de degradare a infrastructurii și în special a materialului rulant care descurajează potențialii utilizatori. Astfel, sistemul de transport în comun era deservit la nivelul anului 2013 de 15 autobuze fabricate în intervalul 1965 – 1980.

Alături de reducerea numărului de călători, care influențează direct încasările și posibilitatea realizării unor investiții pentru modernizarea parcului auto, Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Prestări Servicii se confruntă cu creșterea costurilor de operare generate de vechimea autobuzelor, uzura lor, consumul ridicat de combustibili și lubrifianți, necesitatea înnoirii licențelor de transport și realizării inspecțiilor tehnice.

O soluție la problemele anterior prezentate poate fi reprezentată de înființarea transportului public metropolitan, un prim pas în acest sens fiind reprezentat de constituirea Asociației Metropolitane pentru Dezvoltarea Durabilă a Transportului Public Brașov, din care face parte și municipiul Săcele. Asociația urmează să își asume rolul de Autoritate Metropolitană de Transport în vederea înființării, organizării, reglementării, exploatării, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de transport public pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și pentru realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente sectorului transportului public.

Dezvoltarea sistemului metropolitan de transport ar contribui nu numai modernizarea transportului în comun pe relația Săcele – Brașov dar și la asigurarea conexiunilor directe cu alte localități ale Zonei Metropolitane, în condițiile în care în prezent, există un singur astfel de traseu pe relația Brașov – Târlungeni - Purcăreni (deservit de Transbus Codreanu cu 2 curse zilnic).

Pentru deplasările pe distanțe medii și lungi, populația municipiului apelează de regulă la cursele inter și intrajudețene ale unor operatori privați, precum Transbus Codreanu și CDI, disponibile din autogările brașovene.

Transportul feroviar este mai puțin utilizat, inclusiv datorită faptului că localitatea nu are acces direct la rețeaua națională de cale ferată. Conform aspectelor anterior prezentate, pentru curse de tip regio, locuitorii municipiului au la dispoziție Halta Timișul de Jos și Stația CFR Dârste, ambele situate în vecinătatea localității, în timp ce pentru deplasări pe distanțe lungi sau cu trenuri de categorii superioare, soluții necesare sunt oferite prin Gara CFR Brașov.

În ceea ce privește deplasările locale, utilizarea mijloacelor alternative precum bicicleta este extrem de redusă și asta datorită atât lipsei infrastructurii specifice dar și mentalității majorității cetățenilor care văd în continuare autoturismul personal ca pe o exprimare a puterii financiare și a statutului pe care proprietarul îl deține în societate. Această mentalitate limitează și deplasarea pietonală în interiorul municipiului, cu consecințe nefaste în ceea ce privește gradul de încărcare a traficului și poluarea fonică și atmosferică.

În aceste condiții, autoturismele personale continuă să reprezinte principalul mijloc de transport utilizat de populația municipiului Săcele, în detrimentul transportului în comun și al mijloacelor alternative, atât pentru deplasările locale cât și pentru cele în afara localității.

De altfel, la nivelul municipiului Săcele, parcul auto a înregistrat o creștere constantă a numărului de vehicule înmatriculate, tendință care se face remarcată în toate localitățile Zonei Metropolitane Brașov. Evoluția numărului de vehicule înmatriculate, pe categorii, se prezenta astfel:

Categorie vehicule	2009	2010	2011	2012	2013
Vehicule pe 2 roți	501	543	567	601	218
Autoturisme	7150	7193	7193	7568	7931
Autobuze, autocare, microbuze	51	49	45	44	59
Autocamioane	766	700	728	783	878
Autovehicule neconvenționale (electrice, hibrid)	0	0	0	0	0
Vehicule grele pentru transport mărfuri	234	221	192	192	198
Total	8702	8706	8725	9188	9284

Tabel III.2. Evoluția numărului de vehicule înregistrate – municipiul Săcele – 2009-2013

Trebuie precizat faptul că informațiile disponibile sunt cele referitoare la vehiculele înmatriculate în localitatea Săcele și nu la numărul real de vehicule existent în arealul vizat. Din datele prezentate, se remarcă faptul că numai numărul de autoturisme raportat la populația municipiului ajunge la proporția de 1/4,5 procent care demonstrează înclinația evidentă a populației pentru utilizarea mașinilor proprii în vederea deplasărilor.

Datele din tabelul precedent generează o altă concluzie evidentă: vehiculele aflate în proprietate privată, înmatriculate în municipiul Săcele, nu includ și mijloace de transport cu propulsie bazată pe surse alternative. Utilizarea mașinilor electrice și a celor cu propulsie hibridă este descurajată de prețurile prohibitive și de lipsa infrastructurii specifice de alimentare.

În ceea ce privește transportul de mărfuri, agenții economici locali utilizează în vederea aprovizionării dar și a desfacerii produselor proprii în special mijloacele de transport rutier (fapt demonstrat de numărul vehiculelor pentru transportul de mărfuri înmatriculate local - 198). Acest fapt corelat cu traficul greu de tranzit ce se desfășoară pe centura ocolitoare a municipiului (DN 1A), generează presiuni suplimentare asupra infrastructurii rutiere existente dar și asupra calității mediului.

III.1.6. Analiză SWOT

<u>Puncte Tari</u>	<u>Puncte slabe</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Acces la rețeaua de drumuri naționale și județene și, astfel, de conexiuni cu celelalte localități de la nivel metropolitan, județean și național • Stare generală bună a drumurilor naționale și județene și a rețelei stradale • Existența centurii ocolitoare care a deviat traficul greu în afara municipiului • Existența unui sistem propriu de transport în comun 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa accesului direct la rețeaua națională de căi ferate • Lipsa unui nod eficient de sistematizare a circulației la intersecția DN1A cu Bdul Calea București și Centura Ocolitoare a Municipiului Brașov • Valorile ridicate de trafic înregistrate pe DN1 și DN1A generează blocaje și presiuni asupra condițiilor de mediu • Existența unor străzi pietruite/de pământ; lipsa semaforizării; marcaje

	<p>și indicatoare rutiere insuficiente</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa pistelor pentru ciclism • Deficitul de locuri de parcare în central localității; lipsa unui sistem de parcări cu plată • Vechimea și starea de degradare a mijloacelor de transport în comun • Gradul redus de utilizare al transportului în comun și al mijloacelor alternative de deplasare • Planul de Urbanism General actualizat al localității nu este aprobat – dezvoltare urbanistică nereglementată eficient
<u>Oportunități</u>	<u>Amenințări</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Finalizarea autostrăzii București – Ploiești Comarnic Brașov care va contribui la diminuarea valorilor de trafic pe DN1 și DN1A • Dezvoltarea sistemului metropolitan de transport în comun în care va fi inclus și Municipiul Săcele • Actualizarea Planului Integrat de Dezvoltare al Polului de Creștere Brașov care va permite introducerea proiectelor de infrastructură ale Municipiului Săcele în lista de proiecte prioritare propuse spre finanțare • Posibilitatea accesării unor finanțări pentru dezvoltarea infrastructurii de transport în cadrul viitorului ciclu de programare al UE • Interesul investitorilor străini pentru proiectele de infrastructură aflate în pregătire la nivelul Zonei Metropolitane Brașov 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea valorilor de trafic pe DN1A datorită întârzierii dării în folosință a autostrăzii București Brașov, cu impact negativ asupra condițiilor de mediu și stării infrastructurii • Dezvoltarea urbană necontrolată datorită întârzierilor în aprobarea PUG-ului actualizat al localității și neadoptării de măsuri pentru stoparea construcțiilor ilegale, în special din cartierul Gârcini • Dificultăți în elaborarea și implementarea proiectelor de investiții în infrastructură datorită gradului ridicat de îndatorare al localității • Intensificarea concurenței între potențialii beneficiari pentru accesarea de fonduri nerambursabile în domeniul proiectelor de infrastructură

III.2. Echipare tehnico-edilitară

III.2.1. Alimentarea cu energie electrică

A. Rețeaua de distribuție

Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor din Municipiul Săcele este asigurată din rețeaua SC FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud. Necesarul de consum este asigurat din Sistemul Energetic Național, principalele surse de alimentare fiind reprezentate de S.C. HIDROELECTRICA S.A. și producători independenți de la nivel național.

Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor locali se realizează prin intermediul stației de transformare Săcele (110/20 kV), care este racordată la LEA 110 KV - Brașov - Dârste - Intorsura Buzăului. Teritoriul administrativ al municipiului Săcele este traversat de liniile electrice aere de înalta tensiune LEA 400 kV Brașov – Borzești și LEA 110 kV Brașov - Dârste - Intorsura Buzăului - Covasna - Târgul Secuiesc - Sfântul Gheorghe.

Alimentarea se realizează din linii de distribuție publică de medie tensiune, care, racordate la stația de transformare de 110 kv, asigură legătura între surse și consumatorii casnici, edilitari, terțiari și, parțial, cei industriali.

În cartierele de locuințe, distribuția energiei electrice se realizează prin posturi de transformare sau puncte de alimentare (PA). Marii consumatori industriali sunt alimentați prin stații sau posturi de transformare proprii.

Conform datelor furnizate de FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud, sucursala Brașov, în municipiul Săcele, rețeaua de distribuție este de tip subteran (îngropată sub zonele pietonale sau partea carosabilă), în special în centrul localității și în cartierele de blocuri (Electroprecizia, Ștefan cel Mare) și aeriană, pozată pe stâlpi de beton armat, în zonele periferice, relativ nou dezvoltate și insuficient sistematizate. Lungimea liniilor de distribuție a energie electrică, pe tipuri, este redată în tabelul alăturat:

Tip rețea		U.M (Km)
LEA	0,4 kV	66,04
LES	0,4 kV	28,27
Total rețele 0,4 Kv		94,31
LEA	20 kV	43,163
LES	20 Kv	32,10
Total rețele 20 Kv		75,253

Tabel III.3. Lungimea rețelelor de distribuție – Municipiul Săcele - 2013

Rețeaua de distribuție a energiei electrice cunoaște în prezent o serie o serie de probleme, în principal de natură tehnică, generate de vechimea cablurilor/conductorilor dar și a echipamentelor din posturile de transformare. O altă problemă a fost generată de dezvoltarea urbanistică pe care a cunoscut-o municipiul Săcele în ultimii ani, care a generat apariția unor noi cartiere rezidențiale, precum în zona Bunloc. Această dezvoltare rezidențială, corelată cu cea turistică din zona Dâmbu Morii și apariția unor noi structuri industriale a condus la suprasolicitarea rețelei existente. Deși operatorul FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud a realizat în ultimii ani o serie de investiții, prezentate în tabelul alăturat, acestea nu au condus la remedierea integrală a problemelor relevate.

Anul	Tip investiție	Valoare (LEI)
2008	Modernizare PT 22	109,000
2009	Îmbunătățire nivel tensiune și modernizare LEA j.t zona PT9-PT45	498,800
2010		0
2011	Îmbunătățire nivel de tensiune zona PT14	95,000
	Modernizare LEA j.t zona PT 8-pt9	946,500
	Îmbunătățire nivel de tensiune și modernizare LEA j.t zona PT 1	93,400
2012	Îmbunătățire nivel tensiune și modernizarea LEA j.t zona PT1	19,900
2013	Îmbunătățire nivel de tensiune și modernizare LEA j.t zona PT 1	6,000
TOTAL		1.768,600

Tabel III.4. Volumul investițiilor realizate în modernizarea și extinderea rețelei de distribuție a energiei electrice din Municipiul Săcele 2008-2013

Alături de deficiențele anterior prezentate, o altă problemă este reprezentată de faptul că rețeaua de distribuție nu acoperă în întregime teritoriul municipiului Săcele. Această problemă afectează cartierul Gârcini, populat în special de persoane aparținând categoriilor defavorizate, cu venituri reduse, sau chiar fără venituri. Această zonă a orașului a cunoscut în ultimii ani o extindere accelerată, ca urmare a creșterii semnificative a populației, realizată în special prin construcții neautorizate. O parte a acestor construcții nu beneficiază de alimentare cu electricitate, în timp ce altele sunt racordate ilegal la rețea, în ultimii ani fiind derulate, deși cu succes redus, o serie de acțiuni menite să pună capăt “furtului de energie”.

În tabelul alăturat sunt prezentate informații cu privire la numărul de consumatori racordați și tipul acestora, cu precizarea că aceste date nu includ consumatorii necontorizați anterior menționați:

An	Consumatori mari	Consumatori mici	Consumatori casnici	Total
2011	24	606	10.085	10.715
2012	25	584	10.474	11.083
2013	18	583	10.494	11.095

Tabel III.5. Numărul și tipul consumatorilor racordați la rețeaua de alimentare cu energie electrică - 2012 – 2013

Principali consumatori de energie electrică din municipiul Săcele sunt:

✓ **Consumatori mari**

- agenți economici locali și în special societățile care desfășoară activități cu caracter industrial precum S.C. ELECTROPRECIZIA S.A. și Rouleau-Guichard Roumanie SRL
- autoritățile și instituțiile publice locale. De asemenea, în această categorie se încadrează și sistemul de iluminat public din localitate

✓ **Consumatori mici**

- În această categorie se încadrează marea majoritate a agenților economici din Săcele, în general întreprinderi mici și mijlocii precum și o serie de instituții publice care activează la nivelul localității

✓ **Consumatori casnici**

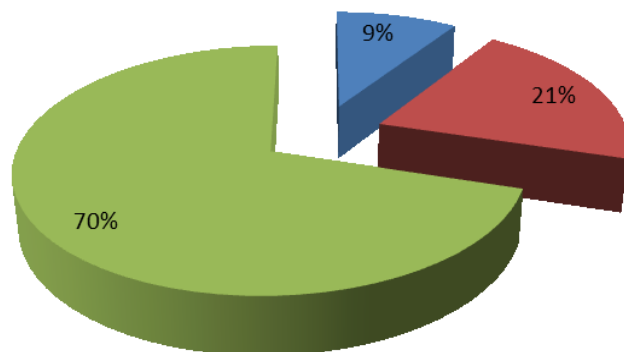
- Populația municipiului Săcele reprezintă cea mai importantă categorie de utilizatori de energie electrică, deși consumul specific al acesteia se situează mult sub cel al consumatorilor mari și mici.

Conform datelor prezentate în tabelul precedent, numărul consumatorilor mici și casnici înregistrează o creștere destul de importantă în anul 2012, inclusiv ca urmare a dezvoltării rezidențiale anterior menționate, în timp ce reducerea numărului consumatorilor mari susține ipoteza diminuării activităților industriale la nivelul localității, cu consecințe negative asupra evoluției economice a comunității.

Consumul de energie electrică generat de fiecare dintre categoriile menționate este prezentat în tabelul următor:

Nr. Crt.	Tip consumatori	U.M	Cantitate
1	Mari consumatori	kwh	19.430.925
2	Mici consumatori	kwh	42.757.257
3	Consumatori Casnici	kwh	147.005.451
Total			209.193.633

Tabel III.6. Distribuția consumului de energie pe categorii de consumatori - 2013

■ Mari consumatori ■ Mici consumatori ■ Cosumatori casnici

Grafic III.1. Distribuția consumului de energie pe categorii de consumatori - 2013

Conform datelor prezentate în graficul precedent, cele mai ridicate valori sunt cele înregistrate la nivelul consumatorilor casnici, situație care contravine tendinței relevate în județul și Zona Metropolitană Brașov și sugerează diminuarea activităților economice locale, în special a celor productive, principalele generatoare de consum de energie.

B. Sistemul de iluminat public

Localitatea Săcele dispune de sistem de iluminat public, acesta fiind asigurat de autoritățile publice locale. În condițiile în care delegarea gestiunii prin concesiune a serviciului de iluminat public din localitate nu s-a putut realiza, în prezent, întreținerea sistemului face obiectul unui contract cadru încheiat în 2014, pentru o durată de 4 ani, cu societatea FLASH LIGHTNING SERVICES.

Gradul de acoperire a sistemului de iluminat public este de aproximativ 60% din suprafața localității, cartierul Gârcini și zonele nou construite fiind cele care nu beneficiază de această facilitate.

Lungimea totală a rețelei de iluminat public este de 70,7 km (în cea mai mare măsură pozată aerian) și aceasta include un număr de 2000 de stâlpi dotați cu corpuri de iluminat pe bază de vapori de mercur sau sodiu.

Alături de gradul redus de acoperire, comparativ cu restul localităților din Zona Metropolitană Brașov, sistemul se confruntă cu o serie de deficiențe reprezentate de vechimea rețelei și a echipamentelor dar și cu gradul redus de eficiență energetică a corpurilor de iluminat utilizate.

C. Producția locală de energie

Conform aspectelor prezentate în cadrul secțiunii III.2.1., necesarul de energie electrică al consumatorilor locali este asigurat din Sistemul Energetic Național, principalele surse de alimentare fiind reprezentate de S.C. HIDROELECTRICA S.A. și producători independenți.

De altfel, S.C. HIDROELECTRICA S.A. reprezintă și principalul producător de energie electrică la nivel local, societatea administrând amenajarea hidroenergetică a râului Tărlung, alcătuită din lacul de acumulare Săcele și centralele Tărlung I (0,73 MW), Tărlung III (1,2 MW) și Tărlung IV (1,2 MW).

Cu excepția operatorului economic menționat, în municipiul Săcele nu există în prezent producători independenți de energie. Utilizarea resurselor regenerabile în vederea producerii de energie electrică are un caracter extrem de redus, fiind limitat la inițiative de anvergură redusă, pentru consumul casnic (în special prin panouri fotovoltaice).

Trebuie totuși menționat faptul că la nivelul municipiului Săcele, se află în curs de pregătire o serie de proiecte care vizează valorificarea resurselor alternative și în special a potențialului hidroenergetic în vederea producției de energie.

O asemenea inițiativă a fost anunțată pe parcursul anului 2013 de S.C. ELECTROPRECIZIA SĂCELE S.A., care își propune realizarea unei investiții de aproximativ 3 milioane de euro pentru construcția unei Centrale Hidroelectrice de Mică Putere. Centrala va fi amplasată la baza barajului Tărlung și va valorifica potențialul căderii brute între priza de captare a apei și stația de tratare a apei din localitate. Instalația va avea o putere de 1,4 MW, producția urmând să fie utilizată pentru a asigura mai mult de 60% din consumul de energie electrică a societății menționate.

III.2.2. Alimentarea cu energie termică

La nivelul localității Săcele, sistemul centralizat de producție și distribuție a energiei termice include o singură centrală de cvartal pe bază de gaze naturale, care asigură alimentarea blocurilor de locuințe din cartierul Ștefan cel Mare, numărul consumatorilor racordați fiind însă într-o continuă scădere.

În aceste condiții, în cea mai mare parte a localității, energia termică este asigurată pentru consumatorii publici și privați prin sisteme individuale de încălzire ce folosesc ca și combustibil gazul metan, lemnul, peleți sau în puține cazuri surse alternative precum pompele de căldură și panourile solare.

Agenții economici locali își asigură energia necesară proceselor tehnologice în instalații proprii care funcționează în general pe bază de combustibil gazos, lemn și biomasă.

Încălzirea clădirilor aparținând autorităților publice și instituțiilor locale se realizează prin intermediul centralelor termice care funcționează cu precădere pe combustibil gazos (gaz metan), dar și cu deșeu de lemn, produse petroliere, etc.

Această situație se face remarcată și în cazul locuințelor care utilizează sisteme individuale de încălzire alimentate cu gaz metan, lemn. Se constată totodată tendința populației de valorificare a resurselor regenerabile de energie în vederea producerii agentului termic pentru consum propriu. Instalațiile întâlnite sunt sistemele de panouri solare și pompele geotermale, instalate inclusiv cu susținerea unor finanțări nerambursabile precum cele acordate prin programul "Casa Verde".

Lipsa unui sistem centralizat de încălzire, corelată cu faptul că anumite zone ale localității nu beneficiază de acces la rețeaua de distribuție a gazelor naturale (precum cartierul Gârcini), generează și o presiune semnificativă asupra condițiilor locale de mediu: utilizarea lemnului ca principal combustibil pentru încălzire a determinat tăieri ilegale masive pe care autoritățile locale nu reușesc pe deplin să le controleze.

III.2.3. Alimentarea gaze naturale

În municipiul Săcele, distribuția gazelor naturale este asigurată de GDF Suez, ca urmare a preluării Distrigaz SUD de către compania franceză GDF.

Alimentarea localității este asigurată din sistemul de conducte magistrale DN500 Mediaș – București, prin intermediul stației de reglare – măsurare – predare gaze naturale Brașov II, din

care pornesc conducte de medie presiune conectate la cele trei stații de reglare măsurare din Săcele. Dintre acestea, două stații (cele din Str. Valea Largă și Ogrăzii) asigură alimentarea consumatorilor casnici și industriali prin conducte de presiune redusă (2 bari), iar stația nr. 3 este destinată în exclusivitate alimentării centralei termice din cartierul Ștefan cel Mare.

Rețeaua de alimentare a consumatorilor casnici, de joasă presiune, este realizată în cea mai mare parte din conducte de oțel cu o vechime mai mare de 15-20 ani, însă aflate în stare bună de funcționare, la care se adaugă secțiuni nou realizate din conducte de polietilenă, în special în zonele care au cunoscut o dezvoltare rezidențială recentă (Bunloc).

Sistemul de distribuție nu acoperă integral localitatea Săcele, între zonele care nu beneficiază încă integral de alimentare cu gaze numărându-se în primul rând cartierul Gârcini și parțial, ansamblurile de locuințe din vecinătatea centurii ocolitoare a municipiului. Întrucât rețeaua se află în continuă extindere, inclusiv datorită dezvoltării rezidențiale a localității, creșterea consumului generează frecvent fluctuații de presiune și probleme de alimentare.

Anul	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lungimea rețelei de distribuție	136,895	140,329	141,720	135,726	129,732	129,916

Tabel III.7. Lungimea rețelei de distribuție a gazelor naturale (km) – municipiul Săcele – 2008 - 2013

Reducerea dimensiunii rețelei de distribuție este justificată în mare parte de dezafectarea conductelor neutilizate de pe fostele platforme industriale din localitate.

Conform datelor furnizate de GDF SUEZ, evoluția numărului de consumatori racordați la rețeaua de distribuție a gazelor naturale din municipiul Săcele este următoarea:

Consumatori	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Casnic	7351	7652	7823	7978	8004	8118
Non casnici	362	382	391	390	378	404
Total	7713	8034	8214	8368	8382	8522

Tabel III.8. Evoluția numărului de consumatori de gaze naturale – municipiul Săcele – 2008 – 2013

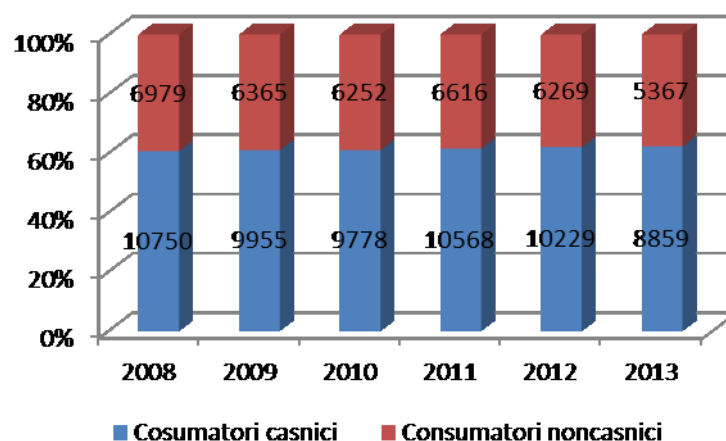
Categoria consumatorilor casnici include abonații particular în timp ce în a doua categorie intră agenți economici, autorități și instituții publice. De asemenea, în această categorie se încadrează și asociațiile de proprietari ale unor apartamente din blocuri de locuințe pentru care nu s-a realizat separarea în vederea contorizării consumului individual.

În pofida creșterii numărului de consumatori casnici și non-casnici care rezultă din tabelul precedent, în perioada studiată se remarcă o diminuare constantă a consumului la nivelul ambelor categorii.

Sugestivă în acest sens este și situația prezentată în tabelul următor, cu privire la evoluția consumului de gaze naturale în municipiul Săcele în ultimii 6 ani:

An	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Casnic	10750	9955	9778	10568	10229	8859
Non casnic	6979	6365	6252	6616	6269	5367
Consum total	17729	16320	16030	17184	16498	14226

Tabel III.9. Evoluția consumului de gaze naturale - municipiul Săcele - 2008-2013 (mii m³)

Grafic III.2. Distribuția consumului pe categorii de consumatori – 2008 – 2013 (mii m³)

Din tabelul și graficul alăturat se remarcă o diminuare constantă a consumului pe parcursul anilor studiați la nivelul ambelor categorii de utilizatori. Diminuarea consumului se datorează atât implementării unor soluții moderne de producție a energiei termice, eficiente energetic cât și reducerii pierderilor ca urmare a modernizării rețelei de distribuție. Reducerea semnificativă a consumului non/casnic (cu aproximativ 18% în intervalul analizat) poate genera însă și o concluzie negativă – diminuarea activităților economice din domeniul industriei în localitatea Săcele.

III.2.4. Alimentarea cu apă

În prezent, captarea, tratarea în vederea potabilizării, înmagazinarea, pomparea și distribuția apei potabile la nivelul municipiului Săcele este asigurată de Compania Apa Brașov.

Alimentarea cu apă a municipiului Săcele este asigurată din următoarele surse de suprafață și subterane:

- ✓ Lacul de acumulare Tărlung, realizat în anii 1971-1975, cu obiectivul principal de a asigura alimentarea cu apă a municipiilor Săcele și Brașov, apărarea împotriva inundațiilor și producția de energie electrică. Suprafața lacului este de 148 de hectare, iar capacitatea actuală este de 18,3 milioane de metri cubi, urmând să crească la 28 milioane metri cubi în urma supra-înălțării proiectate a barajului. Debitul maxim asigurat este de 1416 l/s.
- ✓ Captarea de izvoare din Poiana Angheliescu – debit maxim 3,00 l/s
- ✓ Captarea de izvoare Turcheș – debit maxim 4,90 l/s
- ✓ Captarea de izvoare Gârcini – debit maxim 9,80 l/s
- ✓ Captarea de izvoare Valea Baciului – debit maxim 8,30 l/s
- ✓ Captarea din Munții Ciucaș – debit maxim 4,00 l/s

De la acumulare Tărlung, respectiv de la la casa vanelor, apa este trimisă gravitațional la stația de tratare Săcele prin două fire cu D=1000mm în lungime totală de 7736 m.

Stația de la tratare, recent re tehnologizată, asigură necesarul de consuma atât al localității Săcele cât și a municipiului Brașov. Investițiile realizate au permis creșterea capacității de tratare a stației la debitul maxim de 2200 l/s (69,379.2 mii mc/an) chiar și în condiții de turbiditate mare. Procesul de tratare a apei este flexibil, capabil să se adapteze calității variabile a apei brute. Apa de spălare a filtrelor este colectată și tratată iar nămolul rezultat din acest proces este deshidratat apoi transportat și depozitat în laguna ecologică.

Stația de tratare a apei de la Tărlung asigură necesarul de consum pentru ce mai mare parte a consumatorilor din municipiul Săcele cu excepția cartierului Bunloc, relative recent construit. Parțial, apa de consum pentru locuitorii acestui cartier provine din rezervoarele Dârste ale municipiului Brașov.

Rețeaua de distribuție a apei acoperă în prezent în proporție de aproximativ 95% teritoriul municipiului Săcele, dezvoltarea acesteia fiind redată în tabelul și graficul alăturat.

Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile - km	2008	2009	2010	2011	2012	2013
		65.76	66.06	68.26	68.96	68.96

Tabel III.10. Dezvoltarea rețelei de distribuție a apei – municipiul Săcele 2008 -2013

Sistemul de alimentare este format din conducte cu diametre cuprinse între 80 și 500 mm, realizate din beton armat, fontă, oțel, polietilenă, vechimea medie a rețelei de distribuție fiind de peste 25 de ani. Se impune prin urmare realizarea unor lucrări de modernizare care să vizeze în primul rând schimbarea conductelor din fier și oțel (cu o vechime situată între 40 – 50 de ani) cu conducte de PEHD.

O parte a lucrărilor necesare sunt în curs de derulare în cadrul proiectului “Extinderea și reabilitarea sistemelor de apă și apa uzată în județul Brașov”, derulat de Compania Apa Brașov în cadrul Programului Operațional Sectorial de Mediu. Proiectul demarat în cursul anului 2009 are o valoare totală de 945.587.853 RON și include și componenta “Extinderea și reabilitarea conductei de alimentare cu apa potabilă Brașov-Săcele” de care urmează să beneficieze și membrii comunității săcelene.

Evoluția numărului de consumatori conectați la rețeaua de alimentare cu apă precum și distribuția acestora este redată în tabelul alăturat:

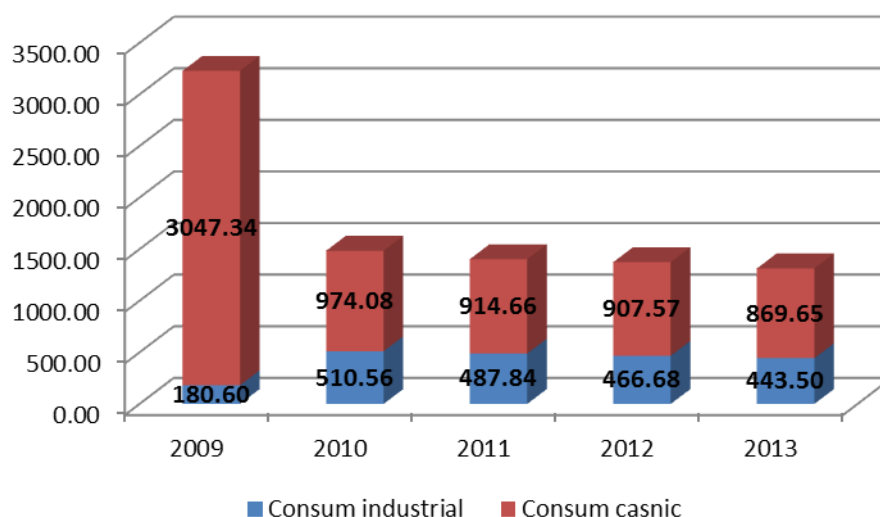
Tip consumatori	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013
Consumatori casnici (locuințe și asociații de proprietari)	5179	5379	5433	5517
Consumatori industriali	325	320	310	345
TOTAL CONSUMATORI	5504	5699	5743	5862

Tabel III.11. Evoluția numărului de consumatori – municipiul Săcele 2008 -2013

În ceea ce privește evoluția consumului, conform datelor furnizate de Compania Apa Brașov, în intervalul 2009-2013 au fost înregistrate următoarele valori și tendințe:

Tip consum	2009	2010	2011	2012	2013
Consum industrial	180,601	510,56	487,84	466,676	443,495
Consum casnic	3047,339	974,08	914,66	907,574	869,645
Total consum	3227,94	1484,64	1402,5	1374,25	1313,14

Tabel III.12. Evoluția consumului de apă (mii m³)– municipiul Săcele –2009 - 2013

Grafic III.3. Evoluția consumului de apă, mii m³ (2009 – 2013)

Conform datelor din graficul precedent, după anul de vârf 2009, se constată o regularizare a consumului înregistrează o ușoară tendință de scădere pe parcursul celorlalți ani de analiză. Consumul casnic ridicat din anul 2009 se datorează pierderilor mari înregistrate, iar consumul industrial redus, insuficienței contorizării. Pe parcursul anilor următori (2010-2013), proporția între consumul casnic și cel industrial se menține în general neschimbată la 1/3.

III.2.5. Rețeaua de canalizare

Municipiul Săcele dispune de un sistem centralizat de canalizare a apelor uzate menajere care a fost operat de Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Prestări Servicii până în anul 2010, când a fost preluat de Compania Apa Brașov.

Principali indicatori statistici cu privire la dezvoltarea rețelei de canalizare menajeră care deservește localitatea și performanțele sale tehnice sunt redate în tabelul alăturat:

Indicatori	UM	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lungimea rețelelor de canalizare (fără colectoare)	km	N/A	31,10	31,16	33,80	33,80	34
Număr de locuințe conectate la rețeaua de canal (nr. contracte)	buc	N/A	N/A	1823	1847	1862	1867
Volumul apelor uzate epurate	mii m ³	3330,42	2514,091	1027,51	981,20	961,02	910,94

Tabel III.13. Lungimea rețelei de canalizare menajeră; număr locuințe conectate; volum de apă epurat 2008-2013

În ceea ce privește dimensiunea actuală a rețelei de canalizare menajeră, în pofida unor investiții realizate în ultimii ani de autoritățile locale și Compania Apa prin programele RICOP și ISPA, ritmul de extindere este unul lent. Gradul curent de acoperire al rețelei este estimat la un procent de 40% și există în continuare numeroase zone care nu beneficiază de facilitatea de preluare a apelor menajere, în special în cartierele Gârcini, Baci, Turcheș dar Babarunca. Anumite locuințe din aceste zone dispun de fose vidanjabile, însă în multe cazuri, apele uzate se evacuează direct în văile apelor care străbat localitatea - Tărlungul și Gârciniul fiind cele mai

expuse. De asemenea, în Brădet, deși canalizarea realizată în cadrul proiectului “Realizare sistem de canalizare și stație de epurare ape menajere în zona rurală Brădet, Mun.Săcele” este instalată, stația de epurare nu e finalizată, ceea ce afectează eficiența și impactul investiției.

Numărul de locuințe conectate la rețeaua de canal înregistrează o creștere nesemnificativă în ultimii patru ani. Important este însă faptul că datele furnizate de Compania Apa Brașov se referă la numărul de contracte încheiate inclusiv cu asociațiile de proprietari din blocurile de locuințe și nu la numărul efectiv de locuințe. Prin urmare, numărul de locuințe care beneficiază de servicii de preluare a apelor menajere este în realitate mai mare, ceea ce nu rezolvă însă problema stringentă a deficiențelor existente în acest domeniu la nivelul municipiului Săcele.

Din punct de vedere al caracteristicilor tehnice, rețeaua de canalizare existentă este realizată în sistem divizor și se conectează printr-un colector ovoid de 600/900 mm la canalizarea menajeră a municipiului Brașov și astfel la Stația de Epurare din Stupini. La acesta se conectează colectoare cu secțiunea cuprinsă între 100 și 500 mm care acoperă parțial străzi din zonele Baci, Turcheș, Cernatu, Satulung (zone de case/locuințe unifamiliale). Gradul de acoperire al rețelei este mai ridicat în cartierele de blocuri (Electroprecizia, Ștefan cel Mare) unde însă, datorită stării de degradare și subdimensionării, se înregistrează numeroase cazuri de înfundare/refulare ce influențează starea de sănătate și de confort a populației.

Conform aspectelor anterior prezentate, apele uzate din sistemul de canalizare centralizat al municipiului sunt preluate de Stația de Epurare de la Stupini, volumul prelucrat pe parcursul anului 2013 fiind de 910,94 mii m³, ceea ce reprezintă mai puțin de 70% din cantitatea de apă distribuită la nivelul consumatorilor locali.

În ceea ce privește canalizarea pluvială, gradul de acoperire al municipiului Săcele este foarte redus, apele provenite din ploii fiind deversate în pâraiele care traversează localitatea precum Pârâul Valea Morii, Pârâul Ștrandului, și Dârbav. Capacitatea redusă a apelor meteorice precum și lipsa canalizării pluviale pe multe dintre arterele din localitate face ca acestea să fie afectate de inundații la scară redusă în timpul ploilor de mare intensitate.

III.2.6.Rețeaua de comunicații

Conform datelor disponibile, rețelele de comunicații disponibile la nivelul localității Săcele prezintă următoarea structură:

✓ Telefonie fixă și mobilă

Teritoriul localității Săcele este traversat de de cablul magistral coaxial ce interconectează localitățile: Ploiești – Slănic Prahova – Săcele – Brașov – Rupea – Sighișoara dar și de magistrala de fibră optică Sibiu – Brașov –Cheia –Ploiești. De asemenea, localitatea este conectată la linia telefonică interurbană Predeal – Săcele – Târlungeni – Hărman. Ambele linii sunt în proprietatea TELEKOM (fosta Romtelecom), care operează și centrala din localitate la care sunt conectați și abonații din Târlungeni. Al doilea operator de pe piața locală de telefonie fixă este S.C.RCS&RDS S.R.L. Rețele locale ale celor doi operatori sunt în mare parte aeriene, cu excepția celor din cartierele de blocuri unde sunt îngropate.

În ultimii ani, se remarcă o orientare din ce în ce mai pregnantă a populației către soluțiile de telefonie mobilă în detrimentul celor fixe, ceea ce a condus la reducerea numărului de abonați pentru acestea din urmă. De altfel, localitatea Săcele beneficiază de acoperire din partea tuturor furnizorilor naționali de servicii de telefonie mobilă: Vodafone, Orange, Cosmote, Digi Mobile, numărul utilizatorilor locali fiind în continuă creștere.

✓ Internet

Localitatea beneficiază de conexiune de internet prin fibră optică, cablu coaxial și soluții mobile, principalii furnizori fiind Telekom, RCS&RDS, UPC, Vodafone, Orange.

✓ Televiziune prin cablu și satelit

Principalii operatori de televiziune din Săcele sunt Digi, Dolce și UPC.

III.2.7. Fondul de locuințe

În procesul de auditare a situației curente a fondului locativ din municipiul Săcele au fost avuți în vedere o serie de factori determinanți care au influențat și influențează în continuare dezvoltarea urbanistică a localității:

- ✓ Cea mai veche mențiune documentară care atestă existența în acest areal a unor așezări este reprezentată de un act din 16 mai 1366 emis de regele Ludovic I cel Mare al Ungariei, denumirea de Săcele fiind menționată pentru prima dată într-un document din 1492. Deși istoria Săcelor este strâns legată de cea a Țării Bârsei, localitatea se distinge de alte așezări din acest areal printr-o prezență redusă a comunității săsești. Ca atare, deși din patrimoniul urbanistic al municipiului lipsesc cetățile și bisericile fortificate care se regăsesc în majoritatea localităților din Țara Bârsei, aici poate fi întâlnită o arhitectură originală, expresia îmbinării armonioase a tradițiilor mocănești cu influențele comunităților maghiare (ceangăiești) și, mai puțin, săsești. În acest context, fondul construit al localității include numeroase clădiri cu valoare de patrimoniu, majoritatea edificate în secolele XVIII-XIX, multe dintre ele regăsindu-se și pe lista națională a monumentelor istorice
- ✓ Municipiul Săcele a cunoscut în special în perioada postbelică o importantă dezvoltare a activităților cu caracter industrial. Noile structuri de producție au atras în localitate forța de muncă din alte zole ale țării, pentru acomodarea căreia au fost edificate o serie de cartiere de blocuri.
- ✓ Datorită așezării geografice favorabile, localitatea a cunoscut începând cu anii 90 o importantă dezvoltare cu caracter rezidențial. Au luat astfel ființă noi cartiere, precum Bunlocul și au început să se dezvolte noi zone de locuințe unifamiliale (în vecinătatea centurii ocolitoare a municipiului), care au atras în special familii cu venituri medii și mari, inclusiv din municipiul Brașov
- ✓ Alături de dezvoltarea rezidențială menționată, municipiul s-a confruntat și cu un fenomen negativ reprezentat de extinderea necontrolată a construcțiilor, în special în cartierul Gârcini, zonă locuită de persoane cu venituri reduse, aparținând minorității rome și altor comunități dezavantajate.

Pornind de la aspectele prezentate, analiza evoluției fondului locativ din municipiul Săcele generează următoarele concluzii:

- ✓ Fondul locativ a cunoscut o evoluție constantă bazată pe creșterea numărului de locuințe aflate în proprietate privată, în contextul în care nu s-au mai realizat investiții publice în construcții cu caracter rezidențial.

Locuințe	2008	2009	2010	2011	2012
Proprietate publică	236	236	236	236	236
Proprietate privată	10192	10256	10314	10351	10379
Total	10428	10492	10550	10587	10615

Tabel III.14. Evoluția numărului de locuințe – municipiul Săcele – 2008 - 2012

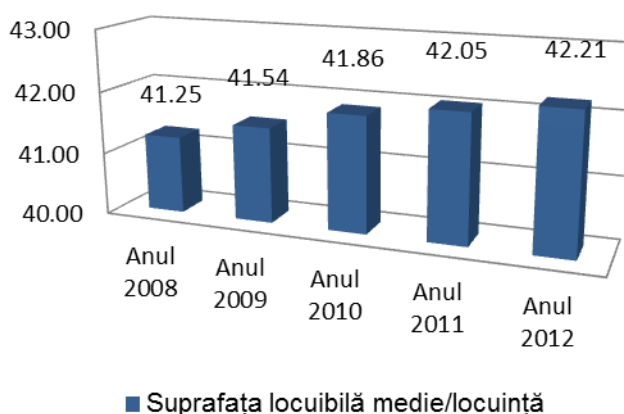
Din datele incluse în tabelul alăturat, se remarcă o tendință de diminuare a ritmului de creștere și în cazul locuințelor aflate în proprietate privată, începând cu anul 2010, când încep să se facă mai pregnant resimțite efectele crizei economice globale.

- ✓ În paralel cu creșterea numărului de locuințe aflate în proprietate privată, se constată și o evoluție constantă a suprafeței locuibile a acestora.

Locuințe	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Proprietate publică	7645	7645	7645	7645	7645
Proprietate privată	420380	426004	431776	435238	438129
Total	428025	433649	439421	442883	445774

Tabel III.15. Evoluția suprafeței locuibile (mp arie desfășurată) – municipiul Săcele – 2008 - 2012

O analiză comparativă a informațiilor cuprinse în cele două tabele generează concluzia că suprafața constructibilă crește într-un ritm mai accelerat decât numărul de locuințe private; prin urmare, crește suprafața locuințelor nou construite, ceea ce poate fi interpretat ca un indicator privind îmbunătățirea nivelului calității vieții.

Grafic III.4. Evoluția suprafeței medii locuibile / locuință (mp) – municipiul Săcele – 2009 – 2012

Alături de evoluția fondului locativ, analiza numărului de autorizații de construcție eliberate generează concluzii importante cu privire la tendințele de dezvoltare a localității, inclusiv din punct de vedere economic. Conform datelor disponibile, numărul de autorizații de construcție eliberate a înregistrat următoarea evoluție în intervalul 2009-2012:

Tip construcții	2009	2010	2011	2012
Construcții rezidențiale	67	52	30	36
Construcții administrative	0	0	0	0
Construcții cu destinație turistică/industriale/de comerț	7	0	1	0
TOTAL	74	52	31	36

Tabel III.16. Număr autorizații de construcție eliberate – municipiul Săcele – 2009 - 2012

Reducerea numărului de autorizații eliberate pentru construcții cu caracter rezidențial susține datele din tabelul 16 și confirmă concluziile referitoare la impactul crizei economice asupra puterii de cumpărare a populației dar și asupra dezvoltatorilor imobiliari. Un aspect care se impune însă subliniat este faptul că numeroase clădiri cu destinația de locuință sunt edificate fără respectarea prevederilor legale referitoare la autorizarea construcțiilor, fenomen care se manifestă cu predilecție în cartierul Gârcini.

Faptul că pe parcursul celor 4 ani analizați nu au fost eliberate autorizații pentru clădiri administrative demonstrează constrângerile financiare cu care se confruntă autoritățile publice locale și care afectează capacitatea acestora de a realiza investiții în construcția/modernizarea spațiilor publice.

Concluzii negative generează și analiza situației autorizațiilor eliberate pentru construcții destinate activităților cu caracter economic. După momentul de vârf înregistrat în 2009, în

intervalul 2010-2012 a fost eliberată o singură autorizație pentru acest timp de construcții. Acest fapt confirmă stagnarea investițiilor în dezvoltarea de noi spații de producție / comerciale, cu impact negativ asupra dezvoltării mediului local de afaceri.

Fondul locativ al municipiului Săcele este distribuit astfel:

- ✓ 114 blocuri de apartamente, care însumează un total de aproximativ 4100 apartamente
Acestea sunt concentrate în cele trei cartiere de blocuri din municipiul Săcele, respectiv Electroprecizia, Movilei și Ștefan cel Mare. Cu excepția blocurilor ANL ridicate în ultimul deceniu în cartierul Ștefan cel Mare, majoritatea celorlalte construcții de acest tip au fost edificate în perioada postbelică, până în anul 1989, fiind destinate angajaților de pe platformele industriale din localitate. Suprafața locuibilă afectată acestor apartamente este redusă din punct de vedere al condițiilor generale de confort. Deși construcțiile în cauză beneficiază în procent de 100% de racordare la utilități, vechimea și calitatea redusă a rețelelor generează pierderi și contribuie la creșterea consumurilor. Un impact pozitiv l-au avut totuși intervențiile realizate în ultimii ani care au vizat termoizolarea unora dintre aceste construcții, ceea ce a condus la creșterea gradului de eficiență energetică dar și la îmbunătățirea aspectului acestora. În condițiile în care acest tip de investiții vor continua să fie susținute din fonduri publice (noul Program Operațional Regional prevede explicit acest tip de intervenții între prioritățile viitoare de investiții), este necesară îmbunătățirea colaborării între autoritățile locale și proprietari pentru extinderea lor la nivelul întregului municipiu.
- ✓ 6084 de case/locuințe unifamiliale, repartizate astfel:
 - clădiri edificate în perioada secolului XIX – începutul secolului XX, situate în majoritate în zona veche a municipiului Săcele (vechile sate Baci, Turcheș, Cernatu, Satulung). Deși gradul de dotare cu utilități este ridicat și construcțiile în cauză oferă condiții mai bune de locuire decât cele remarcate în cazul apartamentelor, unele dintre ele se află într-o stare evidentă de degradare și necesită intervenții în vederea reabilitării structurale și estetice. Aceste intervenții se impun cu prioritate în cazul clădirilor de patrimoniu, în condițiile în care numai în anul 2004, autoritățile au constatat dispariția a 13 case înscrise în lista națională a monumentelor istorice
 - construcții noi, amplasate în special în noile cartiere rezidențiale dezvoltate la periferia localității (Bunloc, vecinătatea centurii ocolitoare a municipiului) dar și în zonele care au cunoscut o importantă dezvoltare turistică. Aceste construcții se remarcă printr-o calitate superioară a execuției și a materialelor utilizate, ceea ce determină și un grad mai ridicat de confort și eficiență energetică sporită. Același aspect se face remarcat și în ceea ce privește racordarea la rețelele de utilități, secțiunile din zonele rezidențiale nou dezvoltate fiind recent realizate, cu materiale și tehnologie modernă.

La construcțiile menționate, se adaugă 22 de clădiri aflate în proprietatea autorităților și instituțiilor publice locale cu o suprafață totală de 30.396,13 mp. În cazul multora dintre aceste clădiri, se face remarcată o stare avansată de degradare a structurii, rețelelor de utilități și a fațadelor. Un aspect important este reprezentat de faptul investițiile publice pentru creșterea eficienței energetice/ reabilitarea termică a clădirilor aflate în proprietatea statului sau a autorităților publice locale se situează la un nivel redus. Acest fapt generează consumuri semnificative de energie la nivelul clădirilor respective, cu impact negativ asupra mediului înconjurător dar și asupra bugetului local.

În structura fondului locativ al municipiului Săcele nu au fost incluse locuințele construite fără autorizație, în special în Gârcini, zonă a municipiului afectată de reale probleme sociale și economice. De altfel, fenomenul construcției de case fără respectarea prevederilor legale este extrem de dinamic și este numai parțial monitorizat de autoritățile locale, ceea ce face ca

realizarea unei statistici să fie aproape imposibilă. Cert este că zona menționată a municipiului cunoaște o extindere accelerată, necontrolată, în afara planificărilor urbanistice în vigoare.

Majoritatea locuințelor edificate în aceste condiții se caracterizează prin calitatea extrem de redusă a materialelor utilizate, unele dintre ele avînd un caracter aproape provizoriu. Spațiul locativ este redus, aspect negativ ce se corelează și cu numărul mare de persoane care ocupă o locuință. La toate aceste elemente se adaugă și dotarea edilitară deficitară a cartierului, începînd de la drumuri și continuînd cu serviciile publice (colectarea deșeurilor) și asigurarea cu utilități (apă curentă, canalizare, gaz), conectarea ilegală la rețeaua electrică fiind o situație des întîlnită.

Avînd în vedere aspectele prezentate, se impune un plan integrat de intervenție a autorităților la nivelul acestui cartier care să includă alături de investiții în infrastructură și acțiuni cu caracter social și educativ.

III.2.8. Spații verzi; infrastructura sportivă și de agrement

În vederea asigurării unui nivel ridicat al calității vieții, o dezvoltare urbană echilibrată și durabilă trebuie să pună accentul pe facilitarea accesului cetățenilor la zone verzi și la spații special amenajate pentru petrecerea timpului liber.

Zonele verzi reprezintă o condiție indispensabilă a unei vieți citadine normale, prin rolul lor estetic dar și prin contribuția lor la atenuarea poluării mediului; spațiile verzi neutralizează unii poluanți, filtrează pulberile în suspensie, reduc nivelul de poluare fonică (coroanele arborilor absorb cca. 26% din energia sonoră). De asemenea, au un rol important în regularizarea temperaturii și umidității aerului.

Principalele categorii de spații verzi din intravilanul unei localități sunt:

- spații verzi cu acces nelimitat;
- spații verzi publice și de folosință specializată;
- baze de agrement;
- complexe și baze sportive;
- spații verzi cu acces limitat din incinta unor instituții;
- suprafețe plantate din curțile particulare.

Localitatea Săcele dispune de o suprafață de 80.204,87 mp de teren care se încadrează în categoriile anterior menționate, distribuite după cum urmează:

Nr. Crt.	Denumire Zonă	Suprafață /mp
1	Parc Bucuria Ștefan	2.663,97
2	Aleea Episcop Popeea	360,94
3	Parc Mihai Eminescu	1.669,98
4	Parc ANL Ștefan cel Mare	2.116,03
5	Parc Vire	973,87
6	Parc bl.29	404,02
7	Parc bl.34	723,71
8	Parc Mobilei cu str. Câmpului	827,00
9	Parc. Mobilei, spate bl.10	590,53
10	Parc. Bl.29	404,02
11	Parc. Bl.34	723,71
12	Parc. Bl.20	109,73
13	Valea Cernatului – zona agrement	200,00
14	Poiana Răduleanu – zona agrement	800,00
15	Poiana Angelescu – zonă agrement privată	2.352,61

16	Spații verzi în zonele de locuit cu excepția parcurilor	65.284,75
	TOTAL	80.204,87

Tabel III.17. Spații verzi și zone de agrement în municipiul Săcele - 2013

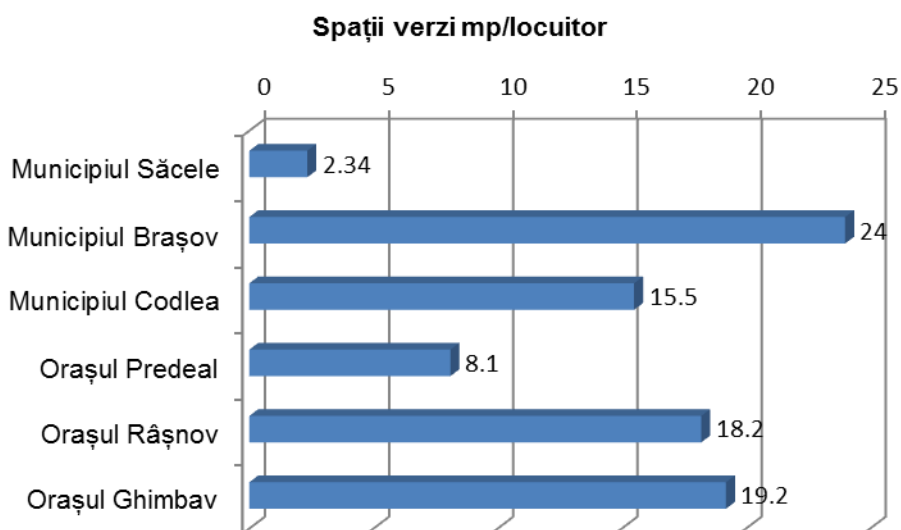
În ceea ce privește infrastructura sportivă a municipiului Săcele, aceasta include:

- ✓ Sala de sport din cartierul Ștefan Cel Mare
- ✓ Sala de sport a Liceului George Moroianu care poate găzdui competiții oficiale
- ✓ Stadionul și baza sportivă SC Electoprecizia SA - particulară
- ✓ Terenul de rugby

La acestea de adaugă terenurile de sport din cadrul instituțiilor de învățământ.

Conform Ordonanței de Urgență 114/2007, autoritățile administrației publice locale aveau obligația de a asigura din terenul intravilan o suprafață de spațiu verde de minimum 20 m²/locuitor până la data de 31 decembrie 2010, și de minimum 26 m²/locuitor (media impusă la nivel european), până la data de 31 decembrie 2013. Prin raportarea suprafeței totale a spațiilor verzi din intravilan la populația localității, de 34.215 de locuitori, indicatorul obținut pentru municipiul Săcele este de doar 2,34 m²/locuitor.

Așadar, din punct de vedere al acestui indicator extrem de important pentru măsurarea nivelului calității vieții, municipiul Săcele se află cu mult sub media europeană și țintele propuse la nivel național. De altfel, municipiul Săcele se situează din această perspectivă și sub media 4,84m²/locuitor, înregistrată la nivelul Zonei Metropolitane Brașov, ocupând ultimul loc între localitățile urbane din acest areal.

Grafic III.5. Situație comparativă privind suprafața spațiilor verzi din localitățile urbane ale Zonei Metropolitane Brașov – m²/locuitor⁸

Un alt aspect negativ, alături de valoarea redusă a indicatorului prezentat, îl constituie faptul că spațiile verzi existente la nivelul localității nu alcătuiesc un sistem unitar din punct de vedere spațial. Mai mult, acestea sunt complet izolate de teritoriul extrarurban. Din acest punct de vedere, situația este similară cu cea din majoritatea localităților urbane din Zona Metropolitană Brașov. În plus, zonele ocupate de spații verzi și parcuri sunt relativ reduse și neuniform distribuite, iar structura urbanistică a localității nu oferă multe opțiuni pentru convertirea unui terenuri neutilizate în astfel de zone.

⁸ Datele sunt cele valabile pentru anul 2011.

Această situație este parțial atenuată de localizarea geografică avantajoasă a municipiului Săcele, în imediata vecinătate a Masivului Piatra Mare și de întinderile mari de păduri de care este înconjurată localitatea. Acest amplasament a permis dezvoltarea unor zone de agrement inclusiv în extravilanul localității, cele mai importante locații fiind reprezentate de Dâmbul Morii, Babarunca, Dealul Bunloc. Alte zone prezintă totodată potențial pentru viitoare dezvoltări ca spații de agrement și de petrecere a timpului liber, precum stațiunea turistică Muntele Cailor, anunțată ca proiect comun al localităților Brașov și Săcele.

Pornind de la aspectele prezentate, ca și măsură pentru creșterea nivelului calității vieții pentru membrii comunității locale și pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu, se impune adoptarea de către autoritățile publice locale a unui plan de acțiune în vederea extinderii suprafeței spațiilor verzi în zonele deficitare din acest punct de vedere. De altfel, o serie de direcții concrete de acțiune au fost prevăzute și în cadrul propunerii de actualizare a planului urbanistic general al municipiului. Aceste direcții, a căror implementare este însă condiționată de aprobarea noului PUG în Consiliul Local al municipiului Săcele, includ: alocarea unui procent de minim 25% din suprafața zonelor de locuințe care se dezvoltă pentru amenajarea de spații verzi; amenajarea de zone verzi, terenuri de sport, îmbogățirea celor existente cu dotări și realizarea unor plantații de protecție către infrastructura majoră de circulație, infrastructura tehnico-edilitară și unitățile de producție industriale și agro-zootehnic și de-a lungul cursurilor de ape.

III.2.9. Analiză SWOT

<u>Puncte Tari</u>	<u>Puncte slabe</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Rețeaua de alimentare cu energie electrică acoperă cea mai mare parte a localității • Existența unor capacități locale de producție a energiei electrice • Localitatea dispune de surse proprii de apă potabilă – lacul Tărlung și captări de izvoare • Localitatea dispune de propria facilitate de tratare a apei, recent modernizată • Rețeaua de distribuție a apei acoperă aproximativ 95% din teritoriul municipiului Săcele • Localitatea beneficiază de serviciile unui operator de salubritate • Municipiul beneficiază de acces corespunzător la servicii de telefonie fixă și mobilă, internet și televiziune • Dezvoltarea rezidențială a localității - numărul de locuințe și suprafața locuibilă se află în creștere • Fondul construit al localității include numeroase clădiri cu valoare de patrimoniu • Facilitățile de agrement și petrecere a timpului liber oferite de cadrul natural în 	<ul style="list-style-type: none"> • Gradul redus de acoperire a sistemului de iluminat public (60%) • Existența unui număr important de locuințe conectate ilegal la rețeaua de alimentare cu energie electrică • Lipsa unui sistem centralizat, eficient de producție și distribuție a agentului termic • Rețeaua de alimentare cu gaze naturale nu acoperă toate cartierele/zonile localității • Grad redus de acoperire al rețelei de canaliza menajeră și a celei pluviale • Planul de Urbanism General actualizat al localității nu este aprobat – dezvoltare urbanistică nereglementată eficient • Existența a numeroase construcții neautorizate, multe provizorii, fără acces la utilități, în special în zona Gîrcini • Starea de degradare a unor clădiri incluse în lista monumentelor istorice • Gradul redus de investiții în

<p>care este amplasată localitatea și pădurile care o înconjoară</p>	<p>reabilitarea termică și energetică a blocurilor de locuințe și a clădirilor publice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suprafața spațiilor verzi/locuitor mult sub media națională și a Zonei Metropolitane Brașov • Infrastructură sportivă/de agrement deficitară
<p><u>Oportunități</u></p>	<p><u>Amenințări</u></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Investițiile proiectate de operatorii rețelelor de utilități pentru extinderea și modernizarea acestora • Valorificarea potențialului resurselor locale de energie (solare și hidroenergetice) • Actualizarea Planului Integrat de Dezvoltare al Polului de Creștere Brașov care va permite introducerea proiectelor de infrastructură ale Municipiului Săcele în lista de proiecte prioritare propuse spre finanțare • Posibilitatea accesării unor finanțări pentru dezvoltarea infrastructurii și creșterea eficienței energetice în cadrul viitorului ciclu de programare al UE • Includerea localității Săcele între beneficiarii măsurilor definite prin planul de investiții pe termen lung pentru sistemul integrat de management al deșeurilor, inițiativă derulată Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ISO Mediu • Interesul investitorilor străini pentru proiectele de infrastructură aflate în pregătire la nivelul Zonei Metropolitane Brașov • Valorificarea oportunităților oferite de amplasarea favorabilă a localității în vederea extinderii infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber 	<ul style="list-style-type: none"> • Intensificarea presiunilor asupra capacității rețelelor de utilități ca urmare a dezvoltării rezidențiale a localității; • Degradarea rețelelor de utilități existente datorită întârzierii/insuficienței investițiilor • Dezvoltarea urbană necontrolată datorită întârzierilor în aprobarea PUG-ului actualizat al localității și neadoptării de măsuri pentru stoparea construcțiilor ilegale, în special din cartierul Gârcini • Intensificarea presiunilor asupra condițiilor de mediu ca urmare a dezvoltării urbane necontrolate • Degradarea continuă a stării blocurilor de locuințe și a clădirilor vechi, inclusiv a obiectivelor istorice din localitate. • Dificultăți în elaborarea și implementarea proiectelor de investiții în infrastructură datorită gradului ridicat de îndatorare al localității • Intensificarea concurenței pentru accesarea de fonduri nerambursabile în domeniul proiectelor de infrastructură

III.3 Infrastructura socio-educăională, culturală și de sănătate

III.3. 1 Infrastructura de educație

Scăderea numărului de elevi este un fenomen care a afectat și Municipiul Săcele ca de altfel toate localitățile Zonei Metropolitane Brașov și care a determinat autoritățile să procedeze la comasarea unor instituții locale de învățământ pentru eficientizarea activității educaționale dar și pentru diminuarea costurilor de operare. Deși restructurarea a constat în primul rând în comasarea juridică a unor unități școlare, în anumite situații precum cea a fostului Liceu de Construcții s-a ajuns și la abandonarea efectivă a spațiilor afectate activităților educaționale. Autoritățile locale urmează să valorifice însă aceste spații prin reconversia lor pentru noi activități cu caracter socio-cultural și educațional prin proiecte precum "Centru Multicultural și Educational în Municipiul Săcele", aflat în curs de implementare pe amplasamentul fostului Liceu de Construcții.

În urma acestor evoluții, infrastructura educațională actuală a Municipiului Săcele include în prezent următoarele unități de învățământ:

A. Grădinițe:

- ✓ Grădinița nr.3 – str. Zizinului – program normal (4 ore)
- ✓ Grădinița nr.4 – cartier Electroprecizia – program normal (4 ore)
- ✓ Grădinița nr.5 – Gârcini - program prelungit (8 ore)
- ✓ Grădinița "Raza de soare ", structură privată

B. Școli Gimnaziale:

- ✓ Școala Gimnazială 1 - Baci - clasele 1-8 și grădiniță
- ✓ Școala Gimnazială "Fratii Popeea" - clasele 1-8
- ✓ Școala Gimnazială nr.5 – Gârcini – clasele 1-8

C. Licee

- Liceul Teoretic George Moroianu - clasele 1-12
- Liceul tehnologic Victor Jinga – clasele 9 -12 și seral
 - școală Profesională din 2013
 - școală Postliceală
- Liceul Teoretic Zajzoni Rab Istvan – clasele 1-12 și grădiniță cu predare în limba maghiară

Situația acestor instituții de învățământ este extrem de eterogenă, atât din punct de vedere al stării lor tehnice și dotării cât și din punct de vedere al capacității de a satisface cerințele educaționale ale comunității. Astfel, dacă unele instituții de învățământ au beneficiat de investiții în reabilitare și modernizare, altele suferă vizibile degradări structurale care necesită investiții de amploare pentru redarea unor spații activităților cu caracter didactic. Un exemplu relevant în acest sens este reprezentat de Liceul George Moroianu care are la dispoziție din 2010 o sală de sport modernă, dar care în același timp nu a putut beneficia de o finanțare prin Programul Operațional Regional, Axa 3.4, acordată pentru consolidarea clădirii, mansardare, reabilitare.

Un alt exemplu negativ este reprezentat de Liceul Tehnologic Victor Jinga unde datorită reducerii constante a numărului de elevi, unele spații educaționale, precum cele din Corpul B nu mai sunt utilizate și se confruntă cu un proces constant de degradare. Dacă unele dintre instituțiile de învățământ din municipiu se confruntă cu reducerea constantă a numărului de elevi, Școala Gimnazială nr. 5 din Gârcini nu mai are capacitatea fizică de a satisface cerințele comunității locale, cursurile desfășurându-se și în trei schimburi. În aceste condiții, investiția propusă pentru mansardarea clădirii, demarată dar blocată, trebuie reluată pentru soluționarea acestei probleme stringente a comunității din Gârcini.

Aceeași situație se întâlnește și în cazul dotărilor specifice. Alături de aspecte pozitive, precum dotarea Liceului Tehnologic Victor Jinga și a Școlii Gimnaziale 5 cu sisteme integrate de securitate, persistă și cele negative, precum vechimea și insuficiența echipamentelor tehnologice folosite în formarea practică la nivelul liceului anterior menționat.

Alături de educația formală derulată în cadrul instituțiilor de învățământ anterior prezentate, trebuie menționate și activitățile desfășurate de Clubul Copiilor și Elevilor din Municipiul Săcele dar și în cadrul Centrului de Zi pentru copii aflați în situații de risc, structură înființată în cadrul unui proiect POR 3.2. implementat de autoritățile locale în parteneriat cu Fundația Fast. În cadrul acestor structuri, copii au acces la diferite activități cu caracter educațional, beneficiind totodată de modalități instructive de petrecere a timpului liber. Activitățile organizate și oferite gratuit copiilor din municipiul Săcele includ educație plastică, muzică, dans modern, gimnastică, informatică, cursuri de limbi străine, folclor - cultură tradițională, tenis de masă, schi, orientare turistică.

III.3.2 Infrastructura socială

În Municipiul Săcele, infrastructura publică de servicii sociale, aflată în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Săcele include următoarele structuri cu caracter rezidențial având ca beneficiari diferite categorii de copii aflați în situații de risc:

Nr.crt	Denumirea serviciului*	Adresă	Categoria de copii protejați în serviciu	Capacitatea	Numărul de copii protejați	Număr de personal angajat
1.	Casa de Tip Familiar „Noi Orizonturi” – CS Săcele	Săcele, Str. Ștefan cel Mare	Copii abuzați/neglijăți	16	13	10
2.	Casa de Tip Familiar „Dale” – CS Săcele	Săcele, str. Armata Română nr. 37	Copii abuzați/neglijăți (băieți)	12	12	10
3.	Casa de Tip Familiar „Chip” – CS Săcele	Săcele, str. Câmpului, nr.95A	Copii abuzați/neglijăți (băieți)	12	13	10
4.	Centrul de Plasament Brândușa – Complex de Reabilitare Școlară Brădet	Săcele, DN 1A	Copii cu dizabilități (fete)	48	29	42
5.	Centrul de Plasament Ghiocelul – Complex de Reabilitare Școlară Brădet	Săcele, DN 1A	Copii cu dizabilități (băieți)	48	65	43

Tabel III.18. Structuri de tip rezidențial aflate în subordinea DGASPC – Săcele

Din punct de vedere al calității infrastructurii, obiectivele menționate prezintă o stare tehnică în general bună, beneficiind și de implementarea în ultimii ani a unor proiecte cu finanțare nerambursabilă. Se poate observa însă că în anumite situații, capacitatea acestor structuri este depășită, fiind necesare pe termen lung intervenții în vederea extinderii și modernizării.

Infrastructura de servicii sociale având ca destinatari copii din cadrul comunității locale include, conform aspectelor prezentate în cadrul capitolului precedent și Centrul de zi pentru copii aflați în situații de risc operat de un parteneriat format din U.A.T. Municipiul Săcele și Fundația pentru Asistență Socială și Tineret care administrează și Centrul Social Ziurel. Aceste structuri facilitează accesul copiilor aparținând comunităților defavorizate la activități educaționale informale precum educație plastică, muzică, dans modern, gimnastică, informatică, cursuri de

limbi străine, activități sportive. Ambele structuri și în special Centrul de Zi, dispun de o infrastructură corespunzător dimensionată și de dotări modern, adaptate cerințelor specifice ale categoriilor sociale pe care le deserveșc.

Alături de infrastructura de servicii sociale anterior prezentată, autoritățile publice locale au în proprietate și un număr de 32 de locuințe sociale de care beneficiază la nivelul anului 2014 un număr de 117 persoane.

În lipsa unor servicii specialitate cu caracter public, în localitate funcționează și un număr de 3 cămine de bătrâni deținute și administrate de entități private:

- ✓ Asociația Filantropică Medical-Creștină Christiana.
- ✓ Asociația Centrul de Bătrâni "Casa Daniel"
- ✓ Asociația Casa Ilinca

Aceste structuri dispun de o infrastructură și dotări moderne și facilitează contra cost accesul persoanelor vârstnice la următoarele categorii de servicii sociale, medicale și de consiliere.

III.3.3 Infrastructura de sănătate

Localitatea Săcele a dispus până în anul 2011 de un Spital Municipal, acesta fiind închis însă în baza Hotărârii Nr. 345 din 31 martie 2011 privind aprobarea pentru anul 2011 a Raportului comisiei de selecție a unităților sanitare cu paturi care nu pot încheia contracte cu casele de asigurări de sănătate, precum și a listei acestor unități sanitare.

La momentul închiderii, Spitalul Municipal dispunea de un număr total de 81 de paturi în următoarele secții de specialitate:

- ✓ Secția Pediatrie – 28 paturi
- ✓ Secția psihiatrie cronici – 18 paturi
- ✓ Secția medicina internă -35 paturi, din care 5 paturi în cadrul compartimentului de cardiologie și 2 la spitalizare de zi

Suplimentar, spitalul dispunea de următoarele facilități:

- ✓ Camera de gardă
- ✓ Farmacie
- ✓ Sterilizare
- ✓ Laborator de analize medicale
- ✓ Laborator de radiologie și imagistică medicală
- ✓ Cabinet planificare familială

Tot în cadrul spitalului funcționa și un ambulatoriu integrat cu următoarele cabinete:

- ✓ Cabinet medicina internă
- ✓ Cabinet cardiologie
- ✓ Cabinet pediatrie
- ✓ Cabinet ORL
- ✓ Cabinet oftalmologie
- ✓ Cabinet obstetrica-ginecologie
- ✓ Cabinet chirurgie generală
- ✓ Cabinet psihiatrie
- ✓ Cabinet dermatovenerologie
- ✓ Dispensar TBC

Până în momentul închiderii, spitalul beneficiase de o serie de investiții importante care au permis achiziționarea unor dotări și echipamente performante. În condițiile în care în prezent unitatea medicală se află în conservare, atât clădirea cât și dotările și echipamente sunt supuse

unei deteriorări lente și acestea din urmă încep să fie depășite ca urmare a progreselor tehnice realizate în ultimii ani.

Închiderea spitalului a privat membrii comunității locale de servicii medicale de bază pentru accesarea cărora sunt nevoiți să se adreseze Spitalului Clinic Județean de Urgență Brașov. Creșterea nivelului calității vieții în municipiul Săcele impune între alte direcții esențiale de acțiune și identificarea metodelor și resurselor financiare necesare pentru redeschiderea acestei unități medicale.

Evenimentele care au afectat infrastructura sanitară a municipiului au afectat și structura cadrelor medicale, înregistrându-se o reducere constantă a numărului acestora, în special în sectorul public.

Categoriile de cadre medico-sanitare	Tip structură medicală	Ani				
		2008	2009	2010	2011	2012
Medici	Publică	40	42	42	22	22
	Privată	0	0	0	0	6
Stomatologi	Publică	5	5	5	5	2
	Privată	10	8	8	10	13
Farmacisti	Publică	1	1	1	0	0
	Privată	12	12	15	15	17
Personal sanitar mediu	Publică	84	64	56	19	9
	Privată	19	1	0	0	0

Tabel III.19 Evoluția numărului de cadre didactice – Municipiul Săcele – 2008-2013

În aceste condiții, în anul 2014, locuitorii municipiului Săcele beneficiază exclusiv de servicii medicale de bază asigurate prin următoarele structuri private:

- ✓ 9 cabinete medici de familie
- ✓ 1 cabinet interne
- ✓ 2 cabinete pediatrie
- ✓ 1 cabinet oftalmologie
- ✓ 1 laborator analize medicale
- ✓ 7 cabinete stomatologice
- ✓ 2 laboratoare dentare
- ✓ 7 farmaci

Majoritatea acestor cabinete funcționează în clădirea Policlinicii din cartierul Electroprecizia care beneficiază pe parcursul anilor 2013-2014 de investiții importante în anveloparea și termoizolarea exterioară, refacerea instalației electrice, schimbarea tâmplăriei și modernizarea și eficientizarea instalațiilor termice.

III.3.4. Infrastructura culturală

Infrastructura culturală a municipiului include următoarele instituții:

- ✓ Bibliotecile din cadrul instituțiilor de învățământ – 8 la nivelul anului 2012, numărul acestora fiind în scădere (12 în 2009, 10 în 2010 și 2011) ca urmare a comasării unor instituții școlare locale
- ✓ O bibliotecă publică ce dispunea de un număr de 142.944 de volume în anul 2012, în scădere semnificativă față de 154.869 volume inventariate în anul precedent. De altfel, și numărul cititorilor a înregistrat o reducere de peste 15%, del a 5515 persoane în 2011 la 4691 în 2012

- ✓ Muzeul Etnografic din Săcele, singura instituție muzeală din municipiu, care își desfășoară activitatea într-o clădire monument istoric datând din anul 1543 și adăpostește o colecție de exponate privind istoria localității și tradițiile comunităților mocănești și ceangăiești locale. Instituția muzeală beneficiază de o vizibilitate din ce în ce mai bună la nivelul localnicilor dar și al turiștilor, numărul de vizitatori crescând de la 1095 de persoane în 2008 la 1416 persoane în 2012.

Localitatea nu mai dispune de cinematograf, fosta structură de acest tip din Cernatu fiind închisă. Localitatea nu dispune de săli de spectacole dedicate. În aceste condiții, manifestările culturale artistice sunt găzduite de sala festivă a Liceului Tehnologic Victor Jinga cu o capacitate de aproximativ 200 de locuri și sala multifuncțională a Centrului de Zi din localitate care poate găzdui peste 80 de locuri. Evenimentele culturale-artistice care se desfășoară în aer liber sunt organizate de regulă în Piața Libertății din centrul localității și în Poiana Angelescu unde există o estradă special amenajată.

Deficiențele constatate la nivelul infrastructurii culturale locale vor fi soluționate în mare măsură după darea în funcțiune a Centrului Multicultural și Educațional, realizat în cadrul unui proiect derulat de U.A.T. Municipiul Săcele cu finanțare în cadrul Programului Operațional Regional, Axa Prioritară 1. Centrul va pune la dispoziția membrilor comunității locale următoarele facilități:

- ✓ Sală de spectacole cu 300 de locuri
- ✓ Sală de documentare cu videoproiector
- ✓ Sală de bibliotecă electronică
- ✓ Săli pentru activități sociale
- ✓ Sală conferință
- ✓ Săli expoziții
- ✓ Atelier de pictură
- ✓ Sală activități sportive

Calendarul local de evenimente include, conform capitolului referitor la calitatea vieții, o serie de acțiuni culturale legate în general de sărbători tradiționale însă centrul de greutate al acestor manifestări se axează mai mult pe latura de divertisment decât pe implicarea comunității în acte culturale autentice.

III.3.5. Infrastructura pentru situații de urgență

La nivelul municipiului Săcele, este organizat și funcționează un Serviciu Voluntar pentru Situații de Urgență de categoria a IVa, subordonat local Primăriei Locale iar pe linia specializării, Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Țara Bârsei". Principalele atribuții ale S.V.S.U. Săcele se referă la:

- ✓ Derularea de activități de informare și instruire privind cunoașterea și respectarea regulilor și a măsurilor de apărare împotriva incendiilor;
- ✓ Verificarea modului de aplicare a normelor, reglementărilor tehnice și dispozițiilor care privesc apărarea împotriva incendiilor
- ✓ Intervenția pentru stingerea incendiilor, salvarea, acordarea primului ajutor și protecția persoanelor, a animalelor și a bunurilor periclitate de incendii, avarii, calamități naturale, inundații, explozii și alte situații de urgență.

În vederea derulării acestor activități, S.V.S.U. Săcele dispune de un număr de 22 de angajați, sprijiniți de 119 voluntari. Principala problemă pe care aceștia o întâmpină în derularea activității specifice este reprezentată de baza materială învechită/deficitară. Serviciul este dotat cu o singură autospecială pentru stingerea incendiilor, învechită tehnic și moral. Celelalte dotări

includ doar echipament individual de protecție (salopete, costume de protecție contra apei, căști, centuri de siguranță) care nu asigură necesarul pentru toți angajații și voluntarii serviciului.

În situații grave, serviciul voluntar local este sprijinit de echipajele Inspectoratului pentru Situații de Urgență “Țara Bârsei”, serviciile SMURD - Serviciul Medical de Urgență, Resuscitare și Descarcerare asigurând intervenția în cazul evenimentelor care periclitează viața uneia sau mai multor persoane.

III.3.6 Analiza SWOT

<u>Puncte Tari</u>	<u>Puncte slabe</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Unele instituții de învățământ locale au beneficiat de investiții în modernizare și dotare • Infrastructura socială este corespunzător dimensionată și include atât structuri publice cât și private • Policlinica din localitate a fost parțial reabilitată și modernizată • Muzeul Etnografic din Săcele care atrage un număr tot mai mare de vizitatori • Calendar de evenimente cultural-artistice și sportive relativ divers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Starea de degradare a clădirilor anumitor instituții de învățământ; capacitatea insuficientă a unităților școlare din cartierul Gârcini • Spitalul Municipal este închis din 2011; oferta locală de servicii cu caracter medical este redusă • Infrastructura culturală este insuficient dezvoltată – lipsa unui cinematograful, a unor săli de spectacole dedicate • Dotarea deficitară a serviciului voluntar local pentru situații de urgență
<u>Oportunități</u>	<u>Amenințări</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Actualizarea Planului Integrat de Dezvoltare al Polului de Creștere Brașov care va permite introducerea proiectelor de infrastructură ale Municipiului Săcele în lista de proiecte prioritare propuse spre finanțare • Posibilitatea accesării unor finanțări pentru dezvoltarea infrastructurii socio-educative, culturale și de sănătate în cadrul viitorului ciclu de programare al UE • Existența unor clădiri în proprietate publică cărora li se poate conferi o nouă destinație pentru activități cu caracter socio-cultural 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradarea clădirii și a dotărilor Spitalului Municipal aflat în conservare, care vor face imposibilă redeschiderea acestuia. • Închiderea unor instituții de învățământ locale datorită reducerii numărului de elevi; • Dificultăți în elaborarea și implementarea proiectelor de investiții în infrastructură datorită gradului ridicat de îndatorare al localității • Intensificarea concurenței pentru accesarea de fonduri nerambursabile în domeniul proiectelor de infrastructură

Capitolul IV Mediul Economic

IV.1. Caracteristici generale

Municipiul Brașov, împreună cu rețeaua de localități din jurul acestuia, între care și municipiul Săcele, au format în anii 1970-1980 una din cele mai puternice concentrări industriale din România. Industria din această zonă, profilată pe producerea bunurilor intermediare destinate celorlalte ramuri ale economiei a fost puternic afectată de declinul economic înregistrat de România în anii 90 și de lipsa investițiilor pentru re tehnologizare, ceea ce a condus la închiderea mai multor coloși industriali. În decursul ultimului deceniu, numărul de salariați din industrie s-a redus cu 42%, ramurile industriale cele mai afectate de restructurare fiind industria constructoare de mașini, industria metalurgică, industria chimică, industria extractivă. Restructurarea economică din ultimii ani a condus la diminuarea progresivă a importanței industriei în economia județului, Zonei Metropolitane și municipiului Brașov, în favoarea sectorului serviciilor și al comerțului.

Aceste evoluții au influențat inclusiv mediul economic din localitatea Săcele care reprezenta în anii 70-80 ai secolului trecut unul dintre cele mai importante centre industriale ale județului Brașov, în special datorită platformei Electroprecizia, specializată în producția de mașini și echipamente electrice.

Transformările economice care generate de procesul de democratizare a societății românești au generat în municipiul Săcele, ca de altfel la nivel național, alături de efectele negative, resimțite sub forma restructurării marilor întreprinderi de stat și disponibilizării unui număr ridicat de salariați și o serie de evoluții benefice.

Acestea au constat în primul rând în dezvoltarea inițiativei private, caracterizată prin numărul ridicat de companii care au apărut pe piața locală, dar și în diversificarea economiei săcelene, anterior extrem de specializată, prin emergența unor noi activități industriale și consolidarea treptată a sectorului terțiar reprezentat de comerț și servicii.

Menținerea importanței sectorului industrial în ansamblul economiei săcelene, corelată cu dezvoltarea treptată a turismului și serviciilor este confirmată și de includerea Municipiului Săcele pe principala axă de dezvoltare urbană a Zonei Metropolitane Brașov, în arealul de dezvoltare a activităților industriale și serviciilor, inclusiv a celor din sectorul turistic.

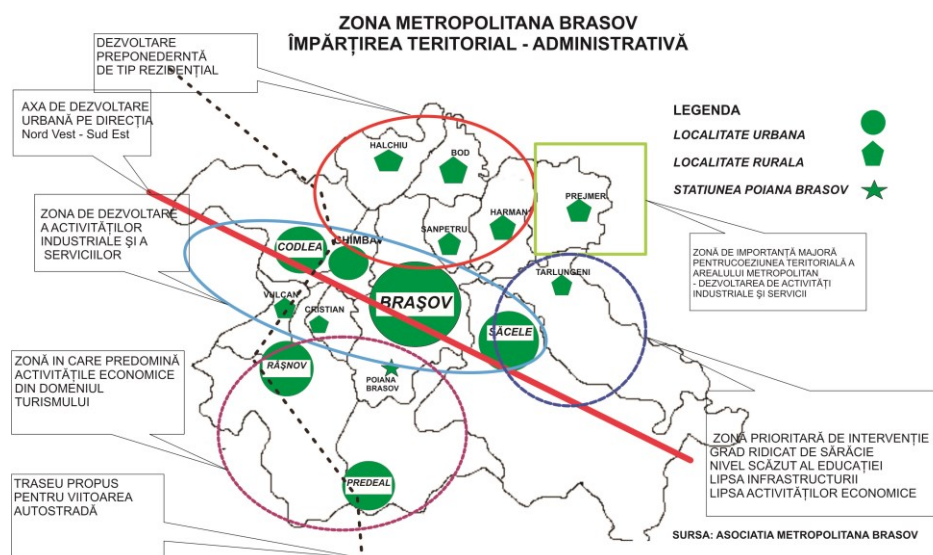
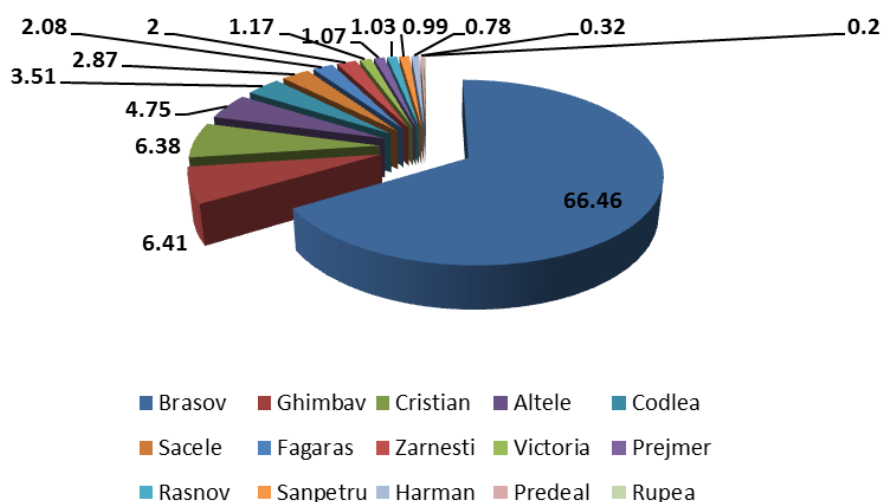

Figura IV.1. Harta zonelor de dezvoltare din Arealul Metropolitan Brașov

Într-adevăr, localitatea Săcele dispune de potențialul și condițiile necesare pentru deveni unul dintre principalele motoare de dezvoltare economică a zonei metropolitane Brașov. Acest potențial trebuie pus însă în valoare inclusiv prin crearea condițiilor necesare de infrastructură și soluționarea problematicilor sociale cu care se confruntă localitatea, care generează efecte și din perspectiva nivelului de pregătire și a competențelor forței locale de muncă. Toate aceste deficiențe afectează performanțele economice ale municipiului Săcele și îi diminuează competitivitatea în raport cu celelalte localități ale Zonei Metropolitane Brașov în procesul de atragere a unor noi investitori. Acest fapt este demonstrat și de contribuția redusă a economiei săcelene la cifra de afaceri totală generată la nivelul județului Brașov. Astfel, Săcele contribuie în anul 2012 cu un procent de numai 2,87% la cifra de afaceri totală înregistrată la nivel județean, cu aproape un procent mai puțin ca municipiul Codlea, localitate similară ca populație și profil economic. Mult mai frapantă este însă diferența înregistrată din această perspectivă între localitatea Săcele și orașul Ghimbav, care realizează 6,41% din cifra de afaceri județeană sau comuna Cristian, care contribuie la aceasta cu un procent de 6,38%.

Grafic IV.1. Contribuția localităților la cifra de afaceri anuală generată în județul Brașov

În condițiile în care toate cele trei localități sunt situate în imediata vecinătate a municipiului Brașov și beneficiază de condiții similare de infrastructură, una din explicațiile plauzibile pentru această diferență este reprezentată de capacitatea Ghimbavului de a-și conserva capacitatea industrială din anii 1970-1980, dar și a ambelor localități de a atrage ulterior momentul decembrie 1989 investiții în ramuri economice cu valoare adăugată ridicată, competitive, ceea ce municipiul Săcele a realizat numai parțial.

Rezultatele economiei săcelene, anterior prezentate, au fost generate în anul 2012 de un număr de 1269 de operatori economici. Această valoare include totalitatea persoanelor juridice active la nivelul localității, atât cele înregistrate cu sediul social în Săcele cât și cele care dețin aici numai un punct de lucru, indiferent de forma de organizare.

Din datele centralizate de Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov, se remarcă faptul că numărul agenților economici activi este relativ stabil, fără a se înregistra fluctuații importante, cu excepția anului 2010 când, datorită introducerii impozitului forfetar, un număr important de societăți comerciale au decis să își înceteze activitatea. În ceea ce privește profitabilitatea activităților economice derulate pe plan local, după scăderile succesive înregistrate în anii 2009 și 2010, inclus ca efect al crizei economice globale, începând cu 2011, se observă un reviriment al firmelor care au înregistrat profit.

Ani	2008	2009	2010	2011	2012
Număr bilanțuri depuse	1.272	1.196	980	1.339	1.269
Număr societăți care au înregistrat profit	572	437	355	473	478

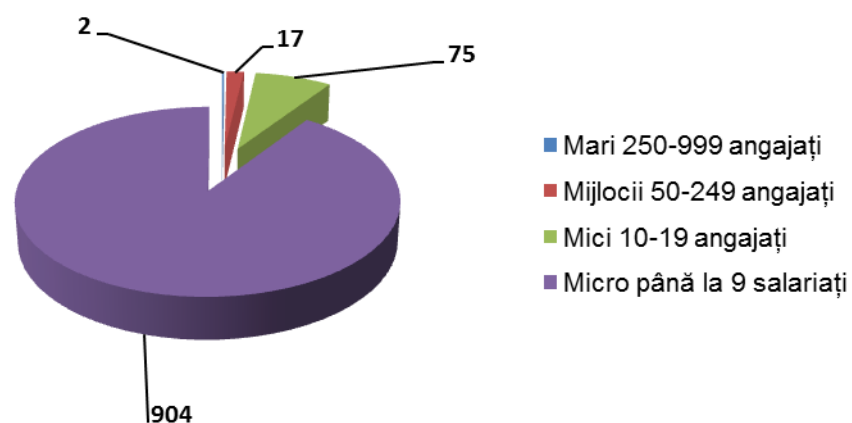
Tabel IV.1. Evoluția numărului de agenți economici activi/număr de societăți comerciale care au înregistrat profit

În ceea ce privește forma de organizare juridică, majoritatea agenților economici înregistrați în municipiul Săcele sunt societăți cu răspundere limitată, în timp ce la polul opus de situează societățile în nume colectiv și cooperativele de consum. Societățile pe acțiuni sunt reprezentate de noile entități formate în urma divizării fostei întreprinderi Electroprecizia și care intră în prezent în componența grupului cu același nume. Cele două regii autonome care operează la nivel local sunt Regia Publică locală a Pădurilor Săcele, respectiv Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Prestări Servicii.

An	Regie autonomă	Societate pe acțiuni	Societate cooperativă de consum / meșteșugărească	Societate în nume colectiv	Societate cu răspundere limitată	Alte forme de organizare (PFA, Întreprindere individuală etc)	Total
2008	2	5	2	1	970	292	1272
2009	2	5	2	1	930	256	1196
2010	2	5	0	1	844	128	980
2011	2	5	2	0	913	417	1339
2012	2	6	2	0	988	271	1269

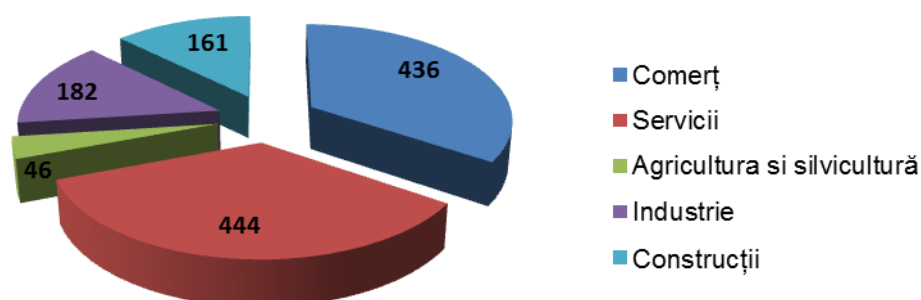
Tabel IV.2. Evoluția numărului de agenți economici din municipiul Săcele după forma juridică

Din punct de vedere al dimensiunii, cu două excepții, societățile comerciale locale se încadrează în categoria IMM-urilor, principalele generatoare de creștere economică și de locuri de muncă, dar care au suferit și contracția cea mai puternică ulterior anului 2008, ca urmare a crizei economice globale. În această categorie, se afirmă din punct de vedere numeric microîntreprinderile care, datorită resurselor financiare limitate și unui spațiu redus de manevră economică, prezintă și o mai mare vulnerabilitate la factorii care influențează evoluția mediului economic.

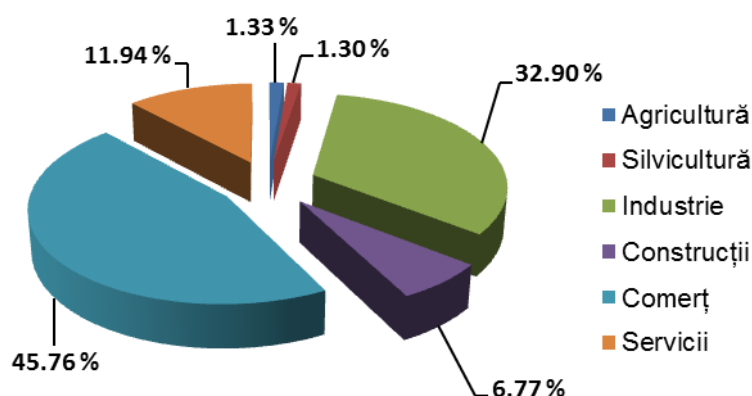
Grafic IV.2. Distribuția numărului de societăți comerciale în funcție de dimensiune

În funcție de domeniul de activitate, majoritatea agenților economici locali activează în sectorul serviciilor și a comerțului, ceea ce demonstrează dezvoltarea pe care sectorul terțiar a înregistrat-o în ultimii ani. Cele mai multe societăți de profil activează în domenii precum comerțul cu amănuntul de produse alimentare, comercializarea cu ridicata a lemnului și a produselor din lemn și comercializarea de autovehicule și piese pentru autovehicule, respectiv sectorul serviciilor hoteliere și de alimentație publică, al serviciilor de consultanță în management și financiară. Sectorul industrial este reprezentat de companii care își desfășoară activitatea în domeniul producției de echipamente electrice și electronice, în industria alimentară, confecții textile și prelucrarea lemnului. Agricultură este practică mai ales pentru necesitățile proprii, fapt demonstrat de numărul redus de societăți comerciale din acest domeniu. Înregistrează creșterea numărului de firme din sectorul construcțiilor, în corelare cu dezvoltarea rezidențială pe care o cunoaște localitatea.

Grafic IV.3. Structura mediului economic local în funcție de numărul de firme / sectoare de activitate

Dezvoltarea sectorului terțiar este demonstrată și de aportul pe care societățile din domeniul serviciilor și comerțului îl au la generarea cifrei de afaceri din municipiului Săcele, alături de industrie, care continuă să reprezinte unul dintre motoarele economiei săcelene.

Grafic IV.4. Contribuția sectoarelor economice și cifra de afaceri globală generată la nivelul municipiului Săcele

IV.2 Industria și construcțiile

Conform aspectelor prezentate în secțiunea precedentă, localitatea Săcele reprezenta în anii 70-80 ai secolului trecut, în special datorită platformei Electroprecizia, unul dintre cele mai importate centre industriale din județul Brașov, specializat în producția de motoare și echipamente electrice.

Evoluțiile înregistrate ulterior anilor 90% au generat însă modificări importante la nivelul profilului economic al localității unde industria a început să cedeze teren în fața sectorului terțiar, deși contribuie încă într-un procent important la veniturile generate de economia săceleană.

Pornind de la aceste evoluții, industria reprezintă un procent de numai 14% din ansamblul economiei săcelene, prin raportare strictă la numărul de companii de profil, diminuarea importanței acestui sector industrial fiind, între altele, rezultatul orientării antreprenorilor și investitorilor către activități de servicii și comerț.

Alături de industrie, companiile din domeniul construcțiilor au ajuns să reprezinte aproximativ 13% din totalul agenților economici din Săcele. Spre deosebire de societățile industriale, companiile din sectorul construcțiilor au înregistrat o evoluție inversă, pozitivă, generată de intensificarea dezvoltării rezidențiale a localității, începând cu anii 2000. O situație actuală privind poziționarea societăților din sectorul industriei și construcțiilor în ansamblul economiei săcelene rezultă din datele centralizate de Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov.

Sectorul economic	An 2008	An 2009	An 2010	An 2011	An 2012
Companii din sectorul industrial	186	172	136	178	182
Pondere companii din sectorul industrial din total companii	15	14	14	13	14
Companii din sectorul de construcții	165	157	124	162	161
Pondere companii din sectorul de construcții din total companii	13	13	13	12	13

Tabel IV.3. Firme din sectorul industriei și construcțiilor; ponderea firmelor din sectorul industriei și construcțiilor din total firme

După declinul masiv din anii 1990, industria săceleană înregistrează o ușoară tendință de revenire și consolidare. În prezent, pilonii industriei locale sunt reprezentați de industria echipamentelor electrice și electronice, industria alimentară, confecțiile textile și prelucrarea lemnului. De altfel, acestea sunt și domeniile care angajează cea mai mare parte a forței de muncă din economia săceleană. Conform clasamentului pentru anul 2012, întocmit de Camera de Comerț și Industrie Brașov, cei mai importanți angajatori la nivel local sunt companiile din sectorul industriei textile și alimentare precum și cele din grupul Electroprecizia care continuă să reprezinte cea mai importantă entitate economică din Municipiul Săcele.

Nr. crt.	Firma	Număr salariați	Domeniul de activitate
1	Rouleau-Guichard Roumanie SRL	792	Fabricarea de articole de lenjerie de corp
2	Lefrumarin SRL	430	Fabricarea produselor din carne (inclusiv carne de pasăre)

3	Electroprecizia Electrical Equipment SRL	165	Fabricarea subansamblurilor electronice (module)
4	Electroprecizia Automotive Equipment SRL	132	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule
5	Electroprecizia Cast Production SRL	121	Turnarea metalelor neferoase ușoare

Tabel IV.4. Clasamentul societăților comerciale din Municipiul Săcele după numărul de salariați

Global, industria reprezintă domeniul în care își desfășoară activitatea 43,97% din forța de muncă înregistrată la nivel local în anul 2012.

În ceea ce privește construcțiile, acest domeniu a înregistrat o evoluție semnificativă în ultimii 20 de ani, în condițiile în care și la nivelul localității Săcele, ca de altfel în întreaga Zonă Metropolitană Brașov, s-a înregistrat o dinamică deosebită a dezvoltării rezidențiale. În anul 2012, în Săcele erau active 161 de companii în acest domeniu, cele mai multe fiind specializate în construcții rezidențiale, instalații, tâmplărie și vopsitorie. În cadrul acestor companii, își desfășurau activitatea aproximativ 7,19% din totalul angajaților companiilor săcelene. Această valoare nu reprezintă în totalitatea realitatea, având în vedere sezonalitatea lucrărilor de construcții, numărul mare de contracte de muncă pe perioadă determinată dar și fenomenul muncii la negru, întâlnit cu preponderență în acest domeniu.

Conform aspectelor anterior prezentate, 27% din firmele săcelene, respectiv cele din industrie și construcții, ocupă peste 50% din forța de muncă înregistrată oficial la nivel local.

O situație interesantă se face remarcată și în ceea ce privește aportul industriei și, într-o măsură mai mică, a construcțiilor, la cifra de afaceri globală generată de mediul economic săcelean.

Sector economic	An 2008	An 2009	An 2010	An 2011	An 2012
Cifra de afaceri din industrie	323.367.114	248.342.938	457.593.340	306.644.829	297.276.199
Pondere CA industrie	42,96	41,21	54,46	32,62	32,90
Cifra de afaceri din construcții	75.498.056	56.360.494	44.634.117	42.393.195	61.175.419
Pondere CA construcții	10,03	9,35	5,31	4,51	6,77

Tabel IV.5. Evoluția cifrei de afaceri din industrie și construcții; ponderea cifrei din industrie și construcții din total cifră de afaceri

Din datele centralizate de Direcția Județeană de Statistică Brașov, se remarcă faptul că cifra de afaceri realizată de entitățile economice din industria săceleană a înregistrat o diminuare constantă, începând din anul 2010, atât ca valoare cât și ca pondere din totalul cifrei de afaceri. În ceea ce privește sectorul construcțiilor, acesta înregistrează o creștere ușoară, însă ponderea sa în totalul cifrei de afaceri îi conferă o importanță secundară în ansamblul economiei săcelene.

Revenind la industrie, dacă diminuarea ponderii se datorează evoluției constant pozitive a serviciilor și comerțului, reducerea valorică a performanțelor economice reprezintă un semnal mult mai alarmant. Acesta se poate traduce prin reducerea competitivității societăților din industria săceleană în condițiile unei concurențe din ce în ce mai acerbe pe piață care conduce la scăderea comenzilor și necesitatea restructurării activităților proprii.

În pofida acestei evoluții negative, industria continuă să reprezinte unul dintre motoarele economiei săcelene. Astfel, în cursul anului 2013, toți cei cinci agenți economici locali, arondați

la Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili, erau firme din sectorul industrial: RAMOSS COM S.R.L., ELECTROPRECIZIA S.A., ELECTROPRECIZIA ELECTRICAL MOTORS S.R.L., LEFRUMARIN S.R.L., ROULEAU-GUICHARD ROUMANIE S.R.L.

Activitatea cumulată a agenților economici menționați a generat în anul 2012 mai mult de 20% din veniturile generate de economia săceleană în ansamblu. De altfel, ELECTROPRECIZIA S.A., ELECTROPRECIZIA ELECTRICAL MOTORS S.R.L și RAMOSS COM S.R.L. ocupă primele trei locuri și în clasamentul firmelor săcelene din anul 2012, întocmit de Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov prin raportare la cifra de afaceri realizată

Totodată, o analiză comparativă relevă faptul că activitatea derulată de societățile industriale locale generează o cifră de afaceri mai ridicată pe entitate, comparativ cu activitatea companiilor din sectorul comerțului și serviciilor.

Indicator	Industrie	Servicii	Comerț
Cifră de afaceri totală	297.276.199	107.844.897	413.431.629
Număr companii	182	444	436
Cifră de afaceri/companie	1.633.386	242.893	948.238

Tabel IV.6. Cifra de afaceri medie a operatorilor economici / sectoare de activitate

Așadar, impactul economic al societăților comerciale din sectorul industrial, considerat individual, este mai semnificativ decât cel generat în domeniul serviciilor și comerțului. Aceste efecte pozitive pot fi potențate prin gruparea producătorilor locali în clustere, care să reunească totodată reprezentanți ai autorităților publice locale, mediului academic, organismelor de cercetare. Entitățile de tipul clusterelor asigură definirea unei strategii comune, unitare de dezvoltare pentru membrii lor, cu impact asupra comunităților din care fac parte, realizează o promovare mult mai eficientă a intereselor acestora și a produselor realizate, stimulează activitățile de cercetare și facilitează transferul rezultatelor acestora către sectorul productiv.

Un prin pas în această direcție a fost realizat la Săcele prin constituirea Clusterului Regional Electrotehnic ETREC, al cărui obiectiv strategic este acela de a obține statutul de cluster național și de pol de excelență în domeniul electrotehnic. Structura industriilor dezvoltate de mediul industrial în care activează clusterul ETREC stabilește domeniile strategice de dezvoltare a acestuia pe 4 direcții principale: motoare, generatoare și acționări electrice, energii regenerabile, echipamente electrice și electronice auto, logistică și servicii suport. Clusterul menționat reunește grupul de firme de pe platforma Electroprecizia din Săcele, la care se adaugă alte patru entități din mediul industrial dar și instituții de învățământ mediu și superior, autorități publice locale (Primăria Săcele) și regionale (ADR Centru), firme de consultanță și organisme catalizator (Camera de Comerț și Industrie Brașov).

IV.3 Agricultură și silvicultură

Amplasarea geografică a localității Săcele determină și condițiile de relief și climă precum și caracteristicile solului, care, cel puțin la prima vedere, nu crează un mediu propice pentru practicarea agriculturii. Astfel, numai o suprafață relativ redusă din teritoriul municipiului și anume cea care se suprapune peste lunca Tărlungului și Depresiunea propriu-zisă a Bârsei prezintă cernziomuri argiloiluviale și levigate, favorabile culturilor agricole.

Chiar dacă agricultura nu își găsește condițiile cele mai bune de dezvoltare în cea mai mare parte a teritoriului municipiului Săcele, suprafețe întinse de pășuni și fânețe naturale din

zona montană sunt favorabile creșterii animalelor, iar clima mai rece și regimul pluviometric specific fac, ca aici, să fie mai puțin simțite efectele perioadelor mai secetoase din timpul anului.

De altfel, zona de munte definește profilul preponderent zootehnic al activităților agricole din municipiului Săcele, străveche comunitate mocănească de altfel, în care tradiția creșterii animalelor și în special oieritul are rădăcini adânci.

La nivelul localității, suprafața totală de teren afectată activităților cu caracter agricol este de 8.974 hectare, distribuită astfel pe categorii de folosință:

- ✓ Teren arabil – 2.473 ha
- ✓ Pășuni – 2.506 ha
- ✓ Fânețe – 3.995 ha

Totalul suprafețelor cultivate în cursul anului 2014 este de numai 1403,39 ha, reprezentând mai puțin de 60% din totalul terenului arabil, ceea ce demonstrează anvergura redusă a activităților cu caracter agricol și contribuția redusă a acestui sector în veniturile generate de economia săceleană.

În ceea ce privește principalele culturi, acestea sunt cele specifice zonei depresionar colinare în care se regăsește cea mai mare parte a terenului cu destinație agricolă de pe teritoriul localității și includ:⁹

- ✓ Cereale – 930 ha
- ✓ Plante de nutreț – 224 ha
- ✓ Cartofi – 223 ha
- ✓ Sfeclă de zahar – 90 ha
- ✓ Rapiță – 23 ha
- ✓ Muștar – 10 ha
- ✓ Leguminoase – 8,33 ha
- ✓ Flori – 4,17 ha
- ✓ Căpșunării – 2,60 ha
- ✓ Plante medicinale – 1,62 ha

Prin raportare la suprafața redusă destinată activităților agricole, datele din Registrul Agricol al Municipiului Săcele subliniază gradul ridicat de fărâmițare al proprietății funciare, care constituie o barieră în practicarea unor forme performante de agricultură. Aceste date accentuează totodată faptul că agricultura practică în municipiul Săcele are în cele mai multe cazuri caracter de subzistență.

An 2009	An 2010	An 2011	An 2012
5332	5362	5579	5660

Tabel IV.7. Evoluția numărului de exploatații agricole – Municipiul Săcele – 2009-2012

Concluzia anterioară este subliniată și de numărul redus de certificate de producător emise în intervalul 2009-2012:

An 2009	An 2010	An 2011	An 2012
47	34	38	31

Tabel IV.8. Certificate de producător emise – Municipiul Săcele – 2009-2012

Deși conform aspectelor anterior prezentate, condițiile geografice și tradiția istorică favorizează practicarea zootehniei la nivelul municipiului Săcele, și această îndeletnicire este practică în majoritatea cazurilor cu caracter domestic, pentru satisfacerea nevoilor interne ale gospodăriei. Dimensiunea redusă a șeptelului, indiferent de specie, vine să susțină această

⁹ Date valabile la nivelul anului 2013

afirmație. Astfel, în anul 2013, în Săcele, crescătorii de animale erau înregistrați cu numai 4304 oi, în condițiile în care municipiul Săcele este la origine o străveche comunitate de păstori, iar teritoriul localității include nu mai puțin de 6.501 ha de fânețe.

Nr. Crt.	Specii	2012	2013
1	Bovine	320	355
2	Ovine	3190	4304
3	Caprine	224	186
4	Porcine	41	66
5	Cabaline	142	137
6	Iepuri	110	124
7	Păsări	4720	5649
8	Familii albine	1721	1243

Tabel IV.9. Număr de animale – Municipiul Săcele, 2012-2013

Caracterul preponderent de subzistență al activităților agricole și de creștere a animalelor practicate în municipiul Săcele este confirmat de și de numărul redus al societăților comerciale locale care activează în domeniu, acestea angajând doar 1,92% din forța de muncă locală. Conform datelor furnizate Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov, numărul de firme înregistrate local, cu activitate de profil, a înregistrat chiar un ușor regres în intervalul 2008-2012.

Nr. Crt.	Obiect de activitate cf. cod CAEN	2008	2009	2010	2011	2012
1	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez)	9	4	3	5	4
2	Cultivarea orezului	1	1	0	0	0
3	Cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor	2	1	0	2	1
4	Cultivarea arbuștilor fructiferi, căpșunilor, nucilor	0	0	0	1	1
5	Cultivarea plantelor pentru înmulțire	2	1	1	1	1
6	Creșterea bovinelor de lapte	1	1	1	1	1
7	Creșterea porcinelor	1	1	1	1	1
8	Creșterea pasărilor	1	1	0	1	1
9	Creșterea altor animale	1	1	1	1	1
10	Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată)	2	1	0	2	3
11	Activități auxiliare pentru producția vegetală	2	2	1	2	3
12	Activități auxiliare pentru creșterea animalelor	0	0	0	3	0
13	Acvacultura în ape dulci	1	1	1	1	1
TOTAL		23	15	9	21	18

Tabel IV.10. Firme locale active în domeniul agriculturii conform cod CAEN – Municipiul Săcele, 2008-2012

Majoritatea operatorilor economici din sectorul agricol sunt specializați în cultivarea cerealelor, în timp ce potențialul zonei pentru pomicultură dar și pentru creșterea animalelor este insuficient valorificat. Astfel, în localitate există singură firmă specializată în cultivarea arbuștilor fructiferi, în timp ce creșterea animalelor e practică doar de 4 societăți comerciale.

Performanțele economice minime ale agriculturii și zootehniei locale și nivelul redus de dezvoltare al acestora sunt potențate și de baza materială deficitară. Astfel, numai suprafața

medie de teren arabil care revine unui tractor este de peste 60 de hectare, mult peste media Regiunii Centru (30 ha) și a județului Brașov (19 hectare).

Nr. crt.	Denumire utilaj	2009	2010	2011	2012	2013
1	Tractoare	24	42	43	43	40
2	Motocosoare	4	5	5	5	6
3	Pluguri	18	27	27	26	26
4	Cultivatoare	4	7	8	8	7
5	Grape cu tracțiune mecanică	19	25	26	25	21
6	Semănători cu tracțiune mec. pentru păioase – simple	9	14	16	15	15
7	Mașini pentru plantat cartofi	10	11	12	12	14
8	Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte chimice	5	11	12	12	14
9	Mașini pentru erbicidat	7	8	8	8	9
10	Combine și mașini pentru recoltat cartofi	11	17	17	16	16
11	Remorci pentru tractor	19	29	31	32	33
12	Instalații pentru muls mecanic	4	6	5	5	4

Tabel IV.11. Echipamente și utilaje agricole deținute de producătorii locali

O oportunitate pentru dezvoltarea sectorului agricol și zootehnic în municipiul Săcele poate fi reprezentată de accesarea finanțării nerambursabile care vor fi disponibile în următorul ciclu programare financiară al UE, 2014-2020. Posibilitatea realizării unor investiții pentru modernizarea și dotarea exploatațiilor agricole trebuie totuși mai bine promovată la nivelul potențialilor beneficiari, în raport cu perioada precedentă, când în Săcele au fost derulate sau se află încă în implementare numai 10 proiecte finanțate prin PNDR, din care 6 în cadrul Măsurii 141 - Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență și 3 în cadrul Măsurii 112 – Instalarea tinerilor fermieri.

O dezvoltare mai importantă comparativ cu agricultura o înregistrează la nivel local activitățile economice din domeniul silviculturii. De altfel, exploatarea și prelucrarea lemnului sunt favorizate de amplasarea localității în zona de munte datorită căreia mai mult de o treime din teritoriul său administrativ este acoperită de păduri.

ANUL		2009-2010		2011 - 2012	
Forma de proprietate		Municipiul Săcele	Biserica evanghelică Turcheș	Municipiul Săcele	Biserica evanghelică Turcheș
Nr.crt	Denumirea indicatorului	Total	Total	Total	Total
1	Fond forestier total (2+3), din care	12677	6	12679	6
2	Terenuri acoperite de păduri, din care	12565	6	12563	6
2.1	Rășinoase	7455	6	7453	6
2.2	Foioase	5110	0	5110	0
3	Alte terenuri total	112	0	116	0

Tabel IV.12. Fondul forestier al Municipiului Săcele - 2009 - 2012

Se remarcă faptul că fondul forestier local se află în procent de mai mult de 99% în proprietatea autorităților publice locale, care reprezintă de altfel și principalul beneficiar al valorificării masei lemnoase exploatare. Deși administrarea fondului forestier este asigurată de Regia Publică locală a Pădurilor Săcele, la nivel local s-a dezvoltat și un sector privat al societăților comerciale specializate în silvicultură și exploatare forestieră, numărul acestora fiind în creștere.

Nr. Crt.	Obiect de activitate cf. cod CAEN	2008	2009	2010	2011	2012
1	Silvicultura si alte activitati forestiere	9	12	3	7	8
2	Exploatare forestiera	12	14	7	17	20
TOTAL		21	26	10	24	28

Tabel IV.13. Firme locale active în domeniul silviculturii conform cod CAEN – Municipiul Săcele, 2008-2012

La nivelul anului 2013, volumul total de masă lemnoasă exploatată în mod oficial a fost de 52.900 metri cubi, tăierile autorizate fiind însoțite de măsuri adecvate de reîmpădurire (21,67 hectare în 2013).

2008	2009	2010	2011	2012	2013
48.9	49.6	52.7	53.2	53.6	52.9

Tabel IV.14. Volum de masă lemnoasă recoltat și valorificat, mii mc, 2009 - 2013

Alături de exploatările autorizate, tăierile ilegale implică în municipiul Săcele cantități mult mai mari care, din păcate, nu pot fi însă monitorizate. Spre deosebire de exploatările autorizate, care sunt urmate de implementarea unor măsuri de regenerare a vegetației/reîmpăduriri, exploatarea ilegală reprezintă o amenințare serioasă la adresa mediului, fiind afectată atât calitatea solului cât și biodiversitatea locală.

Având în vedere faptul că pădurile reprezintă o importantă resursă locală, adoptarea măsurilor adecvate pentru conservarea și exploatarea rațională a acestora trebuie să reprezinte un obiectiv prioritar pentru autoritățile publice locale.

IV.4 Comerțul și serviciile

Economia municipiului Săcele, tradițional orientată către sectorul industriei și în special a industriei prelucrătoare, tinde să fie în ultimii ani dominată de activitățile din sectorul comercial și al serviciilor.

Această tendință, de altfel general la nivelul Zonei Metropolitane și a județului Brașov, se face remarcată în primul rând în ceea ce privește numărul societăților comerciale locale specializate în domeniul comerțului și al serviciilor:

Sector Economic	An 2008	An 2009	An 2010	An 2011	An 2012
Firme din sectorul comercial	452	433	342	446	436
Pondere firme din sectorul comercial din total firme	36%	36%	35%	33%	34%
Firme din sectorul serviciilor	425	393	359	508	444

Pondere firme din sectorul serviciilor din total firme	36%	40%	27%	40%	35%
--	-----	-----	-----	-----	-----

Tabel IV.15. Firme din sectorul comerțului și serviciilor; ponderea firmelor din sectorul comerțului și serviciilor din total firme

Conform datelor furnizate de Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov, agenții economici specializați în activități de comerț și servicii reprezentau în anul 2012 aproximativ 70% din totalul celor 1269 de persoane juridice active care desfășurau activități economice în municipiul Săcele.

Totodată, societățile comerciale din domeniul menționat figurau între cei mai importanți angajatori de la nivel local. Astfel, în anul 2012, societățile din domeniul comerțului angajau 19,27% din totalul salariaților din municipiul Săcele, în timp ce în sectorul local al serviciilor își desfășurau activitatea un procent de 27,65%. De altfel, în topul 10 al firmelor locale aferent anului 2012, întocmit de Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov, 3 dintre cei mai importanți angajatori erau societăți din sectorul comerțului și serviciilor (SC. ATRACTIV S.R.L. – comerț cu amănuntul, S.C. CIBIN S.R.L. – servicii de salubritate, S.C.HP TOWER S.R.L. – servicii hoteliere)

În ceea ce privește specializarea acestor companii, în sectorul comerțului predomină activitățile de comercializare cu ridicata a lemnului, comerțul cu amănuntul de produse alimentare și comercializarea de autovehicule și piese pentru autovehicule.

Această specializare este parțial justificată de profilul localității Săcele. Astfel, exploatarea și comercializarea lemnului și a produselor derivate din lemn este favorizată de suprafețele mari de păduri de pe teritoriul administrativ al localității (aproximativ 1/3 din acest teritoriu are destinație forestieră). Comerțul cu ridicata de piese și accesorii auto este determinat de revigorarea recentă și diversificarea activităților industriale de pe platforma Electroprecizia.

Comerțul cu amănuntul se derulează în spațiile comerciale existente, concentrate în principal în centrul localității și în cartierele de blocuri de locuințe, la parterul acestora. Investițiile în amenajarea/construcția de noi spații de desfacere a mărfurilor sunt reduse în municipiul Săcele. Un aspect care se remarcă la nivelul localității este reprezentat de prezența extrem de redusă a retailerilor de produse de larg consum (Kaufland, Penny, Lidl), singurul reprezentant fiind rețeaua de supermarketuri PROFi. Acest aspect este parțial justificat de prezența în imediata vecinătate a localității a principalei zone comerciale a Municipiului Brașov (Calea București), deși alte localități aflate într-o poziție similară, precum Codlea, beneficiază de propriile magazine de profil.

În ceea ce privește sectorul serviciilor, predomină la nivel local activitățile din domeniul hotelier și al restaurantelor, urmate în clasament de serviciile de consultanță în afaceri și management și cele financiare și contabile. O categorie aparte, de asemenea bine reprezentată în structura mediului de afaceri local este cea a serviciilor de transport de persoane și mărfuri, care înregistrează o creștere constantă a numărului de firme și a cifrei de afaceri.

Această tendință de creștere a cifrei de afaceri caracterizează de altfel întreg domeniul serviciilor și comerțului.

Comerț / servicii	An 2008	An 2009	An 2010	An 2011	An 2012
Cifra de afaceri din comerț	265.229.491	207.788.203	216.445.754	468.793.050	413.431.629
Pondere CA comerț	35,24	34,48	25,76	49,87	45,76
Cifra de afaceri din servicii	78.378.080	70.792.585	103.008.850	100.102.975	107.844.897
Pondere CA servicii	10,41	11,75	12,26	10,65	11,94

Tabel IV.16. Evoluția cifrei de afaceri din comerț și servicii; ponderea cifrei de afaceri din comerț și servicii din total cifră de afaceri

Din datele statistice aferente ultimilor 5 ani, se remarcă o creștere semnificativă a cifrei de afaceri, generată de activitățile de comerț, care reprezintă la nivelul anului 2012 aproape jumătate din veniturile realizate de întreg mediul de afaceri săcelean. Chiar dacă în sectorul serviciilor, evoluțiile nu sunt atât de spectaculoase, totuși se remarcă și aici o creștere constantă a cifrei de afaceri, chiar dacă ponderea rămâne în general neschimbată.

Preponderența celor două tipuri de activități la nivelul mediului economic săcelean este demonstrată și de faptul că în topul 10 al firmelor locale, după cifra de afaceri, 3 societăți sunt specializate în comerț (Genius Motors și Contempo Cars – comercializarea de autovehicule și SC UNIC SPOT RO SRL – producție și comercializare mobilier) și 3 în prestarea de servicii (S.C.HP TOWER SRL, LINIILE CONTINENTALE DE TRANSPORT - LCT SRL, S.C. REBELS S.R.L.)

Aspectele anterior prezentate generează concluzia că serviciile și comerțul reprezintă unul dintre motoarele economiei săcelene. Această situație este de așteptat să se mențină pe termen scurt și mediu, mai ales în condițiile în care dezvoltarea turismului local va genera automat și diversificarea și creșterea profitabilității serviciilor auxiliare de agrement, alimentație publică, transport. Totodată, localizarea favorabilă localității în arealul metropolitan Brașov, în paralel cu finalizarea investițiilor în realizarea aeroportului de la Ghimbav, a autostrăzii București – Brașov dar și a proiectatului Centru Intermodal Regional de Transport Marfă de la Feldioara vor genera beneficii și asupra sectorului comercial din Săcele, prin eficientizarea circulației bunurilor.

IV.5 Turismul

Turismul reprezintă unul dintre cele mai dinamice activități generatoare de venituri, a cărui influență se exercită și asupra altor sectoare economice și a vieții sociale și culturale a comunităților locale. Principalele argumente care susțin necesitatea dezvoltării turismului, inclusiv la nivelul municipiului Săcele rezidă în următoarele aspecte:

- resursele turistice sunt nepuizabile, astfel că turismul este unul dintre sectoarele economice cu perspective reale de dezvoltare pe termen lung;
- exploatarea și valorificarea complexă a resurselor turistice, însoțite de o promovare eficientă, constituie o sursă de venituri importantă;
- turismul reprezintă o piață sigură a forței de muncă și de redistribuire a celei disponibilizate din alte sectoare economice;
- turismul, prin efectul său multiplicator, acționează ca un element dinamizant al sistemului economic, generând o cerere specifică de bunuri și servicii care antrenează o creștere în sfera producției acestora, contribuind în acest mod la diversificarea structurii sectoarelor economiei locale;
- dezvoltarea turismului contribuie la creșterea economică și socială, constituind și o sursă importantă de sporire a veniturilor populației;
- în condițiile respectării și promovării principiilor de dezvoltare durabilă, turismul constituie un mijloc de protejare, conservare și valorificare a potențialului natural și antropic;
- pe plan social, turismul se manifestă ca un mijloc activ de educație a tinerei generații.

Alături de acești factori cu caracter general care pledează pentru dezvoltarea turismului ca activitate economică ce poate genera venituri importante la nivel local, Municipiul Săcele beneficiază de atuurile certe care o pot consacra ca destinație turistică de referință la nivelul Zonei Metropolitane Brașov.

Astfel, din punct de vedere al accesibilității, factor esențial în dezvoltarea sectorului turistic, localitatea beneficiază de avantajul amplasării în imediata vecinătate a municipiului Brașov,

unul dintre marile noduri rutiere și feroviare ale țării, punct în care se intersectează căile de transport prin care se realizează legături între toate regiunile țării. Localitatea este conectată la infrastructura de drumuri naționale (DN1 și DN1A) și județene care asigură atât legătura cu localitățile Zonei Metropolitane Brașov cât și cu principalele centre urbane de la nivel regional și național. Un avantaj competitiv al municipiului Săcele, în raport cu alte localități ale zonei metropolitane este reprezentat de faptul că are la dispoziție propriul sistem public de transport în comun, care asigură conexiuni directe, facile cu municipiul Brașov. Chiar dacă acest sistem necesită intervenții în vederea modernizării și eficientizării, constituie totuși un important punct de pornire în condițiile preconizatei implementări a sistemului metropolitan de transport care va include municipiul Săcele. În ceea ce privește transportul feroviar, prin intermediul stației CFR din municipiul Brașov, important nod de cale ferată, se asigură conexiunea cu toate zonele țării și statele europene vecine. Nu în ultimul rând, existența a 3 aeroporturi la distanțe cuprinse între 145 și 175 de km (București, Sibiu, Târgu-Mureș) asigură legătura atât cu Uniunea Europeană, dar și cu spațiul extracomunitar, însă absența unui aeroport în zonă reprezintă o piedică importantă în asigurarea unor conexiuni rapide și directe cu aceste zone. Realizarea acestei investiții în viitorul apropiat va duce la o creștere semnificativă a numărului de turiști, inclusiv în municipiul Săcele.

Din punct de vedere al profilului turistic al localității Săcele, acesta este definit pe de o parte de amplasarea geografică deosebit de avantajoasă, în vecinătatea masivelor Ciucaș și Piatra Mare și, pe de altă parte, de patrimoniul cultural istoric inedit, caracterizat de prevalența elementului mocănesc în condițiile în care în Țara Bârsei predomină în general vestigii ale elementelor etnice săsești și maghiare.

Astfel, cadrul deosebit în care este amplasată localitatea facilitează accesul turiștilor la numeroase obiective naturale precum Canionul Șapte Scări, Tamina, Cascada din roci calcaroase, Peștera de gheață, Prăpastia Ursului, Vârful Piatra Mare, Cabana și Dealul Bunloc, dar și diverse trasee turistice din masivul Ciucaș. Pe de o parte, aceste obiective beneficiază de avantajul unei circulații turistice relativ reduse, care nu a afectat pentru moment condițiile de mediu, ecosistemele și habitatele locale. Accesibilitatea și promovarea redusă mențin însă multe din aceste obiective în afara circuitelor turistice și le fac insuficient cunoscute. Doar recent au fost derulate de către autorități și investitori privați intervenții pentru valorificarea acestor obiective, precum reabilitarea scârilor din Canionul 7 Scări și instalarea tirolienei din această zonă de către Regia Pădurilor din Municipiul Săcele.

Alături de aceste obiective, cele două arii naturale protejate în care acestea sunt amplasate (Ciucaș și Piatra Mare) oferă turiștilor și posibilitatea de a observa specii de faună și floră sălbatică rare, unele chiar endemice zonei.

Nu în ultimul rând, cadrul natural în care este amplasată localitatea oferă posibilitatea practicării a numeroase sporturi și activități în aer liber. Astfel, dealul Bunloc este o locație preferată pentru practicarea sporturilor extreme – parapantă, deltaplanorism și dispunea până de curând de o instalație de transport pe cablu pîrtie de schi care nu mai este însă în funcțiune. Zona Dâmbu Morii, unde sunt prezente numeroase structuri turistice care oferă posibilități variate de petrecere a timpului liber, reprezintă și punctul de pornire către o serie de obiective turistice precum Canionul 7 Scări. Zonele Brădet și Babarunca – situate pe drumul de acces către Cheia, prin Masivul Ciucaș, au cunoscut în ultimii ani o importantă dezvoltare a infrastructurii turistice și oferă condiții pentru practicarea ecoturismului.

Cea de-a doua componentă a potențialului turistic al municipiului Săcele este reprezentată de patrimoniul cultural-istoric, acesta din urmă constituind un element clar de diferențiere față de alte localități din Țara Bârsei și, în același timp, un punct forte care poate fi valorificat din punct de vedere turistic. Astfel, pe parcursul istoriei, în Săcele, prevalența elementului românesc (mocănesc) s-a menținut nealterată, alături de componenta maghiară (ceangăiască)

peste care s-a circumscris ulterior contribuția populației rrome. Amplasată la poalele munților, comunitatea mocanilor săceleni a utilizat cu precădere lemnul în arhitectura laică și cea religioasă. Ulterior, folosirea pietrei și a cărămizii a limitat utilizarea lemnului la realizarea elementelor decorative și, mai ales, a porților, adevărate opere de artă ce rivalizează cu succes porțile maramureșene prin complexitate și măiestria execuției. De altfel, poarta mocănească este oficial recunoscută ca simbol al comunității săcelene. Alături de casele vechi ale mocanilor și ceangăilor săceleni, expresie a unei culturi rurale arhaice, nealterate, poarta mocănească ar trebui să constituie principalul element de identitate pe baza căruia să se realizeze promovarea turistică a municipiului Săcele. Valoarea acestor obiective este atestată și de faptul că nu mai puțin de 50 dintre ele au fost înscrise în lista monumentelor istorice actualizată prin Ordinul nr. 2.361/2010 pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004. Dintre acestea pot fi menționate:

- ✓ Ansamblul "Mocănime" – sec. XIX-XX
- ✓ Biserica ortodoxa "Adormirea Maicii Domnului" din Satulung – sec XIX
- ✓ Ansamblul bisericii ortodoxe "Sf. Adormire a Maicii Domnului" din Turcheș – sec. XVIII-XIX
- ✓ Biserica ortodoxă "Sf. Nicolae" din Baci – 1808-1809
- ✓ Ansamblul bisericii Ortodoxe „Sfântul Nicolae” din Cernatu – sec XVIII
- ✓ Biserica Ortodoxă „Sfinții Arhangheli” din Satulung – sec XVIII
- ✓ Biserica Catolică din Turcheș și Bisericile Evanghelice din Baci, Turcheș, Cernatu și Satu Lung
- ✓ Muzeul etnografic din Săcele
- ✓ Casa memorială Darie Magheru – Turcheș
- ✓ Troițele din localitate

În prezent, toate aceste obiective sunt insuficient valorificate și multe dintre ele sunt în stare avansată de degradare sau chiar amenințate cu dispariția¹⁰, ceea ce implică necesitatea unei intervenții rapide din partea autorităților locale în vederea reabilitării, alături de cele recomandate pentru creșterea vizibilității turistice. Este de menționat totodată faptul că, alături de obiectivele de patrimoniu prezentate, Săcele figurează în Registrul Arheologic Național cu 3 sit-uri arheologice, nici unul nefiind inclus în circuitul turistic, acestea fiind cunoscute doar la nivelul comunităților de specialiști în istorie și arheologie.

Alături de elementele patrimoniului local cultural istoric și natural, anterior prezentate, un element care poate contribui la stimularea turismului săcelean este reprezentat de calendarul local de manifestări culturale artistice, care include evenimentele deja prezentate în cadrul capitolului referitor la calitatea vieții.

Acest calendar, deși există, include un număr redus de evenimente (poate și datorită infrastructurii de profil deficitare) care se adresează în cele mai multe cazuri membrilor comunității locale și sunt insuficient sau chiar deloc promovate la nivelul turiștilor. În acest context, pentru stimularea interesului potențialilor vizitatori, se recomandă diversificarea acestor evenimente și organizarea lor cu caracter de regularitate, dar și intensificarea demersurilor de promovare, utilizând canale adecvate publicului țintă vizat, respectiv turiștii români și străini.

Având în vedere elementele care definesc potențialul municipiului Săcele, se poate aprecia că acesta poate oferi vizitatorilor acces la forme variate și atractive de turism, precum:

- ✓ Posibilitatea practicării ecoturismului în sit-urile protejate de pe teritoriul administrativ al localității;
- ✓ Drumeții montane;

¹⁰ În anul 2004, autoritățile competente au inventariat dispariția a 13 case și 10 porți datând din secolele XVIII-XIX

- ✓ Condiții pentru practicarea unor sporturi precum alpinismul, mountainbike, deltaplanorism, zboruri cu parapanta;
- ✓ Practicarea vânătorii și a pescuitului sportiv;
- ✓ Vizitarea principalelor obiective culturale și istorice din localitate, individual sau în grupuri organizate;
- ✓ Posibilitatea practicării sporturilor de iarnă, în condițiile repunerii în funcțiune a infrastructurii existente (pârția de schi Bunloc) și dezvoltării proiectate a altora noi (Stațiunea Muntele Cailor)

Pornind de la aspectele prezentate, se poate aprecia că Municipiul Săcele prezintă potențial pentru practicarea următoarelor forme de turism:

✓ *Turismul de odihnă și recreere*

Turismul de odihnă și recreere întrunește în Municipiul Săcele toate condițiile necesare pentru a fi practicat, ținând cont de clima specifică, frumusețea peisajelor naturale și de zonele relativ izolate care au cunoscut în ultimii ani o dezvoltare semnificativă a infrastructurii de primire turistică (Brădet, Babarunca dar și Dâmbul Morii).

✓ *Turismul sportiv și de agrement*

Diversitatea peisagistică, ariile naturale protejate situate pe teritoriul localității, cu numeroase specii endemice de floră și faună, traseele montane (există 20 de trasee marcate în Munții Piatra Mare și Ciucaș), precum și obiectivele naturale anterior menționate oferă condiții favorabile pentru practicarea drumețiilor montane. Un potențial deosebit la nivelul municipiului Săcele îl deține ecoturismul, favorizat de mediul înconjurător încă nealterat de circulația turistică, dar care nu beneficiază de o strategie coerent de promovare.

Alături de turismul montan, cadrul natural în care este amplasată localitatea oferă condiții favorabile pentru alpinism, speologie, mountainbike, off road, însă este necesară realizarea unor amenajări specifice pentru aceste sporturi.

Nu în ultimul rând, Săcele reprezintă deja o destinație pentru practicarea sporturilor extreme, dealul Bunloc reprezentând deja o destinație cunoscută pentru pasionații de deltaplanorism și zboruri cu parapanta. Totodată, în zona Canionului 7 Scări urmează să fie inaugurată o tiroliană cu o lungime totală de aproximativ 2,1 km, cea mai mare din țară, care va atrage în mod cert pe cei interesați de turismul de aventură.

Pe timpul iernii, împrejurimile localității oferă condiții pentru practicarea skiului și a skiului fond, însă este necesară repunerea în funcțiune și modernizarea infrastructurii existente (pârția Bunloc) și demararea proiectelor propuse pentru extinderea acesteia (Stațiunea Muntele Cailor).

Nu în ultimul rând, gradul de împadurire ridicat și existența unui patrimoniu cinegetic valoros permit dezvoltarea turismului de vânătoare într-un cadru controlat și organizat, cu condiția respectării normelor în vigoare și fără a afecta echilibrul ecologic al speciilor.

Această nișă a turismului sportiv și de agrement cu toate componentele sale, trebuie valorificată, în condițiile în care, conform celor anterior prezentate, localitatea dispune de o serie de avantaje competitive importante.

✓ *Turismul cultural-istoric*

Conform aspectelor anterior prezentate, cea de-a doua componentă a potențialului turistic al municipiului Săcele este reprezentată de patrimoniul cultural-istoric. Acesta se caracterizează prin prevalența elementului mocănesc în condițiile în care în Țara Bârsei predomină în general vestigii ale elementelor etnice săsești și maghiare. Acest element clar de diferențiere față de alte localități din Țara Bârsei constituie un punct forte care poate fi valorificat din punct de vedere turistic, prin definirea unei strategii de promovare care să aibă ca element central arhitectura, poarta și în general civilizația mocănească dar și cea ceangăiască. Se poate miza astfel pe crearea unor circuite care să includă vizitarea obiectivelor de patrimoniu din lista

națională a monumentelor istorice, dar și a Muzeului Etnografic, în paralel cu organizarea unor evenimente periodice de promovare a modului de viață și obiceiurilor locale. Totodată, există potențial pentru preluarea de către autorități a unor clădiri valoroase din punct de vedere istoric, care să fie transformate în gospodării tradiționale, adevărate muzee vii ale culturii mocănești și ceangăiești. Toate aceste obiective pot și trebuie incluse în circuitele turistice din Țara Bârsei, care beneficiază la rândul său de un bogat patrimoniu cultural istoric, în vederea creșterii vizibilității localității pe piața turistică. Totodată, este necesară intensificarea colaborării între toți actorii locali în vederea promovării potențialului turistic al Săcelelor pe această nișă dar și intervenția rapidă a autorităților pentru salvarea obiectivelor de patrimoniu, unele aflate în stare avansată de degradare.

✓ *Turismul de afaceri*

Dezvoltarea turismului de afaceri în municipiul Săcele este favorizată de amplasarea acestuia în Zona Metropolitană Brașov, în imediata vecinătate a municipiului polarizator care a cunoscut în ultimii ani o importantă dezvoltare economică. În fapt, întregul areal metropolitan tinde să devină o destinație interesantă pentru investitori, atât români cât și străini. În ultimii ani, municipiul Săcele începe să dețină și infrastructura necesară pentru practicarea turismului de afaceri, reprezentată de structurile de cazare de 3 și 4 stele dezvoltate în vecinătatea DN1, care dispun și de dotările necesare care să asigure buna desfășurare a unor conferințe și a unor reuniuni de afaceri.

✓ *Agroturismul / turismul rural*

Deși a doua localitate urbană din Zona Metropolitană Brașov, municipiul Săcele păstrează în continuare numeroase elemente ale civilizației păstorești rurale care i-a definit profilul pe parcursul istoriei. În aceste condiții, prin corelare cu valorificarea potențialului cultural-istoric local, se recomandă și promovarea formelor de agroturism care să îi pună pe vizitatori în legătură directă cu modul de viață, îndeletnicirile, tradițiile comunităților mocănești și ceangăiești și să le ofere posibilitatea de a gusta delicatesele și de a îmbrăca veșmintele tradiționale locale. Posibilitatea dezvoltării agroturismului este favorizată și de numeroasele pensiuni care au fost deschise în ultimii ani în zone care beneficiază de amplasarea într-un cadru natural deosebit precum Babarunca, Brădet dar și în zona de pădure ce înconjoară localitatea.

Alături de potențialul cultural istoric și natural al localității, un alt factor esențial pentru dezvoltarea sectorului turistic la nivelul municipiului Săcele este reprezentat de gradul de dezvoltare al infrastructurii și calitatea serviciilor pe care acestea le oferă vizitatorilor. O analiză a sectorului turistic din Municipiul Săcele, a evoluției și a performanțelor acestuia din ultimii ani relevă următoarele aspecte:

A. Facilități de cazare

Un avantaj competitiv al sectorului turistic din municipiului Săcele este reprezentat de existența unei infrastructuri de cazare care se află într-o continuă extindere și modernizare. Mai puțin prezente în centrul localității, structurile de cazare sunt concentrate în zonele cu destinație turistică precum Dâmbu Morii, Brădet, Babarunca și în vecinătatea DN1.

Tipuri de structuri de primire turistica	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011		Anul 2012	
	Structuri	Locuri	Structuri	Locuri	Structuri	Locuri	Structuri	Locuri	Structuri	Locuri
Hoteluri	0	0	2	291	3	357	3	351	3	357
Hosteluri	0	0	0	0	0	0	2	46	3	146
Vile turistice	0	0	0	0	0	0	0	0	1	12

Cabane turistice	1	20	0	0	0	0	0	0	0	0
Popasuri turistice	1	22	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensiuni turistice	12	126	12	184	15	248	13	258	15	338
Pensiuni agroturistice	0	0	0	0	0	0	3	40	5	82
Total	14	168	14	475	18	605	21	695	27	935

Tabel IV.17. Infrastructura de primire turistică – Municipiul Săcele – 2008-2012

Din datele prezentate furnizate de Direcția Județeană de Statistică Brașov, se observă că în intervalul 2008-2012, infrastructura de primire turistică a înregistrat o dezvoltare substanțială, numărul structurilor de profil dublându-se practic. O evoluție și mai semnificativă se înregistrează în privința locurilor de cazare, unde se înregistrează o creștere de 550% în intervalul 2008-2012. Cele mai numeroase unități de primire turistică sunt pensiunile urbane și pensiunile agroturistice, fapt ce sugerează o dezvoltare a turismului în acord cu potențialul localității, anterior prezentat. Totuși, se remarcă și faptul că începând din 2009, localitatea dispune și de unități de cazare din categoria hotelurilor, acestea oferind în 2012 mai mult de jumătate din locurile de cazare disponibile în municipiul Săcele. Acestea sunt grupate în general în vecinătatea DN1 și oferă facilități suplimentare inclusiv pentru practicarea turismului de afaceri. Dezvoltarea evidentă a structurilor de primire turistică în municipiul Săcele a fost stimulată și de facilitățile oferite sub forma instrumentelor financiare nerambursabile disponibile în domeniul turismului.

O componentă negativă este reprezentată de ieșirea din circuitul turistic al cabanelor și popasurilor turistice, în condițiile în care împrejurimile localității crează condiții favorabile pentru practicarea ecoturismului și turismului montan.

Din punct de vedere al standardelor de confort și calitate oferite, structurile de cazare ce funcționează la nivelul zonei sunt clasificate între 1 și 4 stele (în cazul hotelurilor și a pensiunilor urbane), respectiv 1 și 5 flori (pentru pensiuni). În anul 2013, repartitia structurilor de cazare omologate, în raport cu nivelul de clasificare, era următorul:

Nivel	5 flori	4 stele	4 flori	3 stele	3 flori	2 stele	1 stea
Număr structuri	1	4	1	10	3	4	1

Tabel IV.18. Repartiția structurilor de cazare în funcție de nivelul de clasificare

Pe baza unor factori precum tendințele sectorului turistic, caracteristicile și preferințele clienților, cele mai numeroase unități de cazare sunt cele clasificate la 3, respectiv 2stele/flori. În localitate există însă și unități de cazare clasificate la standarde superioare, între care poate fi menționat Hotelul Ramada, care pot satisface cerințe variate, inclusiv referitoare la organizarea de evenimente și manifestări de afaceri de anvergură internațională.

Corelând datele prezentate cu situația înregistrată la nivel național, se poate aprecia că infrastructura de cazare din municipiul Săcele este relativ dezvoltată, însă insuficient valorificată și acest fapt se datorează inclusiv facilităților reduse pe care localitatea în sine le oferă pentru agrement și petrecerea timpului liber.

B. Infrastructura de agrement și petrecere a timpului liber

Cu excepția obiectivelor naturale, care atrag numeroși turiști practicanți de sporturi montane sau pasionați de activități în aer liber, precum și a facilităților de agrement oferite de structurile locale de primire turistică, infrastructura de petrecere a timpului liber este extrem de redusă la nivelul municipiului Săcele. Conform aspectelor prezentate în cadrul capitolului referitor la echiparea tehnico-edilitară, suprafața spațiilor verzi din intravilanul localității înregistrează cea mai redusă medie/locuitor din arealul urban al Zonei Metropolitane Brașov. Localitatea dispune de un număr redus de săli și terenuri de sport, iar infrastructura pentru practicarea sporturilor de iarnă (de pe Dealul Bunloc) nu mai este funcțională. Mai mult, municipiul Săcele nu beneficiază de cinematograful sau o sală de spectacole dedicată, iar singura structură muzeală din localitate este reprezentată de Muzeul de Etnografie. În aceste condiții, localitatea oferă turiștilor posibilități reduse de petrecere a timpului liber, ceea ce influențează direct numărul de sosiri dar și durata șederii acestora în localitate.

C. Evoluția numărului de turiști; gradul de ocupare al structurii de cazare

Evoluția principalilor indicatori de performanță a sectorului turistic din localitatea Săcele, respectiv numărul de sosiri, numărul de înoptări și gradul de ocupare a structurilor de cazare este redată în tabelul următor:

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul 2010			Anul 2011			Anul 2012		
	Sosiri	Innoptari	grad ocupare total (%)	Sosiri	innoptari	grad ocupare total (%)	Sosiri	Innoptari	grad ocupare total (%)
Hoteluri	19101	32847	25,4	26932	47859	37.9	26809	48015	37.1
Hosteluri	0	0	0,0	1561	3381	34.3	2024	3694	9.0
Vile turistice	0	0	0,0	29	58	15.6	230	674	15.3
Pensiuni turistice	6894	13258	16,0	9769	17607	21.0	9027	18779	16.6
Pensiuni agroturistice	0	0	0,0	792	1922	8.4	1863	3615	9.7
Total	25995	46105	21,8	39083	70827	29.1	39953	74777	23.0

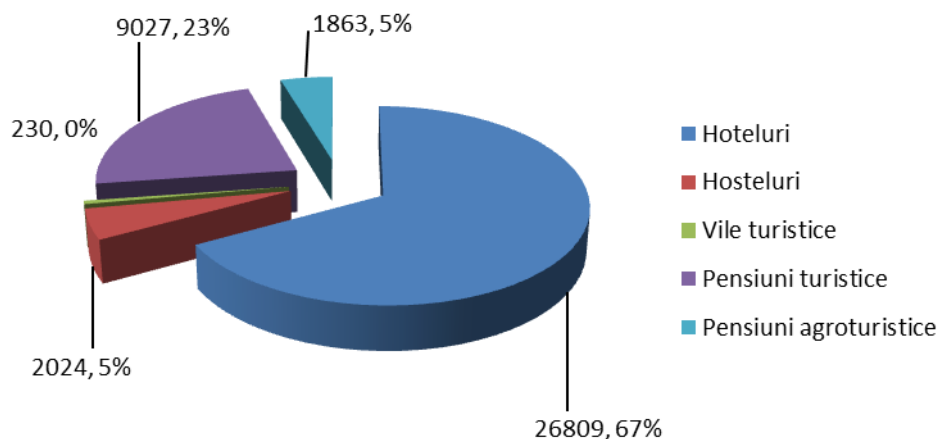
Tabel IV.19. Evoluția numărului de sosiri, înoptări și a gradului de ocupare a structurilor de cazare 2010 - 2012

Analiza fluxurilor turistice înregistrate la nivelul localității relevă o creștere constantă a acestora, fapt care demonstrează revenirea treptată a sectorului de profil după criza anilor 2008-2009. Aceleași tendințe de creștere, chiar mai pregnante se fac remarcate și în ceea ce privește evoluția numărului de înoptări în structurile de cazare din zonă, indicator care a înregistrat aproape o dublare a valorilor înregistrate în intervalul 2010-2012.

Cea mai semnificativă creștere a numărului de sosiri și de înoptări au înregistrat-o structurile hoteliere din localitate, fapt justificat parțial de amplasarea avantajoasă (majoritatea pe DN1), vizibilitatea de care se bucură, posibilitatea acomodării unor grupuri mari, organizate de turiști, precum și serviciile variate și facilitățile de agrement oferite clienților. Din tabelul

precedent se remarcă faptul că această creștere se realizează parțial pe seama pensiunilor turistice și agroturistice, care înregistrează o diminuare a ritmului de creștere a acestor indicatori pe parcursul anilor analizați sau, în anumite situații, chiar un recul în ceea ce privește numărul de turiști cazați și numărul de înoptări.

O situație clară a repartiției cotelor de piață între diferitele tipuri de structuri de primire turistică funcționale la nivelul Municipiului Săcele este redată în graficul alăturat.

Grafic IV.5. Repartiția numărului de sosiri pe structuri de cazare 2012

Din perspectivă globală, sosirile (înregistrate) și numărul de înoptări sunt influențate și de caracterul de sezonalitate al turismului practicat în zonă. Astfel, fluxul de turiști este mai ridicat pe perioada sezonului de iarnă, când se înregistrează și durate mai lungi de ședere. De asemenea, se înregistrează un vârf și în lunile de vară, datorită perioadei de concedii și a grupurilor organizate de turiști străini care vizitează zona. Acest factor influențează și gradul de ocupare al capacității de cazare, de 23% în 2012, care se situează sub media națională (28% la nivelul anului 2012). În ceea ce privește acest indicator, se remarcă faptul că în municipiul Săcele, hotelurile beneficiază de cel mai ridicat grad de ocupare în timp ce hostelurile și pensiunile turistice se confruntă în anul 2012 cu o scădere semnificativă față de anul precedent.

Valoarea redusă a gradului general de ocupare este determinată de faptul că, în continuare, preferințele turiștilor, indiferent de țara de origine și de tipul de turism practicat se îndreaptă spre municipiul Brașov. Marea majoritate a turiștilor și în special al celor proveniți din afara României sunt înregistrați în municipiul Brașov și stațiunile din zonă (Poiana Brașov, Predeal, Râșnov, Bran). Este necesară în acest context intensificarea demersurilor pentru promovarea unor forme de turism de nișă precum ecoturismul, turismul sportiv și de agrement, turismul rural, pentru practicarea cărora municipiul Săcele dispune de avantaje competitive evidente.

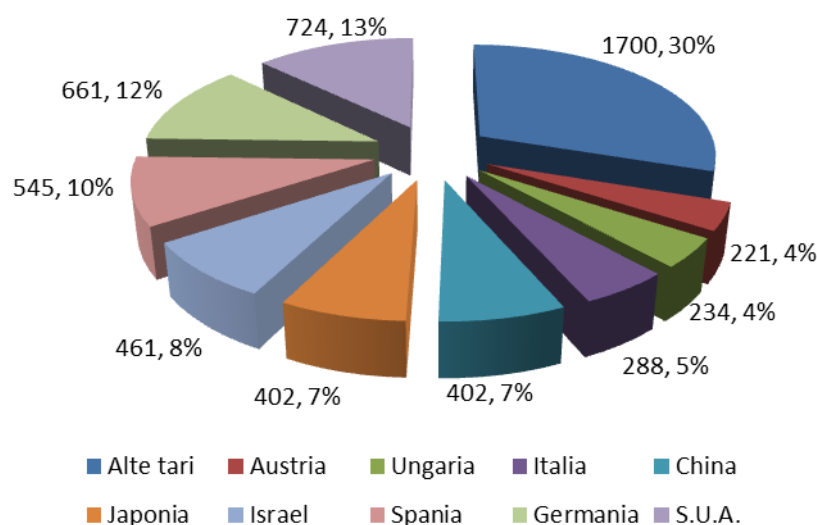
O analiză interesantă poate fi realizată și în ceea ce privește repartiția numărului anual de sosiri pe turiști români și străini:

Anul 2008			Anul 2009			Anul 2010			Anul 2011			Anul 2012		
Sosiri	Români	Străini	Sosiri	Români	Străini	Sosiri	Români	Străini	Sosiri	Români	Străini	Sosiri	Români	Străini
2554	2388	166	15644	13545	2099	25995	23627	2368	39083	35013	4070	39953	34315	5638

Tabel IV.20. Evoluția numărului de sosiri – turiști români și străini– 2008 - 2012

Datele prezentate sugerează o creștere semnificativă a interesului turiștilor străini pentru municipiul Săcele, văzut ca destinație turistică. Astfel, numărul lor crește de la numai 166 în 2008 la 5638 în 2012, în timp ce ritmul de creștere al numărului de turiști autohtoni este mult mai lent. Semnificativ este și faptul că turiștii străini ajung să reprezinte în 2012 aproximativ 16% din numărul total de vizitatori, în timp ce în anul 2008 reprezentau numai 6%. Aceste evoluții confirmă creșterea vizibilității municipiului Săcele pe piața turistică, inclusiv internațională și trebuie valorificate prin diversificarea și creșterea calității ofertei locale de servicii turistice.

În ceea ce privește distribuția vizitatorilor străini în funcție de țara de origine, statele europene, în frunte cu Italia și Ungaria sunt cel mai bine reprezentate, dar se face remarcată și emergența țărilor din Asia, Japonia și China fiind cel mai bine reprezentate.

Grafic IV.6. Distribuția turiștilor străini după țara de origine - 2012

D. Durata medie de ședere în zonă

Corelând numărul turiștilor sosiți în localitate cu numărul de înoptări înregistrate în structurile de cazare, se remarcă faptul că durata medie a șederii s-a menținut relativ constantă pe tot parcursul perioadei analizate.

Tipuri de structuri de primire turistica	Anul 2009			Anul 2010			Anul 2011			Anul 2012		
	Durata medie sejur	Români	Străini	Durata medie sejur	Români	Străini	Durata medie sejur	Români	Străini	Durata medie sejur	Români	Străini
Hoteluri	1.9	1.7	2.8	1.7	1.7	2.3	1.8	1.7	2.2	1.8	1.7	2.2
Hosteluri	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.2	2.2	1.7	1.8	1.9	1.2
Vile turistice	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.0	2.0	0.0	2.9	2.9	0.0
Popasuri turistice	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Pensiuni turistice	2.5	2.4	3.0	1.9	1.9	2.2	1.8	1.8	2.5	2.1	2.1	2.2

Pensiuni agroturistice	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.4	2.4	2.3	1.9	1.9	0.0
Total	2.0	1.9	2.9	1.8	1.7	2.3	1.8	1.8	2.2	1.9	1.8	2.2

Tabel IV.21. Durata medie de ședere – 2009 - 2012

Durata medie redusă de ședere este influențată de următorii factori:

- ✓ Lipsa unei oferte turistice diversificate;
- ✓ Vizibilitatea redusă a patrimoniului cultural-istoric local;
- ✓ Insuficienta promovare a potențialului localității pentru practicarea unor forme de turism de nișă
- ✓ Caracterul sezonabilitate a turismului practicat în zonă;
- ✓ Vecinătatea stațiunilor Poiana, Râșnov, Predeal, Bran, unde turiștii preferă să își petreacă sejururile mai lungi

Durata de ședere diferă și în funcție de tipul turiștilor. Conform tabelului IV.21, în cazul turiștilor străini se constată pe parcursul întregii perioade analizate o durată a șederii mai ridicată decât în cazul turiștilor autohtoni. Acest fapt este justificat de faptul că, în general, turiștii străini sosesc în grupuri organizate, pentru realizare unor circuite de durată mai lungă, în timp ce turiștii români practică în general așa numitul turism de weekend. De altfel, durata șederii este influențată și de tipurile de turism practicate: perioadele cele mai lungi se înregistrează în cazul concediilor de odihnă, în timp de duratele de ședere de 1-2 zile sunt caracteristice turiștilor de afaceri și celor care practică turismul de weekend.

E. Sezonalitatea turismului

Sezonalitatea este una din problemele care afectează dezvoltarea și durabilitatea turismului și care trebuie soluționată la nivelul localității Săcele și a zonei metropolitane Brașov în general. Caracterul de sezonabilitate este generat în primul rând de gradul ridicat de specializare a ofertei turistice disponibile și de lipsa de vizibilitate a obiectivelor cultural-istorice și naturale locale la nivelul consumatorilor de turism.

Sezonalitatea turismului este un factor care afectează atât numărul de sosiri în localitatea Săcele cât și durata medie a șederii. Un aflus ridicat de turiști se înregistrează în general pe parcursul lunilor de iarnă (pentru practicarea sporturilor de iarnă și petrecerea sărbătorilor) și în intervalul iunie–august. Aceste perioade de vârf alternează însă cu diminuări semnificative ale numărului de vizitatori și înnoptări, mai ales în intervalele aprilie–mai și septembrie–noiembrie.

Sezonalitatea turismului este accentuată de faptul că Zona Metropolitană Brașov în arealul căreia se regăsește și municipiul Săcele, este promovată aproape în exclusivitate ca și destinație pentru practicarea sporturilor de iarnă și gama de servicii turistice care să ofere o alternativă atractivă pentru petrecerea timpului liber este deficitară. Potențialul prezentat de turismul de nișă (ecoturismul, turismul cultural, agroturismul) este insuficient exploatat și aceasta este una dintre problemele care necesită un efort concertat al autorităților publice și al tuturor organizațiilor din sectorul turistic.

Analiza informațiilor prezentate în cadrul acestei secțiuni relevă gradul redus de valorificare al potențialului turistic al municipiului Săcele, în pofida existenței unor condiții naturale favorabile, a unui patrimoniu cultural-istoric bogat și a unei infrastructuri de primire turistică aflată în continuă dezvoltare.

Gradul redus de ocupare a unităților de cazare și stagnarea unor indicatorilor relevanți precum durata medie a sejurului demonstrează impactul redus al activităților de promovare vizând valorificarea potențialului turistic existent în zonă. În acest context punerea în valoare și

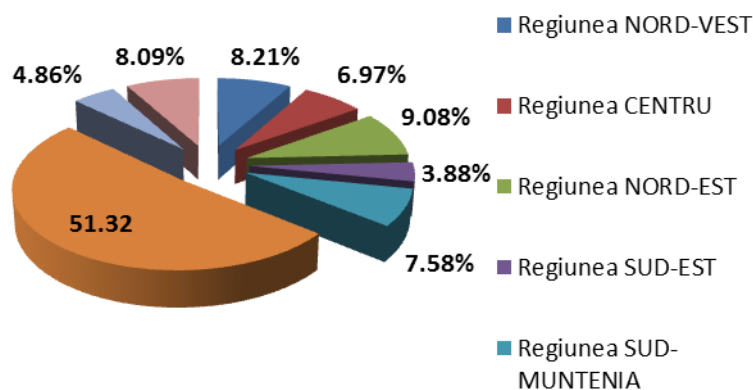
promovarea susținută a tuturor elementelor de atracție ale municipiului reprezintă soluția optimă pentru atragerea unui număr cât mai mare de turiști și dezvoltarea comunității locale.

IV.6 Cercetarea – inovarea

În condițiile unuia din obiectivele stabilite prin Strategia Europa 2020 îl constituie alocarea a 3% din PIB-ul UE pentru cercetare și dezvoltare, sprijinul pentru acest tip de acțiuni este extrem de redus la nivel național, situându-se, în medie, în 2012 la 0,42% din PIB. De asemenea, alte deficiențe care afectează activitățile de CD&I la nivel național sunt reprezentate de existența unui sistem de cercetare și inovare fragmentat, priorități insuficient bazate pe cerere, conexiuni internaționale slabe, absența unei mase critice privind calitatea rezultatelor cercetării, care nu se transformă în cercetare aplicată și în aplicații inovatoare, legături slabe între educație, cercetare și mediul de afaceri. Totodată, la nivelul UE, pentru 2014, conform raportului „Innovation Union Scoreboard”, România este inclusă în grupa ultimelor state privind cel mai scăzut grad al inovării, în categoria inovatorilor modești, ultima dintre cele patru categorii ale clasamentului, împreună cu Bulgaria și Letonia. România se clasează pe ultimele poziții în ceea ce privește proporția IMM-urilor inovative care cooperează cu altele, numărul de aplicații pentru patente, investițiile în firme sau numărul de IMM-uri care au introdus un produs sau un proces inovator, fiind sub media UE pentru acești indicatori.

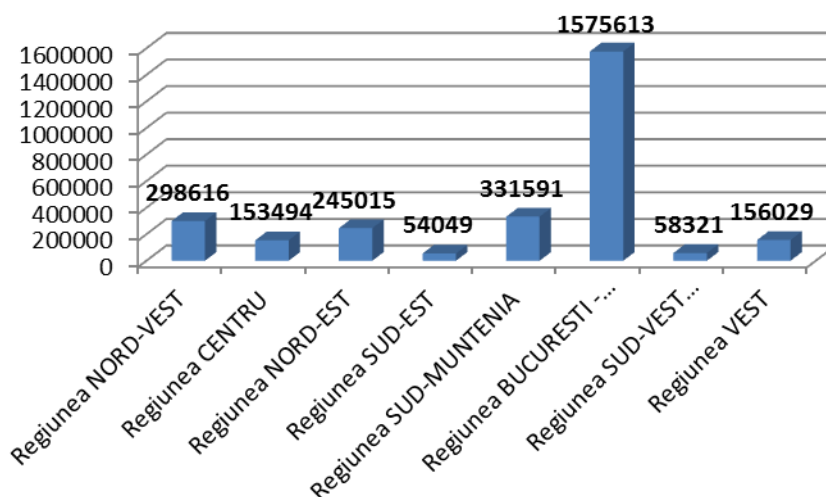
Comparativ cu situația înregistrată la nivel național, în Regiunea de Dezvoltare Centru există un număr relativ important de institute și centre de cercetare, acestea din urmă în special în cadrul universităților. Activitățile de cercetare dezvoltare vizează domenii precum: științe economice, inginerie și tehnologii avansate, energii regenerabile și biotehnologii, electrotehnică, mecanică, farmacie, medicină, dezvoltare teritorială, dezvoltare durabilă, topografie și geodezie, sociologie, științe exacte (matematică, fizică, chimie, etc.), tehnologia informației și comunicațiilor, ingineria mediului.

Dacă în ceea ce privește numărul structurilor de cercetare dezvoltare, Regiunea Centru este bine reprezentată la nivel național, nu același lucru se poate afirma cu privire la numărul specialiștilor implicați în activitatea de cercetare, precum și al cheltuielilor totale generate de aceste activități. Astfel, pe parcursul anului 2012, 2973 de persoane și-au desfășurat activitatea în domeniul cercetării inovării la nivelul Regiunii Centru, valoare care reprezintă un procent de numai 6,97% din totalul specialiștilor din acest domeniu, înregistrați la nivel național. Regiunea Centru se situează în a doua parte a clasamentului și prin raportarea la celelalte regiuni de dezvoltare din perspectiva acestui indicator:

Grafic IV.7. Repartiția salariaților din cercetare pe regiuni de dezvoltare - 2012

În ceea ce privește cheltuielile generate de activitățile de cercetare dezvoltare, acestea s-au cifrat la nivel național, pe parcursul anului 2012, la suma totală de 2.872.728 mii lei, valoarea înregistrată la nivelul Regiunii Centru fiind de numai 153.494 lei, adică o pondere de mai puțin de 5,35% din suma totală. Decalajul evident existent cu privire la cheltuielile angajate în activitățile de cercetare dezvoltare se face resimțit nu numai prin raportare la București Ilfov, unde tradițional sunt concentrate cele mai importante structuri de profil, dar și în raport cu alte regiuni de dezvoltare, precum Nord Vest și Sud Muntenia.

Grafic IV.8. Cheltuieli aferente activităților de CDI/Regiuni de Dezvoltare – mii lei - 2012

În ceea ce privește situația înregistrată la nivel regional și care prezintă o mai mare relevanță pentru localitatea Săcelea, se remarcă faptul că județul Brașov este leader detașat în ceea ce privește numărul de salariați din activitățile de cercetare-dezvoltare, ceea ce îl plasează implicit pe prima poziție și în ceea ce privește anvergura acestor activități. Chiar dacă numărul salariaților din structurile de profil din județul Brașov înregistrează un ușor recul în anul 2012, acesta continua să reprezinte o pondere de mai mult de 60% din totalul Regiunii de Dezvoltare Centru.

Județ	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Alba	266	244	243	276	250
Brașov	1545	1962	1799	2259	1824
Covasna	37	32	42	47	55
Harghita	29	29	28	19	44
Mureș	480	497	410	375	361
Sibiu	540	968	591	550	439

Tabel IV.22. Dinamica numărului de salariați din domeniul CD&I – județele Regiunii de Dezvoltare Centru 2008-2012

Aceași situație se face remarcată și în cazul cheltuielilor generate de activitățile de cercetare dezvoltare. Astfel, aceste cheltuieli, angajate la nivelul structurilor de CD&I din județul Brașov, au reprezentat în anul 2012 un procent de 44% din valoarea totală a cheltuielilor de profil din Regiunea 7 Centru.

Județ	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Alba	3948	3161	2141	13347	4568
Brașov	46514	69797	64242	71955	68246
Covasna	2756	3434	3345	3696	4093
Harghita	1421	785	1084	399	19986
Mureș	11219	14692	17471	13973	24806
Sibiu	14398	78188	22200	20531	31795

Tabel IV.23. Evoluția cheltuielilor de CDI – județele Regiunii de Dezvoltare Centru – 2008-2012

Poziția predominantă a județului Brașov la nivel regional, din perspectiva activităților de CD&I este relevantă și pentru analiza acestui domeniu în municipiul Săcele, dacă se iau în considerare două aspecte:

- la nivel județean, cea mai mare parte a structurilor de CD&I și mediul universitar sunt concentrate în municipiul Brașov
- localitatea Săcele se află în imediata vecinătate a municipiului Brașov, în zona metropolitană a acestuia, și beneficiază, chiar dacă indirect, de accesul la infrastructura de profil și rezultatele activităților de cercetare/dezvoltare obținute de structurile specializate din municipiul polarizator.

Astfel, chiar dacă la nivelul municipiului Săcele nu funcționează entități din domeniul cercetării / dezvoltării și inovării, este de remarcat existența Clusterului Regional Electrotehnic ETREC, al cărui obiectiv strategic este acela de a obține statutul de cluster național și de pol de excelență în domeniul electrotehnic. Structura industriilor dezvoltate de mediul industrial în care activează clusterul ETREC stabilește domeniile strategice de dezvoltare a acestuia pe 4 direcții principale: motoare, generatoare și acționări electrice, energii regenerabile, echipamente electrice și electronice auto, logistică și servicii suport. Clusterul menționat reunește grupul de firme de pe platforma Electroprecizia din Săcele, la care se adaugă alte patru entități din mediul industrial dar și instituții de învățământ mediu și superior, autorități publice locale (Primăria Săcele) și regionale (ADR Centru), firme de consultanță și organisme catalizator (Camera de Comerț și Industrie Brașov).

Clusterul ETREC susține derularea de activități de cercetare și inovare în domeniile de specializare ale membrilor și vizează facilitarea transferului rezultatelor acestor activități către mediul economic.

În aceste demersuri, clusterul beneficiază de implicarea în calitate de membru a Universității Transilvania, care, prin cele 18 facultăți, desfășoară proiecte de cercetare în domenii diverse precum: energii regenerabile, produse high-tech pentru autovehicule, management durabil al resurselor forestiere și cinegetice, sisteme mecatronice avansate, tehnologii și sisteme avansate de fabricație, ecobiotehnologii și echipamente în agricultură și alimentație, sisteme electrice avansate, tehnologii și materiale avansate metalice, ceramice și compozite MMC, sisteme pentru controlul proceselor, informatică industrială virtuală și robotică, ecodesign de mobilier, restaurare și certificare în IL, ecotehnologii avansate de sudare, sisteme electronice incorporate și comunicații avansate, tehnologii inovative și produse avansate în IL, modelare matematică și produse software, economie, management și marketing, medicină inovativă fundamentală și aplicativă, inovare culturală, comunicare și dezvoltare socială, calitatea vieții și performanța umană. În derularea acestor activități, Universitatea Transilvania Brașov beneficiază de o infrastructură și dotări de ultimă generație, care o plasează pe primele locuri din acest punct de vedere la nivel național. Astfel, Institutul de Cercetare PRO DD dispune de 11 clădiri de laboratoare ce reunesc 27 de centre de cercetare științifică în

domeniile anterior menționate. Totodată, Universitatea Transilvania acordă o mare importanță transferului rezultatelor cercetării către mediul economic, numărul de contracte adresate acestuia fiind în ultimii 5 ani de 2012.

Alături de Universitatea Transilvania, componenta de cercetare este reprezentată de prezența în Clusterul Etreca a Institutului Național de Inginerie Electrică INCDIE-ICPE-CA, București, institut național ce desfășoară activități de CD&I în domeniul ingineriei electrice.

Având în vedere aspectele prezentate, se poate aprecia că rezultatele activităților de cercetare derulate de Universitatea Transilvania și Institutul Național de Inginerie Electrică sunt valorificate, prin intermediul Clusterului ETREC, și la nivelul mediului de afaceri săcelean, cu efecte pozitive din perspectiva creșterii performanțelor economice și a competitivității pe piață.

IV.7 Condiții de infrastructură

Crearea unor condiții adecvate de infrastructură precum și dezvoltarea unor servicii publice eficiente au, alături de o importantă dimensiune socială, și un rol esențial în susținerea dezvoltării economice a comunităților locale.

Echiparea tehnico-edilitară și accesul la infrastructura de transport regională/națională reprezintă factori esențiali pentru asigurarea competitivității mediului economic local, alături de regimul fiscal, infrastructura tehnologică, disponibilitatea și nivelul de pregătire a forței de muncă, întrucât contribuie direct la atragerea unor noi investiții și contribuie la creșterea performanțelor agenților economici pe piață. În aceste condiții, potențialul de dezvoltare a unei regiuni/localități este cu atât mai ridicat cu cât aceasta beneficiază de condiții adecvate de infrastructură și accesibilitate.

De altfel, asigurarea condițiilor de accesibilitate și mobilitate este esențială pentru a crea premisele necesare unei dezvoltări economice sustenabile. În lipsa unei infrastructuri de transport adecvate dezvoltarea economică locală poate stagna sau poate chiar înregistra un regres. Accesul dificil (măsurat în timp și cost) spre zonele cu funcțiuni economice ale unei localități face ca acea comunitate să fie puțin atractivă pentru mediul de afaceri dar și pentru forța locală de muncă. Costurile mari de transport al mărfurilor (materii prime, semifabricate sau de produse finite) și deplasarea în condiții dificile a forței de muncă sunt factori ce descurajează investițiile economice și afectează pe termen lung dezvoltarea economică a localității în cauză.

Starea infrastructurii de transport reprezintă un factor important care afectează și evoluția sectorului turistic, condițiile de accesibilitate și mobilitate către obiectivele de interes cultural istoric și natural influențând, alături de calitatea condițiilor de cazare interesul și comportamentul turiștilor. Aceste premise au fost luate în considerare și în analiza mediului de afaceri din municipiul Săcele prin raportare la nivelul de echipare tehnico-edilitară și gradul de accesibilitate a zonelor cu destinație economică. Această analiză a fost efectuată prin raportare la zonificarea funcțională a Municipiului Săcele prin care s-a realizat definirea arealelor cu destinație economică/ mixtă din localitate.

Nr. Crt.	Zonă funcțională	Existent			Propus		
		Săcele	Brădet	Babarunca	Săcele	Brădet	Babarunca
1	Instituții și servicii de interes public <i>ZC Zona centrală (funcțiuni de reprezentare, servicii si locuire)</i>	39,70	0	0	39,70	0	0
2	Activități productive <i>A1 Subzona activități agrozootehnice</i>	13,65	2,48	0	9,84	2,48	0

3	Activități productive A2 Subzona activități industriale și depozitare	82,84	3,67	0	37,01	3,67	0
4	Zonă mixtă M2 Subzonă mixtă (servicii, mică industrie, depozite)	0	0	0	93,69	0	0
5	Zonă de activități sportive, loisir și agrement St Dotări turistice și servicii complementare	0	0	0	55,55	0	0

Tabel IV.24. Zonificarea Funcțională a Municipiului Săcele – zone cu destinație economică/mixtă

Pornind de la zonificarea funcțională a municipiului Săcele, atât cea existentă cât și cea propusă prin noul Plan Urbanistic General, aflat în dezbateri, situația echipării tehnico-edilitare și a dotării cu utilități a zonelor cu destinație pur economică sau mixtă se prezintă astfel:

A. *Zona centrală cu funcțiuni de reprezentare, servicii și locuire*, este concentrată în centrul localității Săcele și beneficiază de condiții adecvate de accesibilitate, prin intermediul bulevardelor Brașovului și Moroianu, care traversează această zonă funcțională. De altfel, pe aceste artere se suprapune și principalul traseu deservit de operatorul local de transport în comun (Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Prestări Servicii), ceea ce facilitează mobilitatea forței de muncă în zonă. În ceea ce privește aprovizionarea cu mărfuri a agenților economici din sectorul serviciilor și comerțului, concentrați în această zonă, această activitate se poate realiza și prin Centura Ocolitoare a Municipiului (DN1A), care este bine conectată cu aceste zone prin intermediul unor artere rutiere secundare de acces. La nivelul acestei zone, se remarcă și o bună echipare tehnico-edilitară, rețelele de alimentare cu energie electrică, gaz metan, precum și cele de apă și de canalizare asigurând un grad corespunzător de acoperire.

O dotare deficitară a acestei zone se face remarcată în ceea ce privește locurile de parcare, în condițiile în care centrul localității cunoaște cea mai mare concentrare de instituții publice și structuri economice din sectorul serviciilor și comerțului, iar autoturismul personal continuă să reprezinte cel mai uzat mijloc de transport la nivel local. În aceste condiții, se constată cazuri frecvente de parcare direct pe partea carosabilă, ceea ce conduce la blocaje de trafic. Parcările existente, precum cele din zona Al. I Lapedatu, sunt de multe ori utilizate de localnici ca parcări de reședință, ceea ce conduce la ocuparea lor pe tot parcursul zilei și îngreunează accesul turiștilor dar și al mărfurilor și persoanelor către structurile economice din zonă.

B. *Subzona de activități agrozootehnice*

Activitățile agrozootehnice cu caracter economic (fără a fi luate în considerare cele de subzistență), derulate în intravilanul localității, sunt grupate în partea de nord a municipiului Săcele, beneficiind de condiții adecvate de accesibilitate, generate de DN1A (ocolitoarea municipiului) care traversează această zonă, ceea ce facilitează atât aprovizionarea cu materii prime cât și desfacerea produselor proprii. Echiparea tehnico-edilitară a acestei zone este bună în cazul alimentării cu energie electrică și gaze, fiind necesare însă investiții în privința modernizării și extinderii rețelei de canalizare (în condițiile actuale, o parte a agenților economici de profil dispun de fose septice vidanjabile). Deși resursele de apă sunt suficiente, gradul de dezvoltare și utilizare a sistemelor de irigații este unul redus.

În ceea ce privește zonele cu destinație agricolă din afara localității, acestea beneficiază de un grad adecvat de accesibilitate, asigurat prin intermediul rețelei de drumuri naționale și județene. Excepția este reprezentată de fânețele și pășunile din zona de munte, accesibile prin intermediul drumurilor locale de exploatare, insuficient modernizate. Cu toate acestea, cea mai

mare parte a acestor fânețe și pășuni nu sunt valorificate din punct de vedere economic, ci exclusiv pentru agricultura de subzistență.

C. Subzona de activități industriale și depozitare

Zona industrială este prezentă în intravilanul Municipiului Săcele sub formă punctuală, de nuclee, în general în partea nordică a localității. Cea mai veche zonă cu destinație industrială din localitate este reprezentată de platforma Electroprecizia, al cărei potențial nu mai este însă exploatat la capacitate maximă, datorită diminuării activităților societăților de profil. Din punct de vedere al echipării tehnico-edilitare, această zonă beneficiază de poziționarea avantajoasă care îi conferă acces la rețelele de energie electrică, gaz, apă și, parțial, de canalizare. Agentul termic este asigurat pentru majoritatea operatorilor economici de pe platforma industrială prin intermediul facilităților proprii de producție. Din punct de vedere al accesibilității și mobilității, accesul forței de muncă este facilitat de amplasarea zonei în apropierea principalelor artere de circulație din oraș (bulevardele Brașovului și Moroianu), care se suprapun și cu principala linie de transport în comun din localitate. Un dezavantaj sub acest spect este reprezentat însă de lipsa unei artere rutiere moderne care să asigure conexiunea platformei cu centura ocolitoare a municipiului (DN 1A). În prezent, accesul către ocolitoare și, implicit către rețeaua de drumuri regională și națională este asigurat prin Strada Tărlungului, parțial asfaltată, fapt care afectează procesul de aprovizionare cu materiale și materii prime dar și desfacerea produselor proprii.

Alături de platforma Electroprecizia, dezvoltări recente au condus la crearea a două noi zone cu destinație industrială, la intersecția DN1A cu DJ 103B, la ieșirea din localitate în direcția Tărlungeni, respectiv în zona delimitată de cursul Timișului și centura ocolitoare a municipiului, cu acces principal prin Str. Avram Iancu. Și în cazul zonelor astfel delimitate, echiparea tehnico-edilitară este bună în cazul alimentării cu energie electrică, gaze și apă, fiind necesare însă investiții în privința modernizării și extinderii rețelei de canalizare. Spre deosebire de platforma Electroprecizia, mobilitatea mărfurilor este facilitată de amplasarea în vecinătatea DN1A, în timp ce accesul forței de muncă se realizează cu autoturismele proprii sau cu mijloacele puse la dispoziție de către agenții economici, în condițiile acoperirii deficitare a rețelei de transport în comun.

D. Subzonă mixtă (servicii, mică industrie, depozite)

Crearea subzonei mixte M2 este o propunere inclusă în proiectul de actualizare a Planului Urbanistic General, care ține cont de dezvoltarea rezidențială dar și economică a teritoriilor din intravilanul localității, situate de-a lungul ocolitorii municipiului Săcele, în partea de nord a acestuia. Amplasarea zonei mixte de-a lungul căilor de comunicație majore a avut ca rațiune inclusiv asigurarea accesului facil la infrastructura majoră de transport (vitală acestui tip de funcțiuni). Practic, această zonă face conexiunea între cele două areale cu destinație preponderent industrială, anterior prezentate. Ca atare, și condițiile de infrastructură precum și condițiile de accesibilitate și mobilitate de care se bucură agenții economici din zonă sunt similare cu cele anterior prezentate.

E. Zona de dotări turistice și servicii complementare

Conform propunerii de actualizare a Planului de Urbanism General, această zonă urmează să formeze un spațiu tampon între DN1, intens circulat și zona de locuire. Această zonă care se suprapune parțial cu cartierul Bunloc și Dâmbul Morii (care prezintă deja o dezvoltare semnificativă a structurilor și serviciilor turistice), se desfășoară de-a lungul drumului național și pentru a beneficia de accesibilitatea foarte bună pe care i-o conferă acesta, accesibilitate esențială pentru stimularea sosirilor turistice în localitatea Săcele. Zona astfel delimitată beneficiază de o echipare tehnico-edilitară adecvată care, alături de accesul facil, este de natură să atragă fluxuri tot mai importante de vizitatori, bineînțeles și în condițiile unei promovări adecvate a potențialului turistic al localității.

Toate zonele cu destinație economică, anterior prezentate, beneficiază de acoperire cu servicii de telefonie fixă, mobilă, internet, condiții esențiale pentru dezvoltarea unui mediu de afaceri performant dar și pentru atragerea unor noi investitori.

De asemenea, din perspectivă globală, municipiul Săcele beneficiază de accesul la infrastructura rutieră majoră (DN1 și DN1), prin intermediul căreia se realizează conexiuni atât cu localități de la nivel metropolitan și județean cât și regional și național. Acest fapt facilitează atât mobilitatea mărfurilor cât și a persoanelor și este un factor potențiator pentru dezvoltarea turismului local. Totodată, accesul rutier facil contrabalansează parțial dezavantajele determinate de lipsa unei conexiuni directe a localității la rețeaua de transport feroviar.

IV.8 Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Localizarea favorabilă a localității în Zona Metropolitană Brașov, în imediata vecinătate a municipiului polarizator ✓ Categoria IMM-urilor, principalele generatoare de creștere economică și locuri de muncă, bine reprezentată la nivel local ✓ Tradiția economiei săcelene în domeniul industrial ✓ Sectorul industrial valorifică potențialul și specificul localității: industria alimentară, prelucrarea lemnului ✓ Prezența în localitate a sectoarelor industriale cu valoare adăugată mare: industria prelucrătoare, industria echipamentelor electrice ✓ Evoluția domeniului construcțiilor, corelată cu dezvoltarea rezidențială a localității ✓ Suprafața ridicată de pășuni și fânețe care favorizează practicarea zootehniei ✓ Fondul forestier reprezintă mai mult de o treime din teritoriul administrativ al localității ✓ Cea mai mare parte a fondului forestier beneficiază de administrare centralizată prin Regia Publică Locală a Pădurilor ✓ Cantități importante de masă lemnoasă exploatare și valorificate legal anual ✓ Sectorul silviculturii cunoaște o evoluție ascendentă în ansamblul economiei săcelene ✓ Dezvoltare constantă a sectorului terțiar (comerț și servicii) la nivelul localității ✓ Creșterea constantă a veniturilor generate de comerț și servicii ✓ Grad ridicat de diversificare a activităților 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cifra de afaceri globală, generată de mediul economic local, redusă în comparație cu alte localități, inclusiv rurale, din Zona Metropolitană Brașov ✓ Reducerea constantă a cifrei de afaceri realizată de sectorul industrial, semn al scăderii competitivității companiilor săcelene pe piețele de profil ✓ Reducerea constantă a ponderii cifrei de afaceri realizată în industrie din totalul cifrei de afaceri locale ✓ Diversitatea redusă a activităților industriale; polarizarea acestor activități în jurul câtorva întreprinderi mari ✓ Suprafața redusă de terenuri arabile care pot fi valorificate în agricultură ✓ Procentul redus de utilizare a terenurilor agricole ✓ Gradul ridicat de fărâmițare al proprietății funciare ✓ Caracterul preponderent de subzistență al activităților agricole și de creștere a animalelor; număr redus de societăți comerciale locale în domeniul agriculturii și zootehniei ✓ Dotare deficitară cu echipamente și utilaje agricole ✓ Randament scăzut al activităților agricole și de creștere a animalelor ✓ Efective de animale mici comparativ cu potențialul localității ✓ Grad redus de accesare a finanțării disponibile în domeniul agriculturii ✓ Exploatare forestiere neautorizate de amploare, dificil de monitorizat și stopat; impact negativ generat de acest fenomen

<p>de servicii și comerț locale; adaptarea acestora la potențialul și specificul localității</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Municipiul Săcele beneficiază de atuuri certe care favorizează dezvoltarea turismului: așezare favorabilă, cadru natural deosebit, patrimoniu cultural-istoric bogat și inedit (culturile mocănească și ceangăiască) ✓ Localitatea dispune de condiții pentru practicarea unor forme variate și atractive de turism: de odihnă și recreere, sportiv și de agrement, ecoturism, turism cultural-istoric, agroturism ✓ Dezvoltare semnificativă a infrastructurii de primire turistică, în special în zonele Dâmbul Morii, Brădet, Babarunca ✓ Numărul de structuri de cazare și de locuri se află în creștere ✓ Structurile locale de cazare acoperă toate standardele de confort și calitate: între 1 și 4 stele (în cazul hotelurilor și a pensiunilor urbane), respectiv 1 și 5 flori (pentru pensiuni) ✓ Evoluția pozitivă a numărului de sosiri și înnoptări turistice din localitate ✓ Numărul de turiști străini care vizitează localitatea se află în creștere ✓ Existența clusterului ETREC, specializat în următoarele domenii: motoare, generatoare și acționări electrice, energii regenerabile, echipamente electrice și electronice auto, logistică și servicii suport ✓ Prezența în cluster a Universității Transilvania și a Institutului Național de Inginerie Electrică INCDIE-ICPE-CA facilitează tranferul rezultatelor activităților de cercetare către mediul local de afaceri ✓ Localitatea beneficiază de accesul la infrastructura rutieră majoră (DN1 și DN1), prin intermediul căreia se realizează conexiuni atât cu localități de la nivel metropolitan și județean cât și regional și național, ceea ce facilitează mobilitatea persoanelor și a mărfurilor ✓ Localitatea beneficiază de servicii de transport în comun, care facilitează mobilitatea forței de muncă ✓ Echiparea tehnico-utilitară din perspectiva 	<p>asupra veniturilor localității dar și asupra condițiilor de mediu</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Investiții reduse în amenajarea/construcția de noi spații de depozitare/desfacere a mărfurilor ✓ Prezența extrem de redusă a retailerilor de produse de larg consum în municipiul Săcele ✓ Gradul redus de promovare și valorificare a resurselor naturale și culturale din punct de vedere turistic; colaborare deficitară în acest domeniu între autoritățile locale, operatorii de turism și societatea civilă ✓ Infrastructura de agrement și petrecere a timpului liber deficitară – număr redus de săli, terenuri de sport, infrastructura de practicare a sporturilor de iarnă nefuncțională. ✓ Infrastructura culturală aproape inexistentă – nu există cinematografe și săli de spectacole dedicate ✓ Numărul redus de evenimente înscrise în agenda cultural artistică locală ✓ Gradul de ocupare al capacității de cazare se situează sub media națională ✓ Durata medie de ședere a turiștilor în localitate este redusă ✓ Formele actuale de turism practicate în localitate sunt afectate de sezonality ✓ Prezența și activitatea redusă a asociațiilor și organizațiilor patronale și profesionale ✓ Implicare redusă a companiilor locale în clustere și lanțuri de clustere ✓ Activitățile de cercetare / dezvoltare / inovare sunt slab dezvoltate la nivel local ✓ Slaba reprezentare la nivel local a industriilor creative/inovatoare ✓ Lipsa centrelor de afaceri, a infrastructurii și mecanismelor de transfer tehnologic ✓ Planul actualizat de Urbanism General al localității nu este aprobat; nu există o strategie clară de dezvoltare urbanistică a localității care să reglementeze inclusiv dezvoltarea zonelor cu destinație economică ✓ Localitatea nu dispune de acces direct la rețeaua națională de căi ferate ✓ Zona centrală a municipiului, cu destinație de servicii, beneficiază de o dotare
--	---

<p>alimentării cu energie electrică, gaz și apă este prezentă în majoritatea zonelor cu funcțiune economică</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea a două noi zone industriale, alături de platforma Electroprecizia, în vecinătatea DN1A ✓ Toate zonele cu destinație economică beneficiază de acoperire cu servicii de telefonie fixă, mobilă, internet ✓ Număr ridicat al persoanelor reprezentând populația în vârstă de muncă ✓ Creșterea constantă a ponderii persoanelor absolvente de studii terțiare 	<p>deficitară cu locuri de parcare</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Platforma Electroprecizia nu dispune de acces rutier direct la centura ocolitoare a municipiului ✓ Rețeaua de canalizare asigură o acoperire deficitară a zonelor cu destinație economică ✓ O treime dintre locuitorii municipiului au numai studii gimnaziale ✓ Procent ridicat al analfabetismului, comparativ cu alte localități din Zona Metropolitană Brașov ✓ Existența comunității marginale și vulnerabile din cartierul Gârcini ai cărei membri se confruntă cu bariere la intrarea pe piața muncii, generate de lipsa studiilor și pregătirea profesională deficitară. ✓ Fluctuația cererii de forță de muncă la nivel local datorită evoluțiilor economice globale ✓ Rata locală a șomajului este una dintre cele mai ridicate din Zona Metropolitană Brașov ✓ Rata ocupării este foarte scăzută ✓ Ponderea ridicată a șomerilor de lungă durată în totalul șomerilor ✓ Manifestări reduse ale spiritului antreprenorial ✓ Lipsa unei strategii corente de dezvoltare economică a municipiului Săcele; colaborare deficitară în planificarea procesului de dezvoltare între autoritățile publice, reprezentanții mediului de afaceri, organizațiile profesionale și patronale.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Situarea municipiului Săcele pe principala axă de dezvoltare urbană din Zona Metropolitană Brașov ✓ Includerea proiectelor de dezvoltare economică a municipiului Săcele în lista de proiecte prioritare a Polului de Creștere Brașov, care vor beneficia de finanțare în cadrul următorului exercițiu financiar al U.E. ✓ Apropiata lansare a noilor programe operaționale și existența altor programe cu finanțare internațională (Banca Mondială, BERD, BEI, fonduri de investiții, etc) pot susține investițiile în dezvoltarea 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Menținerea și adâncirea deficitului de comunicare între autoritățile publice, reprezentanții mediului de afaceri, organizațiile profesionale și patronale în procesul de planificare a dezvoltării economice a localității. ✓ Intensificarea competiției în raport cu celelalte localități din Zona Metropolitană Brașov în privința atragerii unor noi investiții în sectorul economic. ✓ Finalizarea autostrăzii București – Ploiești – Brașov poate conduce la transferul masiv al activităților economice către zona Râșnov, Cristian, Ghimbav, Predeal.

<p>infrastructurii economice a municipiului</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Gruparea agenților economici locali în clustere și lanțuri de clustere poate contribui la creșterea performanțelor economice ale acestora și consolidarea contactelor între mediul economic, cel academic și autoritățile publice ✓ Posibilitatea dezvoltării de servicii suport pentru sectoarele industriale predominante la nivel local ✓ Posibilitatea dezvoltării unor forme de agricultură și zootehnie ecologice ✓ Constituirea de grupuri de producători în vederea practicării unei agriculturi cu productivitate ridicată ✓ Valorificarea potențialului turistic, natural și cultural istoric local prin promovarea unor forme de turism de nișă: de odihnă și recreere, sportiv și de agrement, ecoturism, turism cultural-istoric, agroturism ✓ Dezvoltarea infrastructurii locale de agrement și petrecere a timpului liber ✓ Dezvoltarea turismului local, care poate genera și diversificarea și creșterea profitabilității serviciilor auxiliare de agrement, alimentație publică, transport ✓ Finalizarea investițiilor în realizarea aeroportului de la Ghimbav, a autostrăzii București – Brașov și a Centrului Intermodal Regional de Transport Marfă de la Feldioara poate genera beneficii și asupra sectorului economic din Săcele, prin eficientizarea circulației mărfurilor și persoanelor ✓ Creșterea constantă a nivelului de pregătire al forței locale de muncă ✓ Posibilitatea soluționării problematicilor sociale relevate la nivelul comunităților locale defavorizate prin accesarea de finanțări pentru dezvoltarea resurselor umane și implementarea de concepte moderne precum cel al economiei sociale 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Menținerea gradului ridicat de specializare a industriei săcelene poate predispuce economia locală la riscuri semnificative în situația unei noi crize globale ✓ Riscul de relocare a unor agenți economici locali ✓ Reducerea terenurilor cu destinație agricolă ca urmare a dezvoltării rezidențiale a localității ✓ Creșterea suprafețelor necultivate și reducerea continuă a efectivelor de animale datorită posibilităților reduse de valorificare a produselor ✓ Degradarea constantă a obiectivelor de patrimoniu cultural istoric din localitate; creșterea impactului activităților economice asupra condițiilor locale de mediu ✓ Menținerea municipiului Săcele în conul de umbră generat de mai cunoscutele destinații turistice reprezentate de municipiul Brașov, Rîșnov, Bran ✓ Pierderea unor oportunități de finanțare europeană datorită capacității financiare reduse a administrației publice și a IMM-urilor de a derula și implementa proiecte cu finanțări nerambursabile ✓ Creșterea prețurilor la serviciile de telecomunicații, energie electrică, combustibili și transport poate afecta activitatea agenților economici locali ✓ creșterea decalajelor între ritmul de dezvoltare al zonelor economice și cel de extindere a rețelelor de utilități. ✓ Migrarea forței de muncă calificare către municipiul Brașov și în străinătate ✓ Accentuarea problematicilor sociale generate de existența însemnatelor comunități defavorizate din localitate – creșterea numărului de analfabeți, persoane fără calificare profesională, șomeri
--	--

Capitolul V. Mediu înconjurător

V.1. Relieful și clima

Municipiul Săcele este situat în sudul Țării Bârsei, la poalele Masivului Piatra Mare, la o altitudine medie de 663 metri. Teritoriul administrativ al localității se întinde pe o suprafață de 34.466 ha, din care aproape 90% aparține formei montane constituită din versanții Masivelor Ciucaș și Piatra Mare, cu altitudini care ajung până la 1954 metri (Vârful Ciucaș). În zona de munte se întâlnesc toate formele geomorfologice, începând de la văile Tărlungului și ale afluenților săi, câmpia și colinele piemontane, până la vârfurile înalte ale Masivelor Ciucaș și Piatra Mare. Cea mai mare parte a acestei zone este acoperită de păduri, preponderent de rășinoase dar și de foioase, în special fag, restul fiind utilizat cu destinația de pășuri și fânețe. O mare parte a zonei montane se suprapune cu teritoriul ariilor protejate Ciucaș, Piatra Mare și Aninișurile de pe Tărlung.

Restul teritoriului administrativ al localității se suprapune peste depresiunea Bârsei, cu altitudini care variază între 600-700 de metri și care se caracterizează printr-un relief plan sau ușor ondulat. Această zonă găzduiește de altfel intravilanul localității cu zolele rezidențiale și cele cu destinație economică și prezintă totodată cele mai fertile terenuri care crează condiții propice pentru practicarea agriculturii.

Teritoriul administrativ al localității prezintă o rețea hidrografică bine dezvoltată, care se suprapune peste bazinul Tărlungului. Principalele cursuri de apă sunt Tărlungul, Timișul Sec și Durbavul, cu afluenții lor, la care se adaugă o serie de pârâuri minore. Pe teritoriul localității este situat și lacul de acumulare Tărlung, care asigură alimentarea cu apă a municipiilor Brașov și Săcele și care este valorificat și din punct de vedere energetic. De asemenea, municipiul Săcele dispune de rezerve semnificative de ape subterane din care se asigură parțial alimentarea localității (captările de izvoare din Poiana Anghelescu, Turcheș, Gârcini, Valea Baciului, Munții Ciucaș)

Județul Brașov și implicit municipiul Săcele se încadrează în zona climatului temperat-continental, caracterizată de nota de tranziție între clima temperată de tip oceanic și cea temperată de tip continental

Trăsăturile generale ale climei zonale, regionale și de sector sunt puternic modificate de condițiile fizico-geografice locale. Sub influența reliefului muntos, se realizează o compartimentare a climatului general și o etajare evidentă a fenomenelor climatice.

Temperatura medie multianuală a aerului la nivelul județului Brașov este de 8°C, temperatura maximă absolută fiind de 37,3°C în luna august iar temperatura minimă depășind în timpul lunilor de iarnă valoarea de - 25 °C. Pe parcursul anului 2013, s-a înregistrat o tendință de creștere a temperaturii medii anuale, aceasta fiind cu 1,5 °C mai mare decât norma climatologică anuală. Aceste valori și tendințe caracterizează și condițiile climatologice de la nivelul municipiului Săcele.

Dată fiind amplasarea localității în zona montană, puternic influențată de Masivele Piatra Mare și Ciucaș, temperaturile cele mai reduse se înregistrează pe parcursul lunii ianuarie. Numărul mediu al zilelor de vară este de aproximativ 60-70 de zile pe an, în timp ce numărul mediu al zilelor de iarnă este de 50 de zile. Durata medie a intervalului fără îngheț este de 140 - 160 zile anual

Umiditatea aerului se încadrează în limitele înregistrate la nivel județean, cu valori medii anuale de 75%.

Vânturile sunt puternic influențate în privința direcției și a vitezei de relieful și de amplasarea localității în vecinătatea Masivelor Piatra Mare și Ciucaș. Ca urmare a acestor condiții, vânturile dominante sunt cele din direcția est, sud-est, cu viteze medii de 7 m/secundă pe culmi și de 3 m/secundă în zona depresionară/colinară. Alături de acestea se fac simțite și o serie de vânturi locale – așa numitele brize de munte și Vântul Mare (Mâncătorul de zăpadă) care se manifestă la începutul primăverii. Vara predomină vânturile oceanice umede din vestul Europei, care determină ploile bogate din acest anotimp.

Cantitățile medii anuale de precipitații variază de la o zonă la alta, fiind în general mai însemnate cantitativ în zona masivelor Piatra Mare și Ciucaș și mai reduse în zona depresionară în care este amplasat intravilanul localității Săcele. Global, numărul mediu anual al zilelor de precipitații este de 140 de zile, valoare caracteristică județului Brașov. Precipitațiile cele mai abundente se produc în general pe parcursul lunilor de primăvară-vară. Pe parcursul verii, ploile torențiale sunt destul de frecvente, fiind însoțite de grindină și trăsnete și depășind uneori valoarea de 30-40 l/m². Într-o iarnă obișnuită, ninsorile cad aproximativ 35 de zile pe an, numărul mediu de zile cu straturi de zăpadă fiind de aproximativ 55 de zile în zonele joase și 215 în cazul culmilor montane.

V.2. Resurse

V.2.1 Resurse naturale

Resurse naturale reprezintă totalitatea elementelor naturale ale mediului înconjurător, care pot fi utilizate în activitatea umană:

- ✓ resurse neregenerabile: minerale și combustibili fosili;
- ✓ resurse regenerabile: aerul, apa, solul, flora, fauna sălbatică

A. Resurse naturale neregenerabile

Datorită condițiilor geologice și geomorfologice specifice, subsolul localității Săcele este lipsit de resurse energetice (petrol, gaze). Singurele resurse valorificabile și parțial exploatare la nivel local sunt reprezentate de pietrișuri și nisipuri din albiile cursurilor de apă pentru balast și materiale de construcții.

B. Resurse naturale regenerabile

B.1. Resursele de apă

Resursele de apă cuprind potențialul hidrologic format din apele de suprafață curgătoare și stătătoare și din apele subterane. Din punct de vedere hidrografic, teritoriul administrativ al localității se suprapune peste bazinul pârâului Târlung și, în mai mică măsură, peste cel al pârâului Timiș.

Resursele disponibile la nivelul localității Săcele sunt reprezentate de:

1. *Cursuri de apă locale.* Principalele cursuri de apă care străbat teritoriul localității sunt

- Pârâul Târlung, care străbate teritoriul localității de la izvoarele din Munții Ciucașului din sud spre nord și care primește ca principali afluenți pârâul Doftana în amonte de lacul de acumulare și Gârcinul în aval de acesta, alimentate la rândul lor de mai multe cursuri minore. De altfel, întreg bazinul Târlungului se remarcă prin densitatea izvoarelor și a pâraielor
- Pârâul Timișul Sec, acesta traversând localitatea la limita de nord vest a teritoriului administrativ al acesteia

- Pâraiele Gârbav, Cernat și Durbav, acesta fiind colectat de Ghimbășel în vecinătatea localității Sânpetru
- Alte cursuri de apă minore (Baciului, Morii, Hotarului, Gemătului, Timoc, Donac, Popii, Boroș, Largă și Ștrandului)

2. Ape de suprafață stătătoare

Pe teritoriul localității este situat lacul de acumulare Târlung, realizat în anii 1971-1975, care asigură alimentarea cu apă a municipiilor Brașov și Săcele și care este valorificat și din punct de vedere energetic prin intermediul a trei microhidrocentrale operate de Hidroelectrică. Barajul se găsește la aproximativ 3 km, pe Drumul Național Brașov – Cheia, amonte de orașul Săcele. Acumularea este realizată de un baraj din umpluturi de pământ, cu nucleu din argilă. Amenajarea este administrată de Administrația Națională „Apele Române”, Administrația Bazinală de Apă Olt, Sistemul de Gospodărire a Apelor Brașov. Suprafața lacului este de 148 de hectare, iar capacitatea actuală este de 18,3 milioane de metri cubi, urmând să crească la 28 milioane metri cubi în urma supra-înălțării proiectate a barajului. În lac se acumulează ape de pe un bazin hidrografic de 170 de kilometri pătrați.

3. Surse de apă subterane din care se asigură parțial alimentarea localității

- ✓ Captarea de izvoare din Poiana Angheliescu
- ✓ Captarea de izvoare Turcheș
- ✓ Captarea de izvoare Gârcini
- ✓ Captarea de izvoare Valea Baciului
- ✓ Captarea din Munții Ciucaș

B.2. Solul

Structura solurilor pe teritoriul municipiului Săcele este variată, fiind influențată de factori precum amplasarea acesteia în Depresiunea Țării Bârsei și îmbinarea zonei de munte cu zona de luncă a cursurilor de apă care străbat teritoriul său administrativ, precum Târlungul. Structura locală a solurilor include, pornind de la acești factori, următoarele categorii:

- ✓ Soluri brune acide
- ✓ Soluri brune;
- ✓ Pozdoluri
- ✓ Soluri brune podzolite și podzoluri brune
- ✓ Soluri humicosilicatic
- ✓ Stâncărie

Figura V.1. Structura solurilor în Zona Metropolitană Brașov și Municipiul Săcele

Având în vedere cadrul geografic în care este amplasată localitatea, cea mai mare parte a teritoriului său administrativ aparține zonei de munte din care o parte este acoperită cu păduri de foioase și rășinoase și un procent mai redus este utilizat cu destinația de pășune și fâneată.

O suprafață relativ redusă din teritoriul municipiului și anume cea care se suprapune peste lunca Tărlungului și Depresiunea propriu-zisă a Bârsei prezintă cernziomuri argiloiluviale și levigate, favorabile practicării agriculturii.

Zonificarea anterior prezentată care influențează și distribuția solurilor este subliniată și de repartiția fondului funciar în funcție de destinație:

- ✓ Teren arabil – 2.473 ha
- ✓ Pășuni – 2.506 ha
- ✓ Fânețe – 3.995 ha
- ✓ Păduri – 12.573 ha
- ✓ Teren neagricol - 12.919 ha¹¹

Principalele culturi, adaptate condițiilor climatice locale, sunt cele de cartofi, sfeclă de zahăr, grâu, porumb.

B.3. Biodiversitatea

Amplasarea geografică favorabilă a Municipiului Săcele în vecinătatea Masivelor Piatra Mare și Ciucaș, întrepătrunderea zonei de munte cu cea colinară și de șes, specifică Depresiunii Bârsei determină varietatea florei și faunei din arealul vizat.

Flora

Județul Brașov reprezintă zona de confluență între speciile eurasiatice cu cele circumpolare, central-europene și în unele insule cu cele mediteraneene, sub-mediteraneene, pontice, aspect care influențează și flora din zona Municipiului Săcele.

Astfel, masivele Ciucaș și Piatra Mare adăpostesc numeroase specii specifice carpatice (obsiga bârsana, macul de munte, crucea voinicului, etc). Depresiunile intramontane adăpostesc, grație unor topoclimate specifice numeroase specii vechi, numeroase relicte (specii vechi) sau specifice.

În zonele acoperite de păduri, în stratul arbustiv apare păducelul (*Crataegus monogyna*), alunul (*Coryllus avellana*), lemnul câinesc (*Ligustrum vulgare*), ienupărul (*Juniperus communis*), afinul (*Vaccinium myrtillus*), iar în stratul ierbaceu, păiușul de munte (*Festuca drymea*), rogozul, horistile, floarea paștilor (*Anemone nemorosa*), splinuța (*Solidago virgaurea*), tătăneasa și altele.

Văile cursurilor locale de apă și în special lunca Tărlungului adăpostesc habitate de ape dulci precum cele de vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane, de vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* și cu *Salix eleagno*.

Masivele anterior menționate oferă cadrul propice pentru dezvoltarea de habitate de pajiști și tufărișuri: tufărișuri alpine și boreale, tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*, tufărișuri cu specii sub-arctice de salix etc.

Zona forestieră

Datorită cadrului natural în care este amplasată localitatea, mai mult de o treime din teritoriul administrativ al acesteia este acoperită de păduri, care se încadrează în următoarele subzone:

- ✓ Subzona stejarului, relativ restrânsă, care ocupă versanții până la 500 – 700 m și unde se întâlnesc și . jugastrul, carpenul, frasinul, ulmul și alte specii arbustive și plante ierboase;
- ✓ Subzona fagului, de la 500/600 m la 1000 m, fiind întâlnită sub forma făgetelor pure în Masivul Ciucaș cât și sub formă de păduri de amestec fag, molid, brad (Piatra Mare)

¹¹ Date valabile la nivelul anului 2014

✓ Subzona molidului prezentă atât în Masivul Ciucaș cât și în Piatra Mare unde ocupă zona superioară făgetelor până zona alpină. Molidul este asociat cu laricele.

Prin raportare la aceste zone, fondul forestier de la nivelul municipiului Săcele prezintă următoarele caracteristici:

ANUL		2012,2011		2010,2009	
Forma de proprietate		Municipiul Săcele	Biserica evanghelică Turcheș	Municipiul Săcele	Biserica evanghelică Turcheș
Nr.crt	Denumirea indicatorului	Total	Total	Total	Total
1	Fond forestier total (2+3), din care	12679	6	12677	6
2	Terenuri acoperite de păduri, din care	12563	6	12565	6
2.1	Rășinoase	7453	6	7455	6
2.1.1	Molid	3955	1	3952	1
2.1.2	Brad	3066	5	3071	5
2.1.3	Alte rășinoase	432	0	432	0
2.2	Foioase	5110	0	5110	0
2.2.1	Fag	4664	0	4664	0
2.2.2	Stejar	5	0	5	0
2.2.3	Diverse specii tari	307	0	307	0
2.2.4	Diverse specii moi	134	0	134	0
3	Alte terenuri total	116	0	112	0
3.1	Terenuri care servesc nevoilor de cultură (pepiniere)	3	0	3	0
3.3	Terenuri care servesc nevoilor de administrare silvică	44	0	44	0
3.4	Terenuri ocupate de constructii și curțile aferente acestora	39	0	37	0
3.5	Terenuri în clasă de regenerare	12	0	10	0
	Din care terenuri destinate împăduririi	12	0	10	0
3.7	Terenuri neproductive	3	0	3	0
3.8	Ocupații- litigii	15	0	15	0
4	Păduri din gr.I	11761	6	11763	6
5	Păduri din gr.II	802	0	802	0

Tabel V.1. Fondul forestier al municipiului Săcele

Fauna

Datorită condițiilor prielnice generate de suprafețele mari acoperite de păduri, o parte dintre ele incluse în rețeaua siturilor protejate de importanță comunitară, fauna locală este variată și include numeroase specii de mamifere mari precum mistrețul, râsul, ursul, căpriorul, cerbul, alături de care se întâlnesc specii de amfibieni, reptile și păsări (șorecarul, barza, potârniche, acvile, cocoșul de munte, prundărișul de piatră).

Lacul Tărlung este populat cu numeroase specii de pești: babușcă, biban, caras, clean, ghiborț, oblete, păstrăv de lac, păstrăv indigen, roșioară, știucă și zglăvoaca. O parte speciilor specifice apelor de munte se regăsesc și în pâraul Tărlung, în amonte de baraj.

B.4. Rezervații și arii protejate

Prin Ordinul MMDD 1964/2007, completat și modificat prin Ordinul MMP 2387/2011, privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, în județul Brașov s-au declarat 21 situri de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Dintre acestea, trei situri se suprapun parțial peste teritoriul administrativ al localității Săcele:

1. Anișurile de pe Tărlung - ROSCI0001

Avînd o suprafață totală de 181 de hectare, situl este amplasat de o parte și alta a DN 1A Săcele-Cheia, începînd de la malul sudic al Lacului de acumulare Tărlungeni și continuînd pe valea Tărlungului. Situl se încadrează în zona montană a Carpaților de Curbură, în bioregiunea Alpină, și include următoarele tipuri de habitate pășuni (79%) și păduri de foioase (21%). Situl prezintă importanță datorită habitatului prioritar de anin din zonă. Principala amenințare la adresa sit-ului este reprezentată de prezența drumului național 1A Săcele-Cheia, datorită traficului care generează poluare atmosferică dar și a circulației turistice necontrolate. Până la data elaborării strategiei, sit-ul nu este atribuit în custodie

2. Ciucaș - ROSCI0038

Sit-ul ocupă o suprafață totală de 21.864 hectare, din care un procent de 19%¹² se suprapune cu teritoriul administrativ al Municipiului Săcele. Teritoriul sit-ului este situat în sectorul Carpaților de Curbură din ecoregiunea Carpaților Orientali, între 795 și 1.934 m altitudine. Golul subalpin este înconjurat de păduri de molid și larice, pure și amestecate, urmate de amestecuri de rășinoase și foioase și de fâgete pure. Fondul forestier concentrează un complex de ecosisteme preponderent naturale (77 %), cu o abundență locală de 210-250 ori mai mare față de media specifică fondului forestier național. Din suprafața totală a pajiștilor, cele subalpine concentrează peste 1.000 specii de plante, fungi și licheni (62 % din inventarul acestor grupe de specii ale parcului). Habitatele prezente includ tufișuri, tufărișuri, pajiști naturale, stepe, pășuni, păduri de foioase, păduri de conifer, păduri de amestec, habitate de păduri (păduri în tranziție). Sit-ul se caracterizează printr-o valoare foarte înaltă a biodiversității. Din totalul speciilor provizoriu inventariate, 47 se încadrează în Anexa 3 din Legea nr. 462/2001 „Specii de plante și animale a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică”, alte 115 specii se încadrează în Anexa 4 „Specii de animale și plante care necesită o protecție strictă”, iar alte 32 specii în Anexa 5 „Specii de plante și animale de interes comunitar ale căror prelevare din natură și exploatare fac obiectul măsurilor de management.

Sit-ul se află în administrarea R.N.P. ROMSILVA - ICAS București în parteneriat cu Fundația Carpați

3. Piatra Mare - ROSCI0195

Suprafața totală a sit-ului este de 4.274 hectare, din care 10% se află pe teritoriul Municipiului Săcele. Aria protejată reprezintă o zonă montană aflată în Masivul Piatra Mare care face parte împreună cu Masivul Postăvarul din Munții Bârsei. Habitatele prezente includ pajiști naturale, stepe, pășuni, păduri de conifere, păduri de amestec, habitate de păduri (păduri în tranziție). Importanța sitului este reprezentată de faptul că inventarierea floristică a masivului a dus la consemnarea unui număr de 800 taxoni vegetali, unele specii de plante fiind incluse în lista roșie națională. O parte a speciilor vegetale sunt endemice. Fauna este de asemenea bogată, remarcându-se prezența speciilor de nevertebrate caracteristice zonelor stâncoase. Până în prezent, au fost identificate peste 200 de specii de fluturi, incluzînd câteva subspecii

¹² Cf. Anexa nr. 1 la OMMDD 1964/2007

endemice ale genului *Erebia*. În sit este prezentă o diversitate de specii de lilieci de interes comunitar.

Sit-ul se află în custodia Fundației Carpați din Brașov.

B.5. Resurse regenerabile de energie; grad de valorificare

În vederea atingerii obiectivului prevăzut în Strategia Europa 2020, care vizează creșterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 20% și creșterea cu 20% a eficienței energetice la nivel comunitar până în anul 2020, pentru fiecare stat membru au fost stabilite o serie de obiective naționale. Astfel, pentru România, Anexa I a Directivei 2009/28/EC prevede ca, în anul 2020, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie să fie de 24%. Pentru atingerea acestui obiectiv național, România va trebui să valorifice până în anul 2020 63.5% din potențialul total al surselor regenerabile de energie de care dispune.

Transpunerea acestor obiective la nivel regional este confirmată și de Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020, care include ca domeniu strategic de dezvoltare *“Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie”*

În acest context, inclusiv la nivelul municipiului Săcele se impune promovarea unor investiții în valorificarea surselor de energie primară dintre care unele dispun de un potențial important la nivel local și pot oferi avantaje semnificative sub raportul conservării resurselor și a mediului înconjurător.

Principalele surse de energie regenerabile și neconvenționale sunt:

- ✓ energia solară
- ✓ energia hidraulică a acumulărilor de apă, exploatată în amenajări hidrotehnice denumite microhidrocentrale și centrale hidro mici, cu putere instalată de maximum 10MW și care nu fac parte din amenajări hidroenergetice complexe;
- ✓ energia geotermală;
- ✓ energia eoliană;
- ✓ biomasa;
- ✓ biogazul;

Valorificarea pe scară largă a principalelor surse de energie regenerabilă se rezumă în prezent la nivelul municipiului Săcele exclusiv la potențialul hidroenergetic. Conform aspectelor prezentate în cadrul capitolului de infrastructură, S.C. HIDROELECTRICA S.A. operează amenajarea hidroenergetică a râului Tărlung, alcătuită din lacul de acumulare Săcele și centralele Tărlung I (0,73 MW), Tărlung III (1,2 MW) și Tărlung IV (1,2 MW). De asemenea, pe plan local, se află în curs de pregătire o serie de investiții private care vizează valorificarea resurselor alternative și în special a potențialului hidroenergetic în vederea producției de energie. O asemenea inițiativă a fost anunțată pe parcursul anului 2013 de S.C. ELECTROPRECIZIA SĂCELE S.A., care își propune realizarea unei investiții de aproximativ 3 milioane de euro pentru construcția unei Centrale Hidroelectrice de Mică Putere. Centrala va fi amplasată la baza barajului Tărlung și va valorifica potențialul căderii brute între priza de captare a apei și stația de tratare a apei din localitate. Instalația va avea o putere de 1,4 MW, producția urmând să fie utilizată pentru a asigura mai mult de 60% din consumul de energie electrică a societății menționate.

În ceea ce privește valorificarea energiei solare, în municipiul Săcele, aceasta se realizează exclusiv prin instalații de capacitate redusă, majoritatea cu destinație casnică. Astfel, energia solară este utilizată la prepararea apei calde menajere și, în unele cazuri, în vederea asigurării agentului termic în locuințele individuale. De asemenea, o parte a agenților economici locali (în special structurile de cazare) dispun de sisteme de panouri solare. În majoritatea cazurilor,

soluția este utilizată în paralel cu centrale termice clasice, cu ardere pe gaz sau combustibili solizi, ca metodă de diminuare a costurilor. O parte a acestor instalații au fost realizate prin accesarea de finanțări acordate atât persoanelor fizice cât și celor juridice de Administrația Fondului pentru Mediu.

Un aspect negativ constă în faptul că nici una dintre cele 22 de clădiri publice din localitate nu este dotată cu panouri solare, în pofida faptului că, datorită condițiilor climatice specifice regiunii Brașovului un captator solar – termic funcționează, în condiții normale de siguranță, pe perioada martie – octombrie, cu un randament de 40 – 90%.

Tehnologiile de bază pentru producerea de electricitate din energie solară (celulele fotovoltaice și tehnologiile termoelectrice solare care captează energia solară și o folosesc pentru a produce abur) nu sunt utilizate la nivel pe plan local, deși o serie de investiții de profil se află în pregătire. Astfel, pe parcursul anului 2013, S.C BRAȘOV SOLAR ENERGY S.R.L. a solicitat primăriei Municipiului Săcele aprobarea unui plan urbanistic ce vizează construirea unui Parc de panouri fotovoltaice pe DJ 103B în extravilanul localității. Conform documentației elaborate, parcul fotovoltaic va fi compus din 99 de unități structurale de susținere pe care vor fi amplasate câte 36 panouri fotovoltaice, în total 3564 de panouri fotovoltaice de 280Wp. De asemenea se va construi un post de transformare de 0,4/20kv. La momentul elaborării Strategiei de Dezvoltare a localității, lucrările nu au fost demarate.

La nivelul localității Săcele, potențialul biomasei este utilizat exclusiv în vederea producerii energiei termice prin procesul de ardere directă. Un număr important de locuințe din localitate utilizează centrale termice cu lemne sau peleți, având în vedere costurile reduse și abundența materiei prime. Soluția prezentată este mai puțin utilizată în cazul clădirilor aflate în proprietatea instituțiilor publice locale și a agenților economici locali. În ceea ce privește formele alternative de valorificare energetică a biomasei precum arderea prin piroliză, cu generare de singaz, fermentarea, cu generare de biogaz sau bioetanol, degradarea enzimatică a biomasei cu obținere de etanol sau biodiesel, nu au fost identificate astfel de instalații la nivelul municipiului Săcele.

Energia geotermală cunoaște de asemenea o utilizare extrem de redusă în arealul studiat. Acest fapt se datorează în special costurilor ridicate ale instalațiilor de pompe de căldură, care descurajează potențialii utilizatori. În general, un număr redus de locuințe individuale și un număr și mai mic de operatori economici (precum Hotelul Atlas) beneficiază de aceste sisteme de generare a energiei termice și de producere a apei calde, realizate în unele cazuri cu finanțări nerambursabile.

Costurile investiționale ridicate pe care le implică și efectele asupra mediului înconjurător și comunităților umane (poluare fonică) sunt factori datorită cărora energia eoliană nu este valorificată la nivelul municipiului Săcele.

V.2.2 Resurse antropice

Patrimoniul cultural istoric al municipiului Săcele generează, alături de obiectivele naturale un potențial semnificativ care poate fi valorificat din punct de vedere turistic.

Astfel, în lista monumentelor istorice actualizată prin Ordinul nr. 2.361/2010 pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004, municipiul Săcele figurează cu nu mai puțin de 50 de obiective:

Nr. crt.	COD LMI	DENUMIRE	ADRESĂ	DATARE
1	BV-II-a-A-11777	Ansamblul "Mocănime"	Bdul. General Moroianu, de la intersecția cu str. Unirii până la intersecția cu str. Cetinii și str.	Sec. XIX-XX

			Dragalina Ioan General	
2	BV-II-a-B-11778	Ansamblul "Str. Prof. Victor Jinga"	Str. Victor Jinga Prof., ambele laturi ale străzii	Sec. XVIII-XX
3	BV-II-a-B-11779	Ansamblul "Str. Bisericii Române"	Str. Bisericii Române, ambele laturi ale străzii	Sec. XVIII-XX
4	BV-II-a-A-11780	Ansamblul bisericii "Sf. Nicolae" – Cernatu	Str. Bisericii Române	Sec. XVIII
5	BV-II-m-A-11780.01	Biserica "Sf. Nicolae" – Cernatu	Str. Bisericii Române	1781-1783
6	BV-II-m-A-11780.02	Zid de incintă cu turn-clopotniță	Str. Bisericii Române	Sec. XVIII
7	BV-II-m-B-11781	Casă	Bd. Brașovului nr.76	1848
8	BV-II-m-B-11782	Casă	Str. Coșbuc George nr.8	Sec. XIX
9	BV-II-m-B-11783	Biserica "Sf. Nicolae" – Baci cu poartă și zid de incintă	Str. Cuza Alexandru Ioan nr.56	1808-1809, (biserica), 1823 (poarta)
10	BV-II-m-B-11784	Poartă de lemn	Str. Dragalina Ioan General nr. 27	1815
11	BV-II-a-B-11786	Ansamblul "Str. Dragalina"	Str. Dragalina Ioan General nr. 52-66	Sec. XIX
12	BV-II-m-B-20278	Casă	Str. Dragalina Ioan General nr.66	Sec. XIX
13	BV-II-m-B-11788	Casă	Str. Horea nr.1	1900
14	BV-II-m-B-11790	Casă	Str. Horea nr.18	1856
15	BV-II-m-A-11791	Casa Poenaru	Str. Hirea nr.34	1818,1830
16	BV-II-a-B-11792	Ansamblul bisericii "Sf. Arhangheli" – Satulung	Str. Jinga Victor, prof.	Sec. XIX
17	BV-II-m-B-11792.01	Biserica "Sf. Arhangheli"- Satulung	Str. Jinga Victor, prof.	1794-1799
18	BV-II-m-B-11792.02	Școala veche	Str. Jinga Victor, prof.	Sf. Sec. XVIII-Sec. XIX
19	BV-II-m-B-11792.03	Zide de incintă	Str. Jinga Victor, prof.	Sec. XIX
20	BV-II-m-B-11794	Casă și poartă de lemn	Str. Jinga Victor, prof. nr.4	1882
21	BV-II-m-B-11795	Casă	Str. Jinga Victor, prof. nr.14	1846
22	BV-II-a-B-11796	Ansamblul bisericii "Sf. Adormire a Maicii Domnului"	Str. Minea Ilie nr. 227-232	Sec. XVIII-XIX
23	BV-II-m-A-11796.01	Biserica "Sf. Adormire a Maicii Domnului"- Turcheș	Str. Minea Ilie nr. 227-232	1781-1783
24	BV-II-m-B-11796.02	Școala veche	Str. Minea Ilie nr. 227-232	1822-1837
25	BV-II-m-B-11796.04	Zid de incintă cu turn de poartă	Str. Minea Ilie nr. 227-232	1822-1837
26	BV-II-m-B-11797	Casă și poartă	Str. Mocanilor nr.66	1864
27	BV-II-m-B-11798	Casă	Str. Mocanilor nr.73	1810
28	BV-II-m-B-20280	Casă	Str. Mocanilor nr.75	1830
29	BV-II-m-B-1179	Casă	Str. Mocanilor nr.81	1843
30	BV-II-m-B-11800	Casă	Str. Mocanilor nr.85	1856
31	BV-II-a-B-11806	Ansamblul bisericii "Adormirea Maicii Domnului" – Satulung	Bd. Moroianu, general	Sec. XIX-XX

32	BV-II-a-B-11806.01	Biserica "Adormirea Maicii Domnului" – Satulung	Bd. Moroianu, general	1812-1819
33	BV-II-a-B-11806.03	Zid de incintă	Bd. Moroianu, general	Sec. XIX
34	BV-II-m-B-11801	Casă	Bd. Moroianu, general nr.303	1844
35	BV-II-m-B-11802	Casă	Bd. Moroianu, general nr.304	1876
36	BV-II-m-B-20281	Casă	Bd. Moroianu, general nr.318	1838
37	BV-II-m-B-20283	Poartă de lemn	Bd. Moroianu, general nr.374	1806
38	BV-II-m-B-20284	Poartă de lemn	Bd. Moroianu, general nr.376	Sec. XIX
39	BV-II-m-B-11803	Casă	Bd. Moroianu, general nr.379	Sec. XIX
40	BV-II-m-B-11804	Casă	Bd. Moroianu, general nr.382	1895
41	BV-II-m-B-20907	Casa Belloiu	Str. Narciselor nr.31	1838, 1893
42	BV-II-m-B-20285	Casă	Str. Plevnei nr.1	Sec. XIX
43	BV-II-m-B-11807	Casă	Str. Unirii nr.5	1860-1880
44	BV-II-m-B-11808	Casă și poartă	Str. Unirii nr.26	1907
45	BV-II-m-B-20286	Poartă de lemn	Str. Unirii nr.48	1929
46	BV-IV-m-B-11921	Troiță	Bd. Moroianu General, la intersecția cu str. Tărlungeni	Sec. XVIII
47	BV-IV-m-B-11922	Troiță cu crucea de piatră pictată	Str. Jinga Victor Prof., colț cu str. Coșbuc George	Sec. XIX
48	BV-IV-m-B-11923	Casa Magheru Darie	Str. Magheru Darie nr.39	Sec. XIX
49	BV-IV-m-B-11796.03	Cruce de piatră	Str. Minea Ilie nr. 227-232, în curtea bisericii "Sf. Adormire a Maicii Domnului"	1900
50	BV-IV-m-B-11806.02	Troiță de lemn	Bd. Moroianu, general, în curtea bisericii "Adormirea Maicii Domnului" – Satulung	1918

Tabel V.2. Lista monumentelor istorice din municipiul Săcele

Amplasată la poalele munților, comunitatea mocanilor săceleni a utilizat cu precădere lemnul în arhitectura laică și cea religioasă. Ulterior, folosirea pietrei și a cărămizii a limitat utilizarea lemnului la realizarea elementelor decorative și, mai ales, a porților, adevărate opere de artă ce rivalizează cu succes porțile maramureșene prin complexitate și măiestria execuției. De altfel, poarta mocănească este oficial recunoscută ca simbol al comunității săcelene. Alături de vechile clădiri, înscrise pe lista monumentelor istorice, a căror arhitectură reprezintă expresia îmbinării armonioase a tradițiilor mocănești cu influențele comunităților săsești și maghiare (ceangăiești), poarta mocănească ar trebui să constituie principalul element de identitate pe baza căruia să se realizeze promovarea turistică a municipiului Săcele. În prezent, toate aceste obiective sunt insuficient valorificate și multe dintre ele sunt în stare avansată de degradare sau chiar amenințate cu dispariția¹³, ceea ce implică necesitatea unei intervenții rapide din partea autorităților locale.

Alături de obiectivele de patrimoniu prezentate, Săcele figurează în Registrul Arheologic Național cu 5 intrări, după cum urmează:

Cod RAN	Denumire	Categorie	Tip	Cronologie
<u>40447.01</u>	Tezaurul monetar dacic de la Săcele	depozit/tezaur	tezaur monetar	Latène
<u>40447.02</u>	Situl arheologic de	locuire civilă	așezare	Epoca bronzului,

¹³ În anul 2004, autoritățile competente au inventariat dispariția a 13 case și 10 porți datând din secolele XVIII-XIX

	la Săcele			Neolitic
<u>40447.04</u>	Situl arheologic de la Săcele- Bâtca. la sud de cartierul Noua	locuire	așezare	Epoca bronzului, Preistorie
<u>40447.03</u>	Obiecte eneolitice la Săcele. La poalele dealului Hegyeshegy, pe fostul teritoriu al satului Satulung	descoperire izolată	obiect izolat	Eneolitic
<u>40447.12</u>	Situl arheologic de la Săcele- Dealul Bunloc	locuire civilă	așezare fortificată	Preistorie

Tabel V.3. Lista obiectivelor locale înscrise în Registrul Arheologic Național

Nici unul dintre aceste site-uri arheologice nu sunt incluse în circuitul turistic, acestea fiind cunoscute doar la nivelul comunităților de specialiști în istorie și arheologie.

Așezarea geografică favorabilă a localității a permis și dezvoltarea unor zone de agrement și petrecere a timpului liber, care spre deosebire de obiectivele de patrimoniu cultural – istoric, beneficiază de interesul localnicilor dar și al turiștilor:

- ✓ Dealul Bunloc - este o locație preferată pentru practicarea sporturilor extreme – parapantă, deltaplanorism
- ✓ Dâmbu Morii – numeroase structuri turistice oferă posibilități variate de petrecere a timpului liber și de agrement; locația reprezintă și punctul de pornire către o serie de obiective turistice precum Canionul 7 Scări
- ✓ Brădet și Babarunca – situate pe drumul de acces către Cheia, prin Masivul Ciucaș, au cunoscut în ultimii ani o importantă dezvoltare a infrastructurii turistice.

V.2.3 Analiza SWOT

<u>Puncte Tari</u>	<u>Puncte slabe</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Localitatea beneficiază de condiții favorabile în ceea ce privește amplasarea, condițiile de relief și de climă • Rețeaua hidrografică este bine dezvoltată • Resursele de apă de suprafață și subterane au capacitatea de a satisface nevoile comunității • Diversitatea florei și faunei locale • Localitatea dispune de un bogat fond forestier – pădurile acoperă o treime din suprafața localității • Trei arii naturale protejate se regăsesc pe suprapun parțial peste teritoriul administrativ al municipiului. • Potențialul hidroenergetic al cursurilor 	<ul style="list-style-type: none"> • Municipiul Săcele nu dispune de resurse naturale neregenerabile exploatabile • Suprafețele de teren și solurile pretabile pentru agricultură reprezintă un procent redus din teritoriul localității • La nivelul localității există un procent ridicat de terenuri neutilizate • Fondul forestier local este afectat de fenomenul tăierilor ilegale • Dezvoltarea localității dar și intensificarea circulației turistice supun la presiuni tot mai ridicate ecosistemele și habitatele locale și determină restrângerea acestora. • Sit-ul Aninișurile de pe Tărlung nu are custode

<p>locale de apă este parțial valorificat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alături de cadrul natural, localitatea beneficiază de un bogat patrimoniu cultural-istoric ce poate fi valorificat din punct de vedere turistic • 50 de obiective din localitate sunt înscrise în lista națională a monumentelor istorice • Arhitectura și în special poarta mocănească poate constitui principalul element de identitate pe baza căruia să se realizeze promovarea turistică a municipiului Săcele. • Existența unor zone de agrement și petrecere a timpului liber care pot atrage fluxuri turistice importante – Dâmbu Morii, Babarunca 	<ul style="list-style-type: none"> • Gradul de valorificare a potențialului local al resurselor regenerabile de energie este redus • Numeroase obiective de patrimoniu istoric se află într-o stare avansată de degradare și în pericol de dispariție • Potențialul cultural și cel natural al localității este insuficient valorificat din punct de vedere turistic
<u>Oportunități</u>	<u>Amenințări</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de investiții pentru valorificarea potențialului hidronegetic local și al energiei solare • Posibilitatea accesării unor finanțări în cadrul viitorului ciclu de programare în vederea conservării resurselor naturale, protejării și reabilitării patrimoniului cultural istoric și valorificării acestora din punct de vedere turistic • Includerea municipiului Săcele în circuite turistice tematice alături de celelalte localități din Zona Metropolitană Brașov • Promovarea formelor de turism ecologic • Implementarea sistemului național de control pentru prevenirea tăierilor ilegale care va contribui la diminuarea fenomenului despăduririlor ilegale 	<ul style="list-style-type: none"> • Diminuarea resurselor de apă ca urmare a schimbărilor climatice și exploatării iraționale • Degradarea solurilor prin practicarea unor forme de agricultură intensivă • Dificultatea stopării exploatării ilegale a pădurilor • Dezvoltarea urbană accelerată și nereglementată și intensificarea turismului vor intensifica amenințările la adresa habitatelor locale • Circulația turistică necontrolată în arealul sitului protejate, urmată de distrugerii ale solului și vegetației • Perpetuarea depozitării neconforme a deșeurilor

V.3. Condiții de mediu

V.3.1 Calitatea aerului

Principalii factori care afectează calitatea aerului la nivelul localității Săcele sunt:

✓ *Traficul rutier*

În localitatea Săcele, cele mai importante valori de trafic se înregistrează pe DN1 A (București – Buftea – Ploiești – Cheia – Pasul Bratocea – Săcele – Brașov) care se suprapune parțial peste centura ocolitoare a municipiului. Deși o dată cu finalizarea centurii ocolitoare a municipiului, circulația de pe DN1A, care se desfășura pe bulevardele Brașovului și Moroianu a

fost deviat în afara localității, traficul pe această arteră generează în continuare presiuni semnificative asupra condițiilor de mediu.

Astfel, traficul greu, deviat în anul 2005, pe DN1 pe DN1A, creează în continuare blocaje pe centura ocolitoare și generează valori ridicate de poluare sonică și atmosferică la nivelul localității. La acest fapt se adaugă devierea temporară a circulației de pe DN1 pe DN1A în weekend, când în zonă se înregistrează fluxuri turistice ridicate pentru care cele două artere sunt insuficient dimensionate. În acest context, traficul rutier continuă să reprezinte un factor de presiune asupra condițiilor de mediu din Săcele, mai ales în condițiile în care localitatea cunoaște o dezvoltare rezidențială importantă în zonele din vecinătatea centurii ocolitoare. Vehiculele grele care tranzitează zona sunt o sursă importantă de NOx, în timp ce autoturismele se numără printre sursele importante de monoxid de carbon (CO), NOx, PM2.5 și compuși organici volatili ne-metanici (NMVOCs). Chiar dacă valorile înregistrate se înregistrează în limitele admise, prezența acestor poluanți trebuie monitorizată pentru că reprezintă o amenințare la adresa calității mediului și al stării de sănătate a populației.

✓ *Activitatea unor agenți economici, în special din sectorul industrial:*

Activitățile din sectorul industrial reprezintă de asemenea o amenințare importantă la adresa calității aerului. La nivelul localității Săcele, importantă platformă industrială a anilor '70-'80, îmbunătățirea condițiilor de mediu se numără printre puținele efecte pozitive ale reculului activităților cu caracter industrial din ultimele două decenii.

În aceste condiții, în Săcele, principalele surse de poluare din sectorul economic sunt reprezentate de procese de ardere. Din datele furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Brașov, în anul 2010, S.C. ELECTROPRECIZIA S.A. din localitate era înregistrată cu o instalație de ardere cu putere mai mare de 20 mw cu potențialul de a genera în atmosferă emisii de peste 600 de tone de CO².

Nu în ultimul rând, un impact negativ asupra condițiilor de mediu este generat și de societățile comerciale locale care operează vopsitorii metalice și pentru textile și capacități de prelucrare a metalelor neferoase.

✓ *Consumul casnic de energie*

Conform aspectelor prezentate în cadrul capitolului de infrastructură, cu excepția unei centrale de cvartal, municipiul Săcele nu dispune de un sistem centralizat de termoficare. În aceste condiții, o parte a locuințelor, în special cele unifamiliale sunt dotate cu surse individuale de încălzire bazate pe arderea combustibililor, în general lemnul, care reprezintă o sursă importantă de PM 2,5 direct emis (pulberi în suspensie)

✓ *Agricultura*

Într-o mai mică măsură la nivelul municipiului Săcele, agricultura și utilizarea îngrășămintelor chimice reprezintă una dintre sursele de emisii de amoniac în atmosferă.

La nivelul Zonei Metropolitane Brașov, pe parcursul anului 2013, calitatea aerului ambiental a fost monitorizată prin intermediul rețelei manuale și automate gestionate de Laboratorul Agenției pentru Protecția Mediului Brașov, rezultatele acestei activități fiind prezentate în Raportul privind starea mediului în județul Brașov pentru anul 2013.

Din cele cinci stații din arealul metropolitan Brașov, au fost luate considerare datele înregistrate de stația de trafic BV1 – B-dul Calea București întrucât factorii și condițiile de monitorizare sunt similare cu cele din municipiul Săcele.

Monitorizarea calității aerului ambiental la nivelul stației menționate a generat următoarele rezultate:

A. Pulberi în suspensie PM10 și PM 2,5

Pulberile în suspensie sunt poluanți primari eliminați în atmosferă din surse naturale sau surse antropice (activități industriale, procese de combustie, traficul rutier) și poluanți secundari formați în urma reacțiilor chimice din atmosferă.

Măsurătorile efectuate în stația de monitorizare BV1, care pot fi considerate valabile și pentru municipiul Săcele, indică un număr de 11 depășiri ale valorii limită zilnice pentru sănătatea umană pe parcursul anului 2013. Se înregistrează totuși o îmbunătățire în cazul acestui indicator față de anii 2011 și 2012, când au fost înregistrate un număr de 27, respectiv 19 depășiri. Trebuie avut în vedere faptul că aceste rezultate se încadrează în limitele stabilite prin legislația în vigoare, conform căreia valoarea limită zilnică nu trebuie depășită mai mult de 35 ori într-un an calendaristic, în fiecare punct de monitorizare.

B. Ozonul (O₃)

Ozonul, gaz oxidant, este concentrat în stratosferă și asigură protecția împotriva radiației UV dăunătoare vieții. În urma unor reacții fotochimice între oxizii de azot și compușii organici volatili se formează la nivelul solului ozonul troposferic. Alături de pulberile în suspensie este o componentă a "smogului fotochimic" în timpul verii.

Conform datelor Agenției pentru Protecția Mediului Brașov, în anul 2013 nu au fost înregistrate depășiri ale pragului de alertă de 240 μg/m³, pragului de informare de 180 μg/m³ și a valorii țintă pentru ozon de 120 μg/m³ la stațiile de monitorizare din Brașov.

C. Dioxidul de azot (NO₂)

Oxizii de azot se formează la temperaturi înalte în procesul de ardere al combustibililor, cel mai adesea rezultând din traficul rutier și activitățile de producere a energiei electrice și termice din combustibili fosili. Oxizii de azot sunt responsabili pentru formarea smogului, a ploilor acide, deteriorarea calității apei, acumularea nitraților la nivelul solului, intensificarea efectului de seră și reducerea vizibilității în zonele urbane. În stațiile de monitorizare ale APM Brașov a fost măsurată concentrația de monoxid de azot (NO) și dioxid de azot (NO₂).

Măsurătorile efectuate la stația BV1, ce oferă date relevante și pentru municipiul Săcele, au relevat pentru anul 2012 o concentrație maximă orară de 124.9 micrograme/m³, mai redusă decât valoarea de 200 μg/m³ corespunzătoare valorii limită orară pentru protecția sănătății umane. Totodată, valorile medii orare înregistrate la toate stațiile de monitorizare din aglomerarea Brașov au fost mai mici decât pragul de alertă pentru NO₂ de 400 micrograme / m³ și valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane de 200 micrograme / m³. Nu în ultimul rând, numărul de depășiri ale valorilor maxime admise a înregistrat o reducere semnificativă, de la 11 pe parcursul anului 2008, la doar o depășire în anul 2013.

D. Dioxidul de sulf (SO₂)

Dioxidul de sulf poate să provină din surse naturale (erupțiile vulcanice, fermentația bacteriană în zonele mlăștinoase, oxidarea gazului cu conținut de sulf rezultat din descompunerea biomasei) și surse antropice (sistemele de încălzire a populației care nu utilizează gaz metan, centralele termoelectrice, procesele industriale siderurgie, rafinărie, producerea acidului sulfuric, industria celulozei și hârtiei și din emisiile provenite de la motoarele diesel în mai mică proporție). Expunerea la o concentrație mare de dioxid de sulf, pe o perioadă scurtă de timp, poate provoca afecțiuni severe ale căilor respiratorii. Dioxidul de sulf contribuie totodată la acidifierea precipitațiilor, având efecte toxice asupra solului și vegetației.

Datele înregistrate în toate cele cinci stații de monitorizare din aglomerarea Brașov arată că valorile concentrațiilor medii anuale sunt mici, dioxidul de sulf nefiind un motiv de îngrijorare pentru sănătatea populației. Astfel, concentrația medie anuală de SO₂ la nivelul stației BV1 (relevantă și pentru Săcele) a fost în 2013 de 5,6 micrograme/m³, mai redusă decât valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane de 350 micrograme / m³.

E. Monoxidul de carbon (CO)

Monoxidul de carbon provine din surse naturale (arderea pădurilor, emisiile vulcanice și descărcările electrice) sau din surse antropice (arderea incompletă a combustibililor fosili, dar și de la producerea oțelului și a fontei, rafinarea petrolului și din trafic). Monoxidul de carbon se poate acumula la un nivel periculos în special în perioada de calm atmosferic din timpul iernii și

primăverii, când arderea combustibililor fosili atinge un maxim. Efectele asupra sănătății populației depind de concentrația CO în aerul ambiental și de perioada de expunere, în concentrații acesta fiind un gaz toxic, fiind letal. La concentrațiile monitorizate în mod obișnuit în atmosferă, CO nu are efecte asupra plantelor, animalelor sau mediului.

Datele înregistrate în toate cele cinci stații de monitorizare din aglomerarea Brașov pe parcursul anului 2013 arată că valorile concentrațiilor medii anuale sunt mici, monoxidul de carbon nefiind un motiv de îngrijorare pentru sănătatea populației. Astfel, concentrația medie anuală de CO la nivelul stației BV1 (relevantă și pentru Săcele) a fost în 2013 de 0,23 miligrame/m³, mai redusă decât valoarea limită de 10 miligrame/m³.

F. Benzenul

Benzenul este un compus organic insolubil în apă, cu volatilitate mare, care poate proveni din arderea incompletă a combustibililor (benzină), dar și din evaporarea solvenților organici folosiți în diferite activități industriale și evaporarea în timpul proceselor de producere, transport și depozitare a produselor care conțin benzen. Datorită stabilității chimice ridicate, benzenul are timp mare de remanență în straturile joase ale atmosferei, unde se poate acumula. Benzenul este îndepărtat din atmosferă prin dispersie, la apariția condițiilor meteorologice favorabile acestui fenomen sau prin reacții fotochimice la care benzenul este reactant. În urma cercetărilor efectuate, benzenul a fost încadrat în clasa A1 a substanțelor cu efect cancerigen.

Rezultatele monitorizării benzenului, înregistrate la stația BV1 (relevante și pentru localitatea Săcele) pe parcursul anului 2013, indică o concentrație medie de 1,7 micrograme/m³, care nu a depășit valoarea limită anuală de 5 micrograme/ m³. De asemenea, în toate stațiile de monitorizare și, implicit, la nivelul stației BV1, se constată o diminuare constantă a concentrației medii anuale (de la 2,6 micrograme/ m³ în 2009, la 1,7 micrograme/m³ în 2013 în cazul stației BV1)

G. Metale grele

Metalele grele se găsesc în aerul ambiental sub formă de aerosoli, a căror dimensiune influențează remanența în atmosferă și implicit posibilitatea de a fi transportați la distanță. Metalele grele provin din surse antropice: procese metalurgice neferoase, arderi ale combustibililor pentru obținerea energiei, arderea combustibililor în motoarele autovehiculelor, incinerarea deșeurilor.

În Laboratorul APM Brașov, pe parcursul anului 2012, au fost efectuate încercări pentru determinarea concentrației de plumb, cadmiu și nichel din aerul ambiental, care au implicat și probe prelevate din stația BV1. Rezultatele obținute sunt prezentate în tabelul alăturat, comparativ cu datele aferente celorlalte stații de monitorizare din arealul municipiului Brașov.

Stația de monitorizare	Plumb (micrograme/m ³)	Cadmiu (nanograme/m ³)	Nichel (nanograme/m ³)
	Valoare limită	Valoare țintă	
	0,5	2	10
BV1	0,0177	0,66	4,4
BV3	0,0239	1,04	5,1
BV4	0,0139	0,42	4,2

Tabel V.4 Concentrația medie de metale grele – aglomerarea Brașov - 2012

Conform măsurătorilor efectuate, valorile concentrațiilor medii anuale pentru metale grele sunt reduse și nu depășesc valoarea limită, respectiv valoarea țintă, acestea nefiind o amenințare la adresa sănătății populației din comunitățile Zonei Metropolitane Brașov.

Rezultatele măsurătorilor efectuate generează următoarele concluzii cu privire la calitatea

aerului în municipiul Săcele:

- ✓ Valorile înregistrate pentru ozon, dioxid de sulf, monoxid de carbon, benzen, plumb, cadmiu și nichel se încadrează în limitele maxime admise și nu reprezintă o amenințare la adresa populației.
- ✓ În cazul pulberi în suspensie se constată perioade cu concentrații mai ridicate, fiind înregistrate depășiri ale valorii limită zilnice, ca urmare a existenței condițiilor – meteo și de emisie favorabile. Numărul de depășiri se încadrează însă în limitele stabilite prin legislația în vigoare
- ✓ În cazul dioxidul de azot, deși s-a înregistrat o depășire a valorii maxime admise, însă se înregistrează o diminuare semnificativă a acestor incidente în ultimii cinci ani
- ✓ La nivelul municipiului Săcele, traficul rutier reprezintă cel mai important factor care influențează negativ calitatea aerului, fiind direct responsabil de depășirile înregistrate în cazul dioxidului de azot și a pulberilor în suspensie.

În concluzie, calitatea aerului în municipiul Săcele se menține în parametri normali, neexistând amenințări la adresa sănătății populației, însă se recomandă monitorizarea constantă a principalului factor de risc reprezentat de trafic și adoptarea de măsuri pentru fluidizarea fluxurilor de circulație și încurajarea utilizării mijloacelor de transport “prietenoase” cu mediul.

V.3.2 Calitatea solului

Spre deosebire de aer și de apă, care reprezintă medii de transmitere a poluanților, solul reprezintă mediul de acumulare al acestora. Depozitarea și impregnarea cu pulberi și gaze toxice din atmosferă, antrenate de precipitații în sol, utilizarea în exces a ierbicidelor și insecticidelor în agricultură, depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor sunt cei mai importanți factori care generează contaminarea solului. Alături de contaminare, eroziunea reprezintă o amenințare majoră asupra calității solului, fiind generată în principal de despădurire, pășunatul excesiv, activitățile de construcții, incendiile forestiere. Alte fenomene de degradare a solului sunt reprezentate de impermeabilitate (atunci când terenurile agricole sau alte terenuri rurale sunt folosite în construcții și toate funcțiile solului sunt pierdute), salinizare (datorită practicilor necorespunzătoare de irigare), deșertificare (datorită variațiilor climatice și activităților umane).

Considerând toate aceste aspecte, se poate aprecia că principalele amenințări la adresa calității solurilor în Municipiul Săcele constau în:

A. Depozitarea deșeurilor

Depozitul de deșeuri nepericuloase clasa B, situat în extravilanul municipiului Săcele, conține conform estimărilor 1,2 – 1,3 milioane de metri cubi de deșeuri (eșouri de cauciuc, hârtie, plastic, textile, lemn, sticlă, praf, cenușă, metale dar și cantități mici de deșeuri periculoase). Deși închis din anul 2008 și supus unor acțiuni de ecologizare, depozitul continuă să reprezinte o sursă de poluare datorită infiltrațiilor și șiroaielor de pe versanți care afectează atât solul cât și pârâul Timiș din vecinătate. De altfel, o suprafață de 0,5 ha din depozit este înscrisă în lista terenurilor contaminate din județul Brașov ca prezentând o poluare excesivă cu deponii și halde. În acest context, este necesară finalizarea operativă a lucrărilor de sortare a deșeurilor și de ecologizare deja în derulare.

Depozitarea necoformă a deșeurilor de către populație, fenomen care afectează în special zonele localității care nu beneficiază de servicii de salubritate (precum Gârcini) supune mediul unor presiuni antropice semnificative. Acestea includ alături de deșeurile menajere și deșeuri din construcții sau anumite materiale nedegradabile care contaminează atât solul cât și pânza freatică și cursurile locale de apă. În acest context, este necesară extinderea serviciilor de

salubritate la nivel local, concomitent cu derularea de acțiuni de informare și conștientizare a populației și sancționare a celor vinovați, atunci când se impune.

B. Agricultură și zootehnie

Cu toate că Municipiul Săcele este a doua așezare urbană din zona metropolitană Brașov ca dimensiune și populație, anumiți factori au contribuit la perpetuarea activităților din sectorul agriculturii și zootehniei la nivel local. Între aceștia, poate fi menționată tradiția istorică a localității ca și comunitate de mocani, crescători de animale, suprafețele de teren din extravilan care poate fi utilizată pentru agricultură, corelată cu retrocedările din ultimii ani și nu în ultimul rând, reculul sectorului industrial, ceea ce a determinat populația să se orienteze către alte activități economice. În acest context, și în cazul exploatațiilor agricole din localitate se remarcă tendința utilizării din ce în ce mai accentuate a îngrășămintelor chimice alături de cele organice în vederea creșterii calității dar și a volumului producției. Din acest motiv, municipiul Săcele a fost inclus prin Ordinul 743/2008 între localitățile de la nivel național unde există surse de nitrați proveniți din activități agricole. Aceeași tendință remarcată în cazul îngrășămintelor chimice se face simțită și în cazul produselor pentru protecția plantelor și combaterea dăunătorilor. Utilizarea insecticidelor, fungicidelor, erbicidelor trebuie să fie una rațională pentru că poate un agent de contaminare pe termen lung a solului.

Alături de agricultură, și creșterea animalelor constituie o amenințare la adresa solului atât prin rezidurile generate cât și prin pășunatul excesiv. Dacă în cazul reziduurilor, în localitatea Săcele nu se constată cazuri de depozitare necoformă a acestora sau de administrare excesivă ca și îngrășămintele, trebuie acordată o atenție sporită fenomenului pășunatului excesiv care, alături de exploatarea ilegală a pădurilor, poate conduce la eroziunea solului.

C. Construcțiile

Municipiul Săcele cunoaște, la fel ca majoritatea așezărilor din Zona Metropolitană Brașov, o importantă dezvoltare cu caracter rezidențial (cartierul Bunloc și zonele de locuințe unifamiliale din vecinătatea ocolitorii). Această dezvoltare, corelată cu cea a structurilor cu destinație economică, deși mai lentă, dar și cu construcția de căi de acces, facilitează fenomenul de impermeabilitate a solurilor care apare atunci când terenurile agricole sau alte terenuri rurale sunt folosite în construcții și toate funcțiile solului sunt pierdute. În acest context, dezvoltarea urbanistică a municipiului Săcele trebuie să fie una echilibrată, durabilă și reglementată, ceea ce impune adoptarea cât mai rapidă a noului Plan Urbanistic General.

D. Activitățile industriale

Conform aspectelor anterior prezentate, activitățile cu caracter industrial, potențial poluante, au înregistrat un recul în Municipiul Săcele, locația unor importante platforme de profil în perioada postbelică. De altfel, diminuarea presiunilor asupra mediului înconjurător s-a numărat printre puținele efecte pozitive ale acestui recul la nivelul localității. În aceste condiții, singurele activități industriale care reprezintă o potențială amenințare la adresa condițiilor de mediu sunt reprezentate de vopsitoriile pentru textile și metale, gaterile și societățile de prelucrare a lemnului, prin eventualele deșeuri generate de activitatea derulată. În localitatea Săcele, nu sunt înregistrate sit-uri industriale contaminate.

E. Despăduririle

Pe parcursul anului 2013, volumul total de masă lemnoasă exploatată în mod oficial a fost de 52.900 metri cubi. Dincolo de această cantitate care reprezintă volumul legal recoltat, un fenomen de amploare cu care se confruntă municipiul Săcele este reprezentat de despăduririle ilegale. Acestea se datorează existenței la nivelul localității a unei importante comunități defavorizate, fără venituri sau cu venituri reduse. Acest fapt generează o altă particularitate – majoritatea tăierilor ilegale nu au ca scop valorificarea lemnului ci utilizarea acestuia pentru nevoile proprii (încălzire, construcții, etc). Cert este că fără a exista o evidență clară în acest

sens, tăierile ilegale le depășesc cu mult pe cele autorizate și reprezintă o amenințare serioasă la adresa mediului, fiind afectată atât calitatea solului cât și biodiversitatea locală.

În ceea ce privește solul, despăduririle reprezintă principalul factor potențiator al eroziunii dar și al alunecărilor de teren, motiv pentru care se impune adoptarea de măsuri pentru prevenirea și combaterea exploatării nelegale.

F. Factorii naturali

Conform aspectelor anterior prezentate, la nivelul Municipiului Săcele, o serie de factori antropici – exploatarea ilegală a pădurilor și pășunatul excesiv – potențează eroziunea solului și alunecările de teren. La acestea se adaugă și o serie de factori naturali precum inundațiile și incendiile de vegetație. Acțiunea combinată a acestor factori a făcut ca la nivelul anului 2012, în localitatea Săcele să fie înregistrate 235 de hectare de teren afectate de alunecări în valuri. Pentru prevenirea acestor fenomene, terenurile agricole din Municipiul Săcele, din amonte de lacul de acumulare, pe ambele maluri ale pârâului Târlung au fost incluse în Amenajarea pentru Combaterea Eroziunii Solului Târlung.

V.3.3 Calitatea apei

Secțiunea privind calitatea apei are la bază Raportul privind starea mediului în județul Brașov pentru anul 2013, elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului Brașov pe baza datelor furnizate de Sistemul de Gospodărire a Apelor Brașov, aparținând Direcției Apelor Române „Olt” și de Direcția de Sănătate Publică Brașov.

A. Ape de suprafață

Rețeaua hidrografică care se suprapune peste teritoriul localității Săcele include următoarele cursuri de apă:

- ✓ Pârâul Târlung, cu afluenții săi principali Doftana și Gârcin
- ✓ Pârâul Timișul Sec
- ✓ Pârâul Durbav, cu afluenții săi Gârbav și Cernat
- ✓ Alte cursuri de apă minore - pâraiele Baciului, Morii, Hotarului, Gemătului, Timoc, Donac, Popii, Boroș, Largă și Ștrandului

De asemenea, pe teritoriul localității este situat lacul de acumulare Târlung, care asigură alimentarea cu apă a municipiilor Brașov și Săcele

Ca urmare a activităților de monitorizare derulate pe parcursul anului 2013, care au vizat Lacul Târlung și o parte din cursurile de apă anterior menționate, au fost obținute următoarele concluzii:

✓ *Starea chimică*

În cursul anului 2013, analiza stării chimice a corpurilor de apă s-a realizat în conformitate cu prevederile Directivei Cadru a Apei 105/2008/EC, fiind monitorizate substanțele prioritare nesintetice (metale: cadmiu, mercur, nichel, plumb) și substanțe prioritare nesintetice (substanțe organice) precum solvenți și solvenți clorurați, pesticide, hidrocarburi aromatice polinucleare. Rezultatele obținute în urma determinării stării ecologice și chimice a corpurilor de apă din Săcele sunt următoarele:

- Târlung, amonte acumulare Târlung, cu afluenții Ramura Mică, Babarunca, Doftana, Valea Tigăilor – stare ecologică a elementelor biologice bună; stare ecologică a elementelor fizico-chimice generale bună; stare finală bună
- Târlung, aval acumulare Târlung confluența cu Râul Negru și afluenții Gârcin cu Ramura Mică, Valea Satului, Zizin, Seaca, Valea Popii, Teliu, Dobârlău – stare

ecologică a elementelor biologice foarte bună; stare ecologică a elementelor fizico-chimice generale bună; stare finală bună

- Timiș, confluența Canalul Timiș – stare ecologică a elementelor biologice bună; stare ecologică a elementelor fizico-chimice generale bună; stare finală bună
- Durbav - izvoare - confluența Ghimbășel – stare ecologică a elementelor biologice medie; stare ecologică a elementelor fizico-chimice generale medie; stare finală medie. Starea ecologică a Durbavului este parțial influențată și de fenomenul depozitării neconforme de deșeuri dar și de deversarea necontrolată a apelor uzate menajere

Monitorizarea potențialului ecologic și a stării chimice a lacului de acumulare Tărlung s-a realizat în trei puncte: baraj acumulare, mijloc lac acumulare și turn priză fereastră captare și a generat următoarele concluzii: stare ecologică a elementelor biologice – potențial ecologic maxim; stare ecologică a elementelor fizico-chimice generale – potențial ecologic bun; stare ecologică poluanți specifici - potențial ecologic bun; stare finală – potențial ecologic bun

✓ *Prezența nitraților și fosfaților*

Nitrații sunt prezenți în mod natural în sol, apă, plante și alimente dar și în aer, în concentrații scăzute. Acumularea nitraților în mediu este urmarea utilizării extensive a fertilizatorilor pe bază de azot din agricultură, a creșterii deșeurilor azotoase din fermele de animale și păsări, precum și a tratamentului apelor reziduale urbane. Conținutul de fosfați în apele naturale este relativ redus. Dacă apele străbat terenuri bogate în humus în care fosfatul este legat în compuși organici, acestea se îmbogățesc în fosfați. De asemenea, o pondere importantă revine poluării difuze din agricultură datorată administrării de îngrășăminte pe bază de azot și fosfor.

Din punct de vedere al conținutului de nitrați și fosfați, starea corpurilor de apă din municipiul Săcele, monitorizate pe parcursul anului 2013, se prezintă astfel:

- Durbav - izvoare - confluența Ghimbășel – stare ecologică moderată
- Tărlung, aval acumulare Tărlung confluența cu Râul Negru și afluenții Gârcin cu Ramura Mică, Valea Satului, Zizin, Seaca, Valea Popii, Teliu, Dobârlău – stare ecologică bună
- Tărlung, izvoare - amonte acumulare Tărlung cu afluenții Ramura Mică, Babarunca, Doftana, Valea Tigăilor – stare ecologică bună
- Tărlung – acumulare Tărlung – Potențial ecologic bun
- Timiș, izvoare, confluența Canalul Timiș – stare ecologică bună

✓ *Oxigenul dizolvat, materiile organice și amoniul în corpurile de apă*

Oxigenul dizolvat este indispensabil faunei și florei acvatice dar și proceselor aerobe de autoepurare, respectiv bacteriilor aerobe care oxidează substanțele organice și care, în final, determină autoepurarea apei. Concentrația de oxigen dizolvat variază în funcție de categoria de folosință, coborârea sub o anumită limită având ca efect oprirea proceselor aerobe, cu consecințe foarte grave.

Substanțele organice, de origine naturală sau artificială, reprezintă pentru apă poluantul principal. Cantități mari de materii organice (microbi și deșeuri organice în descompunere) pot determina deteriorarea calității chimice și biologice a râului, diminuarea biodiversității comunităților acvatice și o contaminare microbiologică care poate afecta calitatea apei potabile și a apei de îmbăiere. Sursele de materii organice sunt deversările provenite din stațiile de epurare a apelor uzate, afluenții industriali și scurgerile provenite din agricultură. Poluarea organică conduce la o medie mai ridicată a proceselor metabolice ce solicită oxigen. Acest fapt poate avea ca rezultat dezvoltarea unor zone acvatice fără oxigen (condiții anaerobe). Transformarea azotului în forme

reduse, în condiții anaerobe, conduce la creșterea concentrațiilor de amoniu care este toxic pentru viața acvatică.

Din punct de vedere al conținutului de nitrați și fosfați, starea corpurilor de apă din municipiul Săcele, monitorizate pe parcursul anului 2013, se prezintă astfel:

- Durbav - izvoare - confluența Ghimbășel – stare ecologică moderată
- Tărlung, aval acumulare Tărlung confluența cu Râul Negru și afluenții Gârcin cu Ramura Mică, Valea Satului, Zizin, Seaca, Valea Popii, Teliu, Dobârlău – stare ecologică bună
- Tărlung, izvoare - amonte acumulare Tărlung cu afluenții Ramura Mică, Babarunca, Doftana, Valea Tigăilor – stare ecologică bună
- Tărlung – acumulare Tărlung – Potențial ecologic maxim
- Timiș, izvoare, confluența Canalul Timiș – stare ecologică bună

Datele astfel obținute generează următoarele concluzii starea ecologică a apelor de suprafață la nivelul municipiului Săcele:

- ✓ Calitatea apelor de suprafață care străbat teritoriul administrativ al localității precum și a acumulării Tărlung este în general bună pentru toți indicatorii analizați
- ✓ Singurul curs de apă monitorizat cu o stare ecologică medie este Durbavul. Această situație este determinată de fenomenul depozitării neconforme de deșeuri dar și de deversarea necontrolată a apelor uzate menajere în condițiile în care sistemul centralizat de canalizare nu acoperă întreg teritoriul municipiului Săcele.
- ✓ O potențială amenințare asupra stării ecologice a pârâului Timiș este reprezentată de infiltrațiile de la depozitul de deșeuri nepericuloase clasa B de pe teritoriul localității, aflat în prezent în curs de ecologizare.

B. Ape subterane

Pe teritoriul administrativ al municipiului Săcele, conform aspectelor prezentate în secțiunile anterioare, resursele de apă subterană sunt importante, datorită condițiilor climatologice, hidrologice și hidrogeologice favorabile, acestea fiind valorificate prin următoarele captări care asigură parțial necesarul de apă potabilă al localității:

- ✓ Captarea de izvoare din Poiana Angheliescu
- ✓ Captarea de izvoare Turcheș
- ✓ Captarea de izvoare Gârcini
- ✓ Captarea de izvoare Valea Baciului
- ✓ Captarea din Munții Ciucaș

Pe parcursul anului 2013, evaluarea calității apelor subterane s-a realizat de către Serviciul de Gospodărire a Apelor Brașov, prin Laboratorul de Calitate a Apei și Laboratorul Regional de calitatea Apei Râmnicu Vâlcea care, prin forajele realizate, a monitorizat următorii indicatori fizico-chimici: oxigen dizolvat, regim termic și acidifiere, salinitate, ioni generali, regim de nutrienți, metale, metale grele, solvenți, pesticide, hidrocarburi aromatice polinucleare.

Evaluarea stării chimice a corpurilor de apă subterană s-a făcut pe baza „Metodologiei preliminară de evaluare a stării chimice a apelor subterane”. Astfel, la nivelul județului Brașov și, implicit a municipiului Săcele, corpurile de apă subterană se afla în stare chimică bună.

C. Apa potabilă

Conform aspectelor prezentate în cadrul secțiunii III – Condiții de infrastructură, la nivelul localității Săcele, alimentarea cu apă potabilă este asigurată de Compania Apa, sursa primară

fiind reprezentată de Lacul de acumulare Tărlung alături de captările prezentate în cadrul secțiunii precedente.

Supravegherea calității apei potabile pe parcursul anului 2013 a fost realizată de către Direcția de Sănătate Publică Brașov. Parametrii fizico-chimici și bacteriologici analizați în cadrul secțiunilor de potabilizare au fost: pH, culoare, temperatură, suspensii, conductivitate, miros, azotați, fier dizolvat, mangan, cupru, zinc, nichel, cadmiu, plumb, mercur, arsen, cobalt, crom total, sulfati, cloruri, detergenți anionici, fosfați (P2O5), fenoli, CCOCr, grad de saturație, CBO5, azot Kjeldahl, amoniu, coliformi totali, coliformi fecali, streptococi fecali, salmonella, suma hidrocarburi aromatice polinucleare, suma pesticide.

Probele prelevate la fereastra de captare a lacului de acumulare Tărlung nu au relevat depășiri ale indicatorilor anterior menționați.

Totuși, trebuie avut în vedere și faptul că o parte a populației își asigură necesarul de consum din surse locale (fântâni, izvoare captate), în cazul cărora nu s-au efectuat direct măsurători dar indicii de nepotabilitate sunt cu certitudine mai ridicați datorită problemelor de infrastructură anterior menționate (insuficiența dimensionare a rețelei de canalizare)

D. Ape uzate

COMPANIA APA BRAȘOV asigură transportul și evacuarea apelor uzate menajere care sunt colectate de sistemul centralizat de canalizare al localității. Ele sunt dirijate în Stația de Epurare amplasată în Stupini, recent modernizată, unde sunt epurate și apoi evacuate în pârâul Ghimbășel. O deficiență majoră în materie de infrastructură la nivelul municipiului Săcele este reprezentată însă de gradul redus de dezvoltare a rețelei de canalizare. Conform aspectelor prezentate în cadrul capitolului de infrastructură, există în continuare numeroase zone care nu beneficiază de facilitatea de preluare a apelor menajere, în special în cartierele Gârcini, Baci, Turcheș dar și Babarunca și Brădet. Anumite locuințe din aceste zone dispun de fose vidanjabile, însă în multe cazuri, apele uzate se evacuează direct în văile apelor care străbat localitatea. Aceeași situație se face remarcată și în cazul canalizării pluviale, apele provenite din ploii fiind deversate în pâraiele care traversează localitatea precum Pârâul Valea Morii, Pârâul Ștrandului, și Dârbav.

În aceste condiții, se poate aprecia că apele uzate necolectate reprezintă o amenințare la adresa stării ecologice a cursurilor de apă locale dar și a pânzei freatice, fiind potențiali factori de poluare cu substanțe organice, nutrienți și sulfuri și reprezentând în același timp și o sursă de contaminare bacteriană.

V.3.4. Surse de poluare; amenințări la adresa mediului

A. Industria și construcțiile

Pe plan global, industria este considerată drept cea mai importantă sursă de deteriorare a condițiilor de mediu datorită utilizării intensive a resurselor naturale, a consumului mare de energie, a proceselor de producție generatoare de emisii poluante în aer, apă, sol și de diverse tipuri de deșeuri.

Pe de altă parte, sectorul construcțiilor reprezintă una din activitățile economice care pot aduce atingeri semnificative calității mediului prin impermeabilizarea solurilor dar și prin cantitățile mari de deșeuri pe care le generează și afectarea ecosistemelor locale.

Din punct de vedere al impactului activităților cu caracter industrial asupra condițiilor de mediu, municipiul Săcele se situează pe poziții avantajoase în raport cu alte localități din Zona Metropolitană Brașov. Acest fapt se datorează diminuării semnificative a activităților industriale

la nivel local, ca urmare a închiderii unor capacități de producție dar și a reorientării economiei locale cu predilecție către sectorului comerțului, serviciilor și turismului. Unul dintre rezultatele imediate ale acestor evoluții a fost reprezentat și de reducerea presiunilor exercitate de aceste activități asupra mediului înconjurător.

Relevantă în privința impactului sectorului industrial local asupra mediului înconjurător este și analiza structurii și specializării mediului economic local.

Sector economic	An 2008	An 2009	An 2010	An 2011	An 2012
Comerț	452	433	342	446	436
Servicii	425	393	359	508	444
Agricultura și silvicultură	44	41	19	45	46
Industrie	186	172	136	178	182
Construcții	165	157	124	162	161
Total	1272	1196	980	1339	1269

Tabel V.5. Structura și specializarea agenților economici locali – 2008 - 2012

Analiza datelor prezentate confirmă concluziile anterioare cu privire la prevalența sectorului de comerț și servicii în economia municipiului Săcele. În acest context, în Săcele, principalele surse de poluare din sectorul industrial sunt reprezentate de procese de ardere. Din datele furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Brașov, în anul 2010, S.C. ELECTROPRECIZIA S.A. din localitate era înregistrată cu o instalație de ardere cu putere mai mare de 20 mw cu potențialul de a genera în atmosferă emisii de peste 600 de tone de CO².

Nu în ultimul rând, un impact negativ asupra condițiilor de mediu este generat de vopsitoriile pentru textile și metale, gaterile și societățile de prelucrare a lemnului, în special prin deșeurile generate de activitatea derulată

O amenințare la adresa calității mediului este reprezentată în municipiul Săcele și activitățile din sectorul construcțiilor. Municipiul Săcele cunoaște, la fel ca majoritatea așezărilor din Zona Metropolitană Brașov, o importantă dezvoltare cu caracter rezidențial. Această dezvoltare, corelată cu cea a structurilor cu destinație economică, deși mai lentă, dar și cu construcția de căi de acces, facilitează fenomenul de impermeabilitate a solurilor care apare atunci când terenurile agricole sau alte terenuri rurale sunt folosite în construcții și toate funcțiile solului sunt pierdute. Nu în ultimul rând, activitățile de construcții generează poluare fonică, disconfort pentru locuitori și afectează ecosistemele locale. Totodată, această activitate produce cantități importante de deșeuri, care sunt numai parțial colectate de operatorul local și ajung să afecteze calitatea solului și chiar a pânzei freatice prin depozitarea în spații necorespunzătoare.

B. Agricultură și creșterea animalelor

Agricultura, în special cea cu caracter intensiv, reprezintă una dintre activitățile umane care exercită o presiune semnificativă asupra mediului, prin utilizarea tot mai accentuată a îngrășămintelor și a produselor pentru protecția plantelor în scopul obținerii unor recolte ridicate cantitativ dar și calitativ. Dincolo de eficientizarea și creșterea profitabilității activităților cu caracter agricol, aceste substanțe afectează pe termen lung atât solul cât și calitatea apelor de suprafață și subterane.

Impactul acestor activități asupra condițiilor de mediu se face resimțit și în municipiul Săcele, unde perpetuarea activităților din sectorul agriculturii și zootehniei a fost favorizată de factori precum tradiția istorică a localității ca și comunitate de mocani, crescători de animale, suprafețele de teren din extravilan care poate fi utilizată pentru agricultură, corelată cu retrocedările din ultimii ani și nu în ultimul rând, reculul sectorului industrial, ceea ce a determinat populația să se orienteze către alte activități economice.

La nivelul localității, suprafața totală de teren afectată activităților cu caracter agricol este de 8.974 hectare, distribuită astfel pe categorii de folosință:

- ✓ Teren arabil – 2.473 ha
- ✓ Pășuni – 2.506 ha
- ✓ Fânețe – 3.995 ha

Principalele culturi sunt cele specifice zonei depresionar colinare în care se regăsește cea mai mare parte a terenului cu destinație agricolă de pe teritoriul localității.

Exploatațiile agricole din localitate pot constitui o amenințare la adresa condițiilor de mediu și în special a solului și a apelor prin utilizarea îngrășămintelor chimice în cantități și concentrații tot mai ridicate. De altfel, municipiul Săcele a fost inclus prin Ordinul 743/2008 între localitățile de la nivel național unde există surse de nitrați proveniți din activități agricole. Alături de îngrășămintele chimice, utilizarea insecticidelor, fungicidelor și erbicidelor poate conduce la riscul de contaminare pe termen lung a solului.

Conform aspectelor anterior prezentate, creșterea animalelor reprezintă o activitate de tradiție în municipiul Săcele, chiar dacă în prezent este practică mai mult pentru subzistență și mai puțin ca activitate economică, generatoare de venit.

Conform datelor furnizate de autoritățile publice locale, în anul 2014, situația efectivelor de animale din Municipiul Săcele era următoarea:

Efective de animale	Bovine	Cabaline	Ovine	Caprine	Porcine	Păsări
	355	137	4.304	186	66	5649

Tabel V.6. Efective de animale – municipiul Săcele – 2013

Deși efectivele de animale sunt reduse și în scădere față de anii precedenți, potențialul impact negativ al zootehniei asupra condițiilor locale de mediu nu trebuie ignorat. Dacă în cazul reziduurilor animale, în localitatea Săcele nu se constată cazuri de depozitare necoformă a acestora sau de administrare excesivă ca și îngrășămintele, trebuie acordată o atenție sporită fenomenului pășunatului excesiv care, alături de exploatarea ilegală a pădurilor, poate conduce la eroziunea solului.

C. Exploatarea forestieră

Exploatarea nelegală a pădurilor reprezintă principalul factor potențiator al eroziunii dar și al alunecărilor de teren, care afectează în mod serios și fondul forestier al municipiului Săcele. Astfel, dacă la nivelul 2013, volumul total de masă lemnoasă exploatată în mod oficial a fost de 52.900 metri cubi, tăierile ilegale au implicat cantități mult mai mari care, din păcate, nu pot fi însă monitorizate. Spre deosebire de exploatarea autorizată, care sunt urmate de implementarea unor măsuri de regenerare a vegetației/reîmpăduriri, exploatarea ilegală reprezintă o amenințare serioasă la adresa mediului, fiind afectată atât calitatea solului cât și biodiversitatea locală.

D. Turismul

Alături de efectele pozitive pe care le generează din perspectiva dezvoltării economice, activitățile turistice au și un efect secundar negativ, reprezentat de impactul asupra mediului datorat factorului antropic. Turismul este un important consumator de spațiu și resurse naturale, un generator de schimbări la nivelul mediului înconjurător și al economiei. În aceste condiții, dezvoltarea turismului la nivel local trebuie să se realizeze astfel încât să se păstreze echilibrul

ecologic, să evite se suprasolicitearea resurselor, poluarea și orice alte efecte negative asupra mediului.

Municipiul Săcele, alături de celelalte localități din Țara Bârsei, beneficiază de un patrimoniu istoric și cultural relativ bogat, care, corelat cu potențialul natural (ariile naturale protejate și zonele de agrement situate în acest areal), generează fluxuri din ce în ce mai ridicate de turiști în ultimii ani. Ca urmare a acestui fenomen remarcat la nivelul întregii Zone Metropolitane Brașov, și în municipiul Săcele s-a constatat creșterea numărului locurilor de cazare și alimentație publică, exclusiv în sectorul privat, astfel încât rezultă o accentuare a presiunilor asupra mediului ca urmare a desfășurării acestor activități. Zonele îndeosebi afectate de aceste dezvoltări sunt cele care au beneficiat în ultimii ani și de o creștere importantă a interesului turiștilor – Bunloc, Dâmbu Morii, Brădet - Babarunca.

Dezvoltarea turismului în municipiul Săcele nu trebuie însă să afecteze interesele socio-economice ale populației rezidente, nici ale mediului și, mai cu seamă, a resurselor naturale care constituie alături de sit-urile istorice și culturale atracția principală.

Efectele negative pe care intensificarea turismului le generează/are potențialul de a le genera la nivelul municipiului Săcele și pentru limitarea cărora se impune implementarea unui plan eficient de măsuri constau în:

- ✓ Circulația turistică necontrolată în arealul zonelor naturale protejate, urmată de distrugerii ale solului și vegetației;
- ✓ Amplificarea formelor de poluare ca urmare a lipsei amenajărilor specifice destinate popasurilor și campării
- ✓ Degradarea peisajului prin acumularea de deșeuri.
- ✓ Turismul automobilistic (parcarea și circulația în locuri interzise, cu abatere de la drumurile principale)
- ✓ Poluarea cu gaze de eșapament și zgomot;

E. Transporturile

Transporturile joacă un rol important în dezvoltarea economică dar reprezintă, alături de sectorul energetic, unul dintre cei mai importanți factori de poluare a mediului înconjurător.

Impactul negativ al transporturilor și în special al traficului rutier asupra condițiilor de mediu se manifestă sub forma poluării fonice, a ploilor acide, a fenomenului încălzirii globale și scăderii calității aerului ambiental. Toate acestea conduc la scăderea nivelului de confort și deprecierea calității vieții. Aceste presiuni asupra condițiilor de mediu, generate de traficul rutier, se fac remarcate și la nivelul municipiului Săcele

Astfel, deși localitatea este singura din Zona Metropolitană, cu excepția Municipiului Bașov, care beneficiază de un serviciu public de transport în comun, populația preferă în continuare autoturismele personale atât pentru deplasările locale cât și pentru cele în afara localității. De altfel, la nivelul municipiului Săcele, parcul auto a înregistrat o creștere constantă a numărului de vehicule înmatriculate. Din datele prezentate în cadrul capitolului de infrastructură, se remarcă faptul că numai numărul de autoturisme raportat la populația municipiului ajunge la proporția de 1/4,5, procent care demonstrează înclinația evidentă a populației pentru utilizarea mașinilor proprii în vederea deplasărilor. Parcul auto local, atât cel public cât și cel privat nu include și mijloace de transport cu propulsie electrică sau hibridă, utilizarea acestora fiind descurajată de prețurile prohibitive și de lipsa infrastructurii specifice de alimentare

Alte mijloace alternative, ecologice de deplasare, precum bicicleta, se bucură de o utilizare limitată, fapt care se datorează atât lipsei infrastructurii specifice dar și mentalității majorității cetățenilor care văd în continuare autoturismul personal ca pe o exprimare a puterii financiare și a statutului pe care proprietarul îl deține în societate.

Toți acești factori contribuie la intensificarea traficului rutier local care generează o presiune semnificativă asupra condițiilor locale de mediu, prin poluarea fonică și atmosferică pe care o generează. O contribuție în acest sens o are și traficul de tranzit care se desfășoară pe DN1 A, suprapusă parțial peste centura ocolitoare a municipiului. Astfel, traficul greu, deviat în anul 2005, pe DN1 pe DN1A, creează în continuare blocaje pe centura ocolitoare și generează valori ridicate de poluare sonică și atmosferică la nivelul localității. La acest fapt se adaugă devierea temporară a circulației de pe DN1 pe DN1A în weekend, când în zonă se înregistrează fluxuri turistice ridicate pentru care cele două artere sunt insuficient dimensionate. În acest context, traficul rutier continuă să reprezinte un factor de presiune asupra condițiilor de mediu din Săcele, mai ales în condițiile în care localitatea cunoaște o dezvoltare rezidențială importantă în zonele din vecinătatea centurii ocolitoare. Vehiculele grele care tranzitează zona sunt o sursă importantă de NOx, în timp ce autoturismele se numără printre sursele importante de monoxid de carbon (CO), NOx, PM2.5 și compuși organici volatili ne-metanici (NMVOCs).

F. Deșeurile

Depozitul de deșuri nepericuloase clasa B, situat în extravilanul municipiului Săcele, în vecinătatea drumului județean 103A, dar și a pârâului Timișul Sec, a fost închis în anul 2008, în baza HG nr. 349 din 21 aprilie 2005 privind depozitarea deșeurilor. Depozitul în cauză, inițial deschis pentru depunerea nisipurilor de turnătorie de la Uzina Roman Brașov, a fost utilizat ulterior anului 1993 și pentru preluarea deșeurilor menajere ale populației din municipiul Brașov. În prezent, R67depozitul, conține conform estimărilor 1,2 – 1,3 milioane de metri cubi de deșuri (eșuri de cauciuc, hîrtie, plastic, textile, lemn, sticlă, praf, cenușă, metale dar și cantități mici de deșuri periculoase), care reprezintă o reală amenințare la adresa condițiilor de mediu. Pârâul Timiș este principalul afectat de poluarea generată de fostul depozit, atât prin infiltrații cât și prin șiroaiele antrenate de ploi de pe versanții acestuia, în lipsa unui dig perimetral. În același timp, migrația deșeurilor din fosta rampă constituie însă o amenințare și la adresa sănătății locuitorilor cartierului Uzina II din municipiul Brașov. În prezent, la nivelul depozitului se află în derulare lucrări de sortare a deșeurilor și de ecologizare. Finalizarea acestora este prevăzută pentru anul 2016, până când depozitul va fi acoperit cu straturi de pământ și se vor realiza lucrări de amenajare peisagistică, iar albia pârâului Timiș va fi de asemenea protejată împotriva infiltrațiilor.

Alături de problemele generate de fostul depozit, o reală amenințare la adresa mediului înconjurător este reprezentată de depozitarea neconformă a deșeurilor de către populație, fenomen care afectează în special zonele defavorizate ale localității precum cartierul Gârcini, ai cărei locuitori nu beneficiază în mare parte de servicii de salubritate. Datorită acestui fapt, depozitarea deșeurilor menajere dar și a celor rezultate din construcții se realizează în albia pâraielor Gârcini și Tărlung, acestea fiind supuse unei presiuni antropice constante din această perspectivă.

G. Apele uzate

Gradul redus de dezvoltare a rețelei de canalizare reprezintă o deficiență majoră din punct de vedere al infrastructurii la nivelul municipiului Săcele. În localitate există în continuare numeroase zone care nu beneficiază de facilitatea de preluare a apelor menajere, în special în cartierele Gârcini, Baci, Turcheș dar și Babarunca și Brădet. Anumite locuințe din aceste zone dispun de fose vidanjabile, însă în multe cazuri, apele uzate se evacuează direct în văile apelor care străbat localitatea. Aceeași situație se face remarcată și în cazul canalizării pluviale, apele

provenite din ploii fiind deversate în pâraiele care traversează localitatea precum Pârâul Valea Morii, Pârâul Ștrandului, și Dârbav.

Capacitatea insuficientă de preluare și gestionare a apelor uzate, alături de factorii prezentați în paragraful anterior, generează efecte negative asupra mediului înconjurător, contribuind la poluarea apelor de suprafață și a pânzei freatice din teritoriul analizat. Din acest motiv, este necesară continuarea investițiilor în modernizarea și extinderea rețelei de canalizare și în creșterea capacității de epurare a apelor uzate.

V.3.5. Managementul deșeurilor

La nivelul municipiului Săcele, sistemul local de gestionare a deșeurilor este operat de S.C. CIBIN S.R.L, care deservește peste 30.000 de locuitori și agenți economici.

Societatea comercială menționată asigură atât ridicarea deșeurilor direct de la populație și de la agenții economici cât și colectarea deșeurilor stradale și salubritatea spațiilor publice. În general, precollectarea deșeurilor se face în recipiente standardizați - europubele de 120 și 240 litri și eurocontainere metalice cu capacitatea de 1,1 m³.

Întrucât la nivelul localității, conform datelor disponibile, nu sunt amenajate stații de transfer și/sau gropi ecologice, iar rampa de deșeuri municipale a fost închisă în cursul anului 2008 și face obiectul unor intervenții de ecologizare, operatorul local asigură transportul și depozitarea deșeurilor colectate la rampa ecologică Fin Eco a municipiului Brașov, cu o suprafață de depozitare de 28 ha și o capacitate de 25.500.000 mc.

Un aspect negativ este reprezentat de depozitarea neconformă a deșeurilor de către populație, fenomen care afectează în special zonele defavorizate ale localității precum cartierul Gârcini, ai cărei locuitori nu beneficiază în mare parte de servicii de salubritate. De asemenea, s-au înregistrat situații în care populația și chiar agenții economici locali au continuat să depoziteze diferite tipuri de deșeuri, de la cele menajere până la deșeurile provenite din activitatea de construcții la fosta rampă din vecinătatea ocolitorii municipiului Brașov.

Depozitarea neconformă a acestor deșeuri reprezintă unul din factorii care afectează mediul înconjurător prin potențialul de poluare a aerului, solului și pânzei freatice. De asemenea, acest fenomen este de natură să afecteze imaginea localității care își propune să devină destinație turistică importantă, dar și calitatea vieții membrilor comunității locale.

Făcând abstracție de deșeurile depozitate ilegal, evoluția cantității de deșeuri municipale și asimilabile efectiv colectată este prezentată în tabelul alăturat.

An	2009	2010	2011	2012
Cantitate deșeuri colectată (tone)	9.191,75	9.982,00	10.141,58	11.036,74

Tabel V.7. Evoluția cantității de deșeuri municipale colectată – municipiul Săcele – 2009-2012

Conform tabelului anterior, cantitatea de deșeuri municipale colectată la nivelul municipiului Săcele a crescut constant în perioada analizată, în condițiile în care numărul de abonați ai operatorului local s-a menținut neschimbat. Acest fapt sugerează atât eficientizarea activității societății locale de salubritate cât și diminuarea fenomenului depozitării neconforme a deșeurilor. De asemenea, creșterea cantității deșeurilor colectate poate reprezenta și un indicator cu privire la îmbunătățirea calității vieții pentru membrii comunității săcelene.

Cu toate acestea, nivelul de 0.27 tone/an/locuitor de deșeuri municipale colectate la nivelul localității Săcele se situează cu mult sub media Zonei Metropolitane Brașov, cea națională și a Uniunii Europene, fapt relevat de tabelul următor.

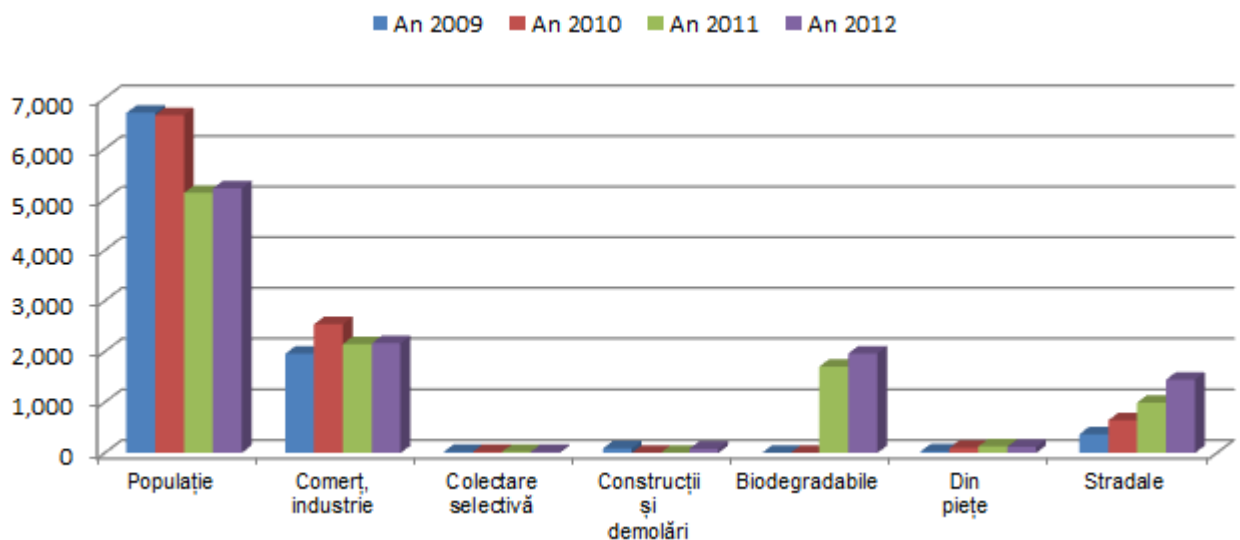
Localitatea/regiunea	Municipiul Săcele	Zona Metropolitană Brașov	România	Uniunea Europeană
Cantitatea de deșuri municipale colectată	0,27	0,45	0,39	0,52

Tabel V.8. Analiză comparativă – deșuri municipale colectate (tone/an/locuitor) - 2009

O imagine detaliată cu privire la evoluția deșeurilor municipale colectate local, în funcție de proveniență, rezultă din tabelul următor:

An	Populație	Comerț, industrie	Colectare selectivă	Construcții și demolări	Biodegradabile	Din piețe	Stradale
2009	6.712,22	1.957,81	29,29	88,98	0,00	30,44	373,01
2010	6.671,26	2.540,68	22,59	1,25	0,00	100,38	645,84
2011	5.134,49	2.153,92	20,83	0,00	1.707,66	128,34	996,34
2012	5.226,06	2.164,55	21,17	88,07	1.966,25	119,88	1.450,76

Tabel V.9. Evoluția cantității de deșuri municipale colectată pe categorii – municipiul Săcele – 2009-2012

Grafic V.1. Evoluția cantității de deșuri municipale colectată pe categorii – municipiul Săcele – 2009-2012

În ceea ce privește compoziția deșeurilor municipale și procentul de deșuri biodegradabile, nu au fost realizate estimări care să vizeze exclusiv localitatea Săcele. Având în vedere acest aspect, pot fi considerate relevante datele furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Brașov referitoare la compoziția deșeurilor menajere din mediul urban al județului Brașov:

- ✓ Hârtie - 11%
- ✓ Plastic - 8%
- ✓ Sticlă - 6%
- ✓ Lemn - 3%
- ✓ Metal - 3%
- ✓ Biodegradabile - 53%
- ✓ Altele - 16%

Analiza datelor anterior prezentate generează următoarele concluzii:

- ✓ Populația constituie principalul generator de deșeurii municipale la nivel local, iar reducerea treptată a cantității colectate pe parcursul anilor 2009-2012 de la această categorie poate constitui un indicator privind degradarea nivelului calității vieții la nivel local.
- ✓ În ceea ce privește deșeurile generate de activitatea agenților economici la nivelul localității Săcele, cantitatea colectată a fost la nivelul anului 2012 de 2.164.55 de tone, comparative cu cea din anii precedenți. Cu privire la acest tip de deșeurii, trebuie avut în vedere și faptul că, în conformitate cu legislația în vigoare, acestea sunt parțial reutilizate de agenții economici generatori, sunt tratate și reciclate sau transferate către stații de tratare sau către incineratoare.
- ✓ O mare parte din componentele deșeurilor municipale o reprezintă materialele reciclabile care nu se recuperează, în primul rând pentru că la nivelul localității Săcele, sistemul de colectare selectivă nu este funcțional, fapt demonstrat și de valorile înscrise în tabelul 28. Astfel, deși pe parcursul anului 2011, în localitate au fost amplasate 12 containere speciale pentru hârtie și plastic (8 pentru pet-uri din plastic și cele 4 containere pentru hârtie), acestea nu au generat rezultatele așteptate, datorită în primul rând gradului redus de informare și educare al populației. Având în vedere acest aspect, selecția se realizează numai parțial, de către operatorul de salubritate, însă prin transfer și depozitare se pierd cantități importante de materii prime și resurse energetice.
 În acest context, trebuie remarcat și faptul că la nivelul municipiului Săcele, există o singură societate autorităta pentru colectarea de deșeurii de echipamente electrice și electronice, respectiv 2 societăți care derulează activități de colectare și tratare a vehiculelor scoase din uz.
 Înființarea de noi puncte de colectare selectivă a deșeurilor reciclabile, corelată cu derularea de acțiuni de informare și motivare la nivelul populației ar fi în măsură să determine reducerea semnificativă a cantităților de deșeurii municipale eliminate prin depozitare finală. O inițiativă în acest sens, care trebuie susținută și extinsă, este reprezentată de campaniile periodice derulate de Primăria Municipiului Săcele pentru colectarea selectivă a deșeurilor electrice, electronice și electrocasnice.
- ✓ Deșeurii din construcții și demolări, deși acestea sunt oficial incluse în categoria deșeurilor municipale pentru care la nivel local se asigură servicii de colectare, în realitate, ca urmare a dinamicii activității de construcții, se înregistrează frecvent situații de depozitare a acestora în locații neautorizate, mai ales în cazul persoanelor fizice. Aceste deșeurii necesită resurse și tehnologii pentru separarea și recuperarea diferitelor tipuri de reziduuri periculoase și nepericuloase rezultate în urma activităților de construcții; în absența unor prevederi legislative care să reglementeze gestionarea acestui flux special de deșeurii, nu se realizează tratarea-reciclarea corespunzătoare a acestora iar cazurile frecvente de depozitare ilegală reprezintă o potențială amenințare la adresa mediului înconjurător.
- ✓ În ceea ce privește fracția biodegradabilă, deși reprezintă un procent semnificativ din totalul deșeurilor municipale și cantitatea colectată se află în creștere constantă, până în momentul de față nu sunt disponibile la nivel local facilități de valorificare a acesteia, prin compostare sau prin utilizare ca și combustibil alternativ.
- ✓ Cantitatea de deșeurii stradale colectate a înregistrat o creștere constantă în intervalul supus analizei, ceea ce sugerează îmbunătățirea infrastructurii și sistemului de salubritate dar și extinderea acestuia în zonele nou construite din municipiu.

V.3.6. Analiza SWOT

<u>Puncte Tari</u>	<u>Puncte slabe</u>
<ul style="list-style-type: none"> • În Municipiul Săcele, principalii indicatori în domeniul calității aerului se încadrează în limitele stabilite la nivel european și național • La nivelul localității, impactul activităților cu caracter industrial asupra factorilor de mediu este redus • Nu există soluri contaminate la nivelul localității • Localitatea Săcele este inclusă în planul de lucrări de amenajare pentru combaterea eroziunii solului • Calitatea apelor subterane și de suprafață se încadrează în categoriile “bună” și “foarte bună” • Localitatea beneficiază de serviciile unui operator local de salubritate • Depozitul local de deșeuri a fost închis și se află în curs de ecologizare • Colectarea selectivă a deșeurilor a fost parțial implementată în Săcele și beneficiază de sprijinul autorităților 	<ul style="list-style-type: none"> • Traficul rutier intens pe DN1A reprezintă un factor de poluare fonică și atmosferică la nivelul localității • Depozitul de deșeuri nepericuloase clasa B, situat în extravilanul municipiului Săcele, deși închis din anul 2008 continuă să reprezinte o sursă de poluare a solului și a pârâului Timiș • Depozitarea neconformă a deșeurilor de către populație supune mediul unor presiuni antropice suplimentare • Municipiul Săcele este inclus prin Ordinul 743/2008 între localitățile de la nivel național unde există surse de nitrați proveniți din activități agricole • Construcțiile și extinderea zonelor rezidențiale facilitează fenomenul de impermeabilitate a solurilor • Depăduririle ilegale afectează ecosistemele locale, facilitează eroziunea solului și potențează riscul unor alunecări de teren • Acoperirea redusă a rețelei de canalizare menajeră și pluvială contribuie la deversarea apelor uzate în cursurile locale de apă și la infiltrații în pânza freatică, afectând calitatea acestora
<u>Oportunități</u>	<u>Amenințări</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea utilizării mijloacelor alternative de deplasare în detrimentul autovehiculelor personale prin posibilitatea accesării unor finanțări pentru dezvoltarea infrastructurii specifice • Finalizarea autostrăzii București – Ploiești - Brașov poate contribui la diminuarea valorilor de trafic pe DN1 și DN1A • Dezvoltarea sistemului metropolitan de transport în comun poate asigura creșterea gradului de utilizare a transportului în comun 	<ul style="list-style-type: none"> • Creștea gradului de poluare atmosferică prin intensificarea traficului rutier pe DN1A, datorită întârzierii dării în folosință a autostrăzii București Brașov • Dezvoltarea urbană accelerată care va genera noi amenințări la adresa calității solului, aerului și apelor dar și a ecosistemelor locale • Extinderea necontrolată a anumitor zone ale localității, fără racordarea noilor construcții la rețelele de utilități • Creșterea presiunilor asupra habitatelor locale ca urmare a dezvoltării

<ul style="list-style-type: none"> • Includerea localității Săcele între beneficiarii măsurilor definite prin planul de investiții pe termen lung pentru sistemul integrat de management al deșeurilor, inițiativă derulată Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ISO Mediu • Finalizarea lucrărilor de ecologizare a depozitului de deșeuri din localitate, care va stopa poluarea pe care o generează în prezent • Implementarea sistemului național de control pentru prevenirea tăierilor ilegale care va contribui la diminuarea fenomenului despăduririlor • Posibilitatea accesării unor finanțări pentru dezvoltarea infrastructurii și protecția mediului în cadrul viitorului ciclu de programare al UE • Încurajarea practicării formelor de agricultură ecologică, care va contribui la diminuarea presiunilor asupra factorilor de mediu 	<p>activităților turistice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Întârzierea intervențiilor necesare pentru ecologizarea depozitului de deșeuri din localitate • Exploatarea nerațională a pădurilor • Gradul redus de valorificare a oportunităților de implementare a unor proiecte de mediu cu finanțare nerambursabilă
--	--

Capitolul VI. Audit administrativ

Autorităților administrației publice locale le revine un rol esențial în definirea direcțiilor strategice de dezvoltare a comunităților pe care le reprezintă dar și în coordonarea implementării proiectelor și măsurilor necesare pentru susținerea acestor direcții.

În municipiul Săcele, acest rol este îndeplinit de Consiliul Local și Primar, alături de aparatul de specialitate al acestuia. Conform actelor normative în vigoare, Consiliul Local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale. Prin atribuțiile care îi revin, Consiliul Local coordonează dezvoltarea economico-socială și de mediu a localității, asigură administrarea domeniului public și privat al municipiului, gestionează serviciile furnizate către cetățeni și îndeplinește un rol de reprezentativitate privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.

Primarul Municipiului Săcele îndeplinește conform legii o funcție de autoritate publică, asigurând respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului local. De asemenea, dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, precum și ale hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii. **Primarul elaborează totodată proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ – teritoriale și le supune aprobării consiliului local.**

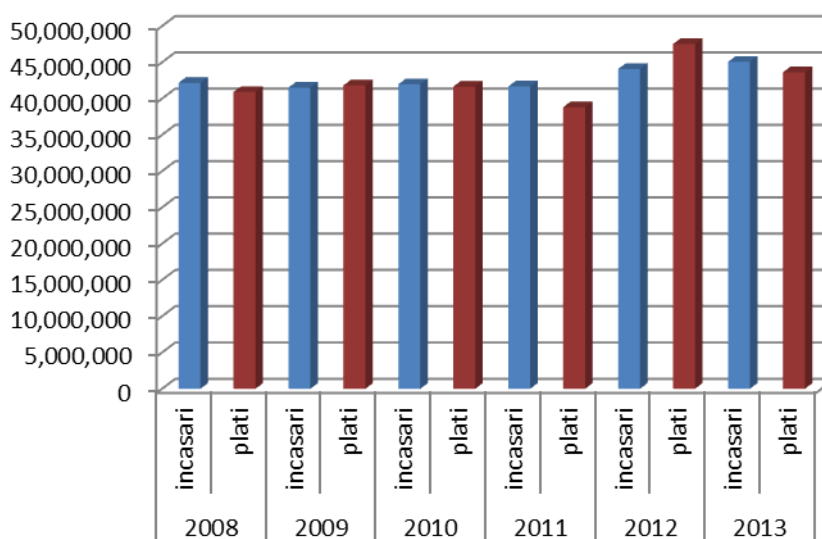
În îndeplinirea acestor atribuții, primarul Municipiului Săcele mizează pe activitatea aparatului propriu de specialitate, a cărei structură funcțională include următoarele servicii principale: Achiziții Publice, Asistență Socială, Biroul Contencios Administrativ, Biroul Investiții-Implementare Proiecte Internaționale, Urbanism și Patrimoniu, Direcția Economică, Compartimentul Administrativ, Evidența Persoanelor, Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență, Direcția Poliția Locală. Acestor servicii și departamente urmează să le revină atribuții importante în procesul de implementare a măsurilor incluse în Strategia de Dezvoltare a localității și în monitorizarea rezultatelor generate.

O analiză a capacității organizaționale și a performanțelor acestor structuri relevă următoarele concluzii:

- ✓ Primăria Municipiului Săcele se confruntă, ca de altfel majoritatea autorităților administrației publice locale cu un deficit pronunțat de personal calificat, generat în special de veniturile reduse care nu oferă motivația necesară angajării în acest domeniu
- ✓ Gradul de încărcare a personalului diferă de la un serviciu la altul, supradimensionarea organigramei în cazul unor departamente alternând cu situații în care anumite direcții au numeroase posturi neocupate/supraîncărcate.
- ✓ Fluctuația personalului este un alt fenomen care afectează capacitatea de lucru și rezultatele activităților derulate de serviciile de specialitate din cadrul primăriei
- ✓ Oportunitățile de formare profesională continuă a personalului sunt reduse, în condițiile în care în domeniul administrației publice perfecționarea competențelor profesionale este o permanentă necesitate
- ✓ Presiunile externe (modificările legislative repetate) au rolul de a inhiba personalul din cadrul serviciilor anterior menționate, ceea ce influențează gradul de implicare al acestuia și asumarea răspunderii în privința îndeplinirii atribuțiilor proprii.

- ✓ Se menține în continuare un grad ridicat de birocrație care, alături de relațiile funcționale complexe între diversele servicii, afectează atât activitatea internă a primăriei cât și calitatea și eficiența serviciilor oferite către cetățeni
- ✓ “Rezistența” la inovație, competențele digitale insuficiente, gradul redus de utilizare a tehnologiei informației afectează de asemenea eficiența activităților derulate.
- ✓ Dotarea deficitară sau perimată fizic și moral reprezintă alți factori care afectează spre exemplu activitatea unor structuri precum Poliția Locală și Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență

Esențială pentru planificarea măsurilor intervențiilor prioritare care vor fi incluse în Strategia de Dezvoltare a Municipiului Săcele este și evaluarea capacității financiare a autorităților publice locale de a asigura implementarea acestora. Evoluția veniturilor și cheltuielilor publice la nivelul municipiului Săcele este următoarea:

2008		2009		2010	
Încasări	Plăți	Încasări	Plăți	Încasări	Plăți
42,180,262	40,912,248	41,516,760	41,809,945	41,970,245	41,645,456
2011		2012		2013	
Încasări	Plăți	Încasări	Plăți	Încasări	Plăți
41,675,020	38,817,793	44,078,178	47,523,652	45,068,443	43,631,141

Grafic VI.1. Evoluția veniturilor și cheltuielilor publice- 2008-2010

Analiza evoluției bugetului local în ultimii șase ani generează următoarele concluzii:

- ✓ Quantumul veniturilor la bugetul local înregistrează o ușoară tendință de creștere care se menține constantă pe parcursul întregului interval analizat, fapt care se poate datora atât eficientizării procesului de colectare a taxelor și impozitelor locale cât și unei ușoare creșteri economice care a dus la creșterea masei contribuabililor, în special a societăților comerciale, și la eficientizarea activității acestora.
- ✓ Tendința de creștere a veniturilor este dublată de cea a cheltuielilor, generate atât de intensificarea investițiilor cât și de creșterea cheltuielilor administrative.
- ✓ Excedentul bugetar este extrem de redus iar în doi din cei 6 ani supuși analizei, localitatea Săcele se confruntă cu deficit bugetar. Creșterea excedentului bugetar și preponderența lui pe termen lung este esențială pentru a se asigura implementarea

proiectelor din Strategia de Dezvoltare a localității dar și pentru diminuarea datoriei publice și nerecurgerea la alte împrumuturi.

În ceea ce privește împrumuturile contractate de U.A.T. Municipiul Săcele pentru susținerea activității curente și a investițiilor locale dar și pentru plata arieratelor, situația este redată în tabelul următor:

Nr. Crt.	Data contractării	Termenul de rambursare	Valoarea	Rata anuală	Suma rambursată (exclusiv dobânzi și comisioane)	Rest de rambursat
1	18.04.2007	07.07.2025	16,500,000	1,020,000	5,176,840	11,323,160
2	17.11.2009	17.11.2019	5,814,740	750,000	833,500	4,981,240
3	22.05.2013	24.05.2018	618,610	371,160	123,720	494,890
Total			22,933,350	2,141,160	6,134,060	16,799,290

Tabel VI.1. Situația împrumuturilor contractate de U.A.T. Municipiul Săcele

Din analiza datelor prezentate în tabelul IV.1, prin raportare la bugetul localității, la prima vedere se constată că rata de îndatorare a municipiului Săcele este de numai 5%, redusă prin comparație cu alte comunități. Totuși, în condițiile în care și bugetul localității are o dimensiune modestă, chiar și rata de îndatorare prezentată grevează autoritățile publice din Săcele de capacitatea de a asigura resursele necesare pentru susținerea unor proiecte de investiții esențiale pentru comunitate și bunăstarea membrilor acesteia. La acest fapt se adaugă și alți factori, precum condițiile dezavantajoase în care au fost încheiate o parte a contractelor de creditare, cu dobânzi și comisioane a căror cuantum aproape depășește principalul la finalul perioadei de rambursare. Având în vedere dinamica pieței bancare și diminuarea costurilor creditelor, se recomandă renegocierea contractelor de împrumut în vederea obținerii unor condiții mai avantajoase de rambursare care să permită și disponibilizarea sumelor necesare pentru susținerea proiectelor incluse în Strategia de Dezvoltare.

În condițiile în care, așa cum s-a arătat, autoritățile locale se confruntă cu provocări din perspectiva capacității administrative dar și financiare, prezența municipiului Săcele într-o serie de structuri supra-teritoriale poate să transforme localitatea în beneficiar al unor proiecte cu caracter integrat pe care nu ar putea să le susțină individual.

Municipiul Săcele are calitatea de membru în următoarele asociații de dezvoltare intercomunitară

- ✓ Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov este o asociație de dezvoltare intercomunitară constituită la nivelul Polului de Creștere Brașov, unul din cei 7 poli de creștere desemnați la nivel național, care grupează alături de municipiul Brașov alte 7 localități din aria sa de influență precum și Consiliul Județean. Misiunea Agenției Metropolitane constă în promovarea și susținerea cooperării dintre actori publici, privați și O.N.G.-uri pentru dezvoltarea durabilă economică, socială și culturală a Zonei Metropolitane Brașov. Agenția coordonează în prezent actualizarea Planului Integrat de Dezvoltare a Polului de Creștere Brașov, proiectele prioritare din cadrul acestuia urmând să beneficieze de finanțare prin Programul Operațional Regional 2014-2020
- ✓ Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov, constituită în anul 2006, este o asociație de dezvoltare intercomunitară care grupează în prezent 54 de localități de la nivelul Județului Brașov. Misiunea ADDJB este de a sprijini dezvoltarea locală și regională prin aplicarea principiilor dezvoltării durabile. Agenția a elaborat și coordonează implementarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov care cuprinde și proiecte și investiții de care va beneficia direct și Municipiul Săcele

- ✓ Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ISO MEDIU, a fost constituită de autoritățile administrației publice locale de la nivelul județului Brașov în scopul reglementării, înființării, organizării, finanțării, exploatarei, monitorizării și gestionării în comun a Serviciului de salubritate pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre precum și pentru realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și dezvoltării sistemelor de utilități publice aferente Serviciului menționat. Asociația coordonează direct implementarea Master Planului “Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Brașov” de care va beneficia direct și municipiul Săcele
- ✓ Asociația Metropolitană pentru Dezvoltarea Durabilă a Transportului Public Brașov a luat ființă la inițiativa autorităților publice locale din Zona Metropolitană Brașov ca o recunoaștere a importanței pe care mobilitatea persoanelor și bunurilor o are în demersul de dezvoltare durabilă a zonei. Asociația urmează să își asume rolul de Autoritate Metropolitană de Transport în vederea înființării, organizării, reglementării, exploatarei, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de transport public pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și pentru realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și dezvoltării sistemelor de utilități publice aferente sectorului de transport public.

Partea a II a – BENEFICII ALE DEZVOLTĂRII INTERCOMUNITARE

Capitolul I. Viziune de dezvoltare

Conceptul de dezvoltare durabilă implică totalitatea direcțiilor și mijloacelor prin care se asigură dezvoltarea economico-socială pe termen lung a unei localități, prin menținerea unui echilibru stabil între componentele economice, sociale și ecologice. Cea mai răspândită definiție a dezvoltării durabile este cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare în Raportul Brundtland: *„dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”*.

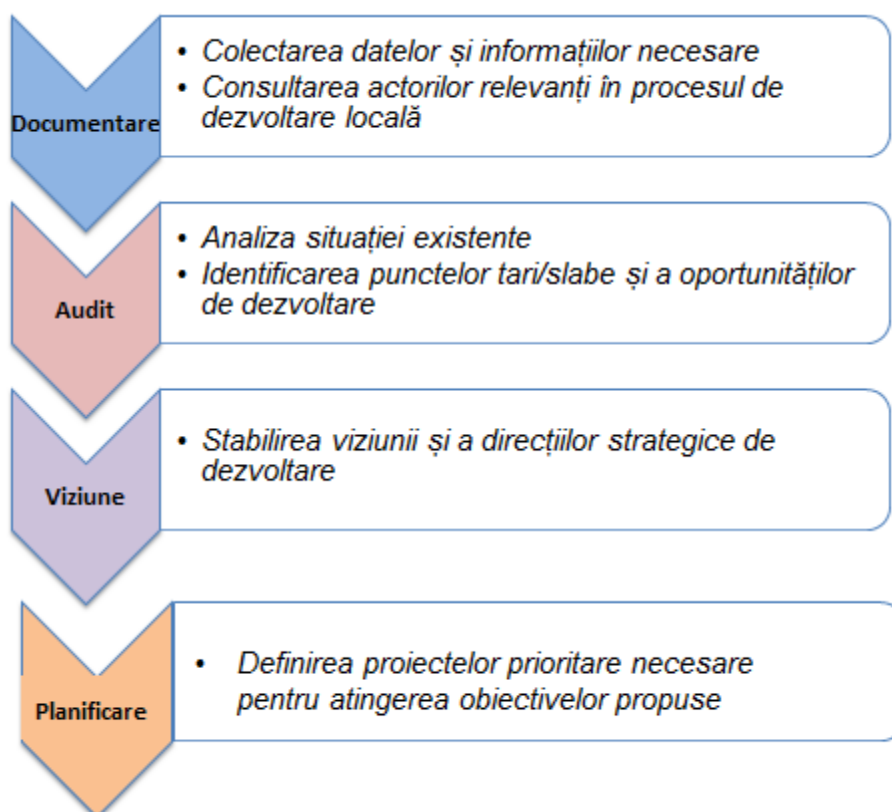
Strategia de dezvoltare durabilă este documentul de planificare ce are ca principal scop valorificarea tuturor resurselor de care localitatea dispune în vederea eliminării vulnerabilităților interne și a valorificării oportunităților și a neutralizării amenințărilor externe în vederea asigurării unei dezvoltări pe termen mediu și lung a municipiului. De asemenea, ea reprezintă un instrument ce facilitează adaptarea și reacția la condițiile externe aflate în permanentă modificare. În acest context, strategia constituie o premisă în vederea finanțării proiectelor de dezvoltare ale localității prin accesarea fondurilor structurale și de coeziune aflate la dispoziția autorităților publice în perioada 2014-2020.

Contextul teritorial din care face parte municipiul Săcele este cel care influențează în primul rând mediul socio-economic local. Din acest motiv, abordarea principală în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Săcele este cea **intercomunitară**. Municipiul face parte din Zona Metropolitană Brașov, alături de municipiul Brașov (municipiu de rang I – reședință de județ), municipiul Codlea, orașul Râșnov, orașul Predeal, orașul Ghimbav, orașul Zărnești (localități urbane cu care localitatea se poate compara), comunele Bod, Budila, Cristian, Crizbav, Feldioara, Hălchiu, Hărman, Prejmer, Sânpetru, Târlungeni și Vulcan. Relația dintre municipiul Brașov și comunitățile învecinate precum și cea între fiecare dintre localitățile ce se învecinează în arealul metropolitan este una biunivocă, în care toți actorii au de câștigat. Oportunitățile și provocările ce se află pe calea dezvoltării durabile pot fi abordate mult mai simplu și eficace într-o manieră integrată în care municipiul Săcele poate colabora direct cu acele localități cu care împărtășește probleme asemănătoare și/sau pot valorifica oportunități de finanțare care să conducă la o dezvoltare economică sustenabilă și la creșterea calității vieții tuturor locuitorilor lor.

De asemenea, un alt principiu al strategiei este cel egalității de șanse. Se va urmări utilizarea optimă a tuturor resurselor unicipiului Săcele în vederea asigurării accesului tuturor locuitorilor la servicii de educație și formare profesională (inițială și continuă - prin susținerea măsurilor de calificare/re-calificare profesională), sănătate și cultură, indiferent de mediul social, economic sau cultural de proveniență. Principalul rezultat urmărit va fi acela de a crește gradul de incluziune socială și crearea unei comunități omogene care să traiască în pace și armonie socială. În acest sens, se va urmări crearea condițiilor necesare pentru conservarea și promovarea valorilor culturale și spirituale ale tuturor grupurilor etnice.

Abordarea participativă, un alt principiu ce a stat la baza prezentei strategii, a însemnat implicarea, alături de reprezentanții autorității publice locale, a mediului de afaceri, a organizațiilor ne-guvernamentale, a specialiștilor din sectorul educațional etc, în vederea obținerii consensului necesar asupra viziunii și obiectivelor de dezvoltare.

În figura următoare este redată metodologia utilizată în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare a municipiului Săcele:

Formularea viziunii de dezvoltare a municipiului Săcele este rezultatul procesului participativ care a reunit actori relevanți de la nivel local și societatea civilă. Pe baza concluziilor întâlnirilor de lucru, a informațiilor colectate și a analizei stării actuale a indicatorilor de dezvoltare durabilă s-a conturat imaginea unei localități al cărei potențial natural și antropic nu este suficient valorificat, cu o situație economico-socială grevată de numeroase probleme și amenințări. În acest context, provocarea căreia administrația publică și întreaga comunitate trebuie să îi răspundă este aceea de a genera un ritm constant de dezvoltare economică, ale cărei efecte să conducă la creșterea calității vieții tuturor locuitorilor municipiului și, pe cale de consecință, să elimine fenomene precum sărăcia și excluziunea socială. Din aceste motive modernizarea infrastructurii (inclusiv reabilitarea și restaurarea obiectivelor de patrimoniu cultural local și național) trebuie să fie unul dintre pilonii strategiei de dezvoltare. Alți doi piloni ce susțin dezvoltarea durabilă a localității sunt constituiți de sprijinirea industriei locale (de tradiție) și a turismului ecologic (observarea și conștientizarea valorii naturii și a tradițiilor locale). Cel de-al patrulea pilon, fără de care strategia de dezvoltare nu ar putea avea caracter durabil, trebuie să fie educația și formarea profesională în conformitate cu standardele actuale ale pieței muncii. Numai prin accesul neîngrădit la educație și formare profesională locuitorii municipiului pot beneficia de șansa de a intra pe piața muncii și de a avea un nivel de trai care să confere un standard ridicat de calitate a vieții în comunitatea săceleană.

Pe baza nevoilor identificate în urma auditului și a dezideratelor formulate în cadrul consultărilor publice, viziunea de dezvoltare a municipiului Săcele este:

„Municipiul Săcele - din nou o comunitate prosperă”

Capitolul II. Direcții strategice de dezvoltare

II.1. Direcția strategică de dezvoltare nr. I

Competitivitatea unei localități, indiferent de mărimea și de localizarea ei, este fundamentată pe o infrastructură adecvată activităților economice și sociale ale comunității. Astfel, pentru ca viziunea propusă să devină realitate este esențial ca infrastructura tehnico-edilitară să se extindă și să se dezvolte astfel încât, păstrând atmosfera cvasi-rurală a localității, să se ofere condiții de activitate și de locuire specifice secolului XXI. Orice inițiativă economico-socială depinde de o infrastructură funcțională și de existența unui grad ridicat de mobilitate a persoanelor și mărfurilor care să susțină demersul. De asemenea, pentru ca dezvoltarea să fie durabilă sunt necesare măsuri de protecție a mediului care să asigure generațiilor viitoare condițiile necesare pentru împlinirea propriilor deziderate de dezvoltare.

Astfel, direcția strategică nr. I propusă pentru dezvoltarea municipiului Săcele este:

MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII ȘI CONSERVAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Această direcție strategică vizează infrastructura în integralitatea sa, și anume:

- Infrastructura rutieră și cea destinată transportului public;
- Infrastructura de utilități: energie electrică, gaze naturale, apă și canal, salubritate, telecomunicații etc.;
- Infrastructura necesară producerii energiei din surse alternative și intervențiile necesare eficientizării energetice a clădirilor și proceselor economice;
- Managementul deșeurilor și conservarea mediului înconjurător.

Pentru realizarea dezideratului de dezvoltare a infrastructurii și protecției mediului natural sunt propuse următoarele obiective specifice:

Obiectiv I.1 – Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere

Obiectiv I.2 – Îmbunătățirea mobilității persoanelor și mărfurilor pe teritoriul localității

Obiectiv I.3 – Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare

Obiectiv I.4 – Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a resurselor regenerabile

Obiectiv I.5 – Implementarea de măsuri eficiente de protecție a mediului

II.2. Direcția strategică de dezvoltare nr. II

Condiția esențială pentru ca municipiul Săcele să progreseze și să prospere este existența unui mediu economic stabil și competitiv, care să valorifice toate avantajele și oportunitățile pe care localitatea le are, fiind astfel unul dintre cei patru piloni ai dezvoltării durabile a municipiului. În acest sens, inițiativele ce au ca scop sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri local trebuie să reprezinte una dintre principalele priorități ale localității, atât ale mediului de afaceri în sine cât și ale autorității publice locale.

Având în vedere aceste aspecte, cea de-a doua direcție strategică de dezvoltare durabilă a municipiului Săcele este:

DEZVOLTAREA COMPETITIVĂ ȘI DURABILĂ A ECONOMIEI SĂCELENE

Pentru ca această direcție strategică să se materializeze este necesar ca următoarele ținte să fie atinse :

- Sprijinirea inițiativelor economice și a spiritului antreprenorial ca premisă a dezvoltării economice;
- Promovarea oportunităților de afaceri în vederea atragerii investitorilor în localitate;
- Crearea unui cadru favorabil dezvoltării IMM-urilor, motor al unei economii sustenabile;
- Sprijinirea activităților de transfer tehnologic pentru ca mediul de afaceri să devină competitiv;
- Promovarea și sprijinirea formelor de agro-zootehnie care să conserve tradițiile istorice locale în condiții de calitate moderne.

Obiectivele propuse pentru îndeplinirea acestui demers strategic sunt:

Obiectiv II.1 – Stimularea antreprenoriatului și a inițiativelor de economie socială

Obiectiv II.2 – Dezvoltarea structurilor de sprijinire a mediului de afaceri

Obiectiv II.3 – Dezvoltarea industriei bazată pe sectoare cu valoare adăugată înaltă

Obiectiv II.4 – Susținerea formelor ecologice de agricultură și zootehnie

II.3. Direcția strategică de dezvoltare nr. III

Patrimoniul natural și cel cultural-istoric, inedit în peisajul Țării Bârsei, creat de-a lungul secolelor de cele două comunități conlocuitoare (mocanii români și ceangăii, maghiari), nu este suficient valorificat, deși prezintă un potențial deosebit, ce individualizează municipiul Săcele în arealul metropolitan.

În acest context, implementarea unor activități eficiente și coordonate de informare și promovare și de modernizare a infrastructurii turistice și de agrement reprezintă o condiție sine qua non pentru dezvoltarea localității și creșterea standardului de viață a locuitorilor. În plus, în condițiile unei oferte turistice bogate în zona metropolitană Brașov, este imperios necesar a fi exploatare toate atuurile localității și promovate activități de nișă, insuficient exploatare de competitori.

Așadar, cea de-a treia direcție strategică de dezvoltare a municipiului Săcele este:

DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI A SERVICIILOR CONEXE

Măsurile și inițiativele necesare pentru ca această direcție strategică să devină realitate constau în:

- Elaborarea unei strategii eficiente de marketing turistic care să contribuie la o vizibilitate crescută a agendei culturale și a obiectivelor turistice ale localității pe piața de profil
- Sprijinirea inițiativelor ce au ca scop modernizarea infrastructurii destinată sportului și agrementului
- Susținerea dezvoltării sectorului serviciilor turistice și a celor conexe

Aceste măsuri și inițiative se concretizează în următoarele obiective specifice:

Obiectiv III.1 – Dezvoltarea infrastructurii turistice, sportive și de agrement

Obiectiv III.2 – Valorificarea identității cultural-istorice a localității

Obiectiv III.3 – Promovarea eco-turismului și a altor forme de turism de nișă

Obiectiv III.4 – Diversificarea și creșterea calității serviciilor turistice și a celor conexe

II.4. Direcția strategică de dezvoltare nr. IV

Investiția în resursele umane reprezintă una dintre cele mai eficiente soluții pentru creșterea competitivității economice. Educația și formarea profesională de calitate reprezintă, astfel, una dintre condițiile fundamentale care asigură dezvoltarea pe termen lung a unei comunități. Ele asigură populației o flexibilitate sporită pe piața muncii, conferindu-i încredere și siguranță în depășirea oricăror fluctuații ale mediului economic local și național. De asemenea, comunitățile vulnerabile trebuie sprijinite în vederea depășirii dificultăților astfel încât acestea să se poată integra în societate și să-și poată asigura un nivel de trai decent care să le ferească de riscul excluziunii sociale. Astfel, comunitatea în ansamblul ei va fi degrevată de sarcina alocării asistenței sociale fără un orizont de succes.

Alături de modernizarea infrastructurii localității, un aspect conexe îl reprezintă viața culturală a comunității care trebuie să asigure nu numai conservarea și promovarea patrimoniului cultural-istoric local precum și crearea unei atmosfere de bunăstare și confort psihic, esențială pentru ca locuitorii să se identifice emoțional cu localitatea în care trăiesc.

În aceste condiții, cel de-al patrulea pilon al strategiei de dezvoltare a municipiului este:

DEZVOLTAREA SECTORULUI SOCIO-EDUCAȚIONAL

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv sunt necesare măsuri coerente în următoarele sectoare:

- Infrastructura din domeniul educațional, sănătate, asistență socială, cultură, siguranță publică etc.)
- Educație și formare profesională
- Servicii sociale și de sănătate
- Inițiative cultural-artistice
- Constituirea unei agende culturale locale (anuale/lunare) care să includă evenimente legate atât de istoria și tradițiile locale cât și de preocupările moderne ale populației municipiului

În cadrul acestei direcții strategice au fost formulate următoarele obiective specifice:

Obiectiv IV.1 - Creșterea calității activităților educaționale și de formare profesională

Obiectiv IV.2 – Diminuarea riscului de excluziune socială a grupurilor vulnerabile

Obiectiv IV.3 – Dezvoltarea infrastructurii socio-educaționale și de sănătate și a serviciilor specializate

Obiectiv IV.4 – Promovarea unei agende culturale diverse și atractive și crearea infrastructurii suport

II.5. Direcția strategică de dezvoltare nr. V

Cele patru direcții strategice anterioare, cei patru piloni ai dezvoltării durabile a municipiului Săcele, au nevoie de suportul autorităților publice, fie ele locale sau naționale – descentralizate. Toate domeniile care influențează condițiile de viață ale populației și care intră în competențele autorităților publice trebuie eficientizate astfel încât timpul necesar realizării unei activități (indiferent de complexitatea ei) să scadă, iar calitatea produsului să crească.

În condițiile competiției crescute din epoca globalizării, susținerea mediului de afaceri și a comunității locale reprezintă sarcina esențială a serviciilor publice. Urmărirea interesului cetățeanului, a celui care plătește taxele care susțin activitatea sectorului public, trebuie să fie obiectivul prioritar al celor care servesc interesul comunitar. În acest sens, dezvoltarea

resurselor umane precum și a infrastructurii ce deservește serviciile publice reprezintă măsuri ce contribuie la creșterea calității activității autorităților publice.

Astfel, cea de-a cincea direcție de dezvoltare strategică a localității este:

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

Atingerea acestui deziderat necesită aplicarea următoarelor măsuri:

- Creșterea calității serviciilor publice: administrație locală, transport local, managementul deșeurilor, siguranța publică, intervenții în situații de urgență, etc.
- Actualizarea și corelarea documentelor de planificare strategică de la nivel local cu cele de la nivel metropolitan, județean și regional
- Acordarea unei atenții sporite TIC în vederea eficientizării serviciilor publice

În cadrul acestei direcții strategice au fost formulate următoarele obiective specifice:

Obiectiv V.1 – Implementarea unor instrumente eficiente de dezvoltare strategică și urbanistică

Obiectiv V.2 – Furnizarea de servicii publice diverse și de calitate

Obiectiv V.3 – Crearea platformelor de interoperabilitate între administrația publică locală, mediul afaceri și cetățeni

Capitolul III. Corelarea direcții strategice – obiective – măsuri

Direcțiile strategice de acțiune cu obiectivele specifice corespunzătoare, propuse pentru dezvoltarea pe termen mediu a municipiului Săcele vor fi transpuse în practică printr-o serie de măsuri dedicate care urmează să fie implementate atât de administrația publică locală, acolo unde are competență, dar și de către orice organizație publică sau privată al cărei domeniu de competență sau arie de interes se intersectează cu intervenția propusă.

Măsurile propuse în cadrul planului de acțiune pe termen mediu au fost definite pornind de la necesitatea soluționării nevoilor și deficiențelor specifice relevate la nivel local, în corelare cu valorificarea, în contextul oportunităților de dezvoltare oferite de mediul extern, a resurselor locale și a potențialului municipiului Săcele în toate domeniile vizate.

Acțiunile propuse vor fi implementate prin proiecte individuale sau printr-o serie de proiecte finanțate din surse diverse (resursele proprii ale localității, finanțări de la bugetul județean/național sau programe comunitare). De asemenea, aceste acțiuni vor putea fi componente ale unor proiecte integrate, de anvergură, care vizează soluționarea unor problematici similare cu care se confruntă mai multe comunități din același areal geografic, precum Zona Metropolitană Brașov.

Direcții strategice de dezvoltare	Obiective specifice	Măsurile/ Proiecte
MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII ȘI CONSERVAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR	<p>Obiectiv I.1 Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Implementarea proiectului de amenajare a nodului rutier de la Pasajul Dârste în parteneriat cu municipiul Brașov ✓ Amenajarea și sistematizarea intersecțiilor între DN1A (ocolitoarea municipiului Săcele) și rețeaua de drumuri secundare ✓ Reabilitarea și modernizarea străzilor, în principal a celor secundare din zona veche a localității. ✓ Modernizarea străzilor care asigură accesul către zonele economice (Str. Târlungului) și cele rezidențiale nou construite ✓ Amenajarea și sistematizarea intersecțiilor între drumurile principale și cele secundare. ✓ Semnalizarea adecvată a intersecțiilor și a trecerilor de pietoni: iluminat corespunzător în zona trecerilor de pietoni (lămpi cu lumină intermitentă, semnalizarea luminoasă de atenționare cu flash) ✓ Introducerea la intrările/ieșirile din localitate și în centru a panourilor informative privind obiectivele turistice, spațiile de parcare și alte date de orientare generală ✓ Îmbunătățirea accesibilității către zonele de agrement situate în extravilanul localității
	<p>Obiectiv I.2 Îmbunătățirea mobilității persoanelor și mărfurilor pe teritoriul localității</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea și implementarea sistemului metropolitan de transport care să asigure legături eficiente, rapide și ieftine cu Brașovul și celelalte localități din Zona Metropolitană ✓ Înnoirea parcului auto deținut de Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Prestări Servicii ✓ Modernizarea stațiilor de transport în comun existente și amenajarea altora noi Implementarea în centrul localității a sistemului de parcări publice cu plată ✓ Promovarea utilizării de către populație a mijloacelor de transport ecologice și în special a bicicletelor în paralel cu dezvoltarea infrastructurii de profil ✓ Delimitarea unor zone speciale pentru circulația bicicliștilor pe principalele artere rutiere din localitate ✓ Realizarea unor piste speciale de ciclism în cadrul unor proiecte integrate care vizează Zona Metropolitană Brașov
	<p>Obiectiv I.3 Extinderea și</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Extinderea sistemului de iluminat public în zonele care nu beneficiază de acoperire ✓ Accesarea de finanțări nerambursabile în vederea dezvoltării sistemului de iluminat și pentru

<p>modernizarea infrastructurii tehnico- edilitare</p>	<p>implementarea unor tehnologii eficiente din punct de vedere energetic</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizarea unor rețele subterane pentru asigurarea iluminatului public ✓ Consolidarea parteneriatului cu furnizorul regional de gaze și operatorul regional de apă/canal pentru corelarea investițiilor cu tendințele de dezvoltare ale localității ✓ Extinderea rețelelor de alimentare cu gaze naturale, apă și canal în zonele destinate activităților de industrie și prestări servicii precum și în zonele rezidențiale nou dezvoltate ✓ Modernizarea rețelelor de utilități pe tronsoanele afectate de vechime și degradări funcționale ✓ Implementarea investițiilor prevăzute în cadrul Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor în județul Brașov ✓ Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor și a infrastructurii specifice în zonele localității care nu beneficiază încă de aceste servicii ✓ Implementarea sistemului de colectare a deșeurilor cu patru pubele (hârtie/carton, plastic și metal, deșeuri biodegradabile) în spațiile publice
<p>Obiectiv I.4 Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a resurselor regenerabile</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Accesarea programelor de finanțare disponibile pentru reabilitarea energetică a clădirilor rezidențiale și publice ✓ Dotarea clădirilor publice cu panouri fotovoltaice în vederea creșterii gradului de independență energetică a acestora prin satisfacerea parțială a necesarului de consum din resurse neconvenționale ✓ Realizarea de investiții în dotarea clădirilor publice (instituții de învățământ, clădiri ale autorităților administrative) cu echipamente de producere a energiei termice bazate pe valorificarea resurselor regenerabile de energie (biomasă, panouri solare, pompe geotermale) ✓ Modernizarea sistemului de iluminat public prin montarea de stâlpi alimentați dual, din sistemul centralizat și panouri fotovoltaice. ✓ Asigurarea iluminatului arhitectural al obiectivelor culturale istorice și turistice prin instalații bazate pe valorificarea energiei solare. ✓ Acordarea unor facilități (inclusiv prin concensionarea suprafețelor de teren necesare) agenților economici locali care realizează investiții în echipamente și instalații de tip B.A.T. pentru generarea de energie curată în vederea susținerii activității de producție și servicii ✓ Susținerea populației și agenților economici locali pentru accesarea unor programe de tipul “casa verde” în vederea implementării de soluții de încălzire eficiente energetic.
<p>Obiectiv I.5</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Finalizarea lucrărilor de sortare a deșeurilor și de ecologizare a depozitului de deșeuri

	Implementarea de măsuri eficiente de protecție a mediului	<p>nepericuloase clasa B</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Plantarea de perdele de arbori pe marginea arterelor rutiere ✓ Amenajarea de noi spații verzi pe terenurile degradate/neutilizate și în cartierele de blocuri construite în perioada postbelică ✓ Implicarea societății civile în acțiunile de protejare a fondului forestier contra tăierilor ilegale ✓ Derularea de campanii de informare și conștientizare la nivelul cetățenilor privind necesitatea conservării pădurilor / cu privire la sancționarea tăierilor ilegale ✓ Crearea de întreprinderi sociale la nivelul comunităților defavorizate prin care să se realizeze o exploatare rațională, legală, a resurselor pădurilor locale ✓ Eficientizarea colaborării între autoritățile publice și custozii/administratorii ariilor protejate ✓ Stimularea și susținerea ONG-urilor locale pentru preluarea în custodie a ariei protejate Aninișurile de pe Târlung
DEZVOLTAREA COMPETITIVĂ ȘI DURABILĂ A ECONOMIEI SĂCELENE	Obiectiv II.1 Stimularea antreprenoriatului și a inițiativelor de economie socială	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acordarea de facilități, conform legilor în vigoare, investitorilor ✓ Acordarea de facilități agenților economici care crează noi locuri de muncă ✓ Stimularea inițiativelor antreprenoriale și a start-upurilor în domenii cu valoare adăugată ridicată precum cel al industriilor creative/inovatoare ✓ Stimularea asocierii agenților economici locali în organizații patronale, profesionale și clustere ✓ Crearea de întreprinderi sociale la nivelul comunităților defavorizate pentru asigurarea integrării membrilor acestora în societate și pe piața muncii
	Obiectiv II.2 Dezvoltarea structurilor de sprijinire a mediului de afaceri	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Susținerea dezvoltării infrastructurii de afaceri locale ✓ Intensificarea activității clusterului ETREC și extinderea sa prin includerea de noi membri ✓ Derularea de acțiuni de informare la nivelul mediului local de afaceri privind avantajele oferite de gruparea în clustere/lanțuri de clustere ✓ Dezvoltarea unei zone specializate pentru activități logistice și de depozitare în vecinătatea stației CFR Dârste (Brașov)
	Obiectiv II.3 Dezvoltarea industriei bazată pe sectoare cu valoare adăugată înaltă	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Valorificarea patrimoniului industrial existent; reabilitarea și conferirea de noi funcțiuni spațiilor și infrastructurii industriale existente ✓ Susținerea activităților de promovare a produselor operatorilor industriali locali ✓ Susținerea dezvoltării industriilor creative/inovative la nivel local ✓ Stimularea colaborării membrilor clusterelor existente și a celor emergente în domeniul activităților de cercetare / inovare

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea de proceduri comune de lucru la nivel clusterelor pentru transferul rezultatelor cercetării în producție ✓ Promovarea cercetării derulate direct de agenții economici locali
	<p>Obiectiv II.4 Susținerea formelor ecologice de agricultură și zootehnie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Susținerea formelor de agricultură ecologică ✓ Promovarea culturilor cu randament ridicat ✓ Acordarea de stimulente pentru exploatarea terenurilor agricole ✓ Stimularea procesului de asociere a producătorilor agricoli și crescătorilor de animale pentru dezvoltarea capacității de valorificare a terenurilor ✓ Dezvoltarea facilităților de depozitare și desfacere a produselor agro-alimentare locale ✓ Susținerea accesării de fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea și modernizarea exploatațiilor agricole
<p>DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI A SERVICIILOR CONEXE</p>	<p>Obiectiv III.1 Dezvoltarea infrastructurii turistice, sportive și de agrement</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea de noi baze sportive și modernizarea celor existente ✓ Amenajarea de noi parcuri, spații de agrement și petrecere a timpului liber ✓ Reintroducerea în circuitul turistic a pârtiei de schi de la Bunloc ✓ Dezvoltarea unor noi capacități și structuri pentru practicarea sporturilor de iarnă
	<p>Obiectiv III.2 Valorificarea identității cultural-istorice a localității</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elaborarea și difuzarea de materiale de marketing turistic; promovarea potențialului turistic al localității în mediul virtual ✓ Promovarea și înregistrarea ca marcă a elementelor și produselor locale tradiționale (poarta mocănească, plăcintele mocănești cu refrec) ✓ Realizarea unui inventar privind clădirile cu valoare de patrimoniu din localitate și starea acestora ✓ Elaborarea și implementarea unui plan de intervenție pentru reabilitarea clădirilor de patrimoniu ✓ Valorificarea clădirilor de patrimoniu prin includerea lor în circuitul turistic
	<p>Obiectiv III.3 Promovarea ecoturismului și a altor forme de turism de nișă</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Înființarea de puncte de informare și reactivarea centrului local de informare turistică ✓ Crearea unor noi trasee turistice montane; dezvoltarea infrastructurii de semnalizare turistică ✓ Dezvoltarea unor forme de turism de nișă: de odihnă și recreere, sportiv și de agrement, ecoturism, turism cultural-istoric, agroturism pentru care localitatea dispune de un potențial ridicat
	<p>Obiectiv III.4 Diversificarea și</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Susținerea inițiativelor de afaceri vizând accesul la modalități alternative de agrement și petrecere a timpului liber

	creșterea calității serviciilor turistice și a celor conexe	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stimularea dezvoltării sectorului de servicii turistice și de agrement ✓ Înfiițarea unui cluster local în domeniul turismului și serviciilor conexe
DEZVOLTAREA SECTORULUI SOCIO- EDUCAȚIONAL	Obiectiv IV.1 Creșterea calității activităților educaționale și de formare profesională	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Campanii de informare și conștientizare a romilor și a altor categorii defavorizate privind necesitatea educației ✓ Implementarea unor programe de consiliere, orientare și reorientare a carierei pentru tineri și adulți ✓ Consultarea reprezentanților mediului local de afaceri pentru corelarea ofertei de formare cu cerințele specifice de pe piața muncii ✓ Facilitarea accesului șomerilor la cursuri de calificare și recalificare ✓ Susținerea de activități de informare și instruire în vederea dezvoltării unei culturi antreprenoriale în rândul tinerilor
	Obiectiv IV.2 Diminuarea riscului de excluziune socială a grupurilor vulnerabile	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Implementarea unor programe privind educația incluzivă ✓ Implementarea de programe pentru prevenirea abandonului școlar ✓ Acordarea de burse de sprijin pentru elevii care provin din medii defavorizate ✓ Derularea de campanii pentru înlăturarea prejudecăților etnice și de altă natură, adresate atât cetățenilor cât și potențialilor angajatori
	Obiectiv IV.3 Dezvoltarea infrastructurii socio-educative și de sănătate și a serviciilor specializate	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Reabilitarea clădirilor instituțiilor de învățământ inclusiv prin anveloparea termică și implementarea de echipamente de producere a energiei electrice și termice bazate pe valorificarea resurselor regenerabile de energie ✓ Achiziția de dotări și echipamente de specialitate pentru unitățile de învățământ din localitate ✓ Finalizarea investiției privind mansardarea Școlii Gimnaziale nr. 5, corp B ✓ Valorificarea unor spații publice neutilizate în vederea asigurării accesului la educație a copiilor proveniți din comunitățile defavorizate și, în special, din Gârcini ✓ Redeschiderea Spitalului Municipal Săcele ✓ Finalizarea lucrărilor de reabilitare a Policlinicii din localitate ✓ Accesarea finanțărilor disponibile pentru modernizarea bazei materiale a serviciului voluntar local pentru situații de urgență
	Obiectiv IV.4 Promovarea unei agende culturale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Crearea Centrului Multicultural și Educațional din localitate ✓ Reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale existente ✓ Organizarea de evenimente cultural-artistice și sportive cu impact regional, național și

	diverse și atractive și crearea infrastructurii suport	<p>internațional</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Susținerea activităților derulate de asociațiile și fundațiile culturale locale și implicarea acestora în definirea și implementarea agendei culturale locale ✓ Promovarea artiștilor populari locali
DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE	Obiectiv IV.1 Implementarea unor instrumente eficiente de dezvoltare strategică și urbanistică	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Asigurarea unei dezvoltări urbane echilibrate prin aprobarea Planului de Urbanism General actualizat al localității ✓ Asigurarea unei planificări integrate pentru dezvoltarea urbane și a infrastructurii de afaceri ✓ Adoptarea unui pachet de măsuri pentru controlul și sancționarea construcțiilor ilegale ✓ Elaborarea unei strategii de dezvoltare economică a Municipiului Săcele pe termen mediu și lung ✓ Elaborarea unei strategii de promovare și dezvoltare turistică a municipiului Săcele ✓ Elaborarea și implementarea unui plan integrat de intervenție pentru soluționarea problematichilor socio-educative și economice din comunitățile defavorizate și în special din cartierul Gârcini.
	Obiectiv IV.2 Furnizarea de servicii publice diverse și de calitate	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Furnizarea de servicii publice prin mijloace electronice pentru persoane fizice și juridice ✓ Implementarea de sisteme pentru creșterea gradului de siguranță a cetățenilor pe domeniul public ✓ Eficientizarea serviciilor publice oferite de Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Prestări Servicii ✓ Înființarea unui birou local de consultanță agricolă
	Obiectiv IV.3 Crearea platformelor de interoperabilitate între administrația publică locală, mediul afaceri și cetățeni	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizarea periodică de consultări publice cu privire la proiectele de dezvoltare ale localității ✓ Constituirea unei comisii economice permanente care să monitorizeze evoluția economică a localității ✓ Constituirea unei comisii mixte permanente care să coordoneze și să monitorizeze implementarea strategiei ✓ Stimularea dialogului între angajatori, organizațiile salariaților și reprezentanții societății civile

Capitolul IV. Proiecte prioritare

Implementarea măsurilor prevăzute în planul de acțiune se va realiza prin intermediul unor proiecte individuale sau cu caracter integrat, care vor putea fi derulate de administrația publică și asociațiile de dezvoltare intercomunitară, de mediul privat (prin intermediul unor demersuri individuale sau în parteneriat care au impact pozitiv la nivelul comunității locale) sau prin intermediul unor proiecte implementate de instituțiile publice sau organizațiile private.

Lista de proiecte prioritare prezentată mai jos a fost definită pe baza unor criterii referitoare la necesitatea, oportunitatea și fezabilitatea intervențiilor propuse, capacitatea de implementare, existența și gradul de maturitate al documentației tehnice, disponibilitatea surselor de finanțare și, nu în ultimul rând, la impactul proiectat.

Nr. Crt.	Denumire proiect	Sursa de finanțare preconizată	Perioada estimată de derulare
MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII ȘI CONSERVAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR			
1	Amenajare nod rutier Pasaj Dârste	Programul Operațional Regional 2014 – 2020, fonduri locale	2015-2017
2	Asfaltare Strada Tărlungului	Programul Operațional Regional 2014 – 2020, fonduri locale	2016-2017
3	Implementare sistem de parcare cu plată în municipiul Săcele	Fonduri locale	2017-2018
4	Dezvoltarea infrastructurii pentru ciclism	Programul Operațional Regional 2014 – 2020, fonduri locale	2017-2020
5	Elaborarea planului de mobilitate urbană sustenabilă a Polului de Creștere Brașov	Fonduri guvernamentale	2014 - 2015
6	Integrarea municipiului Săcele în sistemul integrat de transport metropolitan	Programul Operațional Regional 2014 – 2020, fonduri locale, fonduri guvernamentale	2015-2020
7	Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public în municipiul Săcele	Programul Operațional Regional 2014-2020	2016-2018
8	Reabilitarea și extinderea rețelelor de utilități publice (apă-canal, gaz, energie electrică)	Programul Operațional Infrastructură Mare, fonduri locale, fonduri guvernamentale	2015-2020
9	Creșterea eficienței energetice a blocurilor de locuințe și clădirilor din domeniul public al municipiului Săcele	Programul Operațional Regional 2014 – 2020	2016-2018
10	Sistem de management integrat al deșeurilor solide în județul Brașov	POS Mediu	2012 - 2016

11	Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri forestiere	Programul Național pentru Dezvoltare Rurală 2014 – 2020	2017-2019
12	Centrală Hidroelectrică de Mică Putere – Electroprecizia Săcele	Fonduri private	2015-2016
13	Parc de panouri fotovoltaice pe DJ 103B	Fonduri private	2015-2016
DEZVOLTAREA COMPETITIVĂ ȘI DURABILĂ A ECONOMIEI SĂCELENE			
14	Centru de afaceri - Structură de sprijinire a afacerilor	Programul Operațional Regional 2014 – 2020	2017-2019
15	Înființarea clusterului de turism din municipiul Săcele	Fonduri locale, fonduri private	2015-2016
16	Centru de susținere a activităților economice derulate de comunitatea romă	Programul Operațional Regional 2014 – 2020	2017-2019
17	Centrul de colectare și procesare deșeuri din material lemnos în cartierul Gărcini	Programul Operațional Regional 2014 – 2020, Programul Operațional Capital Uman 2014-2020	2017-2019
DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI A SERVICIILOR CONEXE			
18	Reabilitare estetică și structurală clădiri de patrimoniu în municipiul Săcele	Programul Operațional Regional 2014 – 2020	2016-2019
19	Înființarea muzeului “Gospodăria Mocănească Tradițională”	Programul Operațional Regional 2014 – 2020	2017-2019
20	Stațiunea turistică „Paltinul”	Fonduri private	2015-2020
21	Stațiunea turistică „Piatra Mare”	Fonduri private	2015-2020
22	Amenajare infrastructură de vizitare – Cascada Tamina	Fonduri locale	2015
23	Înființare trasee de mountainbike	Programul Operațional Regional 2014 – 2020	2016 - 2018
24	Înființare pârtie de schi fond	Programul Operațional Regional 2014 – 2020	2016 - 2018
25	Înființare trasee turistice montane	Strategia UE pentru Regiunea Dunării (SUERD)	2016 - 2018
DEZVOLTAREA SECTORULUI SOCIO-EDUCAȚIONAL			
26	Festivalul Interetnic 7 Sate	Administrația Fondului Cultural Național	2015-2020
27	Zilele Meșteșugurilor Tradiționale Săcelene	Administrația Fondului Cultural Național	2015-2020
28	Supraetajare imobil existent al Școlii Gimnaziale nr.5, extinderea construcției cu corp grădiniță cu program prelungit	Programul Operațional Regional 2014 – 2020	2016-2018
29	Mansardarea și reabilitarea termică a clădirii, echiparea infrastructurii educaționale a Liceului George Moroianu	Programul Operațional Regional 2014 – 2020	2016-2018

30	Intervenții pentru repunerea în funcțiune a Spitalului Municipal Săcele	Fonduri locale	2015
31	Construcție bloc de locuințe sociale în municipiul Săcele	Programul Operațional Regional 2014 – 2020	2016-2018
32	Romafor – competențe profesionale în domeniul exploatării resurselor forestiere pentru membrii comunității rome	Erasmus +	2016-2018
33	Formare profesională pentru membrii comunităților dezavantajate	Fonduri private	2015
34	Implementarea de măsuri pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar	Programul Operațional Capital Uman 2014-2020	2015-2020
35	Dezvoltarea spiritului antreprenorial la nivelul tinerilor din comunitatea locală	Programul Operațional Capital Uman 2014-2020	2015-2020
36	Dezvoltarea de programe integrate de orientare și consiliere în carieră pentru facilitarea tranziției de la școală la viața activă.	Programul Operațional Capital Uman 2014-2020	2015-2020
37	Recalificarea profesională a șomerilor pe termen lung din Municipiul Săcele	Programul Operațional Capital Uman 2014-2020	2015-2020
38	Școala adulților – consiliere și formare profesională pentru persoanele care au părăsit de timpuriu mediul educațional	Programul Operațional Capital Uman 2014-2020	2015-2020

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

39	Adoptarea Planului de Urbanism General actualizat al Municipiului Săcele	Fonduri locale	2015
40	Întocmire documentații cadastrale – înscrierea în Cărțile funciare ale municipiului Săcele a domeniului public și privat al localității	Programul Operațional Regional 2014 – 2020, Fonduri locale	2015-2020
41	Reglementarea problemei grănițuirilor cu localitățile învecinate	Fonduri locale	2015-2016
42	Implementarea unui sistem informatic integrat în cadrul Primăriei Municipiului Săcele pentru eficientizare activității și creșterea calității serviciilor publice	Programul Operațional Competitivitate 2014-2020	2017-2019
43	Perfecționarea competențelor angajaților din sectorul public în domeniul managementului resurselor umane	Erasmus +	2016
44	Implementarea de metode moderne de asigurare a managementului resurselor umane	Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020	2016-2018
45	Dezvoltarea și implementare	Programul Operațional	2016-2017

	sistemului de ghișeu unic la nivelul primăriei municipiului Săcele	Capacitate Administrativă 2014-2020	
46	Elaborarea strategiei de dezvoltare economică a Municipiului Săcele pe termen mediu și lung	Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020	2015-2017
47	Elaborarea strategiei de promovare și dezvoltare turistică a municipiului Săcele	Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020	2015-2017
48	Plan integrat de intervenție pentru soluționarea problematicilor socio-educative și economice din cartierul Gârcini.	Programul Operațional Regional 2014 – 2020, fonduri locale	2015-2020
49	Sistem de supraveghere video puncte cheie pe domeniul public în municipiul Săcele	Programul Operațional Regional 2014-2020	2016-2017

Capitolul V. Corelarea cu documente strategice existente la nivel județean și regional

Obiectivele strategice și direcțiile de acțiune definite pentru dezvoltarea municipiului Săcele trebuie să se integreze într-un context mai amplu, reprezentat de dezvoltarea echilibrată și durabilă a Zonei Metropolitane și a Județului Brașov, dar și a Regiunii Centru. Din acest motiv, corelarea Strategiei locale cu documentele programatice care vizează arealele menționate este o cerință esențială.

A. Corelarea cu Planul Integrat de Dezvoltare a Polului de Creștere Brașov

În calitate de Pol de Creștere, municipiul Brașov împreună cu localitățile din arealul metropolitan între care și Municipiul Săcele, a beneficiat în perioada 2007-2013 de finanțare nerambursabilă acordată în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013. Această abordare va fi continuată și în cadrul noului Program Operațional Regional 2014-2020, fiecare Pol de Creștere urmând să beneficieze de alocări orientative pre-determinate pentru implementarea proiectelor prioritare incluse în propriul Planul Integrat de Dezvoltare. Corelarea existentă între obiectivele strategice și specifice incluse în Planul Integrat de Dezvoltare al Polului de Creștere Brașov și direcțiile definite în Strategia de Dezvoltare a Municipiului Săcele sunt redate în tabelul alăturat:

<i>Direcții strategice de dezvoltare ale municipiului Săcele</i>	<i>Obiectivele strategice/specifice din cadrul Planului Integrat de Dezvoltare pentru Polul de Creștere Brașov</i>
1. Modernizarea infrastructurii și conservarea mediului înconjurător	<p><i>Obiectiv Strategic I</i> <i>Creșterea eficienței și competitivității administrativ-teritoriale</i> <i>Obiective specifice</i> I.3 Asigurarea premiselor de infrastructură pentru creșterea competitivității economice I.4 Managementul sistematic al mediului și resurselor naturale I.5 Dezvoltarea de structuri urbane durabile și a mobilității.</p>

	<p><i>Obiectiv Strategic III</i> <i>Creșterea nivelului calității vieții</i> <i>Obiective specifice</i> III.1. Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor sociale</p> <p><i>Obiectiv Strategic V</i> <i>Creșterea nivelului calității vieții</i> Dezvoltarea activităților de cercetere – inovare <i>Obiective specifice</i> V.4. Promovarea politicilor și instrumentelor de eficiență energetică</p>
2. Dezvoltarea competitivă și durabilă a economiei săcelene	<p><i>Obiectiv Strategic II</i> <i>Dezvoltarea economică competitivă și durabilă</i> <i>Obiective specifice</i> II.2. Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor II.3. Promovarea unei agriculturi sustenabile</p>
3. Dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe	<p><i>Obiectiv Strategic II</i> <i>Dezvoltarea economică competitivă și durabilă</i> <i>Obiective specifice</i> II.4. Conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și istoric II.5. Dezvoltarea și promovarea potențialului turistic</p>
4. Dezvoltarea sectorului socio-educățional	<p><i>Obiectiv Strategic III</i> <i>Creșterea nivelului calității vieții</i> III.1. Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor sociale</p> <p><i>Obiectiv Strategic IV</i> <i>Dezvoltarea resurselor umane</i> <i>Obiective specifice</i> IV.2. Crearea instrumentelor de standardizare, monitorizare și evaluare a formării profesionale IV.3. Perfecționarea resurselor umane din domeniul social (sănătate, educație, cultură, asistență socială, agrement, siguranța publică, intervenții în situații de urgență, etc.) IV.4. Promovarea politicii de flexisecuritate IV.5. Îmbunătățirea orientării școlare și vocațională</p>
5. Dezvoltarea capacității administrative	<p><i>Obiectiv Strategic I</i> <i>Creșterea eficienței și competitivității administrativ-teritoriale</i> <i>Obiective specifice</i> I.1 Armonizarea planificării strategice și urbanistice. I.2. Crearea instrumentelor de monitorizare și evaluare a procesului de dezvoltare.</p> <p><i>Obiectiv Strategic II</i> <i>Dezvoltarea economică competitivă și durabilă</i> <i>Obiective specifice</i> II.1. Crearea platformelor de interoperabilitate între administrația publică locală și mediul de afaceri</p> <p><i>Obiectiv Strategic IV</i> <i>Dezvoltarea resurselor umane</i> <i>Obiective specifice</i> IV.1. Dezvoltarea capacității administrative</p>

B. Corelarea cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a Zonei Metropolitane Braşov

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Zonei Metropolitane Braşov este documentul programatic în cadrul căruia sunt definite direcțiile de dezvoltare comune ale localităților din arealul metropolitan pentru intervalul 2011-2012. Acest document preia și integrează într-o viziune unitară strategiile de dezvoltare ale localităților Zonei Metropolitane Braşov. Din acest motiv, corelarea Strategiei Municipiului Săcele cu documentul de planificare a dezvoltării întregii Zone Metropolitane este absolut necesară.

<i>Direcții strategice de dezvoltare ale municipiului Săcele</i>	<i>Obiective strategice/specifice de dezvoltare prevăzute în Strategia de Dezvoltare Durabilă a Zonei Metropolitane Braşov 2011 - 2020</i>
<p>1. Modernizarea infrastructurii și conservarea mediului înconjurător</p>	<p><i>Obiectiv Strategic III</i> Dezvoltarea durabilă a infrastructurii și comunicațiilor - Zona Metropolitană Braşov nod european de transport și comunicații</p> <p><i>Obiective specifice</i> III.2. Dezvoltarea sistemului integrat de transport public la nivelul zonei metropolitane, inclusiv a intermodalității III.3. Crearea centrelor logistice și a conexiunilor intermodale pentru eficientizarea circulației persoanelor și mărfurilor. III.4. Dezvoltarea durabilă a infrastructurii</p> <p><i>Obiectiv Strategic IV</i> Dezvoltarea durabilă a comunității metropolitane - Standard de viață european în zona metropolitană Braşov</p> <p><i>Obiective specifice</i> IV.3. Managementul eficient al mediului. IV.4 Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a resurselor regenerabile</p>
<p>2. Dezvoltarea competitivă și durabilă a economiei săcelene</p>	<p><i>Obiectiv Strategic I</i> Dezvoltarea durabilă și competitivă a economiei brașovene – Zona Metropolitană Braşov centru de excelență în cercetare-inovare și transfer tehnologic</p> <p><i>Obiective specifice</i> I.2. Dezvoltarea infrastructurii de transfer tehnologic și sprijinire a afacerilor. I.3. Dezvoltarea economiei eco-rurale. I.5. Stimularea inițiativelor de afaceri și a antreprenorialului</p>
<p>3. Dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe</p>	<p><i>Obiectiv Strategic II</i> Dezvoltarea durabilă a turismului – Zona Metropolitană Braşov capitala turismului românesc</p> <p><i>Obiective specifice</i> II.1. Dezvoltarea infrastructurii turistice II.2. Conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și istoric. II.3. Creșterea calității și diversificarea serviciilor turistice. II.4. Dezvoltarea turismului de nișă. II.5. Promovarea potențialului turistic.</p>

4. Dezvoltarea sectorului socio-educational	<p><i>Obiectiv Strategic I</i> Dezvoltarea durabilă și competitivă a economiei brașovene – Zona Metropolitană Brașov centru de excelență în cercetare-inovare și transfer tehnologic</p> <p><i>Obiective specifice</i> I.4. Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii de învățământ preuniversitar și universitar pentru asigurarea de forță de muncă competitivă/calificată.</p> <p><i>Obiectiv Strategic IV</i> Dezvoltarea durabilă a comunității metropolitane - Standard de viață european în zona metropolitană Brașov</p> <p><i>Obiective specifice</i> IV.1. Dezvoltarea infrastructurii sociale, educaționale și de sănătate și a serviciilor conexe. IV.2. Creșterea siguranței publice. IV.6. Perfecționarea resurselor umane – Life long learning.</p>
5. Dezvoltarea capacității administrative	<p><i>Obiectiv Strategic III</i> Dezvoltarea durabilă a infrastructurii și comunicațiilor - Zona Metropolitană Brașov nod european de transport și comunicații</p> <p><i>Obiective specifice</i> III.1. Armonizarea planificării strategice și urbanistice</p>

C. Corelarea cu Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov

Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov Orizonturi 2013-2020-2030 reprezintă documentul care stabilește direcțiile de dezvoltare la nivel județean pe termen mediu și lung. Obiectivele de dezvoltare definite în Strategia Municipiului Săcele se regăsesc și în direcțiile strategice propuse prin documentul programatic menționat.

<i>Direcții strategice de dezvoltare ale municipiului Săcele</i>	<i>Direcții principale de dezvoltare prevăzute în Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov Orizonturi 2013 – 2020 - 2030</i>
1. Modernizarea infrastructurii și conservarea mediului înconjurător	<p><i>Direcția de dezvoltare 1</i> Dezvoltarea infrastructurii județului și a localităților. Brașovul - principal nod de transport și comunicații.</p> <p><i>Direcția de dezvoltare 5</i> Îmbunătățirea sistemelor de management sectorial de mediu. Brașov – capitala verde a României</p>
2. Dezvoltarea competitivă și durabilă a economiei săcelene	<p><i>Direcția de dezvoltare 3</i> Consolidarea și dezvoltarea economiei județene. Dublarea PIB-ului brașovean până în 2020.</p> <p><i>Direcția de dezvoltare 7</i> Dezvoltarea rurală – agricultura, sursă alternativă de venituri.</p>
3. Dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe	<p><i>Direcția de dezvoltare 2</i> Dezvoltarea turismului. Brașovul – capitala turismului românesc</p>
4. Dezvoltarea sectorului socio-educational	<p><i>Direcția de dezvoltare 6</i> Creșterea calității capitalului social uman. Redefinirea statutului/valorilor de a fi “Brașovean”.</p>

5. Dezvoltarea capacității administrative

Direcția de dezvoltare 4

4. Dezvoltarea urbană policentrică. Zona metropolitană Brașov - capitala regiunii de Dezvoltare Centru.

D. Corelarea cu Planul Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2014-2020

Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru reprezintă principalul document de planificare și programare elaborat la nivel regional și asumat de către factorii de decizie din Regiunea Centru. PDR reprezintă documentul-cadru la nivel regional prin care se stabilește viziunea de dezvoltare, obiectivul global și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare 2014-2020, propunând direcțiile de acțiune și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor. Direcțiile strategice de acțiune definite pentru municipiul Săcele se integrează în domeniile strategice de dezvoltare stabilite la nivel regional.

<i>Direcții strategice de dezvoltare ale municipiului Săcele</i>	<i>Prioritățile Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2014 -2020</i>
1. Modernizarea infrastructurii și conservarea mediului înconjurător	<p><i>Domeniu strategic 1</i> Dezvoltare urbană, dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale <i>Prioritatea 1.1.</i> Creșterea coeziunii teritoriale a Regiunii Centru prin sprijinirea dezvoltării urbane sociale regionale <i>Prioritatea 1.2.</i> Dezvoltarea infrastructurii de transport și comunicații și tehnico-edilitară la nivelul Regiunii Centru</p> <p><i>Domeniu strategic 3</i> Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie <i>Prioritatea 3.1</i> Protecția mediului înconjurător și amenajarea, extinderea sau modernizarea infrastructurii tehnice <i>Prioritatea 3.2</i> Conservarea biodiversității <i>Prioritatea 3.4</i> Creșterea utilizării resurselor alternative de energie <i>Prioritatea 3.5</i> Îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public, casnic și economic</p>
2. Dezvoltarea competitivă și durabilă a economiei săcelene	<p><i>Domeniu strategic 2</i> Creșterea competitivității economice, stimularea cercetării și inovării <i>Prioritatea 2.1</i> Sprijinirea activităților de inovare și modernizare ale IMM-urilor, creșterea gradului de internaționalizare al IMM-urilor <i>Prioritatea 2.2</i> Extinderea și diversificarea infrastructurii regionale și locale de afaceri, a clusterelor și a rețelelor de cooperare economică <i>Prioritatea 2.4</i> Sprijinirea dezvoltării infrastructurii de transfer tehnologic, a centrelor de inovare și a spin-off-urilor și start-up-urilor inovative</p> <p><i>Domeniu strategic 4</i> Dezvoltarea zonelor rurale, sprijinirea agriculturii și silviculturii <i>Prioritatea 4.1.</i> Eficientizarea activităților agricole prin modernizarea</p>

	<p>exploatațiilor agricole, dezvoltarea serviciilor și logisticii agricole și susținerea activităților de prelucrare a produselor agricole</p>
<p>3. Dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe</p>	<p><i>Domeniu strategic 5</i> Creșterea atractivității turistice regionale, sprijinirea activităților culturale și recreative <i>Prioritatea 5.1.</i> Punerea în valoare a patrimoniului natural și antropic <i>Prioritatea 5.2.</i> Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de primire și agrement în scopul îmbunătățirii și diversificării serviciilor turistice oferite <i>Prioritatea 5.3.</i> Promovarea destinațiilor turistice din Regiunea Centru</p>
<p>4. Dezvoltarea sectorului socio-educational</p>	<p><i>Domeniu strategic 1</i> Dezvoltare urbană, dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale <i>Prioritatea 1.3.</i> Dezvoltarea infrastructurii de educație, sănătate, sociale și situații de urgență la nivelul Regiunii Centru <i>Domeniu strategic 5</i> Creșterea atractivității turistice regionale, sprijinirea activităților culturale și recreative <i>Prioritatea 5.4.</i> Dezvoltarea infrastructurii culturale, recreative și sprijinirea activităților culturale <i>Domeniu strategic 6.</i> Dezvoltarea resurselor umane , creșterea incluziunii sociale <i>Prioritatea 6.1.</i> Îmbunătățirea accesului la formare profesională și educație pe tot parcursul vieții în domeniile: educație, cercetare, social, sănătate, administrație publică, economie și antreprenoriat <i>Prioritatea 6.2</i> Sprijinirea dezvoltării capitalului uman în vederea creșterii ocupării forței de muncă la nivel regional <i>Prioritatea 6.3</i> Dezvoltarea serviciilor sociale în vederea creșterii incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile și a comunităților defavorizate</p>
<p>5. Dezvoltarea capacității administrative</p>	<p><i>Domeniu strategic 1</i> Dezvoltare urbană, dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale <i>Prioritatea 1.1.</i> Creșterea coeziunii teritoriale a Regiunii Centru prin sprijinirea dezvoltării urbane</p>

Capitolul VI. Beneficii ale dezvoltării intercomunitare

Prezența municipiului Săcele într-o serie de structuri supra-teritoriale de tipul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară este de natură să confere localității calitatea de beneficiar al unor proiecte majore de dezvoltare cu caracter integrat, al căror impact se extinde asupra mai multor comunități, soluționând problemele similare cu care se confruntă acestea. Aceste proiecte vin să susțină inițiativele proprii ale municipiului Săcele, incluse în strategia localității contribuind astfel la eficientizarea procesului de dezvoltare locală.

Acest tip de proiecte integrate se regăsesc în primul rând în Planul de Dezvoltare al Polului de Creștere Brașov, aflat în prezent în curs de actualizare, dar și în Strategia de Dezvoltare Durabilă a Zonei Metropolitane Brașov pentru orizontul de timp 2012-2020.

Între intervențiile cu caracter integrat care vor genera efecte și la nivelul municipiului Săcele se numără:

- ✓ *Centrul de afaceri, transfer tehnologic și incubator de afaceri Brașov*, proiect aflat în curs de implementare, va crea infrastructura necesară pentru stimularea activităților de cercetare-dezvoltare-inovare și transfer tehnologic la nivel metropolitan, generând beneficii inclusiv la nivelul mediului economic din Municipiul Săcele
- ✓ *Terminalul Intermodal Feldioara*, proiect propus inițial spre finanțare prin Programul Operațional Sectorial de Transport de către Compania Națională de Căi Ferate din România în asociere cu județul Brașov, prin Consiliul Județean, Primăria Brașov și Primăria comunei Feldioara, poate fi implementat prin Programul Operațional Infrastructură Mare, contribuind la creșterea mobilității mărfurilor și astfel la eficientizarea activităților economice în întreg arealul metropolitan.
- ✓ *Sistem integrat de transport public*, proiect care prevede amenajarea stațiilor capăt de linie, modernizarea stațiilor de transport în comun existente și dezvoltarea de noi stații de transport, extinderea traseelor deja existente către toate localitățile din arealul metropolitan și crearea altora noi în vederea interconectării și creșterii gradului de accesibilitate și mobilitate, achiziționarea de echipamente moderne de management al sistemului de transport, sisteme de monitorizare a flotei și sisteme moderne de taxare, piste pentru biciclete, în special în zonele cu trafic intens. Constituirea Asociației Metropolitane pentru Dezvoltarea Durabilă a Transportului Public Brașov, din care face parte și municipiul Săcele a reprezentat prima etapă în implementarea acestui proiect, entitatea menționată urmând să gestioneze implementarea sistemului de transport public în întreg arealul metropolitan. O a doua etapă în realizarea acestui proiect integrat este reprezentată de elaborarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă pentru Zona Metropolitană Brașov, aflată în prezent în derulare. Finalizarea acestor demersuri va contribui la creșterea gradului de accesibilitate și mobilitate a persoanelor și mărfurilor inclusiv la nivelul municipiului Săcele, generând efecte benefice sub raportul dezvoltării locale.

Implementarea "Sistemului de management integrat al deșeurilor solide în județul Brașov", proiect coordonat de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ISO MEDIU va contribui la eficientizarea activităților de colectare și gestionare a deșeurilor, inclusiv în Municipiul Săcele, asigurând totodată îmbunătățirea condițiilor de mediu la nivel local.

Alături de aceste proiecte de anvergură locală și regională, dezvoltarea municipiului Săcele va fi susținută și de implementarea unor inițiative cu impact inclusiv național, precum:

- ✓ *Autostrada București – Brașov, tronsonul Brașov - Comarnic* va contribui semnificativ la creșterea gradului de accesibilitate a persoanelor și mărfurilor către Zona Metropolitană Brașov, contribuind la atragerea de noi investitori și generând direct creștere economică.

Finalizarea proiectului va asigura și diminuarea fluxurilor de trafic cu care se confruntă direct și Municipiul Săcele, precum și îmbunătățirea condițiilor de mediu

- ✓ *Aeroportul regional Ghimbav* va contribui la atractivitatea Zonei Metropolitane pentru investitori, facilitând și stimulând totodată sosirile turistice în regiune.

Capitolul VII. Managementul implementării strategiei de dezvoltare

Implicarea activă și asumarea responsabilităților specifice în susținerea procesului schimbării de către toți factorii locali și membrii comunității sunt esențiale în vederea îndeplinirii viziunii și a atingerii obiectivelor propuse prin Strategia de Dezvoltare pe termen mediu a Municipiului Săcele.

Principalele atribuții în implementarea măsurilor propuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare a Municipiului Săcele, precum și în monitorizarea constantă a impactului generat vor reveni în autorităților publice de la nivel local. Îndeplinirea acestor atribuții trebuie să fie însă un proces colaborativ și transparent, care să mizeze și pe susținerea mediului local de afaceri, a societății civile și, nu în ultimul rând, a cetățenilor.

Astfel, implementarea efectivă a proiectelor și măsurilor concrete definite în cadrul Strategiei va intra în responsabilitatea direcțiilor și serviciilor de specialitate din cadrul Primăriei Municipiului Săcele. Personalul din cadrul acestor servicii va îndeplini atribuții concrete referitoare la planificarea proiectelor, identificarea resurselor de finanțare, supervizarea elaborării documentațiilor tehnice, derularea achizițiilor publice și a activităților înscrise în graficul de implementare, monitorizarea activității furnizorilor și prestatorilor externi. Punerea efectivă în practică a măsurilor propuse pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare vizate se va realiza sub coordonarea și monitorizarea directă a Primarului Municipiului Săcele. În calitate de autoritate executivă, acesta va raporta periodic progresele realizate și va colabora permanent în procesul de monitorizare a progreselor realizate cu forul decizional reprezentat de Consiliul Local al Municipiului Săcele.

Consiliul Local va fi la rândul său implicat în toate etapele procesului de implementare a Strategiei, începând cu aprobarea acesteia. Ulterior, va controla direct toate etapele procesului de implementare, prin avizarea acțiunilor și proiectelor propuse de serviciile din cadrul primăriei precum și prin alocarea resurselor financiare necesare. Prin intermediul informărilor prezentate de primar și a rapoartelor serviciilor de specialitate din aparatul de lucru al acestuia, membrii consiliului local vor fi permanent la curent cu progresele realizate în implementarea Strategiei și vor îndeplini un rol important inclusiv în actualizarea periodică a acesteia.

Atât primarul cât și membrii Consiliului Local vor îndeplini totodată și atribuții de reprezentare, colaborând cu structurile similare din localitățile învecinate dar și cu asociațiile de dezvoltare intercomunitară din care Municipiul Săcele face parte în scopul armonizării direcțiilor proprii de dezvoltare și al integrării acestora într-o viziune unitară.

De altfel, asociațiilor intercomunitare le revine un rol important în susținerea inițiativelor de dezvoltare a municipiului Săcele prin intermediul proiectelor cu caracter integrat pe care le promovează și implementează. Astfel, Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov coordonează actualizarea și implementarea Planului Integrat de Dezvoltare a Polului de Creștere Brașov care include în lista de proiecte prioritate intervenții care vor genera beneficii importante inclusiv la nivelul municipiului Săcele. Pentru a se crea certitudinea că inițiativele Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară sunt pliate pe necesitățile locale, aceste structuri vor fi

invitate să participe activ la procedurile de monitorizare și actualizare a Strategiei de Dezvoltare a Municipiului Săcele.

Autorităților publice locale le revine un rol extrem de important inclusiv în informarea și implicarea activă a mediului economic și a societății civile în susținerea procesului de dezvoltare a comunității locale. Această implicare este esențială pentru ca direcțiile și inițiativele de dezvoltare adoptate să satisfacă cerințe și nevoi reale și să producă impactul așteptat la nivelul comunității. Din acest motiv, participarea mediului economic și a societății civile în toate etapele de implementare a strategiei este absolut necesară și justifică formarea comisiilor mixte de coordonare și monitorizare propuse în cadrul prezentului document. Reprezentanții acestor medii trebuie să conștientizeze faptul că sunt nu numai beneficiari ai măsurilor de dezvoltare locală ci și parteneri cu drepturi și obligații egale în implementarea acestora.

Cetățenii din municipiul Săcele sunt principalii beneficiari ai măsurilor și proiectelor incluse în Strategia de Dezvoltare a localității. În condițiile în care bunăstarea comunității locale generează direct îmbunătățirea calității vieții pentru membrii acesteia, creșterea gradului de implicare a cetățenilor în planificarea și susținerea procesului de dezvoltare este necesară și recomandată. Membrii comunității locale trebuie să fie consultați în toate etapele de implementare a strategiei, pentru a se asigura o permanentă corelare între intervențiile planificate și nevoile lor concrete. Pe de altă parte, membrii comunității trebuie să acționeze la rândul lor ca agenți ai schimbării contribuind activ la punerea în practică a măsurilor de dezvoltare a comunității din care fac parte.

Nu în ultimul rând, procesul participativ reprezentat de demersurile de implementare a Strategiei de Dezvoltare a municipiului Săcele trebuie să implice și alți factori externi. Între aceștia, un rol important revine furnizorilor, prestatorilor și executorilor selectați în cadrul derulării proiectelor de dezvoltare locală. Consultarea acestora și monitorizarea activităților derulate este esențială pentru a se asigura nivelul calitativ ridicat al prestațiilor externe și îndeplinirea tuturor indicatorilor de performanță propuși.

Pornind de la aspectele anterior prezentate, implementarea Strategiei de Dezvoltare a municipiului Săcele va trebui să includă următoarele proceduri și etape determinante:

✓ **Monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a strategiei de dezvoltare**

În procesul de implementare a Strategiei de Dezvoltare a municipiului Săcele se va utiliza metoda planificării pe faze și controlul execuției fazelor. Pentru asigurarea unei monitorizări constante, se recomandă constituirea la nivelul primăriei municipiului Săcele a unei comisii cu caracter interdisciplinar, coordonată de Primar, care va fi direct responsabilă de implementarea acțiunilor înscrise în strategia de dezvoltare. Stadiul de implementare a strategiei va putea fi monitorizat prin ședințe de analiză cu caracter cel puțin trimestrial, care vor aborda următoarele aspecte

- ✓ Analiza progreselor globale realizate în procesul de implementare a strategiei.
- ✓ Dezbateră stadiului proiectelor și investițiilor individuale, aflate în curs de derulare
- ✓ Analiza eventualelor dificultăți întâmpinate și deficiențe constatate și adoptarea de măsuri corective.
- ✓ Pregătirea proiectelor și intervențiilor care urmează să fie desfășurate în următoarea etapă, prin raportare inclusiv la oportunitățile de finanțare disponibile.
- ✓ Dezbateră propunerilor de revizuire/actualizare a strategiei, dacă este cazul

Concluziile întâlnirilor de evaluare și monitorizare vor fi consemnate într-un raport sintetic, acesta urmând să fie prezentat în cadrul următoarei ședințe de Consiliu Local. Astfel, forul decizional local va beneficia constant de o imagine de ansamblu cu privire la progresele realizate în implementarea strategiei.

Alături de mecanismul periodic de monitorizare anterior prezentat, vor avea loc anual și evaluări de etapă, care se vor realiza pe baza unui raport de implementare prezentat de comisia anterior menționată. Raportul de implementare a strategiei va fi pus la dispoziția mediului de afaceri, societății civile și cetățenilor și va fi de asemenea supus dezbaterii consiliului local. Implicarea tuturor factorilor locali în procesul de monitorizare a strategiei și evaluare a rezultatelor acestora va permite depistarea eventualelor deficiențe și corectarea operativă a acestora, dar și corelarea permanentă a direcțiilor de dezvoltare cu nevoile comunității dar și cu oportunitățile oferite de mediul extern (precum oportunitățile de finanțare)

O modalitate complementară de monitorizare și evaluare a strategiei de dezvoltare durabilă poate fi reprezentată de introducerea în regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Local Săcele a unei proceduri de asigurare a conformității între Hotărârile de Consiliu Local și strategia de dezvoltare durabilă. Astfel, în cadrul referatului de specialitate/expunerii de motive necesare pentru orice hotărâre de Consiliu Local poate fi introdusă obligativitatea de a menționa căror obiective sau măsuri din strategia de dezvoltare se subscrie proiectul de hotărâre de consiliu local, fără ca această relație să afecteze însă votul consilierilor locali. Pe de altă parte însă, un astfel de demers ar permite consilierilor locali să evalueze proiectele inclusiv din punctul de vedere al corelării cu strategia de dezvoltare durabilă. Totodată, în cazul unui număr mare de hotărâri de consiliu local care nu se subscriu obiectivelor strategiei, va deveni evidentă nevoia reconsiderării obiectivelor sau a măsurilor incluse în documentul de planificare, iar procedura de actualizare ar putea fi inițiată într-un mod operativ.

✓ **Actualizarea periodică a strategiei de dezvoltare durabilă**

Strategia de Dezvoltare a Municipiului Săcele trebuie să reprezinte un document dinamic, conținutul său, direcțiile de dezvoltare și măsurile de acțiune propuse trebuind să fie permanent aliniate la evoluțiile din cadrul comunității, la nevoile acestora dar și la oportunitățile oferite de cadrul extern.

Procesul de actualizare a strategiei implică două componente, și anume:

• **Actualizarea periodică a listei de proiecte prioritare**

Proiectele prioritare reprezintă instrumentele prin care se asigură operaționalizarea obiectivelor și măsurilor prevăzute în Strategia de Dezvoltare a localității. Inițierea și implementarea acestora poate fi influențată de numeroși factori, precum existența documentației tehnice, disponibilitatea resurselor umane, materiale adecvate și, nu în ultimul rând, existența surselor de finanțare necesare. Pe de altă parte, este foarte posibil ca necesitățile concrete care au stat la baza includerii unui proiect în lista prioritară să fi fost soluționate între timp sau să fi înregistrat transformări importante, aspecte care pun în discuție necesitatea sau oportunitatea intervenției respective. Având în vedere toate aceste aspecte, este necesar ca lista de proiecte prioritare să fie supusă unei actualizări anuale, prin decizie a Consiliului Local, adoptată pe baza raportului de implementare prezentat de executivul primăriei.

• **Actualizarea de conținut a Strategiei de Dezvoltare**

Strategia de Dezvoltare a Municipiului Săcele reprezintă un document necesar dezvoltării echilibrate și durabile a comunității locale, proces care trebuie să fie corelat însă cu demersurile de dezvoltare de la nivel metropolitan, județean și chiar regional și național. Atât la nivelul comunității săcelene cât și în context mai larg suprateritorial, nevoile de dezvoltate au caracter dinamic și evoluează în permanență. Având în vedere aceste aspecte, este necesar să se asigure corelarea direcțiilor de dezvoltare locală cu tendințele și oportunitățile externe care pot influența evoluțiile de la nivelul municipiului Săcele. De asemenea, este recomandată repetarea analizei de nevoi la nivelul comunității locale, pentru a evita aplicarea unor măsuri artificiale, lipsite de actualitate, care nu mai sunt în stare să le satisfacă. Din această perspectivă, se recomandă ca actualizarea structurală a Strategiei de Dezvoltare a Municipiului Săcele să se realizeze la jumătatea perioadei de programare, în anul 2017.

Bibliografie

A. Publicații

1. *Actualizare Plan Urbanistic General Municipiul Săcele, vol I – memoriu general de urbanism*, S.C. Urban Team S.R.L., 2011
2. *Analiza demografică a Regiunii Centru. Disparități geodemografice. Tendințe și prognoze*, ADR Centru, 2010
3. *Calitatea Vieții. Revistă de politici sociale*, Anul XXI, 2010
4. *Evoluția forței de muncă pe piața muncii în Regiunea Centru*, Secretariatul Tehnic Permanent al Pactului Regional pentru Ocupare și Incluziune Socială în Regiunea Centru
5. Gabor F., Rughimiș C., *Vino mai aproape. Incluziunea și excluziunea romilor în societatea românească de astăzi*, Agenția Națională pentru Romi, 2008
6. Ghețău V., *Declinul demografic și viitorul populației României*, ALPHA MDN, 2007
7. Jigău M (coord.), *Formarea profesională continuă în România*, Institutul de Științe ale Educației, 2009
8. *Modificări Structurale în Evoluția Forței de Muncă din Regiunea Centru*, ADR Centru, 2007
9. Mureșan M. (coord.), Hosu I., Săvulescu Al., *Elaborarea strategiilor de dezvoltare durabilă la nivel local*, Ed. Civitas, Cluj-Napoca, 2002
10. *Parc panouri fotovoltaice 998kwp*, S.C Irmaris Structural S.R.L., 2012
11. *Planul Integrat de Dezvoltare Urbană (PIDU) pentru Polul de Creștere Brașov*, Agenția Metropolitană Brașov și Primăria Municipiului Brașov, 2009
12. *Planul Național de Acțiune în Domeniul Ocupării*
13. *Planul de Dezvoltare al Regiunii Centru 2014-2020*, ADR Centru, 2014
14. *Programul Operațional Regional 2014-2020*, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, 2014
15. *Raport privind starea mediului în județul Brașov pentru anul 2013*, Agenția pentru Protecția Mediului Brașov ,2014
16. *Registrul Național al Furnizorilor Autorizați*, Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților
17. Rotariu T., *Demografia și sociologia populației*, Polirom, 2009
18. *Strategia de dezvoltare durabilă a Zonei Metropolitane Brașov*, Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov, 2011
19. *Strategia de Dezvoltare a Județului Brașov*, ADDJB, 2010
20. *Strategia Națională De Gestionare a Deșeurilor*, Ministerul Mediului și Pădurilor, 2012
21. Vert C., *Analiza geodemografică*, Universitatea de Vest din Timișoara, 1995

B. Instituții consultate

1. Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov
2. Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Brașov
3. Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov
4. Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, Filiala de Îmbunătățiri Funciare Brașov
5. Camera de Comerț și Industrie Brașov
6. Compania Apa Brașov

7. Direcția Pentru Agricultură Județeană Brașov, Serviciul Inspecții, Implementare Politici Agricole
8. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov
9. Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov
10. Direcția Județeană de Statistică Brașov
11. Direcția de Sănătate Publică a Județului Brașov
12. FDEE Electrica Distribuție Transilvania Sud, sucursala Brașov
13. GDF Suez
14. Inspectoratul Școlar al Județului Brașov
15. Instituția Prefectului
16. Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Brașov
17. Primăria Municipiului Săcele
18. Regia Publică locală a Pădurilor Săcele
19. Serviciul Administrare Drumuri și Poduri din cadrul Consiliului Județean Brașov

C. Alte surse

1. www.anc.edu.ro
2. <http://admitere.edu.ro>
3. <http://bacalaureat.edu.ro/>
4. www.brasovtransports.ro
5. <http://www.ccibv.ro>
6. <http://clustero.eu/electroprecizia-electrotechnical-cluster-etrec>
7. www.cnas.ro/casbv
8. <http://dev.adworks.ro/natura/situri/304/Piatra-Mare.html>
9. <http://www.hidroelectrica.ro/Details.aspx?page=42>
10. http://www.isujbv.ro/file/repository/SVSU_SPSU/SVSU/FISA_SVSU_SACELE.pdf
11. <http://municipiulsacele.ro/>
12. <http://natura2000.mmediu.ro/site/148/rosci0001.html>
13. <http://natura2000.mmediu.ro/site/167/rosci0038.html>
14. <http://www.prefecturabrasov.ro/upload/files/SACELE.htm>
15. <http://www.revistacalitateavietii.ro/2010/CV-3-4-2010/01.pdf>
16. <http://ran.cimec.ro/sel.asp>
17. <https://statistici.insse.ro/>